

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská
Katedra zpracování dřeva

Požadavky kladené na úložný nábytek ve vztahu k jeho funkci, ukládaným
předmětům a ergonomii

Školitel: Doc.Ing.František Friess, CSc.

Doktorand: Ing.Kamil Vaniš

Praha 2008

Prohlašuji, že jsem disertační práci na téma: „Požadavky kladené na úložný nábytek ve vztahu k jeho funkci, ukládaným předmětům a ergonomii“ zpracoval samostatně a použil jen pramenů, které uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Praze dne:

Kamil Vaniš

Na tomto místě bych chtěl poděkovat svému školiteli doc.Ing. Františku Friessovi, CSc. za mnoho cenných připomínek, doc.RNDr. Miroslavu Prokopcovi, DrSc. za konzultace při tvorbě modelu postavy.

Zároveň bych chtěl velice poděkovat všem, kteří přispěli svou podporou a cennými připomínkami.

V neposlední řadě děkuji zúčastněným domácnostem za jejich trpělivost a otevřenost při zpracovávání výzkumu.

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Historické příklady proměn úložného nábytku z pohledu funkce	8
3	Vědecký přístup k navrhování nábytku.....	13
3.1	Počátky studií funkčních parametrů nábytku a vzniklé formy nábytku.....	13
3.2	Výzkum funkčních parametrů nábytku v období ČSSR.....	16
3.3	Současný výzkum funkčních parametrů nábytku.....	25
3.3.1	Podklady pro navrhování nábytku z pohledu funkce	25
3.3.2	Obecné vztahy formující návrh nábytku z hlediska funkce	29
3.4	Výsledky rešerše a získané podněty.....	32
4	Cíle disertační práce.....	33
5	Metodika výzkumu disertační práce	33
5.1	Socioekonomické trendy.....	35
5.2	Studie trhu s nábytkem – popis sortimentu.....	35
5.3	Studie domácností.....	36
6.	Výsledky výzkumu.....	41
6.1	Společnost a nábytek, obecné trendy – rámcová analýza.....	41
6.1.1	Změny v bytovém fondu.....	41
6.1.2	Společenské faktory.....	43

6.1.3	Ekonomické faktory.....	44
6.2	Současný trh s nábytkem – trendy prezentované výrobci.....	50
6.2.1	Nábytek pro ukládání zejména oděvů a prádla.....	52
6.2.1.1	<i>Volně stojící nábytek.....</i>	<i>52</i>
6.2.1.2	<i>Vestavěný úložný nábytek.....</i>	<i>54</i>
6.2.2	Úložný nábytek do obývacího pokoje.....	56
6.2.3	Úložný nábytek do koupelen.....	58
6.2.4	Úložný nábytek do domácích pracoven.....	59
6.3	Domácnosti a nábytek.....	61
6.3.1	Popis zkoumaných domácností.....	61
6.3.2	Kvantitativní analýza objemu úložných prostorů.....	78
6.3.2.1	<i>Porovnání celkového množství úložných prostor.....</i>	<i>78</i>
6.3.2.2	<i>Regresní analýza objemu úložného prostoru na osobu a velikosti obytné plochy na osobu.....</i>	<i>79</i>
6.3.2.3	<i>Porovnání množství úložných prostor vzorku domácností s normovými hodnotami.....</i>	<i>80</i>
6.3.2.4	<i>Popis zkoumaného vzorku domácností z hlediska velikosti obytné plochy na osobu, úložných prostorů na osobu, kupní síly a roku zařizování.....</i>	<i>82</i>
6.3.2.5	<i>Skladba druhů ukládaných předmětů</i>	<i>84</i>
6.3.2.6	<i>Poměrové zastoupení jednotlivých druhů ukládaných předmětů v domácnostech.....</i>	<i>86</i>
6.3.2.7	<i>Porovnání statistické významnosti rozdílů v množství jednotlivých druhů ukládaných předmětů.....</i>	<i>87</i>
6.3.3	Kvalitativní analýza úložných prostorů	89

6.3.3.1	<i>Úložné prostory v obývacím pokoji.....</i>	90
6.3.3.2	<i>Ukládání oděvů - velké úložné prostory.....</i>	100
6.3.3.3	<i>Ukládání v koupelně.....</i>	106
6.3.3.4	<i>Domácí pracovna.....</i>	108
6.3.3.5	<i>Příborník.....</i>	111
7	Diskuse.....	113
7.1	Vyhodnocení a popis vývoje funkce nábytku.....	113
7.1.1	Společnost a nábytek, obecné trendy – rámcová analýza.....	113
7.1.2	Současný trh s nábytkem – trendy prezentované výrobci.....	116
7.1.3	Domácnosti a nábytek.....	117
8.	Závěry - návrh možných řešení	126
8.1	Informační nástroje.....	127
8.2	Inovace při zpracovávání ergonomických studií	131
9	Summary.....	144
10	Informační zdroje.....	145
10.1	Citované informační zdroje.....	145
6.2	Další použité informační zdroje.....	152

1. Úvod

Výzkumu v oblasti bydlení byla v minulosti věnována značná pozornost. Problematice se věnovalo několik výzkumných ústavů. Vznikaly tak různé práce řešící teoretické otázky bydlení, na jejichž základě byly sestaveny podklady používané při navrhování nábytku a zařizování interiéru, z nichž mnohé jsou používány dodnes.

Tato problematika podkladových materiálů pro navrhování nábytku zůstala v posledních dvaceti letech stranou pozornosti. Práce otevírá problematiku vývoje funkce nábytku ve vztahu k podkladům pro navrhování nábytku s více jak třicetiletým odstupem od původních studií.

Cílem práce je na základě výzkumu změn ve vývoji funkce nábytku vytvořit vhodné nástroje pro navrhování nábytku odrážející současnou situaci. Výstupy projektu poslouží zároveň jako materiál pro výuku v předmětech týkajících se projektování nábytku. Pro praxi přinese podkladové údaje zejména pro oblast vývoje nového nábytku a projektování interiérů.

Tato práce se soustředí na vývoj především úložného nábytku z pohledu funkce. V úvodu práce shrnuje vývoj funkce úložného nábytku od nejstarších období až po tzv. vědecký přístup k navrhování nábytku a mapuje současné směry výzkumu. Rešerše informačních zdrojů více specifikovala další zaměření výzkumu jak obsahově tak metodicky.

Pro získání co nejširšího obrazu změn ve funkci úložného nábytku, která bezprostředně ovlivňuje výchozí podklady pro návrh nábytku, byla situace zkoumána z několika úhlů pohledu. Analyzovány byly faktory iniciující změny, jejich odraz na trhu s nábytkem z hlediska kvalitativních změn a příklady pohledů konkrétních domácností. Z tohoto komplexního pohledu vplynuly směry vývoje problematiky a důsledky pro návrhářskou praxi nábytku. Zároveň práce tvoří analytický příspěvek ke studiím o vývoji nábytku.

2. Historické příklady proměn úložného nábytku z pohledu funkce

Nábytek patří mezi jedny z nejčastěji používaných předmětů v našich kulturních podmínkách. V jeho vývoji se odráží mnoho faktorů, které mohou zpětně charakterizovat dobu, ve které byl vytvořen. Pohled na vývoj nábytku nemusí být jen v rovině estetické, ale také v rovině vývoje jeho funkce.

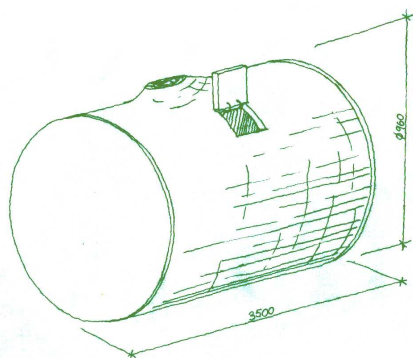
„Všechny druhy nábytku dělíme na nosiče a schránky. Jejich kombinací a zdlouhavým vývojem vznikal všechen nábytek. Rozlišování druhů nábytku je znakem pokročilé kultury. /1/“

Také úložný nábytek v sobě uchovává obraz doby. Jeho formu spoluvytváří ukládané předměty.

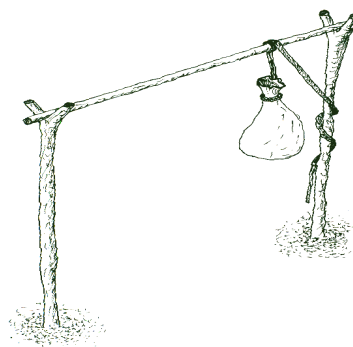
K. Koželka charakterizuje morální životnost nábytku takto : *„Způsoby bydlení a hlavně činnosti se mění pomalu. Zato truhlici nahradila skříň a ukládání se dnes přizpůsobuje druhům věcí podle potřeb člověka té které doby. Morální životnost truhlice tu pro dnešní způsoby zaniká a její úlohu přejímá skříň. Zatímco morální životnost židle, postele trvá, protože činnost se nemění. /2/“* I přes toto tvrzení je dnes možné uvažovat o morální životnosti sedacího a ležacího jako o proměnlivé.

V historickém vývoji samotného úložného nábytku jsou tyto vztahy dobře zdokumentovány jednotlivými zástupci své doby. Vývoj v této oblasti postupoval dále od primárního účelu ochrání předmětů či potravin. Pravděpodobně jedny z nejstarších forem úložného nábytku mohou být dokumentovány na následujících příkladech. Kadluby - „předchůdci truhel“ jedná se o podélnou nádobu, vyrobenou z kmene stromu vydlabáním popř. vypálením jeho středu. Obvod tvoří schránku a čela jsou překryta. Na obvodě kmene je otvor pro plnění a vyprazdňování. Kadluby byly „nábytkovým prvkem“ sloužícím pro ukládání obilí u slovanských národů.

Na obr. č. 1 jsou zobrazeny kadluby ze Šarišského regionu (Slovensko), které se používaly jako zásobnice obilí.

Obr.1: Kadluby
Zdroj: vlastní ilustrace dle 5,6

Obr.2: Způsob uložení potravin australských domorodců-
potraviny jsou uloženy ve vaku zavěšeném na konstrukci z tyčí
v bezpečné výšce; Zdroj: autor-kresba dle M.Prokopce

Truhly jsou obecně považovány za jeden z nejstarších kusů nábytku. „Slovo "truhla" pochází podle Českého etymologického slovníku Jiřího Rejzka (Leda, Praha 2001) pravděpodobně z nějaké nářeční varianty (bavorského truhel) německého Truhe téhož významu, jež vychází z indoevropského *dreu-, *dru- 'strom, dřevo'. /Ústav pro jazyk český AV ČR, oddělení jazykové kultury - jazyková poradna, Hana Mžourková/“.

Truhly se objevovaly napříč kulturami i časem, v jednotlivých obdobích se měnilo jejich dílčí funkční určení. V předmětově rozvinutějších kulturách se jednotlivé druhy truhel úzce specializovaly, v dobách kdy hmotná kultura neměla podmínky se dále rozvíjet, plnily truhly mnoho funkcí (sezení, spaní, zavazadlo).

Obr.3: Truhlové sedadlo románských tvarů, Norsko; Zdroj:1

Obr.4: Reliéf zobrazující ženu ukládající oděv do truhly; Zdroj: 4

Skříně se formovaly ve vyspělejších kulturách s pokročilým předmětovým prostředím, existuje zde několik teorií jakým způsobem, např. položením dvou truhel na sebe /1/.

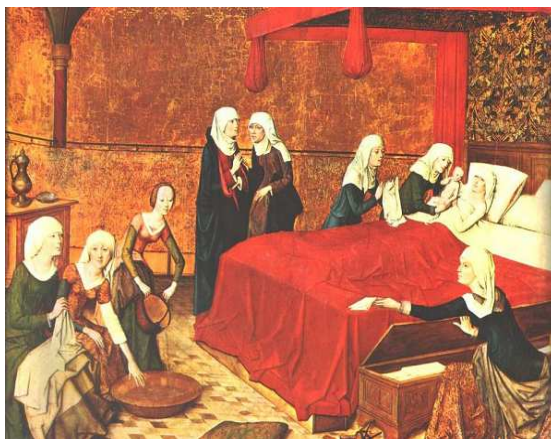
Při úvahách o vzniku skříně můžeme také uvažovat o jejím vývoji z původně vestavěných prvků. Ukládání předmětů nejdříve do nik, později do nik s policemi je jedním z nejstarších způsobů. Dalším vývojem se z uzavřené niky s policemi mohla formovat vestavěná skřín, ta při jiném stavebním řešení se mohla oddělit od samotné stavby a mohl tak vzniknout samostatný kus nábytku (podobně jako z vyvýšené části podlahy stůl atd.).

Napříč časovými obdobími bohatá část společnosti šířkou svých potřeb podporovala rozvoj předmětného prostředí. Společenské podmínky (společenské zvyky) podnítily vznik poměrně široké škály nábytku včetně nábytku úložného.

Úzkou souvislost mezi předmětným prostředím a nábytkovou tvorbou dokazují např. období po vynálezu knihtisku v Evropě, kdy se začaly více uplatňovat knihovny /3, 1/. Rozvoj hospodářství v období renesance a tím spojený větší počet prací administrativního charakteru v nábytku vedl k formování psacích skříní /3, 7/. Móda sehrála svou roli v období baroka, kdy došlo k úplnému nahrazení truhel pro ukládání šatů komodami a šatními skříněmi.

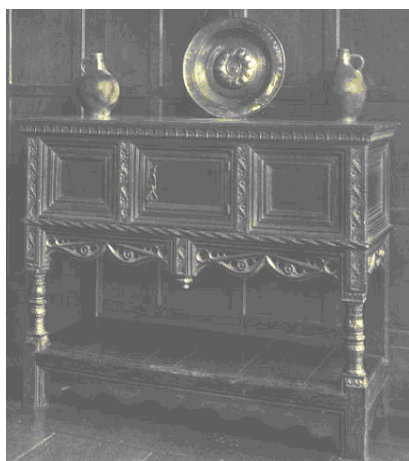
Obr.5: Skříňka
z Tutanchamónovy hrobky
Zdroj: 5

Obr.7: Vyobrazení způsobů ukládání prádla
v truhlách – The Birth of the Virgin , Master Of
The Life Of Virgin Mary, Zdroj: 5

Obr.6: Vyobrazení skříně
z kodexu Amiatinus z konce
7.století ; Zdroj:5

Obr.9: Bufet (kredenc), Anglie,
z r.1520; Zdroj:9

Obr.8: Psací skříň (kabinet),
Itálie, 16. století; Zdroj:8

Obr.10: Kredencová skříň, Německo,
konec 17. stol. Zdroj: 1

Obr.11: Skříň, 16. století;
Zdroj:1

Obr.12: Skříň pro vystavení
a ukládání stolního nádobí, 1730
Holandsko; Zdroj:10

Jak ukazují jednotlivé typy úložného nábytku nejen potřeba uložit, ale také potřeba vystavit věci sehrála také svou významnou roli ve vývoji úložného nábytku. V období baroka se středem společenského života v obydlích stala ložnice. Vznikaly tak speciální skřínky pro uchovávání a servírování jídla a nápojů v ložnici. Ve společnosti s vyspělou bytovou kulturou se často jednotlivé funkce nábytku vzájemně prolínaly a doplňovaly (viz obr.13). Úložné prostory funkčně doplňovaly ostatní typologické skupiny nábytku (zásuvky u stolů, zásuvky toaletních stolků atd.). Vznikal rafinovaný kombinovaný nábytek /1/. Tento nábytek byl velice účelný a splňoval ty nejvyšší funkční nároky.

Obr. 13: Psací a toaletní stůlek, 18. stol, Anglie (dokládá funkční vyspělost nábytku a prolínání funkcí ukládání a pracovní činnosti v nábytku 18. stol.); Zdroj:11

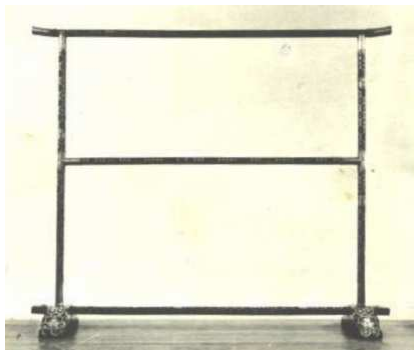

Obr.14: Sekretář s bohatým vnitřním vybavením, 18. stol, Holandsko; Zdroj:10

Obr.15: Příborník sloužící k omývání nádobí i jako servírovací stůl, 18 stol, Holandsko; Zdroj:12

Nábytková tvorba v zemích mimo Evropu byla ovlivněna jinou strukturou faktorů životního stylu. Jiný způsob života (jiné denní zvyklosti, odlišný žebříček hodnot) ovlivnil jiné funkční zaměření nábytku. Příkladem odlišného funkčního řešení nábytku mohou být nízké jídelní stoly, méně časté používání židlí (častější sezení na zemi). V Turecku pro ukládání předmětů sloužily zejména vestavěné skříně a truhlice pro uložení cenností. Jedním ze specifických představitelů úložného nábytku, odrážejícího místní tradice, byly v Číně police pro uložení porcelánových nádob. Dalším příkladem typického kusu nábytku pro danou kulturu byly stojany na kimono v Japonsku.

Obr. 16: Stojan na kimono, Japonsko pozdní 18. stol., funkční forma stará pravděpodobně několik století, Zdroj: 12

Obr.18: Skříň, Čína, Ming dynastie Zdroj:13

Obr.17: Příborník, Čína, dynastie Ming Zdroj:13

Počátky tvorby nábytku vycházející ze snah o racionalizaci provozu v domácnosti, hledajícím maximální funkčnost a pokrokovost v prostém životě, lze sledovat u nábytku církevní komunity Shakerů v USA. V pokrokové komunitě Shakerů se v nábytku objevilo např. houpací křeslo. Koncepce ukládání předmětů byla značně podobná koncepci ukládání 20.stol a současnosti. Hlavním prvkem úložného nábytku byly vestavěné skříně. Drobné předměty se ukládaly do volně stojících zásuvkových komod, pro ukládání oděvů sloužily i samostatné šatny. Snaha o maximalizaci přehlednosti uložených předmětů směřovala k většímu uplatnění zásuvek. Časté používání zásuvek vedlo v některých případech ke zhoršení přístupu k uloženým předmětům. Zajímavostí je zavěšování židlí na stěny v místnosti.

Obr.19: Vestavěné skříně, jídelna Hancock Shaker village USA; Zdroj: archiv autora

Obr.20: Vestavěné skříně, Enfield USA; Zdroj:14

3 Vědecký přístup k navrhování nábytku

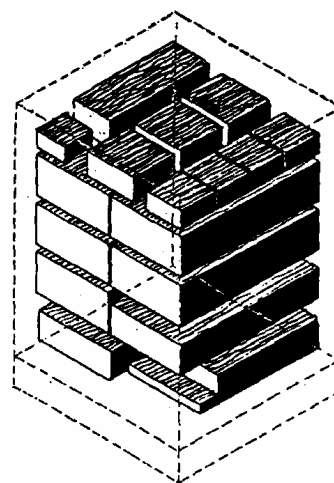
3.1 Počátky studií funkčních parametrů nábytku a vzniklé formy nábytku

První myšlenky směřující k racionálnímu přístupu k funkčnosti nábytku se objevují počátkem 20. století, kdy se uplatňují nové přístupy k navrhování předmětů. Nové společenské podmínky a nový způsob výroby to vše vyúsťuje k hledání dalších cest v přístupu k tvorbě nábytku vyráběného pro uspokojování nejširších vrstev obyvatelstva.

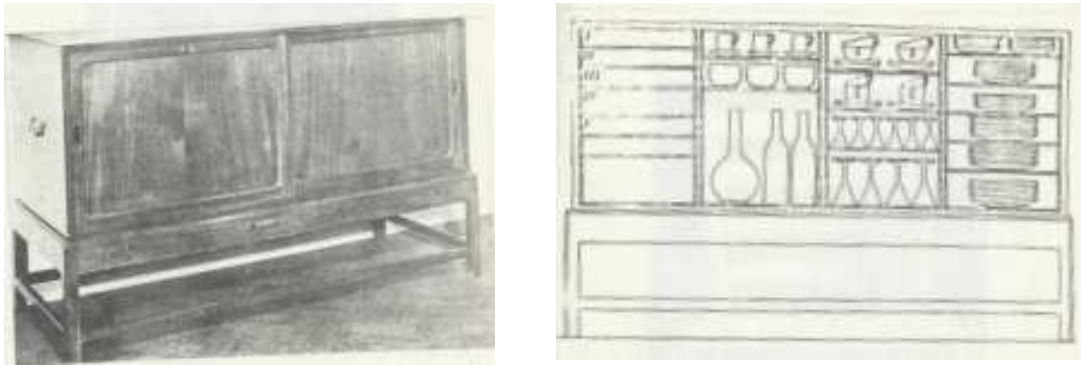
Tyto myšlenky následně formulovali hlavní představitelé funkcionalismu. „Každý pracující člověk by měl mít možnost opatřit si pro svou rodinu dobré a zdravé bydlení. /Walter Gropius 1925- převzato z 4/“ O chápání světa pokrokovými tvůrci hmotného prostředí v souvislosti se změnou myšlení svědčí výroky jednoho z nejpřednějších architektů své doby Le Corbusiera: „Dům je stroj na bydlení. Co jest vlastně nábytek? Prostředek proto náš nábytek má odpovídat každodenním, konstantním a pravidelným funkcím. Všichni lidé mají tytéž potřeby v témž čase, každého dne. /Le Corbusier- převzato z 4/“ S rozvojem průmyslové výroby nábytku určeného pro anonymního uživatele bylo nutné se více zabývat teoretickými podklady pro navrhování nábytku. Nábytek se tak stal především produktem průmyslu. Produktem určeným pro anonymního uživatele. Pokrokoví návrháři se začali zabývat zkoumáním teoretických podkladů pro navrhování nábytku na vědeckém základě. V úložném nábytku dokazuje toto tvrzení např. studie příborníku K. Klinta z r. 1925 (viz obr.23). Na území Československa v té době zpracoval studii úložného prostoru na příkladu pánského šatníku arch. F. Havlík (viz obr.22).

Obr.21: Wootonův psací stůl, 19. stol. Anglie; Zdroj: 11

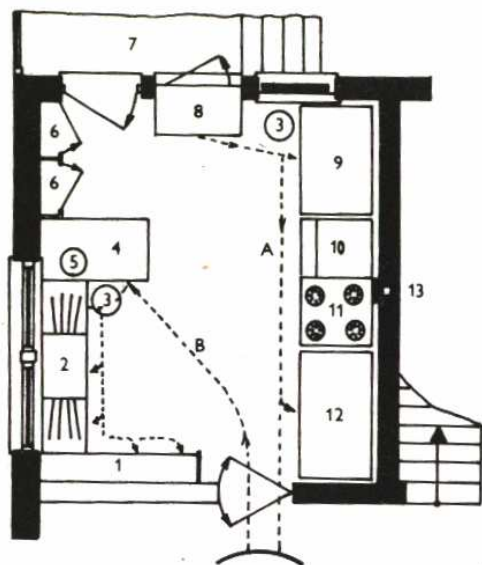

Obr.22: František Havlík Analýza prostoru pánského šatníku; Zdroj: 4

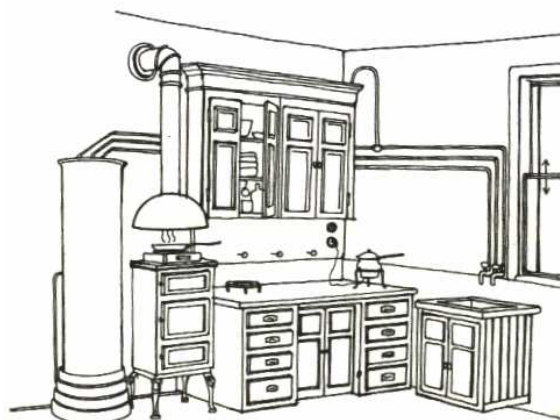

Obr.23: K.Klint příborník; Zdroj:15

Kromě nábytku úložného byly studovány funkční parametry i ostatních nábytkových skupin. V Československu to byl např. J. Mašek ve své práci Navrhování sedadel a lehátek /16/. Jednotlivé funkční typy nábytku se více promýšlely po stránce funkční a vznikaly typy nové, standardně se však bytové prostředí zařizovalo komplety. U nás tuto situaci ohledně pokrokového přístupu k navrhování nábytku dále výstižně charakterizuje J. E. Koula: „Jednotlivé kusy nábytku, především skříňového, jako šatníky, prádelníky, příborníky atd., sedacího, lůžkového i stolového se promýšlely především po stránce funkční a konstrukční. Maximální funkčnost a účelnost byla jedním kritériem. Nešlo o to, aby byl vytvořen nábytek český, ale o to, aby i u nás bylo dosaženo evropské úrovně v hygienicko-technických předpokladech dobrého bydlení. Nábytek přestává být pokusným králíkem pro tvarové nebo barevné řešení, architekturou v malém měřítku a stává se nástrojem bydlení co nejúčelnějším a rozměrově přiměřeným prostorám nových menších bytů, řešených na lidskou míru. /17/“ Nového smyslu nabýval nábytek kuchyňský a nábytek kancelářský. Se vznikem prvních velkých kancelářských komplexů byl spjat racionálnější způsob práce, který měl dopad na způsob zařizování těchto prostorů. Funkčně se více vyčleňovaly např. kancelářské židle. Do kuchyní přicházely zcela nové přístroje, což byl jeden z důležitých faktorů působících na změnu v kuchyňském provozu a zároveň na změnu kuchyňského nábytku. Racionalizací uspořádání kuchyně v bytovém prostředí a provozu domácnosti jako takové se jako jedny z prvních v období počátku 20. století zabývaly v USA Ch. Fredericková, L. Gilbertová, M. Pattisonová /18/.

Obr.24: Racionalizovaná kuchyň
Ch. Frederickové Zdroj: 18

Obr.25: První racionalizovaná americká kuchyň
obsahující elektrické přístroje; Zdroj: 18

V Československu manželé Krchovi představují novou kuchyň navazující na myšlenky racionálního provozu v bytě, zároveň spolu s dalšími odborníky zakládají Zkušební a výzkumný ústav pro domácí hospodaření /18/.

Odrazem těchto myšlenek v úložném nábytku jsou první náznaky systémového řešení ukládání. Pro ukládání předmětů se jednak preferuje vestavěný úložný nábytek a nově vznikající nábytek sestavovací. Pro sestavovací nábytek „určujícím zájmem byla potřeba vytvořit kapacitu úložných prostorů pro různé účely, v různých podmínkách a to tak, aby interiér jako prostředí uspokojoval i zájmy estetické /19“. Růst předmětů v domácnostech (způsobený jejich průmyslovou výrobou a tím jejich větší dostupností) z toho plynoucí potřeba úložného nábytku a nový myšlenkový přístup k tvorbě, podněcuje vznik sestavovacího nábytku /19/. „V dispozicích bytů v třicátých letech docházelo v určitých případech k přelidnění a přeplňování místností skříňovým nábytkem. Konglomerát různých skříní a skříňek, sestavovaných těsně vedle sebe, působil neuspořádaným skladištním dojmem. To vyústilo do rozšíření systému skladebného nábytku - tehdy velmi pokrokového./20/“ Jedním z předchůdců stavebnicového nábytku byly kancelářské skříně vyvinuté v USA, s rozměrovými moduly odpovídajícími velikostem spisů a zároveň umožňující vzájemné sestavení do větších funkčních celků /21/.

3.2 Výzkum funkčních parametrů nábytku v období ČSSR

Po 2.světové válce byla otázka bydlení, v souvislosti s bytovou krizí, velice frekventovaná; rovněž tak i optimalizace funkčních rozměrů byla jedním z problémů řešených ve vědeckých pracích. Jednalo se o uspokojení masové poptávky. Druhá světová válka významně zasáhla do rozvoje bytové kultury a tento vývoj narušila. *„Poválečné období se vrací k myšlence kompletace výrobou účelových kompletů- obývací ložnicové apod. /22/“* *„Výrobní programy v poválečné době se opíraly o výrobní programy let předválečných jak z hlediska typologického, tak výrobně technického. V podstatně menší míře byly zastoupeny typy z pokrokové části tvorby předválečné./19/“*

Teorii navrhování nábytku, ale i bydlení jako celku byla z dnešního pohledu v Československu věnována velká pozornost. Důvody vycházely ze snahy řešit bytovou krizi masovou výstavbou vícepodlažních domů. Prohlubující se bytová krize v Československu i v celé Evropě po druhé světové válce podnítila vypracování typových projektů obytných staveb a zároveň bytového zařízení /19/. Tento úkol byl v Československu zahrnut v usnesení vlády z 13. 4. 1948 /19/. Jedním z výsledků prací, zaměřených na normalizované bytové zařízení, byla např. v úložném nábytku nová řada stavebnicového nábytku E, kuchyňského SK (standard kuchyňský), stavebnicový nábytek pro obývací pokoje řady A. Na tuto nábytkovou sestavu navazovala vylepšená řada U.

Stavebnicový nábytek nabízel nová řešení při zařizování interiéru, zároveň byl pokládán za východisko při řešení ukládání v bytě. Jeho myšlenková podstata plně odpovídala životnímu stylu dané doby což např. dokládá tvrzení: *„Stavebnicový nábytek svoji variabilitou umožňuje řešení měnících se potřeb v průběhu života rodiny a současně odpovídá charakterem výrobků hromadné a velkosériové výrobě. /21/“* Rozvoj technologií zpracování dřeva jako průmyslového odvětví po 2. světové válce významně zasáhl do procesu navrhování nábytku (průmyslové používání velkoplošných materiálů, nové technologické postupy, nové materiály). Otázky souladu způsobu výroby s návrhem výrobku byly zohledňovány v celém průběhu návrhu nových výrobků tak i při stanovování funkčních parametrů nábytku.

Stavebnicový nábytek pomohl vyřešit situaci při zařizování starého i nově vzniklého bytového fondu, zároveň přispěl k vytvoření uniformního prostředí bytů /21/. Budoucím vývojem směřovaným k maximální variabilitě stavebnicového nábytku se dospělo od předmětových sestav k sestavám dílcovým jako byly systémy: M 100, M 200, M 300.

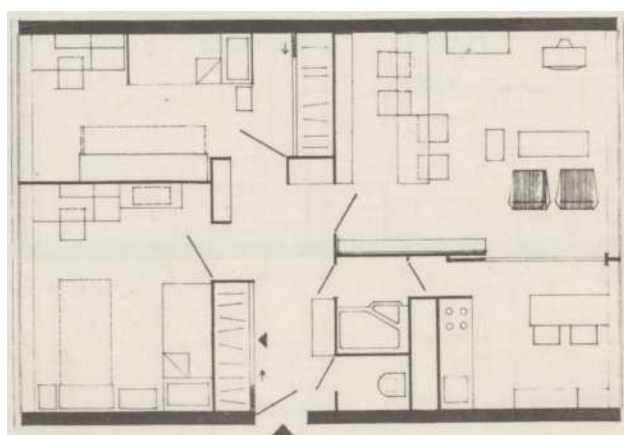
Dalším mezníkem a zároveň vyvrcholením snah o racionalizaci funkcí v bytě včetně ukládání se staly projekty v 60. a 70. letech 20. století, které se týkaly skříňových příček v rámci řešení

variabilního bydlení, vycházející z volné dispozice bytu dělené pomocí skříňových příček. Výhodou takového řešení je větší pružnost změn dispozice bytu pro přizpůsobení změnám životního cyklu domácnosti. Integrace ukládání do příček zároveň odlehčila bytovou dispozici od úložného nábytku. Do těchto příček se začaly integrovat kromě funkce ukládání i funkce stolování a spaní. Příkladem takového druhu výstavby v ČR je např. experimentální výstavba v Praze na Invalidovně v r. 1962.

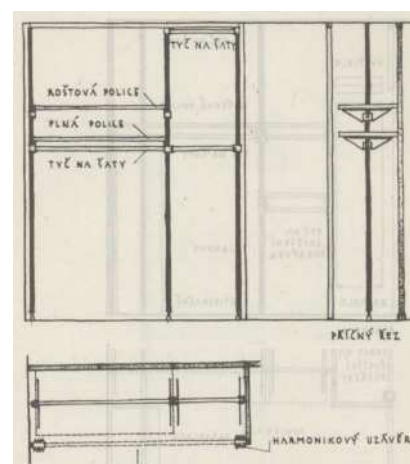
Jako část, toho co se z původních myšlenek realizovalo, bylo vybavování bytových domů vestavěným nábytkem. K širšímu uplatnění však nedošlo. V současné době samotná myšlenka variabilního bydlení vzhledem k životnímu stylu znovu ožívá (jak dokládá L. Lichardová ve svém referátu „Nové trendy v interiérové tvorbě bytových systémů a ich aplikácia pri rekonštrukcii a humanizácii objektov hromadnej bytovej výstavby“ předneseném na konferenci Nábytok 2004 ve Zvolenu /23/).

Obr.26: Příklad skříňové příčky s integrovaným lůžkem, Zdroj: 25

Obr.27: Studie proměnné dispozice bytu IV. Kategorie experimentální výstavby v Praze na Invalidovně- J. Horný, Objem úložného prostoru vyjma úklidové skříně a skříně na boty je 6m³ Zdroj: 24

Obr.28: O. Skalík, L.Jelenová, Vnitřní řešení skříňových příček pro experimentální výstavbu v Praze na Invalidovně Zdroj:24

Vývojové trendy úložného nábytku v ČSSR se zaměřovaly na sestavovací nábytek pro univerzální použití. Život v socialistické společnosti přispíval k růstu množství ukládaných věcí.

Součástí obývacích sestav byla např. šatníková skříň. Průzkumy trhu a studie zainteresovaných institucí poukazovaly na nutnost vývoje malého úložného nábytku, jeho větší specializaci /26/. Úvahy o budoucím vývoji směřovaly k vestavěnému nábytku, východisku pro ukládání potřebného objemu předmětů a malému úložnému nábytku pro ukládání často používaných předmětů /2/. Vyráběný úložný nábytek bylo možné členit dle soudobé typologie.

U zahraničních výrobců (v období ČSSR) byl vývoj nábytku v určitých oblastech dále, především díky fungující tržní ekonomice, která umožňovala použít nebo dovézt jakýkoliv materiál, což bylo v hospodářství řízeném státem někdy nemožné. U úložného nábytku se toto projevilo např. bohatším a účelnějším členěním vnitřního vybavení. J. Horný a O. Skalík roku 1963 uvádějí /27/: „vnitřní vybavení u skříňů volných - tyč na šaty eventuálně 1 police, police doplněné zásuvkami, vnitřní prostor na výšku dělen mezistěnou - menší oddíl s policemi, anebo též s několika zásuvkami větší oddíl s tyčí na šaty vnitřní vybavení je schématické, obměňované ve všech variantách skříňových typů.“

Obr.29: Zařízení obývacího pokoje; Zdroj:24, 1961

Obr.30: Úložný nábytek C. Latimer, R. Day, 1950, Velká Británie, Zdroj: 12

Obr.31: Skříňová příčka ze sestavovacího nábytku, Dánsko 1956 Zdroj: 28

Obr.32: Vnitřní vybavení šatní skříňe- drátěné zásuvky, Švédsko 1956 Zdroj: 28

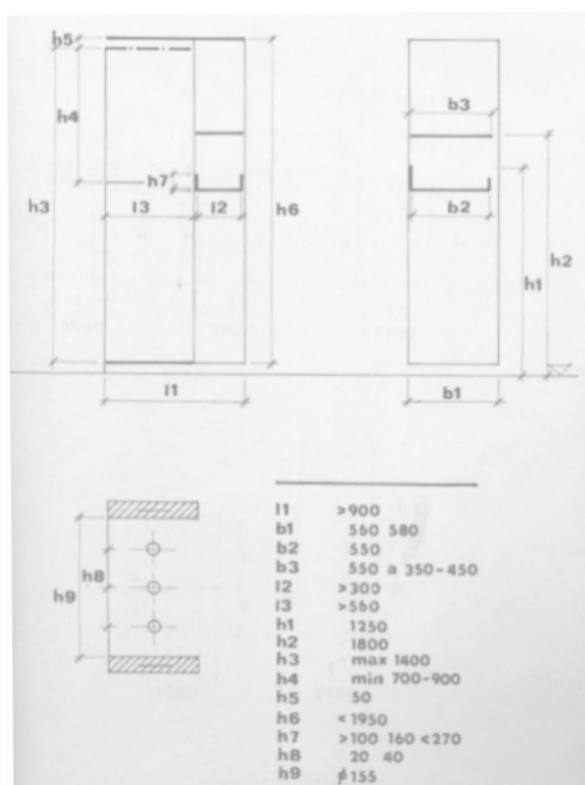
Prefabrikace bydlení pro anonymního zákazníka poskytovala dostatek podmětů a nových situací pro výzkumné práce. Situaci bydlení vhodně shrnuje J. Musil /29/ z hlediska sociologie bydlení. Vznikaly tak i studie o funkčnosti nábytku srovnatelné se zahraničními studiemi. Důvodem bylo uspokojit převyšující poptávku nad nabídkou nábytkového zařízení. „Prefabrikace bydlení“, masová výroba nábytku pro anonymního zákazníka, snaha uspokojit poptávku, snaha o další vývoj bytové kultury socialistické společnosti, na druhé straně omezenost materiálové základny a nedostatek bytového zařízení na trhu sehrávaly v nábytkářské tvorbě v období socialismu dle soudobých pramenů svou nejdůležitější roli. V Československu se problematikou funkčnosti nábytku zabývaly: Ústav bytové a oděvní kultury, Výzkumný a vývojový ústav nábytkářský, Výzkumný ústav výstavby a architektury, Státní zdravotní ústav a Výzkumný ústav nábytkářského a dřevařského průmyslu v Bratislavě. Tyto ústavy měly přístup k důležitým informačním zdrojům a zároveň spolupracovaly s podobně zaměřenými institucemi v zahraničí a to směrem na východ i na západ. Po roce 1990 při transformaci socialistického státu v demokratický byl VÚVA, ÚBOK a VÚN zrušeny a systematický výzkum bydlení a tedy i funkčních požadavků nábytku byl v ČR přerušen.

Z výsledků studií funkčních parametrů nábytku byla navrhována typologie nábytku, jež doporučovala funkční rozměry pro tvorbu nábytku. Jedním ze základních pramenů pro navrhování nábytku z hlediska funkčních parametrů se stala publikace: Nábytek člověk bydlení, S. Dlabal, E. Kittrichová, vydaná v ÚBOK /30/, sestavená z mnoha jiných interních publikací ÚBOKu /21, 24, 31, 32, 33, 34/.

Funkční rozměry úložného nábytku vycházely především z těchto studií: H. Bukovanská, I. Čapková, K. Lapka, L. Ubr - Stanovení funkčních hodnot jednotlivých druhů nábytku. /31/; O. Skalík– Velké úložné prostory /32/; Z. Červenková, E. Kittrichová, J. Suchý– Kuchyně pro novou generaci /33/; H. Bukovanská – Úložné prostory v ložnicích /34/. Všechny výše jmenované studie vznikly v průběhu konce 60. let a začátku let 70. na jejich základě byla zpracována převážná část technických norem (ČSN), v té době závazných, zabývajících se rozměry nábytku včetně nábytku úložného (ČSN 73 4305, ČSN 91 0108, ČSN 91 0189, ČSN 91 0240, ČSN 91 0432.). Mezi zahraniční studie mající vliv na chápání ukládání v Československu, to byly práce E. Berglunda /35/ ze švédského výzkumného ústavu nábytkářského.

Studie se shodují ve snaze nalézt optimální řešení pro co největší počet uživatelů vycházejíce z potřeb průměrného uživatele. Pro zjednodušení projekční činnosti v nábytkářství a zařizování interiérů byla sestavena funkční schémata se základními doporučenými funkčními rozměry nábytku. Funkční schémata nábytku našla své uplatnění jednak v praxi, ale i ve výuce.

Údaje, na jejich základě tato schémata vznikla, byly získány většinou spoluprací několika již zmíněných institucí. Jednotlivé instituce např. Státní zdravotní ústav (dřívější Institut hygieny a epidemiologie) pracovaly na základním výzkumu orientovaném v rámci svého zaměření. Tento výzkum mohly pak navázat a uplatnit v dalších oblastech (např. antropometrická šetření – nábytkářství, Výzkumný ústav obchodu – šetření spotřebního trhu – návrh úložného nábytku, doporučení pro typologickou skladbu nábytku). Údaje byly získávány z rozsáhlých šetření širokého vzorku respondentů, následně zprůměrnovaný standard byl základem pro údaje ve schématech.

Obr.33: Funkční schéma - Skříň hluboká šatní s prádelním oddílem zdroj:31

Problematicke ukládání v bytě byla tedy věnována z hlediska teoretického poznání značná pozornost zaměřující se na optimalizaci rozměrů úložného nábytku. K. Koželka na konferenci konané v Bratislavě v roce 1961 uvádí: „Úložný prostor v současném bytě je jednou z nejdůležitějších otázek stavební i bytové kultury vůbec. Příkladáme-li velký význam prostorovému řešení bytu, pak vyřešení úložných prostorů není jen otázkou architektonického konceptu, ale dotýká se i základů samé hospodářské podstaty bydlení. Úložný nábytek v bytě by měl být jako dokonalý stroj pro ukládání předmětů /25/.“

Z hlediska dělení funkcí bytu se ukládání řadí mezi funkce hospodářské /30/. Byly uskutečněny mnohé průzkumy, např. průzkum úložných prostorů v ložnici vykonaný /34/

v r. 1970. Problematikou ukládání se zabývá řada tehdejších publikací významných domácích autorů. Významná část studií se věnovala problematice optimalizace spotřebovaného materiálu na výrobu úložného nábytku pro získání úspor v národním hospodářství. Typologické skladbě vyráběného úložného nábytku se např. věnoval prof. J. Halabala v článku - K zařízení sortimentní skladby nábytku: *„Živelný vývoj nábytku vede mimo to k ještě nežádoucí uniformitě, protože místo těžkého a zdlouhavého tvůrčího procesu se často volí snazší a méně odvážná cesta napodobování. /20/“* V publikaci *Zahraniční vývoj nábytku /36/* autoři poukazují na výhody ukládání některých předmětů v centrálních úložných systémech a vyhodnocují „sektorový nábytek“ jako příliš univerzální úložný systém.

Celkovému náhledu na úložný nábytek se zejména věnuje: S. Dlabal *„Úložné prostory nám neslouží přímo, tak jako židle a křesla, stoly a stolky nebo lůžka. Proto by měly být co nejméně nápadné a přitom co nejlépe sloužit své funkci přehledného ukládání./38/“*

Strukturou úložných prostorů v dispozici bytu se týkala studie ÚBOKu ve spolupráci s VÚVA, kde se pro rozmístění úložných prostorů v bytě konstatuje: *„Prostory pro ukládání předmětů jsou nutné ve všech bytových místnostech. Pouze hluboké ukládací prostory mohou být koncentrovány z větší části nebo i úplně v komunikačních místnostech i samotných komorách a šatnách. /37/“*

Mezi základní řešené problémy z oblasti ukládání patřilo stanovení optimální velikosti úložných prostorů pro bytovou jednotku z hlediska typové výstavby. *„Při stanovování potřeb objemů úložných prostorů je potřebné vycházet z počtu všech členů domácnosti. Dimenzování úložných prostorů by mělo odpovídat skutečným potřebám uživatelů bytu a určité rezervě předpokládaných potřeb přírůstku objemů v budoucím vývoji. /30/“* Velikost úložných prostorů je omezena bytovou dispozicí tak, aby nedocházelo k omezení ostatních funkcí bytu. Lidé často v domácnostech uchovávají věci, které již nepoužívají. Tyto předměty jsou často spojeny s vývojem domácnosti /oblečení dětí atd./, ale některé z nich mohou být spojeny i silnou citovou vazbou s uživateli. Možná právě předměty, k nimž má obyvatel silný citový vztah, vytvářejí pro něj z bytu domov. Rozměry úložných prostorů vycházejí z velikostí, druhů, množství ukládaných předmětů a způsobů ukládání; jsou ovlivněny stavebními dispozicemi, ergonomií (především výškové rozměry, rozměry prostoru pro manipulaci s ukládanými předměty), mechanicko - fyzikálními charakteristikami používaných materiálů (jedná se o např. délky polic); ekonomické faktory výroby. Celkové objemy úložných prostorů ovlivňuje počet členů v domácnosti.

Ve studii ÚBOKu - Stanovení funkčních hodnot jednotlivých druhů nábytku /31/ - definují autoři základní metodiku stanovení funkčních rozměrů úložného nábytku takto: „Hlavní zásady při stanovení rozměrových hodnot funkčních typů úložných prostorů jsou dány:

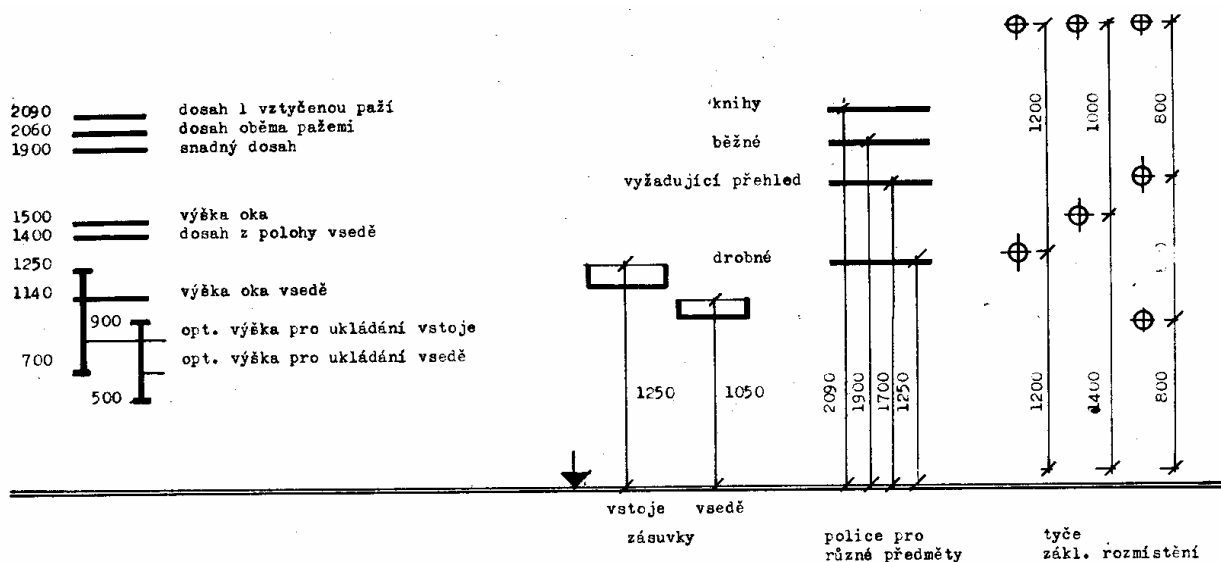
- Funkčními rozměry ukládaných předmětů
- Antropometrií
- Skladebností

Rozměrové hodnoty jednotlivých funkčních typů v zásadě vyplývají ze vztahu
předmět – manipulace- člověk“ /31/.

Výsledkem uvedené studie a jí podobných je přesně definovaná typologie nábytku s doporučenými funkčními rozměry. Typologie úložného nábytku obsahovala tyto typy /31/: „Velké úložné prostory- jsou souhrny funkčních typů takového objemu, který vyplývá z objemnosti ukládaných předmětů nebo provozní a funkční vhodnosti sdružování ukládaných předmětů. Skříně hluboké – šatní, prádelní, šatní s prádelním oddílem, úklidové, botní, univesální. Skříně mělké - šatní s prádelním oddílem, úklidové, botní. Malé úložné prostory - prádelní zásuvkové, prádelní uzavřené, příborníky, knihovny otevřené, knihovny uzavřené, sekretáře, univerzální (hobby předměty, elektronika, diskotéka, bar atd.), speciální, skříňky na lůžkoviny, botníky.“

Některé rozměry pro úložný nábytek z citované studie /31/ jsou shrnuty na následujícím nákresu.

V ostatních studiích se tyto parametry spolu s výše uvedeným typologickým tříděním opakují

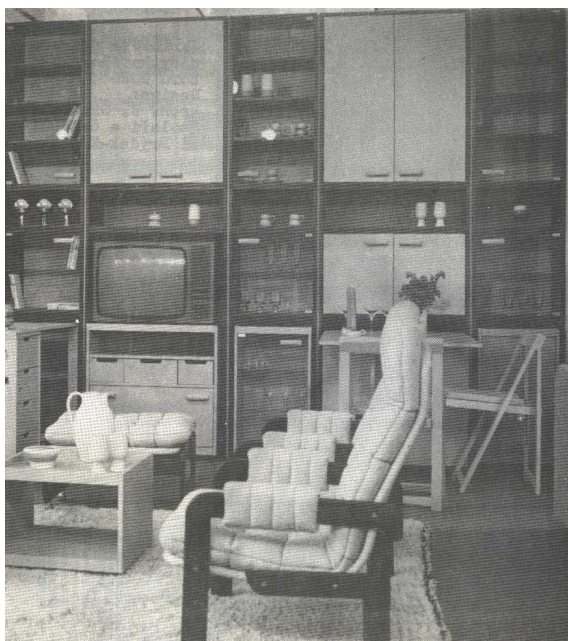
HLAVNÍ ANTROPOMETRICKÉ ZÁSADY

UMÍSTĚNÍ VNITŘNÍHO VYBAVENÍ V PROSTORU

Obr.34: Výškové rozměry úložného nábytku; Zdroj 31

popřípadě jsou doplněny dalšími údaji (např. Poštulková L. /39/, Směry v tvorbě nábytku /40/). Podrobnější ergonomické studie byly uskutečněny zejména pro kuchyňský nábytek (Kittrichová, Čapková, Bukovanská /41/, Červenková, Z., Kittrichová, E., Suchý, J. /33/). V uvedené práci jsou stanoveny optimální manipulační pole pro různé výškové kategorie. Studie byla vypracována zejména pro ženskou tělesně zdatnou populaci se zaměřením na činnosti v kuchyni. Dobové studie mapují změny a naznačují vývoj ukládání, platný pro období konce 60. let do počátků let 90. V tomto období dochází ke změnám především s nárůstem počtu předmětů související s částečně konzumním charakterem společnosti a značným technickým vývojem v oblasti elektroniky. Zrychluje se obměna předmětů. Na druhou stranu dochází zároveň k redukci objemu některých věcí jako jsou zásoby ložního prádla nebo stolního nádobí, prokazující se omezením uplatnění některých druhů úložného nábytku. Dobové studie předpokládají nárůst množství odborné literatury potřebné pro vykonávání povolání.

Zahraniční studie se ubíraly podobným směrem jako domácí, jednalo se tedy o optimalizaci úložného prostoru v typových bytech. V Nizozemí se inventarizačního průzkumu domácností v roce 1967 účastnilo 2000 domácností /42/ a závěry této studie pomohly formulovat teoretické podklady a doporučení pro projektování nábytku. Sitting J. /42/ uvádí: „*Úložné prostory v domácnostech by se neměly dimenzovat na inventář průměrné domácnosti nýbrž o zlomek více než je onen průměr.*“ V dalších studiích se tento autor zabývá aplikací ekonomicko-matematických metod modelování optimálního množství úložných prostor v bytě. Hlouběji se problematikou výzkumu funkčních parametrů nábytku zabýval ve švédských studiích E. Berglund /35/, z jehož studií vycházejí i české parametry nábytku. V Německu se řešením úložného nábytku v typové výstavbě zabývaly např. studie Konpe H., Sonel H. /43/.

*Obr.35: Skladebný systém Dynamik
Dřevozpracující družstvo Jaroměřice nad
Rokytnou; Zdroj:40*

*Obr.36: Variabilní skříňová sestava Jantar,
Dřevotvar Jablonné nad Orlicí
Zdroj: 40*

*Obr.37: Variabilní skříňové prvky nábytkového
souboru DR – 085; Dřevodílo Rousínov
Zdroj: 40*

*Obr.38: Skříňová sestava s toaletní
skříňkou EDEN; Stavby Kroměříž;
Zdroj:40*

Pravděpodobně jednou z posledních studií zpracovaných v době existence netransformovaných výzkumných ústavů, byla studie či spíše soupis metod pro hodnocení ergonomických vlastností nábytku /44/ a z nich plynoucí základní rozměrové požadavky z hlediska ergonomie na nábytek, zpracovaná Výzkumným a vývojovým ústavem nábytkářským v Brně. Ve studii byly uvedeny zejména zahraniční metodiky pro hodnocení ergonomických vlastností nábytku.

3.3 Současný výzkum funkčních parametrů nábytku

3.3.1 Podklady pro navrhování nábytku z pohledu funkce

Podklady pro navrhování funkčních parametrů nábytku vycházejí z obecně platných předpisů řešících bezpečnost výrobků. Jak uvádí Brunecký /45/ na úrovni předpisů Evropské unie se jedná o: „*Směrnice Rady 1992/59- 2001/ 95 EC o obecné bezpečnosti výrobků, Směrnice Rady č. 89/106/EHS (hygiena, zdraví a životní prostředí) a Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES o určitých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na spotřební zboží. /45/*“ Na úrovni domácích předpisů ČR, jak dále uvádí Brunecký /45/, se nábytku týká: zákon o obecné bezpečnosti výrobku č.102/2001 Sb., zákon o ochraně spotřebitele č. 634/1992 Sb. , zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku č. 59/1998 Sb. resp. novela č.209/2000 Sb., zákon o technických požadavcích na výrobky č.22/1997Sb, zákon o veřejném zdraví č. 258/2000 Sb.

V zákoně o obecné bezpečnosti výrobku č.102/2001 Sb. /46/ je v § 1 definován Předmět úpravy tohoto zákona: „*Účelem tohoto zákona je zajistit, v souladu s právem Evropských společenství, aby výrobky uváděné na trh nebo do oběhu byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví pro spotřebitele bezpečné /46/.*“

Konkrétnější požadavky na nábytek definují technické normy (EN, ISO, ČSN). „*Zákon č. 142/1991 Sb., o československých technických normách, ve znění zákona č. 632/1992 Sb. definuje technické normy jako v zásadě dobrovolné /47/.*“ Přesto mohou být normy chápány jako doporučení pro výrobky, jelikož dle zákona č.102/2001 Sb. se bezpečnost výrobku posuzuje podle technických norem. Některé další požadavky na nábytek uvádějí pravidla pro získání různých značek kvality, např. podklady pro udělení značky Evropské unie „Ecolebel“ pro nábytek /48/.

Jak bylo naznačeno v úvodu, tato práce je orientována na funkční parametry a typologii nábytku; proto následující tabulka shrnuje pouze některé normy zabývající se funkčními rozměry nábytku. Některé uvedené normy se přepracovávají, jiné vycházejí z doporučených parametrů sestavených v minulosti (dnes již před 30 lety) výše jmenovanými institucemi. V praxi se tak často stále používají četné materiály ÚBOK či jiných výzkumných ústavů sestavené v minulosti.

V České republice se nový výzkum v oblasti bydlení související s funkčními parametry nábytku soustřeďuje, zejména na bezpečnost a hygienickou nezávadnost nábytku soudě dle sborníků AČN /49, 50/ a zaměření výzkumných projektů SZÚ (Státního zdravotního ústavu).

Největší pozornost ve vývoji z hlediska výzkumných projektů je věnována speciálnímu nábytku včetně jeho funkčních parametrů /49, 51, 23/.

V problematice ergonomie pro navrhování užitečných předmětů dochází k implementování zahraničních parametrů (technické normy - EN, ISO; Stephen Pheasant, Bodyspace: Anthropometry, Ergonomics and the Design of the Work /52/; Ernst & Peter Neufert, Architects' Data /53,54/).

Tabulka č.1: Funkční rozměry a normalizace platná v ČR

Označení normy	Název normy	V Platnosti od
ČSN 91 0100	Nábytek – Bezpečnostní požadavky	2006
ČSN EN 1116	Kuchyňský nábytek- Koordinované rozměry kuchyňského nábytku a vybavení	2004
ČSN EN1957	Postele a matrace. Metody zkoušení pro stanovení funkčních charakteristik	2004
ČSN EN527-1	Kancelářský nábytek. Pracovní stoly. Část 1: Rozměry	2003
ČSN EN1335-1	Kancelářský nábytek. Kancelářské židle pracovní. Část 1: Rozměry- Stanovení rozměrů	2002
ČSN EN13150	Pracovní stoly pro laboratoře. Rozměry, bezpečnostní požadavky a zkušební metody	2001
ČSN P ENV1729-1	Sedací a stolový nábytek pro vzdělávací instituce. Část1: Funkční rozměry	2001
ČSN 91 0630	Pracovní sedadla. Rozměry	2000
ČSN EN ISO 9241-6	Ergonomické požadavky na kancelářské práce se zobrazovacími terminály. Část 5: Požadavky na uspořádání pracovního místa a na pracovní polohu	1999
ČSN EN1023-1	Kancelářský nábytek. Dělicí příčky. Část1: Rozměry	1998
ČSN EN1334	Postele a matrace. Metody měření a doporučené tolerance.	1998
ČSN 91 1010	Lehací nábytek. Základní rozměry.	1995
ČSN 91 0820	Jídelní stoly. Rozměry	1992
ČSN 91 0412	Úložný nábytek bytový. Základní rozměry.	1991
ČSN 91 0453	Skříňový nábytek kancelářský. Základní rozměry.	1991
ČSN 91 0612	Dětský sedací nábytek bytový. Základní rozměry.	1991
ČSN 91 0811	Dětský stolový nábytek bytový. Základní rozměry.	1991
ČSN 91 1014	Matrace pro dětský lehací nábytek. Základní rozměry.	1991
ČSN 91 1011	Matrace pro lehací nábytek. Základní rozměry.	1989
ČSN 91 0441	Skříně pro učební pomůcky. Funkční rozměry.	1988
ČSN 91 0442	Zasklené demonstrační a laboratorní skříně. Typy a funkční rozměry.	1988
ČSN 91 0611	Křesla a pohovky. Základní rozměry.	1988
ČSN 91 0640	Žákovské židle. Funkční rozměry a technické požadavky.	1988
ČSN 91 0641	Židle pro posluchárny. Typy a funkční rozměry.	1988
ČSN 91 0841	Žákovské stoly. Funkční rozměry a technické požadavky	1988
ČSN 91 0842	Žákovské laboratorní stoly. Funkční rozměry	1988
ČSN 91 0843	Demonstrační stoly. Funkční rozměry.	1988
ČSN 91 0844	Žákovské kreslicí a rýsovací stoly. Typy a funkční rozměry	1988
ČSN 91 0845	Žákovské stoly pro učebny výuky cizích jazyků. Typy a funkční rozměry.	1988
ČSN 91 1012	Pohovky a křesla pro sezení a příležitostné spaní. Základní rozměry.	1988
ČSN 91 1241	Podstavce pro technické učební prostředky. Typy a funkční rozměry.	1988
ČSN 91 0412	Bytový nábytek. Funkční rozměry úložných prostorů pro obuv	1985
ČSN 91 0810	Bytový nábytek. Funkční rozměry psacích stolů a sekretářů.	1985
ČSN 91 0620	Židle- Funkční rozměry a způsoby měření	1982

Mezi domácí prameny ze současné doby pojednávající o ergonomickém řešení nábytku a použití ergonomie v bytu jako celku může být zařazena publikace V. Hájka *Ergonomie v bytě*, v projektu a v praxi /55/. Publikace však vychází především ze studií zpracovaných v minulosti, tak jako mnohé další.

Bydlení jako celku se věnují např. výzkumy celkové spokojenosti s bydlením a postoje obyvatelstva k bydlení; z ekonomického hlediska se sleduje ve svých studiích např. Sociologický ústav při České akademii věd /56, 57, 58/; dalším častým tématem je výzkum postojů k bydlení většinou však pouze z hlediska urbanistického členění krajiny.

Ve vývoji nových typů nábytku se většinou firmy řídí zkušenostmi získanými na zahraničních veletrzích a zkušenostmi z prodeje svého nábytku v minulosti. Teoretická základna pro vývoj nového nábytku se jeví jako omezená.

Výzkum týkající se nových typologických skupin nábytku a funkčních parametrů provádějí zejména firmy v rámci vývoje svých nových produktů. Nejvhodnějšími příklady mohou být průzkumy firmy Blum- Ekotrofologický institut Kranzberg- studie úložných prostorů v kuchyni, DEGW Velká Británie- výzkum pracovních vztahů pro kancelářské prostory včetně kancelářského nábytku - *Working without walls* /59/. V zahraničí lze nalézt řadu studií zabývajících se teoretickými aspekty při zařizování kancelářských prostor, tedy i změnami v požadavcích na nábytek v souvislostech se změnami způsobu práce. Značná část těchto studií je vytvářena za účelem zvýšení produktivity práce. Např. firma Herman Miller, patřící mezi nejvýznamnější výrobce kancelářského nábytku, tak zpracovala vlastní studie zohledňující možný budoucí vývoj kancelářských prací. Otázka ukládání je považována za jednu z klíčových při navrhování nejen kancelářských prostor. Mezi důležité faktory ovlivňující spokojenost s pracovním prostředím je zařazeno množství spotřeby podlahové plochy na jednoho pracovníka spolu s množstvím úložného prostoru a ergonomickým řešením prostoru /60, 61/. Společnost *forward thinking inc.* ve svém programu *intelligent work place* a ve svých studiích /61/ charakterizuje trendy v zařizování kancelářských prostor. Mezi tyto trendy zařazuje: další nárůst otevřených pracovních prostor s podporou týmové práce, umožnění dostatečného soukromí pro různé pracovní styly, vyšší a efektivnější využití nejmodernější technologie. Z analýzy dopadu změněného pracovního prostředí na produktivitu práce realizované spol. *forward thinking inc.* /61/ vyplývá, že zlepšení spokojenosti s pracovním prostředím o 14% způsobí zlepšení produktivity práce o 5%. Mezi neméně důležité faktory ovlivňující vývoj kancelářských prostor, potažmo kancelářského nábytku, zařazují společnosti kromě nových technologií též trvale udržitelný rozvoj /59, 60, 61/.

Ve studii *Working without walls* /59/ se autoři zabývají specifiky zařizování veřejných prostor vládních úřadů. Zamýšlí se nad souvislostmi možného zlepšení kvality poskytovaného servisu těmito úřady při zlepšení pracovního prostředí. Dokazují zde závislost mezi produktivitou práce a způsobem zařizování pracovního prostředí. Poukazují na nutnost plného využití potenciálu informačních technologií a dalších pracovních prostředků. Autoři uvádějí, že jimi používané způsoby zařizování, sestavené na základě studií, vedou ke snížení nákladovosti na pracovní místo, přispívá k efektivnějšímu využití a ke zvýšení produktivity práce. Jedná se např. o zavedení flexibilních pracovních míst, členění kanceláří podle nových pracovních postupů a návyků, redukci a centralizaci ukládání papírových dokumentů. Kromě faktorů trvale udržitelného rozvoje, důrazu na komunikační technologie, spolupráci s externími pracovníky nově začleňují bezpečnost, jako jeden z nejdůležitějších faktorů pracovního prostředí. Součástí dodávek zařízení do kanceláří je též průběžné „sžití“ a zaškolení pracovníků na pracovišti pro zkrácení doby kdy je snížena produktivita práce vlivem seznamování se s novým prostředím. Autoři vycházejí z myšlenky, že při plánování kancelářských prostor je nutné uvažovat o budoucím vývoji kancelářských prací a za klíčový faktor označují vztah mezi virtuálním světem a reálným prostředím.

Podobné myšlenky prezentuje Zelinsky ve své publikaci *New Workplaces for New Workstyles* /62/. W. A. Oechsler /63/; charakterizuje faktory, které v budoucnu ovlivní pracovní prostředí a informačně technologické řešení pracoviště označuje jako jeden z nejdůležitějších. S technologickým řešením pracoviště souvisí změny v jeho uspořádání a to tak, aby se technologie využívaly efektivněji /64/. Rychlý vývoj informačních technologií a jejich vyspělost souvisí jejich pronikáním do více produktů lidské činnosti např. staveb i nábytku /65/. Z dalšího pohledu do tvorby bytového nábytku významně zasahují faktory celosvětového trhu. Výrobci nábytku ve vyspělých zemích čelí tvrdé konkurenci dovozu levnějšího nábytku ze zemí s nižšími náklady na pracovní sílu. Jedním z možných řešení je individualizace sériově vyráběného nábytku pro konkrétního zákazníka obdobně jako se děje v ostatních průmyslových odvětvích, jak uvádí R. Gazo ve svém příspěvku *Mass customization in furniture industry* uvedeném na konferenci *Nábytek 2006* /51/.

V souvislosti s uvedeným (porovnáním dnešní nábytkové produkce a námětů ze zahraničních studií s domácími teoretickými podklady) vystávají otázky o aktuálnosti funkčních parametrů bytového nábytku pro dnešní nábytkovou tvorbu. Dále vyvstávají otázky, zda je možné ještě posunout bytovou kulturu a nábytkovou tvorbu v tomto funkčním smyslu dále. Z určitého hlediska by se mohlo zdát, že výzkum v oblasti funkčních parametrů bydlení je již vyhaslý, ale

jak dokazují současné zahraniční studie, změnil pouze svůj charakter a stal se důležitou součástí nástrojů konkurenčních výhod při vývoji nových produktů.

Obr.39: Fotomontáž- Notebook na gotickém stole? Zdroj: 66

3.3.2 Obecné vztahy formující návrh nábytku z hlediska funkce

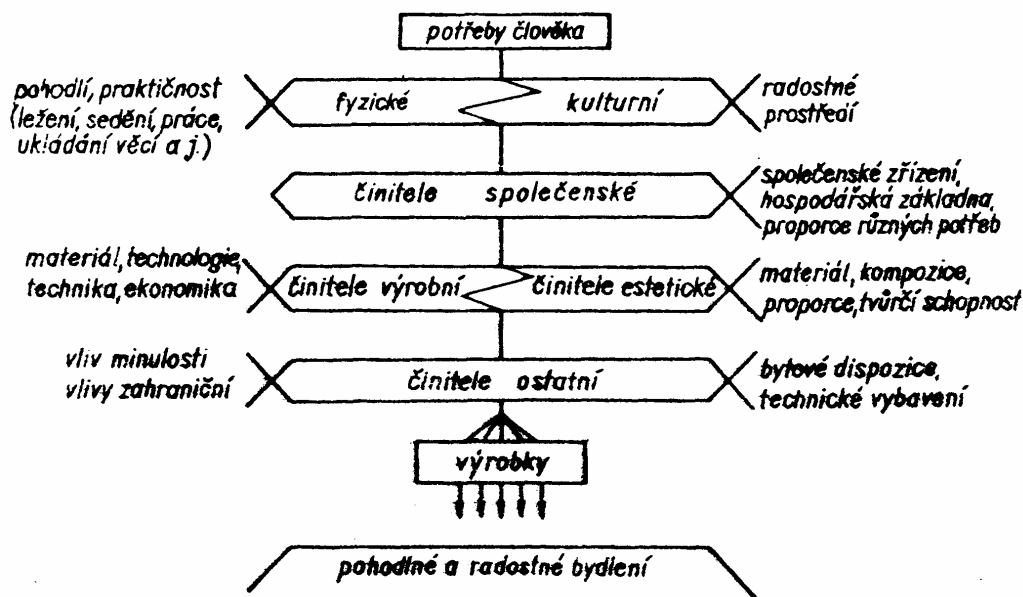
Historické shrnutí funkčního vývoje úložného nábytku ukazuje proměnlivost funkčních požadavků kladených na nábytek v čase.

Otázka aktuálnosti podkladů pro navrhování směřuje k problematice faktorů a obecných vztahů, ovlivňujících funkční parametry nábytku. Pozornost výzkumu se proto zaměřovala (v období 60.-80. let) i na charakteristiku obecných vztahů formujících požadavky na nábytek a předmětné prostředí.

Funkční obsah nábytkových předmětů vyjadřuje vztah (objevující se napříč studiemi charakterizovaný též jako provozní úloha nábytku):

ČLOVĚK- PŘEDMĚT- PROSTOR – ČAS /22/

Další vztahy týkající se jednotlivých činitelů majících vliv na nábytkovou tvorbu obecně je grafické vyjádření od prof. Halabaly /19/

Obr.40: Grafické vyjádření činitelů, které mají vliv na tvorbu nábytku. Zdroj: 19

Přesnější strukturu potřeb vzhledem k požadavkům na hmotné prostředí (především architektura, interiér, nábytková tvorba) uvádí Karasová D. /22/. Uvedený žebříček potřeb vychází z Maslowovy pyramidy lidských potřeb.

1. Fyziologické nároky
2. Bezpečí
3. Vlastnictví
4. Respekt
5. Informace
6. Pochopení
7. Estetické nároky
8. Seberealizace

Autorka se dále více zabývá soudobými proměnnými společenskými faktory ovlivňujícími způsoby zařizování bytu a chování zákazníka na trhu s bytovým zařízením (případně ovlivňující samotnou nábytkovou tvorbu). Autorka mezi základní faktory zařazuje /22/:

1) Demografické složení společnosti - a to se zřetelem na počet osob v populaci začínající zařizovací cyklus (odhad věk 20- 25 let), v souvislostech s proběhnutými změnami ve společnosti může dojít k několika zařizovacím cyklům s různými preferencemi; např. v Německu začínají zařizovací cyklus již studenti na univerzitě při zařizování svého studentského bytu, další při založení rodiny či nástupu do prvního zaměstnání a dále při změně bytu za dům.

2) Životní cyklus - jedná se o životní cyklus rodiny, např. založení rodiny, narození prvního dítěte, počet dětí, odchod dětí do školy atd.

3) Sociální struktura - podmiňuje formování potřeb i úroveň uspokojování, např. počet ekonomicky aktivních, vzdělání, nepřímá urbanizace-vzory městského života v obcích.

4) Úroveň diferenciac příjmů - peněžní příjmy obyvatelstva socialistické společnosti byly vyrovnané v průřezu společností /22/, tato oblast prošla za posledních 15 let v ČR dynamickým vývojem a souvisí s kvalitativním způsobem uspokojováním potřeb

5) Dynamika osobní spotřeby – zvýšení spotřeby obyvatelstva

6) Vybavenost domácností - hnací skupinou jsou označováni mladí lidé - zavádění nových technologií do domácností zejména v oblasti informační je pro současnost charakteristické

7) Volný čas a rekreace - studie uvádí jako zásadní změnu zavedení dvoudenního pracovního volna v týdnu na konci 60. let, proměny v poměru času stráveného v práci a volného času.

Mezi další faktory D. Karasová /22/ zařazuje: Biologické změny (urychlené dospívání, změny procesu stárnutí - změna délky života, zpomalení ztráty vitality a inteligence, růst psychosomatických obtíží a nemocí, zvýšení nároků na zdraví a tělesnou pohodu - větší požadavky na zdravotní nezávadnost, nábytek pro seniory, urychlení zařizovacího cyklu). Změny v organizaci práce (úbytek méně kvalifikovaných prací, snižování počtu ekonomicky aktivních osob, snižování počtu osob pracujících v primárním a sekundárním sektoru – vyšší požadavky na odpočivný nábytek, specializace nábytku do nebytových prostor). Změny ve struktuře a funkcích rodiny (snižování průměrné velikosti domácnosti, pokles třígeneračních rodin, zvětšování podílu „nukleárních“ rodin, vznik partnerských rodin, proměna vnitřních vztahů v rodině). Změny způsobené rozvojem vědy, techniky a jejich aplikace (nové materiály, změny ve způsobu vytápění, odpadové hospodářství, osvětlení, změny v technologii výstavby a v materiálové základně, informační technologie). Změny v rozsahu volného času a ve způsobu jeho využívání (individualizace trávení volného času, větší různorodost prováděných činností ve volném čase). Novějším příkladem studií, týkajících se obecných vztahů formujících předmětné prostředí, mohou být práce R. Luck /67/, zabývající se maximálním zapojením uživatele, zakomponováním jeho potřeb do návrhu budov a vnitřních prostor (případové studie kancelářských prostor).

Z uvedených faktorů plyne proměnlivost požadavků či zákaznických preferencí na funkčnost nábytku. Do současné doby doznaly mnohé uvedené faktory změn, jak o tom svědčí mnohé statistiky. Jedním ze základních pramenů o změnách v životního stylu mohou být výsledky Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ) - Sčítání lidu, domů a bytů 2001 /68/.

3.4 Výsledky rešerše a získané podněty

V rámci rešerše informačních zdrojů byl nastíněn typologický vývoj úložného nábytku a zmapovány různé přístupy k problematice funkčních parametrů nábytku (viz části 2; 3.1; 3.2; 3.3.1). Z nashromážděných podkladů se odhalují některé změny v přístupu k navrhování nábytku, které dokumentují zmíněné studie.

Jak plyne z rešerše současně používaných podkladů pro navrhování nábytku (viz část 3.3), není pokryta celá problematika vývoje funkčních parametrů nábytku s ohledem na perspektivní potřeby uživatelů. Uvedené obecné vztahy charakteristické pro vývoj funkce předmětového prostředí (viz část 3.3.2) poukazují na časovou proměnlivost funkčních požadavků na nábytek. Proměnlivost potřeb, které nábytek uspokojuje ilustruje obr.39.

Na základě zjištěných údajů v rešerši informačních zdrojů se nabízí zaměření další části práce na analýzu aktuálních změn životního stylu s ohledem na vývoj funkce nábytku. V souvislosti s uvedeným sílí otázka aktuálnosti používaných podkladů pro navrhování nábytku či možnosti jejich doplnění o nové údaje a přístupy k navrhování nábytku.

Výzkumem vývoje funkce nábytku a jeho důsledků pro návrhářskou praxi se zabývá následující část disertační práce.

4. Cíle disertační práce

Disertační práce si na základě rozboru vývoje funkce úložného nábytku klade za cíl navrhnout podpůrné nástroje pro navrhování nábytku vycházející ze současných trendů. Výstupy projektu poslouží zároveň jako materiál pro výuku v předmětech týkajících se projektování nábytku. Pro praxi přinese podkladové údaje zejména pro oblast vývoje nového nábytku a projektování interiérů.

Základy návrhu doplňujících nástrojů pro tvorbu nábytku jsou formovány směry vývoje funkce úložného nábytku. Pro popsání těchto směrů bylo na situaci nahlíženo z různých perspektiv pohledu, které se vzájemně doplňují. Zkoumány byly socioekonomické faktory působící na vývoj funkce nábytku, změny vyvolané na trhu s nábytkem a názory zákazníků.

Cíle	Výstupy
Vyhodnocení a popis trendů vývoje nábytku z hlediska změn jeho funkce viz kap. 7	Grafická schéma
Návrh vhodných nástrojů dle současných trendů pro navrhování nábytku viz kap. 8	Obrazová dokumentace

Tabulka č.2: Cíle a výstupy disertační práce

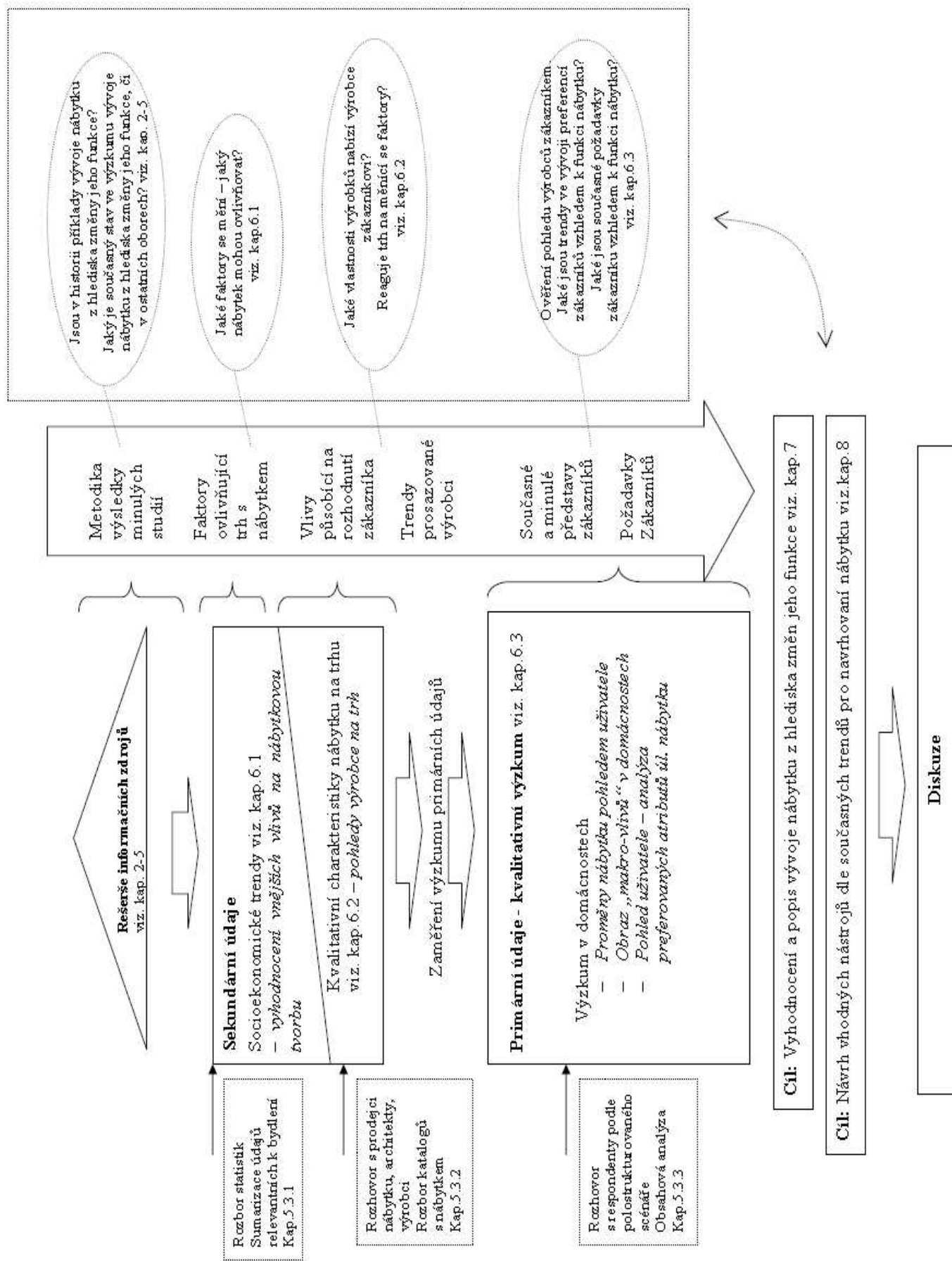
5. Metodika výzkumu disertační práce

Nábytková tvorba v sobě soustřeďuje poznatky z mnoha oborů lidské činnosti. Také vlastní metodika disertační práce vznikla kombinací různých přístupů z různých oborů (zejména marketingu a sociologie). Ve vlastním výzkumu jsou uplatňovány standardní metody používané v sociologickém a marketingovém výzkumu. Metodika výzkumu je formována tak, aby zachovávala komplexnost problematiky nábytku.

Výzkum v oblasti bydlení byl vždy výzkumem mezioborovým. Metodika disertační práce toto reflektuje a navazuje na metody používané v marketingovém výzkumu. Vyhodnocení tohoto výzkumu bude však tvořeno aplikací získaných údajů na typologickou skladbu a funkční parametry nábytku. Podobné postupy používá R. Luck /67/ ve své práci zaměřující se na maximální uplatnění uživatelského komfortu v architektuře.

Dle mnohých studií zabývajících se vývojem nových produktů /69, 70, 71/ jsou vhodným nástrojem výzkumu metody kvalitativního výzkumu. Kvalitativní výzkum se snaží přinášet nové hypotézy ve srovnání s kvantitativním výzkumem, který se snaží hypotézy ověřovat. V tomto případě se jedná o hledání směrů ve vývoji funkce úložného nábytku.

Základní struktura metodiky je zobrazena na schématu obr.č.41.

Obr.č.41 Struktura metodiky disertační práce

5.1 Socioekonomické trendy

Tato část shromáždila (viz 6.1) socioekonomické kvantifikovatelné faktory ovlivňující zařizování bytu, potažmo nábytkovou tvorbu z funkčního hlediska. Druhy analyzovaných faktorů odpovídají vyhodnocovaným faktorům v podobných studiích (viz rešerše informačních zdrojů - kap. 3.2, 3.3, 4). Nashromážděné údaje ze sekundárních zdrojů se promítají do výzkumu v další části práce.

Výchozím zdrojem pro zpracování této části jsou již zpracované studie a statistické údaje týkající se změn v životním stylu z jiných oborů. Použité údaje z jednotlivých zdrojů byly získány na reprezentativním vzorku populace. Vlastní metodiku této části tvoří analýza těchto sekundárních informačních zdrojů pomocí porovnávacích tabulek a grafů.

Informační zdroje: výzkumné zprávy Českého statistického úřadu, Eurostatu, studie Ministerstva informatiky České republiky, studie Sociologického ústavu při Akademii věd ČR, výzkumné zprávy o změnách v životním stylu (Český spotřebitel /72/, Czech Sociological Review /73/ apod.), studie společností vyrábějících spotřební předměty, odborná periodika.

5.2 Studie trhu s nábytkem – popis sortimentu

Studie trhu (viz 6.3) s úložným nábytkem si kladla za cíl zmapovat sortimentní nabídku úložného nábytku z funkčního hlediska. Zároveň přispěla k užšímu zaměření kvalitativního výzkumu v domácnostech.

Výběr subjektů zahrnutých do studie trhu byl tvořen tak, aby byli zastoupeni představitelé s výrazným vlivem na jednotlivé segmenty trhu (především sortimentní struktura nabízeného nábytku, spoluvytváření nových trendů v zařizování interiérů). Jednotliví výrobci reprezentují různé přístupy k zákazníkovi z hlediska variability specifík výrobku. Pro doplnění specifických údajů charakterizujících obraz, který se výrobci nábytku snaží vytvořit, jsou citovány názory z vybraných materiálů.

Jako podkladové materiály sloužily zejména prezentační materiály samotných firem, odborné časopisy a studie prezentované na odborných veletrzích v ČR i zahraničí. V materiálech byly hledány znaky sjednocující výrobky od různých výrobců, popisy trendů v zařizování interiéru z pohledu výrobců nábytku. Z ukázek současné produkce byl sestaven „katalog nábytku“ sloužící při rozhovorech při šetření v domácnostech viz 5.3.3.

5.3 Studie domácností

Část výzkumu provedená v domácnostech se zaměřovala na získání preferencí zákazníků týkajících se řešení úložných prostor. S ohledem na zaměření disertační práce hledání souvislostí mezi změnami životního stylu a změnami ve funkci nábytku, byly preference zákazníků reprezentovány důležitými atributy úl. nábytku.

Vedlejším produktem části výzkumu prováděného v domácnostech je prozkoumání možností zapojení zákazníků do vývoje nových produktů.

Pro přesnější popis trendu vývoje atributů podmiňujících výběr nábytku z hlediska jeho funkčnosti, byly vybrány dvě referenční skupiny domácností.

První skupina se zařizovala v průběhu osmdesátých let, druhá skupina od r. 1995 do r.2006. Jednotliví dotazovaní byli vybráni tak, aby způsob uvažování o výběru nábytku odpovídal kontextu doby a bylo možné získat srovnávací údaje. Výběr jednotlivých domácností probíhal pomocí metody sněhové koule (viz Dishman /74/ s 313-321) dle klíče reprezentativnosti názoru na bydlení a typu domácnosti. Tato metoda nejvíce vyhovovala charakteru výzkumu a umožnila získání vhodných domácností ke spolupráci, což bylo jedním z nejnáročnějších úkolů příprav výzkumu. Konečný počet členů každé skupiny byl určen informační saturací výzkumu, jak doporučuje Dishman /74/. Celkový počet oslovených domácností se ustálil na 12.

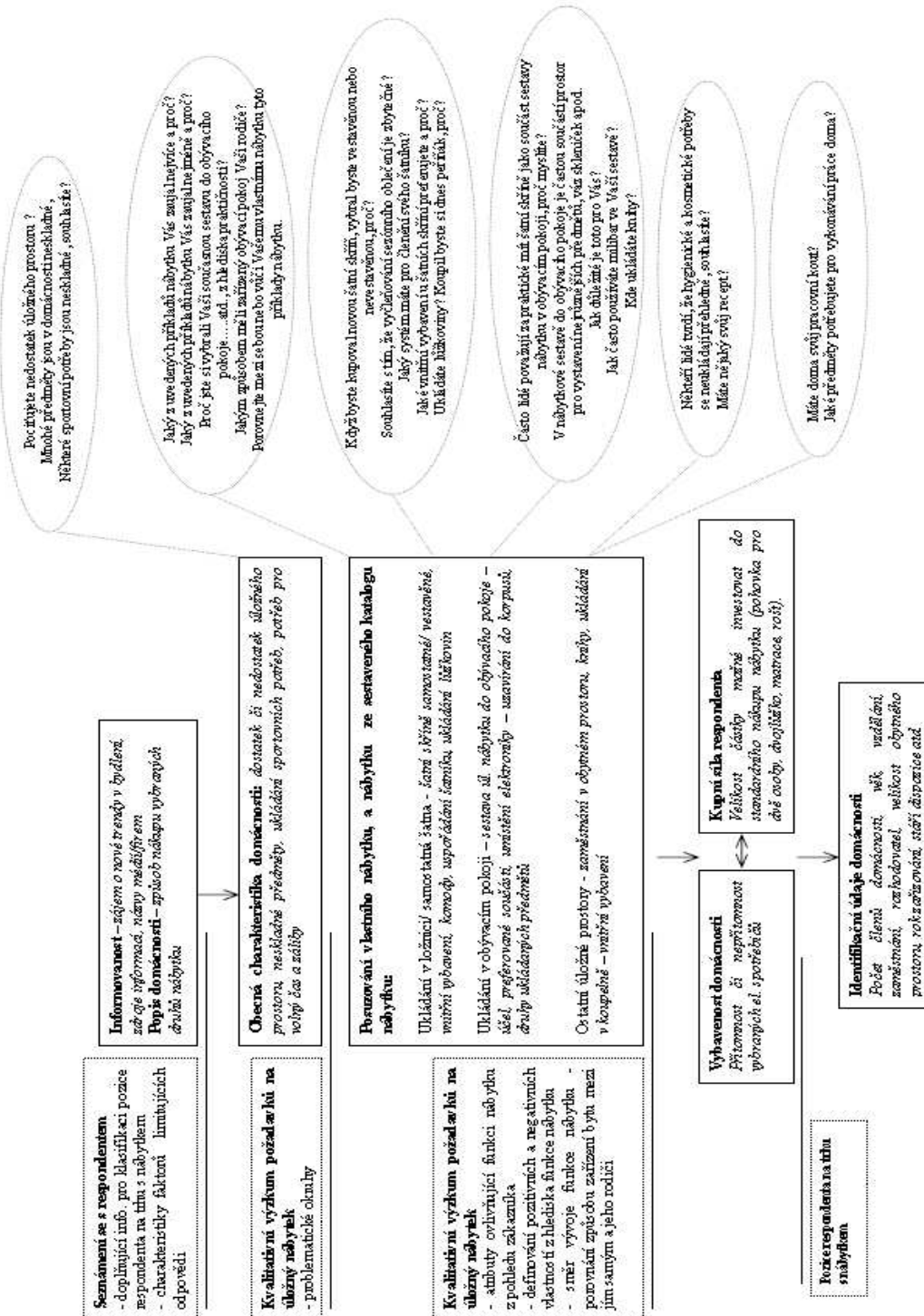
Složení jednotlivých skupin se vytvořilo zejména s ohledem na strukturu domácnosti, charakteristiky domácnosti a velikost obytného prostoru. Jednotlivé typy domácností byly pak zastoupeny v obou skupinách. Základní charakteristiky zkoumaného vzorku domácností jsou zobrazeny na grafu (graf č. 18 viz 6.3.1).

Od jednotlivých domácností byla získána data jak kvalitativního charakteru tak i kvantitativního. Základní strukturu získávání dat zobrazuje explorační schéma domácnosti (obr.č.42). Získané kvantitativní ukazatele popisují některé faktory ovlivňující názorové zaměření jednotlivých domácností.

Pro získávání kvalitativních dat se jako nejvhodnější nástroj osvědčil rozhovor s otevřenými otázkami. Polostandardizovaný rozhovor byl veden podle předem připraveného scénáře v bytě dané domácnosti a trval cca. 90 minut. Respondenti popisovali vlastnosti používaného nábytku z hlediska jeho funkce, porovnávali způsob zařízení bytu nábytkem a vlastnosti nábytku svého vlastního vůči nábytku rodičům. Příklady nábytku z bytu domácnosti byly doplněny příklady nábytku z katalogu. Katalog nábytku sestavený na základě studie trhu obsahoval příklady úložného nábytku jak z minulosti tak současnosti, různých estetických forem i funkčního určení.

V úvodu si respondent prohlédl všechny nabízené varianty daného nábytku. Posléze byl tázán pro výběr té varianty, kterou by si zakoupil domů, zejména s ohledem na účelnost nábytku. Dotázán byl na zdůvodnění svého výběru. Rozhovor se dále ubíral v rovině srovnávání jednotlivých typů z hlediska jejich účelnosti a zjištění nejméně vhodné varianty z hlediska účelnosti.

Často při rozhovoru bylo snadné přejít od obecných příkladů z katalogu ke konkrétním příkladům v bytě respondenta.

Obr. č. 42 Explorační schéma domácnosti – kvalitativní výzkum

Tak jak uvádí např. Dishman /74/ byly některé otázky u dalších respondentů v případě potřeby rozšiřovány a doplňovány tak, aby došlo k celkovému popsání problému. Z rozhovoru byl vytvořen shrnující protokol.

Jako metoda vyhodnocení otázek kvalitativního charakteru byla zvolena obsahová analýza pomocí axiálního kódování (Hendl /75/ s 209-210) se zaměřením na popis rozdílů ve funkci úložného nábytku mezi referenčními skupinami.

Kromě otevřených otázek týkajících se nábytku byl respondent popsán v následujících oblastech:

Struktura domácnosti – počet členů domácnosti, povolání, rozhodovatel při nákupu

Charakteristika obytného prostoru – velikost obytné plochy, velikost obytné plochy na osobu, typologické zařazení bytu, stáří bytu, pořadí bytu od vzniku domácnosti

Kvantitativní ukazatele - objem úložného prostoru celkem, objem úložného prostoru na osobu, půdorysná plocha úložných prostor, půdorysná plocha úložných prostor v poměru k velikosti bytu, poměrné zastoupení jednotlivých druhů ukládaných předmětů vzhledem celkovému objemu úložných prostor (Většinou měřeno při druhé návštěvě domácnosti – zaměřování dispozice bytu).

Kvantitativní parametry mezi jednotlivými skupinami byly porovnány pomocí běžných statistických metod. Seznam a klasifikaci předmětů zahrnutých v měření je uveden v následující tabulce.

Název skupiny	Definice předmětů ukládaných v bytě
Oděv	<i>Oděvy</i>
Prádlo	<i>Prádlo, včetně domácího inventáře</i>
Obuv	<i>Obuv</i>
Knihy	<i>Knihy včetně domácí administrativy, dokumenty apod.</i>
Osobní	<i>Předměty související s volným časem, prací, školou určitého člena domácnosti</i>
Ostatní	<i>Vystavené předměty, hygienické a kosmetické přípravky, předměty „skladem“</i>
Nádobí	<i>Předměty sloužící k přípravě a podávání stravy</i>

Tabulka č.3: Klasifikace ukládaných předmětů

Pozice domácnosti na trhu s nábytkem – kupní síla, vybavenost domácnosti, informovanost domácnosti, rok a druh nejstaršího nábytku v domácnosti, rok a druh nejnovějšího nábytku v domácnosti,

Definice použitých ukazatelů:

Kupní síla - sestavená na základě otázky „Kolik peněz je domácnost ochotna investovat za standardní nákupní koš?“ (pohovka pro dvě osoby; pozn. reprezentuje nábytek reprezentativního charakteru, dvojlůžko, rošt pro dvojlůžko a matraci; pozn. reprezentuje nereprezentativní kus nábytku zaměřený na účelnost). Na základě velikosti předpokládané investice byly domácnosti rozřazeny odpovídající nízkému, střednímu, vyššímu střednímu a vysokému standardu nábytku. Pro ulehčení orientace ve zkoumaném vzorku byla hodnota kupní síly u jednotlivých domácností vyjádřena procentech vůči maximální zjištěné hodnotě (poloha respondenta v intervalu hodnot zkoumaného vzorku -maximum = 100%). Hranice mezi jednotlivými segmenty viz tabulka č. 4.

Segment	Nízký	Střední	Vyšší střední	Vysoký
Nábytek/cena (CZK)/ Zástupce	Europa moebel	Ikea	Brik	Fast interier
Pohovka	5000	11000	35000	45000
Rám postele	6000	8000	22000	40000
Rošt	1000	2000	6000	8000
Matrace	3000	8000	12000	20000
Celkem	15000	29000	75000	113000
Hranice nákupu do	20 000	50 000	80 000	

Tabulka č.4: Klasifikace tříd kupní síly respondentů

Vybavenost domácnosti - sestavená na základě otázky „Které předměty jsou součástí Vaší domácnosti?“ Prezence vybraných přístrojů byla bodově hodnocena viz tabulka č.5. Celkový počet bodů vyjadřoval vybavenost domácnosti.

Pro ulehčení orientace ve zkoumaném vzorku byla hodnota vybavenosti domácnosti vyjádřena procentech vůči maximální možné hodnotě (poloha respondenta v intervalu hodnot zkoumaného vzorku - maximum = 100%).

PC bez internetu	PC s internetem	Multimediální PC	DVD přehrávač	CD přehrávač	MP3 přehrávač	Digitální fotoaparát
1	2	3	1	1	1	1
Domácí kino	Myčka nádobí	Chladnička	Mikrovlnná trouba	Automatická pračka	Mobilní telefon	Televizor
2	1	1	1	1	1	1

Tabulka č.5: Definice vybavenosti použita u respondentů

Informovanost domácnosti - sestavená na základě skupiny otázek testujících zájem o bytovou kulturu. Hodnocené kategorie viz tabulka č.6. Celkový počet bodů (pozitivní odpověď odpovídá počtu bodů) vyjadřoval informovanost domácnosti.

Kdy se zajímáte o trendy současného bydlení?

Jen když se sám zařizuji	Občas se sám rád podívám co je nového	Pravidelně sleduji nové trendy v bydlení
+1	+2	+3

Tabulka č.6: Klasifikace informovanosti domácnosti

Z jakých zdrojů informace čerpáte?

Časopisy	Televizní pořady	Veletřhy a výstavy	Internetové stránky	Obchody s nábytkem	Další – známí/ jméno výrobce
+2	+1	+3	+1	+1	+1

Tabulka č.7: Doplnující složky informovanosti domácnosti

Pro ulehčení orientace ve zkoumaném vzorku byla hodnota vybavenosti domácnosti vyjádřena procentech vůči maximální možné hodnotě (poloha respondenta v intervalu hodnot zkoumaného vzorku - maximum = 100%).

Jednotlivé ukazatele jsou použity v souhrnném popisu domácností viz 6.3.3 (tab.č.19 Porovnání domácností z hlediska možných omezení ovlivňujících názorové zaměření respondentů).

Vyhodnocení a interpretace výsledků kvalitativního výzkumu přináší ve srovnání s kvantitativním výzkumem svá specifika. Výsledkem výzkumu jsou kvalitativní charakteristiky, jedná se tedy o popisy vlastností výrobku, struktury vztahů ve formě schémat (viz Hendl /75/). Často se pro dodržení přesnosti závěrů používají citace respondentů apod.

V oblasti bydlení souvisejí odpovědi respondentů, kromě socioekonomických ukazatelů také s ukazateli specificky popisujícími současný stav bydlení respondenta. Tabulky č. 8 a č. 18 charakterizují zkoumaný vzorek domácností z různých pohledů a dotvářejí komplexní obraz vzorku domácností.

6. Výsledky výzkumu

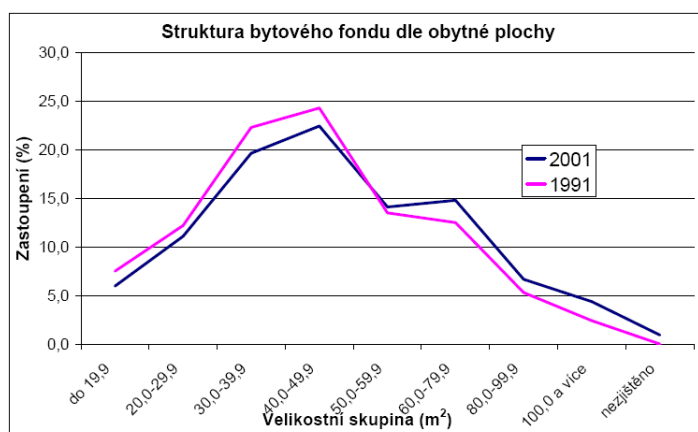
6.1 Společnost a nábytek, obecné trendy – rámcová analýza

Rámcová analýza ukazuje vývoj obecných trendů ve společnosti, které ovlivňují nábytkovou tvorbu. V této části jsou vyčísleny nejdůležitější faktory, které změnil nábytkovou tvorbu po r. 1990 z pohledu spotřebních a společenských trendů. U jednotlivých faktorů jsou uvedeny možné důsledky pro vývoj nábytku.

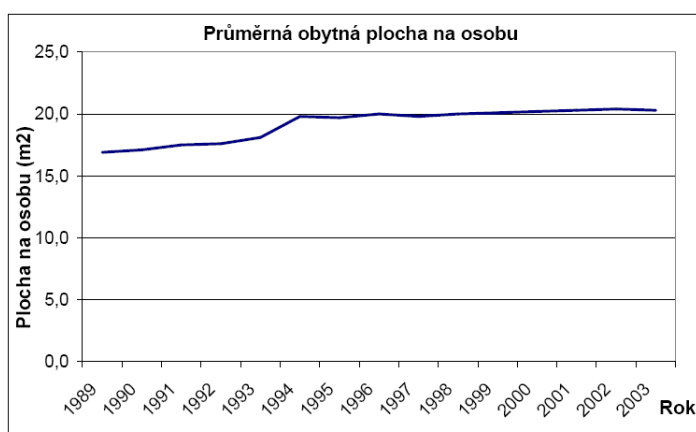
Metodika zpracování viz 5.1. Výběr hodnocených oblastí vyplynul z předchozí rešerše podobných studií. Uváděné údaje vychází ze zpracování oficiálních statistik sestavených z reprezentativních vzorků populace.

6.1.1 Změny v bytovém fondu

Změny bytového fondu souvisí zejména se zvětšením obytné plochy bytu, jak dokládají následující grafy. Údaje ukazují růst obytné plochy na osobu (např. v r. 1991 bylo přelidněno – 460 tis. bytů v roce 2001 – 400 tis. bytů; pozn. přelidněno – méně jak 10 m² obytné plochy na osobu). Průměrná obytná plocha se ze 35,3 m² v roce 1961 zvětšila na 49,5 m² v roce 2001 /68/. Obytná plocha na osobu činila v roce 2003 20,3 m², přesto s velikostí bytu v r. 2001 bylo z celkového počtu domácností 3 966 678 nespokojeno 17,5%.

Graf č.1 Struktura bytového fondu dle obytné plochy;
Sestaveno dle údajů ČSU

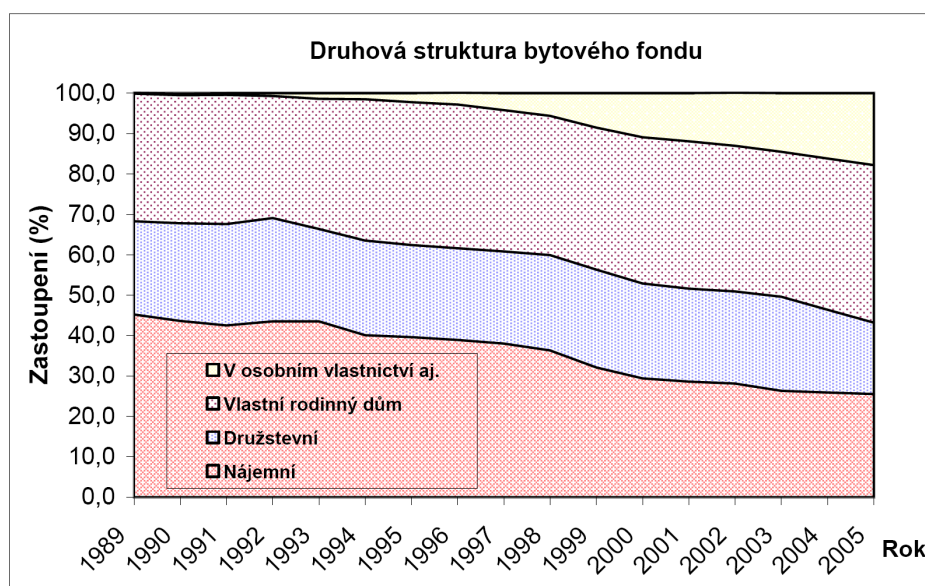
Graf č. 2 Průměrná obytná plocha na osobu; Sestaveno dle údajů ČSU

Jak uvádějí údaje Ministerstva pro místní rozvoj České republiky /76/ průměrná obytná plocha bytu dokončeného v roce 2005 byla 70,3 m².

Zvětšování obytné plochy zvyšuje standard bydlení, ve srovnání s ostatními evropskými státy je v ČR tento ukazatel spíše na podprůměrné úrovni (např. Německo 89,7m², Rakousko 93,9m², Francie 89,6 m² /76/). Na zvětšování obytné plochy působí výstavba nadstandardního bydlení související s větší diverzifikací příjmů a zvětšování obytné plochy v ostatních novostavbách.

Mezi další velice významné faktory se zařazují změny ve struktuře vlastníků bytů a to ve prospěch soukromého vlastnictví. Nejvíce je tento trend patrný u nově vznikající výstavby.

Užší vazba ve výstavbě na konečného uživatele bytu způsobuje zvýšení zájmu uživatele o budoucí kvalitnější využití bytu, které vyúsťuje ve výběr více vyhovujícího vnitřního vybavení.

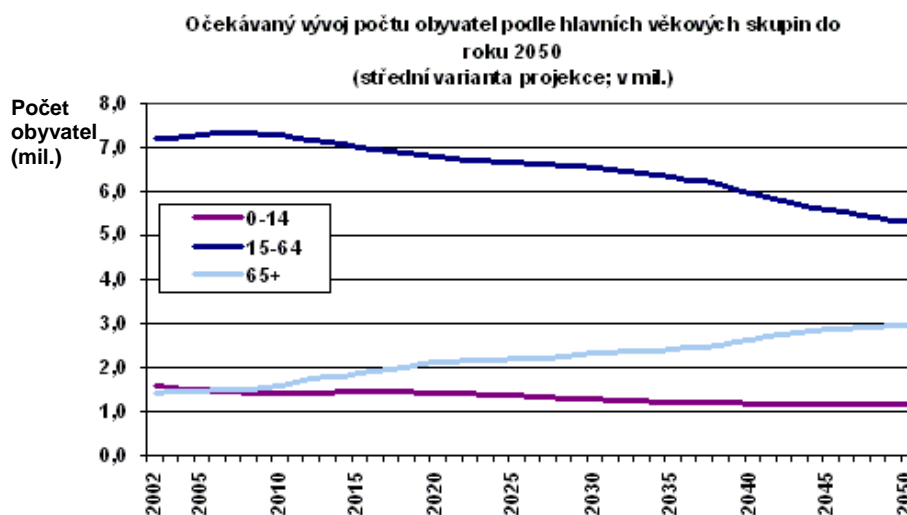

Graf č. 3 Druhá struktura bytového fondu; Sestaveno dle údajů ČSU

6.1.2 Společenské faktory

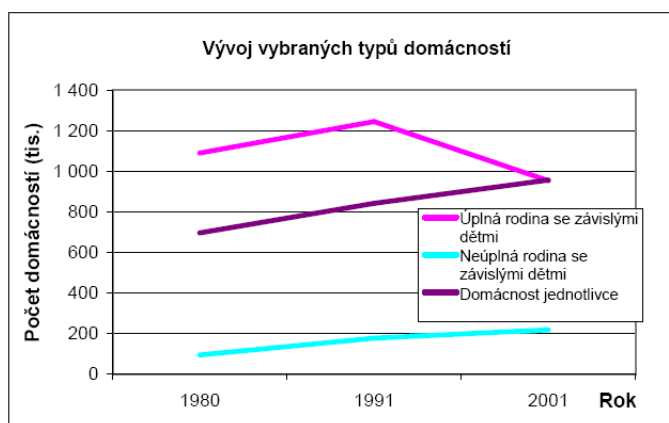
Mezi novodobé proměny společnosti, které ovlivňují spotřebitelský průmysl nevýjímaje průmysl nábytkářský, patří změny ve vývoji věkové struktury obyvatelstva (viz graf č.4).

Stárnutí obyvatelstva v dlouhodobém horizontu bude podporovat vývoj speciálních výrobků pro vyšší věkové skupiny to i v nábytkářském průmyslu. Proměněné požadavky budou sledovat odlišné přístupy z hlediska ergonomie pro nábytek určený této věkové skupině.

Graf č. 4 Očekávaný vývoj počtu obyvatel dle hlavních věkových skupin do r 2050; Zdroj: ČSU

Změn doznává význam rodiny jak ukazuje graf č. 5. Snižování počtu tradičních rodin, nárůst neúplných rodin se závislými dětmi a nárůst domácností jednotlivců mění zařizovací cyklus, deklarovaný ve studiích z minulosti, kde vstupem do zařizování bydlení byl vstup do manželského vztahu. Významnou skupinou na trhu nábytku se staly domácnosti jednotlivců, z nich je 25% mladších 45 let /72/a zároveň jsou většinou součástí vyšších příjmových skupin. Změny v zařizovacím cyklu podporují specializovanější zaměření výrobků na konečné skupiny zákazníků (např. nábytek pro studenty viz program IKEA).

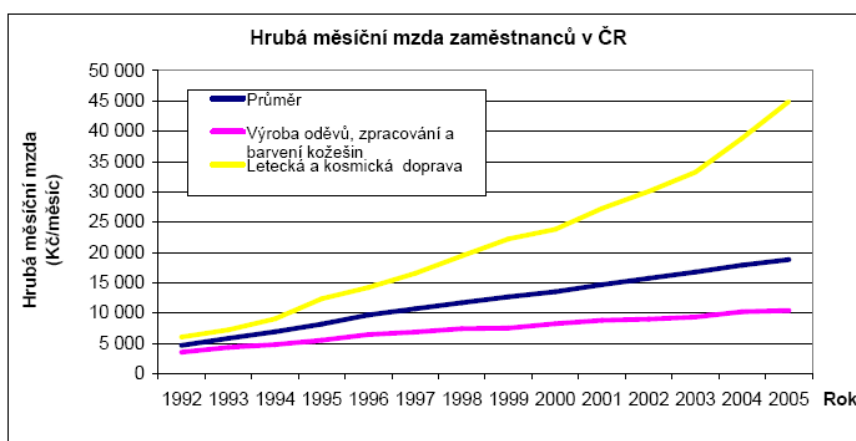

Graf č. 5 Vývoj počtu vybraných typů domácností; Sestaveno dle údajů ČSU

6.1.3 Ekonomické faktory

Ekonomický růst v České republice během posledních 17 let významně diverzifikoval rostoucí příjmy obyvatelstva.

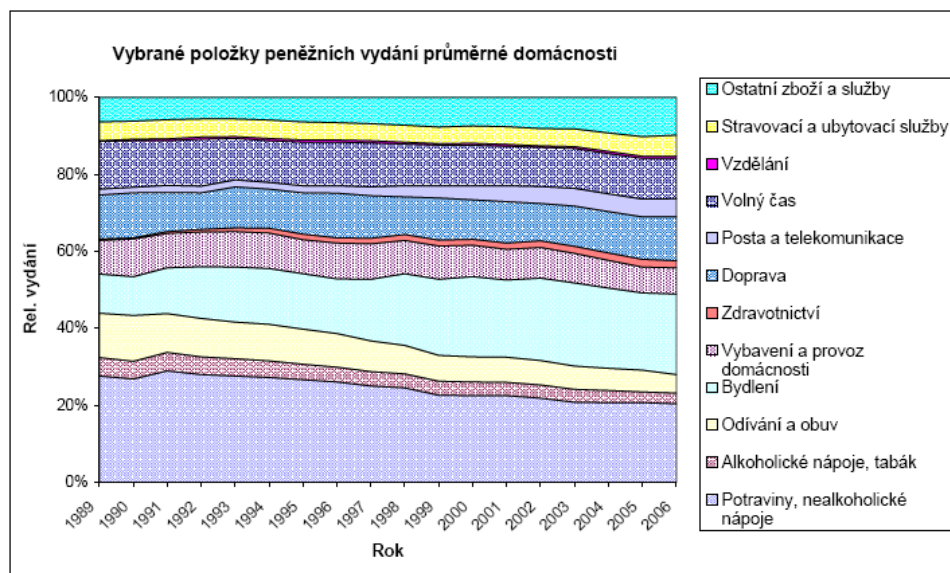
Nárůst příjmů obyvatelstva ve formě nárůstu hrubých měsíčních mezd ukazuje graf č.6 a to jak pro odvětví s minimálním nárůstem (Výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin – dle OKEČ), celostátního průměru tak pro odvětví s maximálním nárůstem (Letecká a kosmická doprava – dle OKEČ). Z údajů ČSU vyplývá, že rychlejší tempo růstu mezd se projevuje zejména u obyvatelstva vyšších příjmových skupin. Tento trend potvrzují i studie italského výzkumného ústavu nábytkářského (CSIL), které rozdělují český trh s nábytkem na dva hlavní segmenty a to pro domácnosti s nižšími příjmy a domácnosti s vyššími příjmy /76/. Růst příjmů sleduje zvyšování atraktivnosti domácího trhu z čehož plyne jeho větší diverzifikace a sílící konkurence. U nabízených produktů dochází k jejich zkvalitňování spolu se zkvalitňováním služeb nabízených prodejci nábytku.

Graf č. 6 Vývoj hrubé měsíční mzdy; Sestaveno dle údajů ČSU

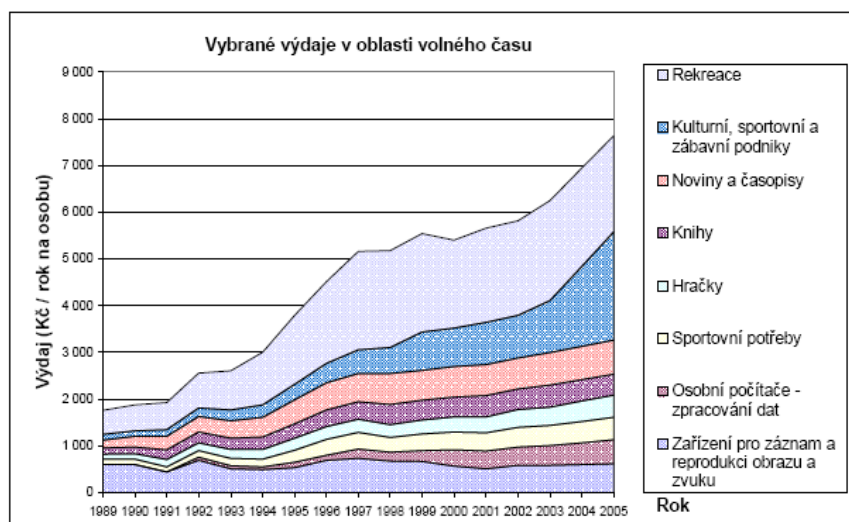
Změny spotřebních vzorců průměrné domácnosti ukazuje graf č. 7. Graf je sestaven na základě cen produktů ve spotřebním koši a mapuje změny v peněžních vydáních průměrné domácnosti v ČR. Samotné změny ve spotřebě vybraných produktů ovlivňujících kulturu bydlení jsou zkrusleny o změny cen v jednotlivých oblastech. V některých oblastech se jedná o relativní zdražení produktů, v jiných o jejich relativní zlevnění, čímž při stejném výdaji dochází k větší spotřebě produktu.

Diverzifikace spotřeby a její nárůst v oblasti volného času ilustruje graf č. 8. Nárůst výdajů je zejména patrný u výdajů na rekreaci, využívání služeb kulturních sportovních a zábavních podniků, dále u výdajů na sportovní potřeby. Do popředí zájmu se dostaly výdaje na domácí počítače. Výdaje na audiovizuální přístroje jsou v absolutní hodnotě přibližně stejné i přes růst vybavenosti domácností. Jak bylo uvedeno výše, působí na tento ukazatel snižování jejich ceny, které umožňuje větší spotřebu.

Graf č. 7 Vybrané položky peněžních vydání průměrné domácnosti; Sestaveno dle údajů ČSU

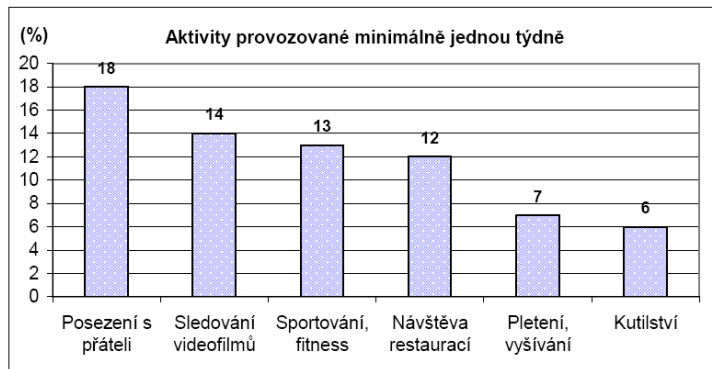
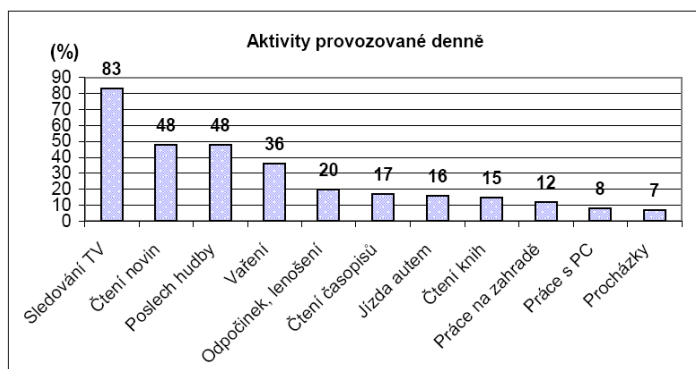
Nárůst spotřeby v dané oblasti se projevuje na zvýšené potřebě uložit specializované předměty související s daným způsobem trávení volného času. Zvýšené výdaje na využívání služeb kulturních, sportovních a zábavných podniků sebou nese výdaje na specifické oblečení či vybavení pro daný účel, které uživatel následně ukládá v bytě. Např. oblečení se více rozděluje pro různé příležitosti, specifické oblečení do fitness centra, do práce, na kolo, na lyže, do kina.

Graf č. 8 Vybrané výdaje v oblasti volného času; Sestaveno dle údajů ČSU

Způsoby trávení volného času obyvatelstva jsou předmětem zejména marketingových výzkumů, jejichž výsledky jsou volně jen těžce dostupné. Způsob trávení volného ovlivňuje množství a druh ukládaných věcí v bytě, jedná se např. o sportovní potřeby, speciální vybavení a oblečení. V průzkumech marketingové výzkumné agentury Stemark v roce 2000 se vyskytuje v různé četnosti zastoupení 50 různých způsobů trávení volného času /72/. Z těchto aktivit nezasahují některé téměř vůbec do bydlení, např. návštěva kina. Jiné jako např. kutilství může ovlivňovat

i dispozici bytu. Jednotlivé aktivity jsou rozděleny do skupin podle toho jak často je činnost vykonávána, data zachycují následující grafy č. 9, 10.

Graf č. 9 Způsoby trávení volného času provozované denně; Zdroj: 85

Graf č. 10 Způsoby trávení volného času provozované minimálně jednou týdně; Zdroj: 85

Mezi další ukazatele se změnami v bydlení patří vybavenost domácností. Vybavenost domácností souvisí s výdaji na průmyslové zboží. Dle údajů ČSU tyto výdaje neustále rostou viz graf. č. 11. V roce 2006 průměrné výdaje na průmyslové zboží jedné domácnosti za rok činily 33 899 Kč.

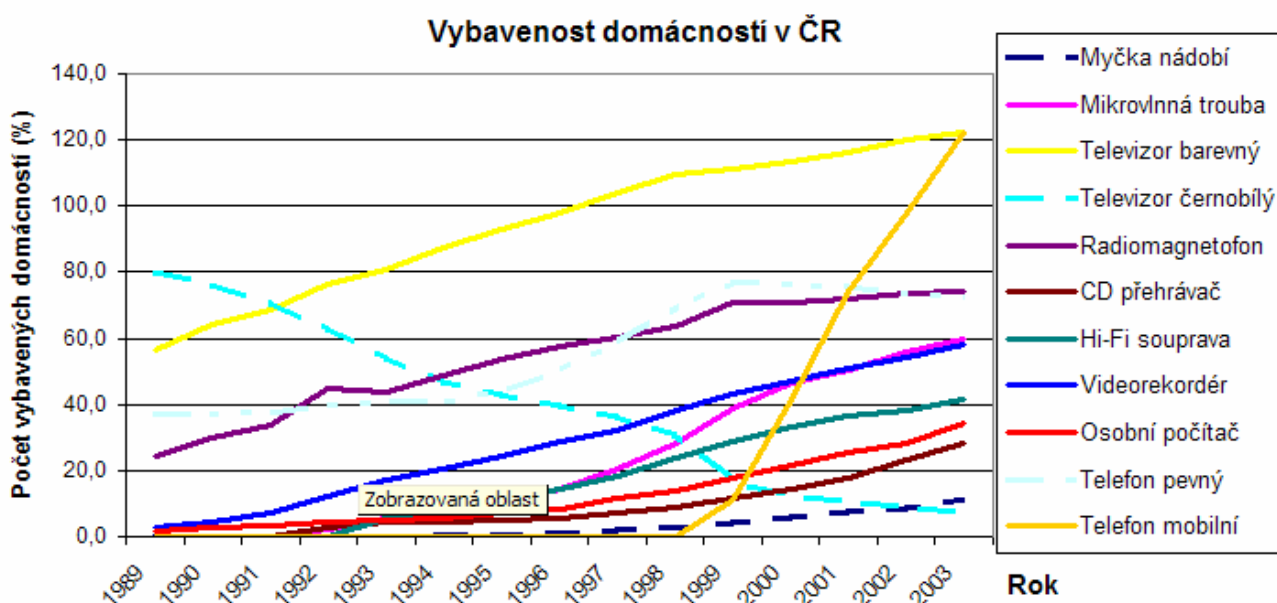
Graf č. 11 Vývoj průměrných výdajů za průmyslové zboží
Zdroj: ČSU

Růst vybavenosti domácností zachycuje graf č.12. Kromě nárůstu počtu přístrojů v domácnostech, docházelo také k uplatňování zcela nových přístrojů (např. mikrovlnná trouba) a zároveň k obměně technologicky zastaralých přístrojů za novější (např. černobílé televize za barevné).

Vybavenost zahrnuje také např. jízdní kolo (nárůst v počtu vybavených domácností poukazuje na změny ve způsobech trávení volného času).

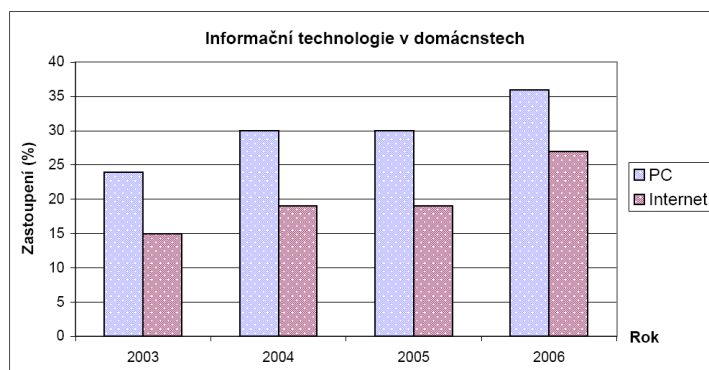
Vybavenost domácností ovlivňuje diferenciaci obytného prostoru a přímo zasahuje do funkčního vývoje nábytku. Úroveň vybavenosti domácností ovlivňuje charakter mnohých činností. Významné uplatnění informační techniky v domácnostech z velké části umožnilo vykonávání některých zaměstnání v domácím prostředí.

V nábytkové tvorbě se toto projevilo např. vznikem tzv. domácího pracoviště. Nástup audiovizuální techniky ovlivnil způsob zábavy a inicioval vznik specializovaného nábytku pro multimédia. Z těchto jevů plyne, že vliv úrovně vybavenosti domácností na funkční parametry nábytku není zanedbatelný.

Graf č. 12 Vybavenost domácnost v ČR; Sestaveno dle údajů ČSU

Vzhledem k zaměření práce na bytový úložný nábytek vyjma kuchyňského, je detailněji analyzována vybavenost týkající se ostatních funkcí bytu tzn: audiovizuálními přístroji a informačními technologiemi. Graf č. 13 zobrazuje vybavenost osobním počítačem a internetem v domácnostech. V roce 2006 bylo v ČR připojeno na internet 27% domácností (v EU25 je průměr 48%, Velká Británie 60%, Německo 62% /78/). Domácí počítače jsou využívány k pracovním činnostem či k zábavě a přinášejí některé další předměty do domácnosti. Jedná se např. o paměťové nosiče, předměty týkající se výkonu zaměstnání nebo příslušenství k technice. Pokročilé informační systémy přebírají funkci jiných předmětů v domácnosti (např. digitální fotografie – nepotřeba fotoalb, hudba ve formátu Mp3 a filmy uložené na disku počítačů místo paměťových nosičů). Mnoho technických novinek je přímo zaměřeno na omezení potřeby externích paměťových médií. Lidé si stahují filmy a hudbu přímo ze sítě, bez potřeby vlastnit paměťové nosiče. Tento trend se může projevit i na nábytku pro jejich ukládání.

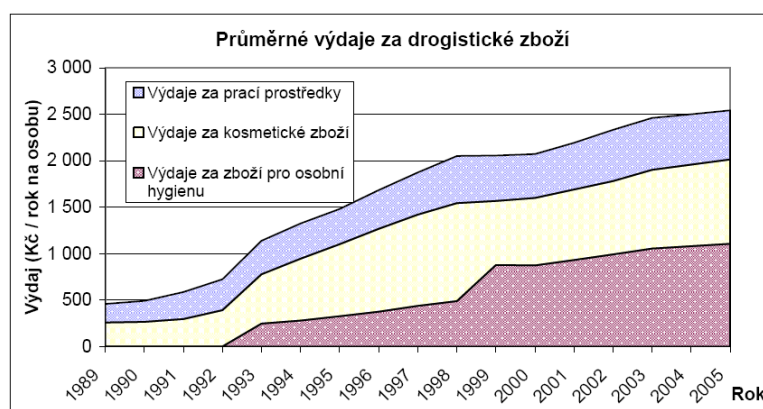

Graf č. 13 Informační technologie v domácnostech; Zdroj: ČSU

Ukazatele vybavenosti nezahrnují technické novinky zejména v oblasti audiovizuální techniky, které jsou v současné době v domácnostech běžně využívané a sehrávají významnou roli. V roce 2004 byl uskutečněn výzkum zaměřený na audiovizuální techniku v domácnostech /73/ v něm je uvedeno: „Nejvýznamnějšími trendy posledních let promítajícími se do oblasti audiovizuálních trhů jsou rozvoj technologií a komercializace. Lze předpokládat, že tyto tendence budou významně ovlivňovat celou ekonomiku, a tedy i všechna odvětví audiovizuálních trhů, i v následujících letech.“

Nástup plazmových obrazovek, které umožňují zavěšení na svislou plochu se na úložném nábytku projevuje potřebou volné plochy pro jejich zavěšení. Specializovaný multimediální počítač soustředící v sobě funkce ostatních audiovizuálních přístrojů požaduje jiné vnitřní prostorové uspořádání nábytku ve srovnání s videopřehrávačem.

Mezi nejdynamičtější položky ve výdajích na spotřební zboží je možné dle údajů ČSU zařadit také výdaje na drogistické a kosmetické zboží. Nárůst výdajů této oblasti jsou uvedeny v grafu č. 14. Pravidelné marketingové výzkumy sledovaly spotřebu 40 různých položek, které většina domácností používá pro osobní potřebu. Nárůst spotřeby těchto produktů se může projevit v bytové kultuře zejména u koupelnového nábytku.

Graf č. 14 Vývoj průměrných výdajů za drogistické zboží. Zdroj: ČSU

Souhrn - 6.1 Společnost a nábytek, obecné trendy – rámcová analýza

Rámcová analýza různých faktorů zasahujících do nábytkové tvorby odkrývá komplexnost celé problematiky. V grafech lze vyjádřit pouze **kvantifikovatelné faktory**, ve vývoji nábytku nemalou roli sehrávají také faktory nekvantifikovatelné.

Faktorem, který se ve statistikách nevyskytuje je **vývoj počtu obyvatel vykonávající zaměstnání doma**. Tento trend lze lépe zmapovat ve studii trhu s nábytkem. Mnohé firmy nabízejí výrobky přímo specializované pro zařízení domácího pracoviště.

Mezi další nelehce měřitelné, ale silně zasahující společenské faktory patří například **neformálnost**. Neformálnost je patrná např. u sedacího nábytku, kdy do zájmu zákazníka se dostávají např. sedací pytle či balóny. Lze si stěží představit, zda by takovýto nábytek byl společensky vhodný např. před sto lety apod.

Některé další faktory mají zcela komplexní charakter. Lidé mají **možnost výběru**, např. jakým způsobem tráví volný čas (viz graf č. 9, 10) či jaké priority ve svém životě zvolí. Mnozí lidé se orientují na „zdravý způsob života“ a tak pro zdravé prostředí bytu mají jiné priority výběru nábytku než lidé fascinovaní technickými vymoženostmi apod. Tato velká diverzita postojů přináší i značnou různorodost do priorit v bydlení i nábytku.

Dalším socioekonomickým faktorem komplexního charakteru mohou být změny ve struktuře společnosti ovlivňující tzv. **zařizovací cyklus**. Při srovnání získaných údajů s údaji minulých studií plyne, že zařizovací cyklus není již přesně definován sňatky mladých párů. Např. jak je uvedeno v grafu č. 5, došlo v poslední době k nárůstu domácností jednotlivců, kteří nezapadají do tohoto schématu. Další v budoucnu perspektivní skupinou, jak ukazují zkušenosti např. z Velké Británie, jsou studenti nebo mladí lidé bydlící v nezařízených podnájmech, kteří většinou hledají nábytek nižší ceny. Mezi zajímavou skupinu zákazníků patří lidé zařizující podruhé vlastní bydlení, kteří většinou hledají nábytek vyšší kvality. Nebo lidé v neproduktivním věku, kteří obměňují své zařízení domácnosti po odchodu dětí ze společné domácnosti atd. V průřezu společnosti to znamená nárůst počtu obměnění nábytku, který vede k diverzifikaci kvality nábytku pro jednotlivé skupiny.

6.2 Současný trh s nábytkem – trendy prezentované výrobci

Analýza trhu s nábytkem se zaměřuje na definování hlavních skupin úložného nábytku, dostupných na trhu s nábytkem. Jednotlivé skupiny vypovídají o možnostech, mezi kterými současný spotřebitel volí při zařizování bytu. Zmapování trhu slouží k popsání kvalitativních trendů ve vývoji úložných prostorů z pohledu výrobců nábytku. Na základě analýzy trhu byl sestaven „katalog úložného nábytku“ pro zjištění podrobnějších představ spotřebitelů viz 6.3.

Nabídka trhu se neustále vyvíjí a od r. 1990 doznala mnohých změn. Jednou z nejsoučasnejších změn v chování českého spotřebitele lze charakterizovat přechodem preferencí od nízké ceny směrem k designu a kvalitě /79/. Dle studie (CSIL /76/) se český trh s nábytkem rozděluje na dva hlavní segmenty.

První segment reprezentují velké obchodní domy např. IKEA (největší prodejce nábytku v ČR /HJK/), Sconto atd., zaměřený na nábytek nižší kvality. Druhý segment reprezentují malá studia zaměřená na prodej nábytku vysoké kvality např. Brik, Fast interiér, AOMS.

Při vlastním průzkumu trhu se na trhu nalézají i další subjekty nezapadající do nastíněné struktury. Jedná se o středně velké prodejce nabízející nábytek střední kvality (Jamall, Nábytek Říha, Nábytek Strnad, Jena nábytek apod.).

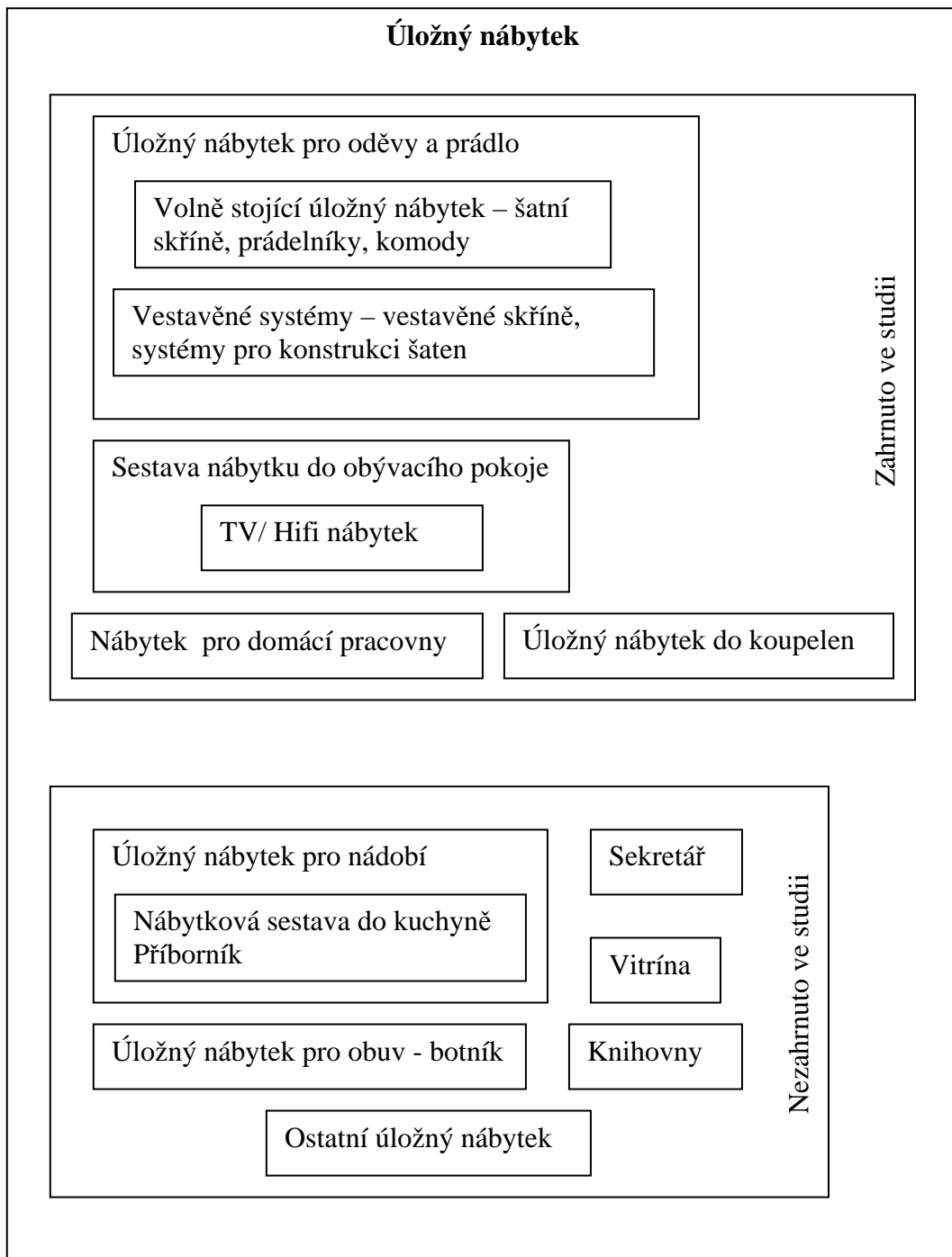
Za největšího domácího výrobce nábytku se považuje aliance Jitona Tusculum (cca 243 obchodních partnerů v ČR, celkový obrat 1,96 miliardy korun /80/). Celkem se výrobou nábytku zabývá dle registrovaných pro reklamu na internetu cca 4100 firem /81/.

Rozdíly v typologii nabízeného nábytku v jednotlivých segmentech trhu jsou minimální. Nábytek se zejména liší v kvalitě zpracování, ve volbě použitého materiálu, kvalitě návrhu a poskytnutém servisu.

Z hlediska forem prodáváného nábytku převládá na trhu moderní styl zapadající do středoevropského kontextu. Stylově nábytek navazuje na trendy prezentované na nábytkových veletrzích v Miláně a v Kolíně nad Rýnem.

Napříč trhem lze nalézt několik významných typů úložného nábytku, kterých se týkají změny ve funkčnosti nábytku. Pro dokreslení obrazu trhu s úložným nábytkem z pohledu výrobců a prodejců nábytku, jsou uvedeny citace názorů z informačních zdrojů zaměřených na bydlení.

Metodika analýzy trhu viz 5.2. Výběr firem zkoumaného sortimentu proběhl na základě konzultace s pracovníky v oboru – např. architektky, zahrnuty byly trendy publikované na veletrzích nábytku zejména firem s velkým podílem na trhu a progresivním vývojem produktů.

Obr.č.42 Klasifikace úložného nábytku na trhu

6.2.1 Nábytek pro ukládání zejména oděvů a prádla

6.2.1.1 Volně stojící nábytek

Většina předmětů této skupiny jsou součástí předmětových sestav např. pro zařízení ložnic nebo zařizovacích systémů úložného nábytku.

Typologickou skladbou se jedná o prvky podobné s výrobky před r. 1990 např. o samostatné šatní skříně a komody na prádlo apod..

Současné výrobky se částečně odlišují ve funkčnosti, jsou navrženy tak, aby dovozovaly různou volbu např. vnitřního vybavení (doplnění polic, vnitřních zásuvek apod.). *„Zákazník má možnost vybavení skříní doplnit na základě individuálních požadavků. /80/“* *„Všechny vyráběné modely jsou konstruovány jako stavebnicový systém, umožňující využití prostoru místnosti. /80/“*

Jeden z nejvíce flexibilních systémů úložného nábytku pro oblečení, který se vyrábí velkosériově, jsou systémy od společnosti Ikea. Systémy nabízí možnost naplánování vlastního úložného systému z typových výrobků. *„Sestavte si šatní skřín přesně na míru vašim potřebám! /82/“* Systém např. obsahuje 4 prostorové prvky ve 2 hloubkových modulech a 500mm šířkovém modulu, dále 22 volitelných prvků vnitřního vybavení.

Kromě otevřených systémů lze na trhu nalézt samostatné úložné prostory s fixním vnitřním vybavením bez možnosti provést jakoukoliv změnu. Většina subjektů nabízející tyto výrobky patří do nižších cenových skupin.

Obr. č. 43 Příklad šatní skříně
Zdroj: 83

Obr. č. 44 Příklad šatní skříně
Zdroj: 83

Obr. č. 45 Příklad nábytkového kompletu do ložnice; Zdroj: 80

Obr. č. 46 Příklad nábytkového kompletu do ložnice; Zdroj: 80

Obr. č. 47 Univerzální malý úložný prostor; Zdroj: 84

Obr. č. 48 Univerzální malý úložný prostor; Zdroj: 84

Obr. č. 49 Příklad softwaru pro plánování úložných prostor tzv. na míru; Zdroj: 82

6.2.1.2 Vestavěný úložný nábytek

Návrhem, prodejem a montáží vestavěných skříní dle firem zaregistrovaných na webových portálech pro reklamu (r.2007) se jimi zabývá 1535 subjektů /81/. Mezi jedny z hlavních výrobců patří společnosti Woodface (24 obchodních zastoupení) a Indeco (74 obchodních zastoupení v ČR).

„Vestavěné skříně na míru“, jak je charakterizují prodejci, jsou vyráběny pro konkrétní situaci u zákazníka. V mnoha reklamních sloganech souvisí pojem moderní bydlení s využíváním vestavěných skříní. „K výbavě moderního bytu dnes již neodmyslitelně patří. /84/“ Naopak volně stojící úložný nábytek je chápán jako nemoderní a zastaralé vybavení. „sektorové skříně, které mnohým z nás dosud stojí doma jako ošklivé monolyty /87/.“ Vestavěné skříně jsou prezentovány jako řešení na míru, kdy každá zakázka je zaměřována přímo u zákazníka a řešena spolu se zákazníkem.

„Udělat si však jasnější představu o cenových relacích není v tomto případě dost dobře možné, neboť jak už bylo řečeno, každá skříň je jiná. /86/„ Pod značkou moderního vkusu výrobci propagují dva důležité atributy: různorodé vnitřní vybavení a posuvné dveře. Pomocí těchto úložných systémů je možné vytvářet vestavěné skříně i samostatné šatny.

Jak předjímají vybrané citace, vnitřní vybavení vestavěných úložných systémů je velice variabilní od jednoduchých prvků (polic, výsuvných polic) až po specializované vybavení, jako jsou např. specializované věšáky na kravaty, celkem cca .50 položek výběru vnitřního vybavení /88, 89,90/.

Vestavěné úložné systémy se doporučují nejen jako úložné prostory pro oblečení, ale zároveň také jako úložné prostory univerzálního charakteru (potřeby pro provoz domácnosti, sportovní vybavení, domácí pracoviště atd.). Trendem, který propagují někteří výrobci nábytku a projektanti interiérů, je koncentrace a oddělení úložných prostorů od ostatního obytného prostoru. Jednak z důvodu úspory prostoru nebo zamezení ovlivňování vnitřního prostředí výpary z uložených předmětů.

Obr. č. 50 Příklad vnitřního vybavení vestavěných úložných prostor; Zdroj: 91

Obr. č. 51 Příklad vnitřního vybavení vestavěných úložných prostor; Zdroj: 90

Obr. č. 52 Příklad vnitřního vybavení vestavěných úložných prostor; Zdroj: 94

Obr. č. 53 Příklad variabilního systému pro zařízení šaten apod. Zdroj: 82

Souhrn – nábytek pro ukládání oděvů a prádla

Mezi hlavní rozdíly současného úložného nábytku pro ukládání oblečení a období, kdy vznikala většina podkladů pro navrhování nábytku (před r.1990), patří **bohatší vnitřní vybavenost** úložných prostorů i možnost většího výběru předních ploch. Na trhu jsou běžně výsuvné a výklopné systémy i specializované prvky pro ukládání konkrétních předmětů, např. kravát, bot atd. Nabídka umožňuje, aby každý zákazník mohl volit mezi více výrobky se stejným účelem a mohl **přizpůsobit konkrétní výrobek svým potřebám**.

Jedním z neopominutelných trendů v navrhování těchto úložných prostorů se tedy stal návrh **řešení pro konkrétního zákazníka**.

6.2.2 Úložný nábytek do obývacího pokoje

Úložný nábytek pro obývací prostor je v největší míře nabízen ve formě předmětových stavebnic nebo samostatných prvků (stojany na paměťové nosiče, tzv. TV a Hi-fi nábytek).

Do konečné sestavy výrobci nejčastěji nabízejí prvky pro **uložení multimediální techniky**, paměťových nosičů, předmětů pro vystavení včetně uložení a **vystavení** nádobí, uložení knih, předmětů spojených s **domácí administrativou**. Méně častou součástí skříňových sestav je šatní skříň nebo skříňka s minibarem.

Výrobci prezentované návrhy pro vylepšení obývacího pokoje směřují k jeho využívání pro zábavu, komunikaci. *„Atmosféra přeplněných obývacích vybavených obří sedačkou a masivní nábytkovou stěnou je pryč./93/“* *„Místem setkávání celé rodiny je ovšem obývací pokoj. Tento společný prostor musí plnit několik funkcí najednou a vypadat reprezentativně. /93/.“*

V tomto smyslu je uvažováno i o nábytkovém zařízení. *„Dnes má zelenou jednoduchý, funkční a variabilní nábytek. /93/“*

Velký rozvoj multimediální elektroniky se promítá do zařízení obývacího prostoru. *„Součástí moderně zařízeného obývacího pokoje dnes již neodmyslitelně patří kvalitní elektronika, poskytující chvíle zábavy a relaxace. /96/“* *„Skvělá kvalita pro dokonalý divácký zážitek skloubí tradiční design s požadavky na moderní TV a hi-fi nábytek.“ /82/*

Tento trend je natolik silný, že např. softwarové společnosti vyvíjejí specializované produkty určené pro domácí elektroniku např. do obývacího prostoru. *„subverze operačního systému Windows XP je určena především pro domácí centrum multimediální zábavy v obývacím pokoji /94/“*

Obr. č. 54 Nábytková sestava do obývacího pokoje – se zvýrazněnými důlžitými body – multimédia; Zdroj: 82

Obr. č. 55 Nábytková sestava do obývacího pokoje; Zdroj: 84

Obr. č. 56 Nábytková sestava do obývacího pokoje; Zdroj: 92

Obr. č. 57 Ukázka samostatného televizního stolu; Zdroj: 82

Obr. č. 58 Nábytková sestava do obývacího pokoje; Zdroj: 95

6.2.3 Úložný nábytek do koupelen

Velká pozornost ve výstavbě je věnována právě koupelnám. To se projevuje také na zvětšení podlahové plochy u koupelen a v neposlední řadě větší pozorností při výběru vnitřního vybavení. Zvýšený zájem o koupelnový nábytek odpovídá růst výdajů na drogistické zboží viz graf 14.

Podle údajů týkajících se reklam na koupelnový nábytek, je na webových portálech zaregistrováno 421 společností /81/ zabývajících se výrobou či prodejem nábytku do koupelny. Významnost segmentu koupelnového nábytku ukazuje fakt, že koupelnový nábytek nabízí většina velkých prodejců nábytku ve svém sortimentu. Jedním z reklamních sloganů, které z části vyjadřuje pohled výrobců nábytku na funkci nábytku do koupelny, může být: „*Všechno uspořádejte, zavřete dveře a relaxujte.*“ „*Vaše koupelna bude krásná a uklizená.*“ /82/

Na trhu jsou nabízeny specializované prvky vnitřního vybavení např. pro kosmetiku. Úložné prostory v koupelně jsou uzpůsobeny pro ukládání hygienických potřeb, kosmetických potřeb a ručníků. Koncepce moderní koupelny, kterou sleduje i vývoj nábytku, se snaží představovat koupelnu jako místo nejen pro hygienu. „*Přibývá těch, kteří pochopili, že jim může relaxace v koupelně přinést víc než jen pouhou hygienickou očistu.* /97/“

Obr. č. 59 Úložný nábytek do koupelny; Zdroj:83

Obr. č. 60 Skříňka pod umyvadlo; Zdroj: 98

Obr. č. 61 Úložný nábytek do koupelny; Zdroj: 83

Obr. č. 62 Ukázka vnitřního vybavení u koupelnového nábytku; Zdroj: 82

6.2.4 Úložný nábytek do domácích pracoven

Jak již bylo zmíněno v 6.1. výkon zaměstnání doma patří mezi důležité trendy vývoje nábytku. Kromě pracovišť řešených na zakázku se zákazník na trhu často setkává se sériovými výrobky určenými pro domácí pracoviště. Některé z nabízených výrobků vycházejí spíše z kancelářského nábytku, jiné více odpovídají domácímu prostředí.

Z hlediska forem řešení domácího pracoviště se vyskytují řešení pro zařízení samostatné domácí pracovny nebo pracovního koutu umístěného v úložném prostoru či samostatného počítačového koutu. Do argumentů pro koupi tohoto nábytku výrobci zařazují zlepšení ergonomických podmínek pro výkon práce doma nebo udržení atmosféry domova a pořádku koncentrací pracovních předmětů na jednom místě. Což lze ilustrovat např. tvrzením: „V místnosti, kde chceme mít uklizeno kolem počítače „jediným tahem“ se nabízí varianta pracovní skříně.“ /99/

Obr.č.63 Sestava pro zařízení domácí pracovny; Zdroj:82

Obr.č.64 Domácí pracoviště – počítačový kout; Zdroj:82

Obr.č.65 Příklad pracovního koutu umístěného ve vestavěné skříně; Zdroj:99

Souhrn – 6.2 Současný trh s nábytkem – trendy prezentované výrobci

Ze zkoumaných podkladů s ohledem na různorodost možných kombinací jednotlivých faktorů vystupuje **do popředí individualita domácností**, na kterou se výrobci a prodejci snaží reagovat nebo ji podpořit. Jako jeden z projevů individuálního přístupu k zákazníkovi je možné považovat přístup „kuchyňských studií“, která nově vznikla po r. 1990. V roce 2007 bylo na internetu registrováno 606 kuchyňských studií /81/.

Velice často se návrh pro konkrétního zákazníka zpracovává v CAD programech a vytváří se pro něj vizualizace návrhu.

Jak se projevilo i při zpracovávání této části, lidé přicházejí do styku také s **více informacemi** (např. cca. 43 zaregistrovaných časopisů o bydlení /81/), které ovlivňují jejich každodenní rozhodování včetně rozhodování o zařízeních bytu.

Trh s nábytkem se neustále vyvíjí a reaguje na podmínky společnosti. Markantním jevem je diferenciací kvality jednotlivých segmentů trhu. Rozdíly v příjmech různých profesí se výrazně zvětšily viz graf č. 6 čemuž přibližně odpovídá i segmentace trhu.

6.3 Domácnosti a nábytek

Situace na trhu s nábytkem po r. 1990 (viz. kapitola 6.2) podnítila zkvalitnění služeb prodejců a výrobců nábytku. Tento trend se také projevuje v individuálním přístupu k zákazníkovi. Konečné řešení v interiéru zákazníka může získat zcela individuální formu. Řešení „šité“ na míru zákazníkovi se stává důležitou výhodou domácích výrobců nábytku, jak ukazuje vývoj v dalších zemích (zejména USA, Kanada, UK). Další část práce se zaměřuje na jednotlivé domácnosti a na získání konkrétních příkladů vycházejících z trendů zmapovaných v předchozích kapitolách (viz. 6.1, 6.2).

Souhrn domácností vypovídá o způsobech řešení ukládání v bytových interiérech z hlediska uspořádání dispozice bytu s ohledem na specifické podmínky konkrétní domácnosti viz 6.3.1. Pro dokreslení celkové charakteristiky demonstračního vzorku domácností byly zpracovány následné analýzy kvantitativních dat viz 6.3.2. Kvalitativní rozbor, zaměřující se na charakteristiku přístupů k nábytku a pochopení důvodů v rozdílném způsobu zařizování, je uveden v kap.6.3.3.

6.3.1 Popis zkoumaných domácností

Demonstrační vzorek domácností byl vybrán ze dvou základních skupin. První skupinu tvoří domácnosti, které většinu svých zařizovacích předmětů – nábytku zakoupily do r. 1990 (např. A1). Druhou skupinu tvoří (např. A2) zařízené co nejbližší k roku 2007 (ukončení výzkumu). Obě skupiny domácností jsou postaveny tak, aby se v obou skupinách zrcadlově nacházely stejné typy domácností. Sestava dvou rozdílných skupin umožnila charakterizovat specifika způsobu zařizování v určité době. Odlišné názory obou skupin na způsob zařizování interiéru shrnuje kvalitativní část výzkumu. Součástí výzkumu je i srovnání kvantitativních ukazatelů obou skupin (např. srovnání kupní síly domácnosti, objemu úložného nábytku, druhové skladby ukládaných věcí). Podrobný popis metodiky této části výzkumu je uveden v kapitole 5.3.

Základní charakteristiky zkoumaného vzorku shrnuje tabulka č.8 a graf č. 18. Graf popisuje rozdíly domácností z hlediska velikosti obytné plochy na obyvatele (velikost kruhu), kupní síly domácnosti (osa y) a hlavní doby zařizování (osa x).

U jednotlivých vzorků je uveden popis domácnosti se základními údaji zachovávajícími kontext konkrétního případu ve vazbě k celku vybraného vzorku. V popisu je zachycena také skladba druhů úložného nábytku podle objemu a půdorys dispozice bytu. Barvy označující jednotlivé druhy ukládaných věcí jsou zachyceny jednak v grafech i v dispozicích bytů.

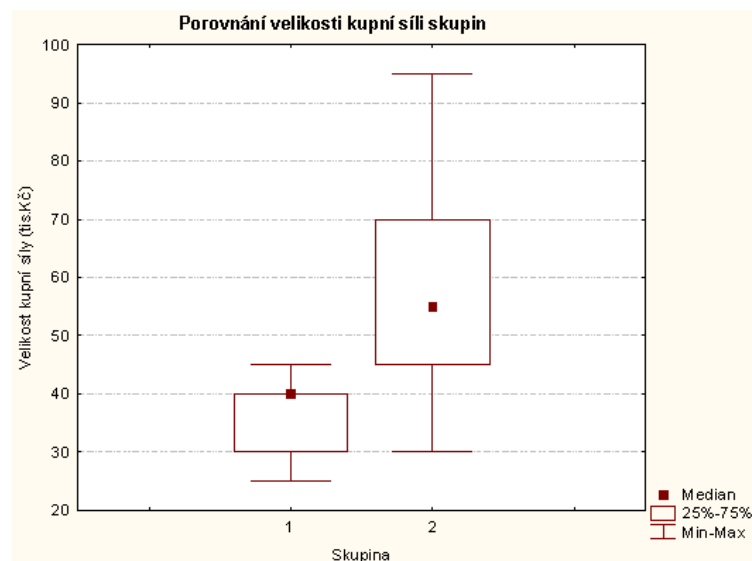
Domácnost	Rok zařizování	Kupní síla (tis. Kč)	Počet členů domácnosti	Celková velikost bytu (m ²)	Velikost bytu/osobu (m ² /osobu)	Popis domácnosti
A1	1984	40	3	108,4	36,1	Rodinný dům – tzv. téměř „prázdné hnízdo“ - záliby práce na zahradě
A2	2006	70	4	100	25	Rodinný dům – ustálený provoz - rodina s 2 dětmi školního věku – aktivní cestování, práce na zahradě
B1	1980	30	3	65,5	21,5	Byt - tzv. téměř „prázdné hnízdo“ - relaxace u televize, chalupa
B2a	1997	30	3	62	15	Byt v panelovém domě - před budoucí adaptací - mladá rodina s jednoletým dítětem – domácí práce, informační systémy
B2b	2004	45	3	78	26	Byt – ustálený provoz - malá rodina s dítětem raného školního věku – aktivní sport, hokej fotbal
C1a	1983	35	4	75	18,75	Byt v panelovém domě – před adaptací pro další cyklus - rodina se studenty – chalupa, vodní sporty.
C1b	1985	40	4	48,7	12,18	Přeplněný byt – ustálený provoz – rodina se studenty – zahrada, cestování.
C2	2005	50	4	75	18,75	Byt – ustálený provoz – rodina s dětmi školního věku – cykloturistika, pěší turistika, historie.
D1a	1994	45	1	41	41	Byt – ustálený provoz – jednočlenná domácnost - „prázdné hnízdo“ - relaxace, společenské akce.
D1b	1988	40	1	38	38	Byt – ustálený provoz – jednočlenná domácnost – vdovec, horská turistika.
D2	2006	95	1	41,4	41,4	Byt – ustálený provoz – jednočlenná domácnost – úspěšná manažerka – aktivní cestování, adrenalinové sporty.
E2	2004	60	2	60	30	Byt - před adaptací pro další cyklus – bezdětná domácnost – aktivní cestování, společenské akce.

Tabulka č. 8 Základní charakteristiky zkoumaných domácností

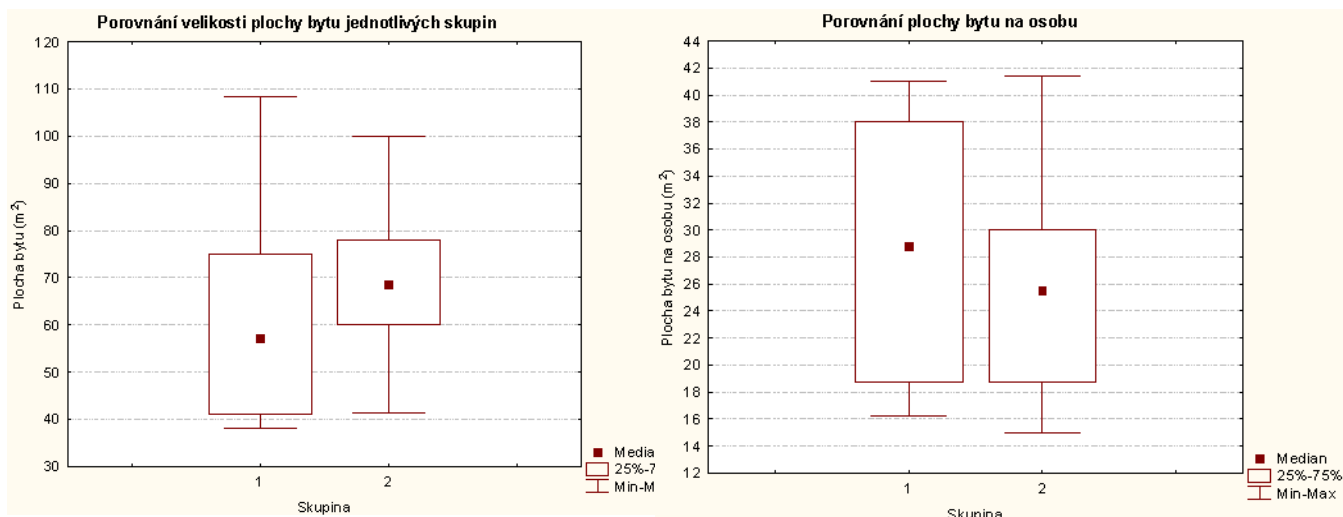
Kvantitativní porovnání skupin v základních ukazatelích – porovnání významnosti rozdílů v průměrech získaných hodnot: kupní síla domácnosti, celková obytná plocha domácnosti, obytná plocha domácnosti na osobu.

T-tests; Grouping: NewWar (Srovnání skupin- kupní síla)											
Group 1: 1											
Group 2: 2											
Variable	Mean 1	Mean 2	t-value	df	p	Valid N 1	Valid N 2	Std.Dev. 1	Std.Dev. 2	F-ratio Variances	p Variances
Kupní síla	36,66667	58,33333	-2,23607	10	0,049332	6	6	7,52773	22,50926	8,941176	0,031185
Plocha celkem	62,76667	69,40000	-0,49020	10	0,634569	6	6	26,55023	19,84339	1,790214	0,538257
Plocha na osobu	28,59667	26,02500	0,43963	10	0,669553	6	6	10,94367	9,24899	1,400031	0,720954

Tabulka č. 9 Výsledky T-testu mezi průměry získaných parametrů.

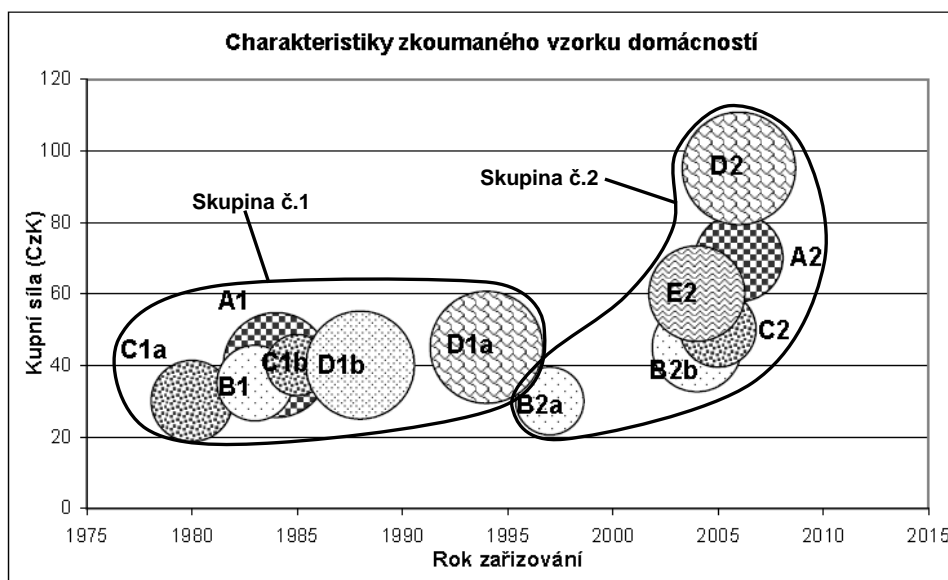

Graf č. 15 Porovnání velikosti kupní síly mezi skupinami

Graf č. 16, 17 Porovnání velikosti plochy bytu a velikosti plochy bytu na osobu mezi skupinami

Dle T-testu průměrů, hodnocených ukazatelů, jsou za statisticky významné považovány rozdíly u velikosti kupní síly skupin. Skupina č.2 se vyznačuje v průměru vyšší kupní silou než skupina č.1. Skupina č.2 se dle grafu 15 vyznačuje většími rozdíly ve velikosti kupní síly.

Graf č. 18 Charakteristiky zkoumaných domácností – rok zařizování, kupní síla, velikost prostoru domácnosti (m^2 /osobu – průměr kruhu)

Domácnost A1

Členové domácnosti: Ž 50 (sš), M 58 (vš), M23
(pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: účetní, úředník, student

Kupní síla: Střední (40 000 Kč) 42,1%

Rozhodovatel: M 58 (vš)

Velikost bytu:

108,4 m² x 2 (3+1 a 2+1); 36,1m²/osoba

Rodinný dům z r. 1983

Vybavenost domácnosti: 44%

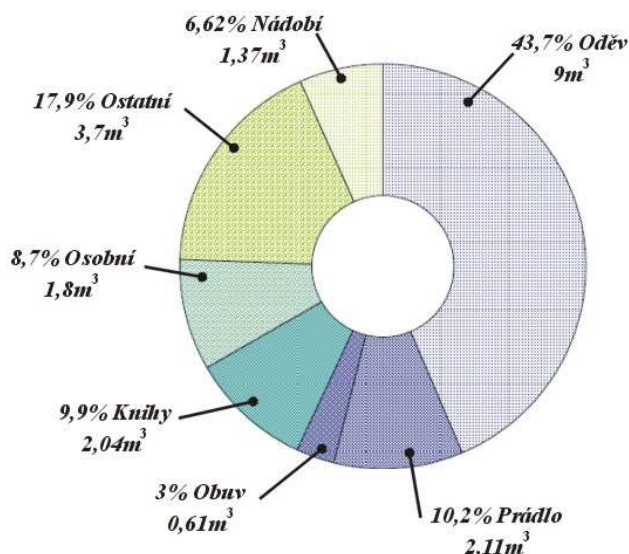
Informovanost: 7%

Rok zařizování bydlení: 1984

3. byt domácnosti

Nejnovější nábytek: 1994 rozkládací pohovka

Nejstarší nábytek: 1976 skříňová sestava do obývací ložnice

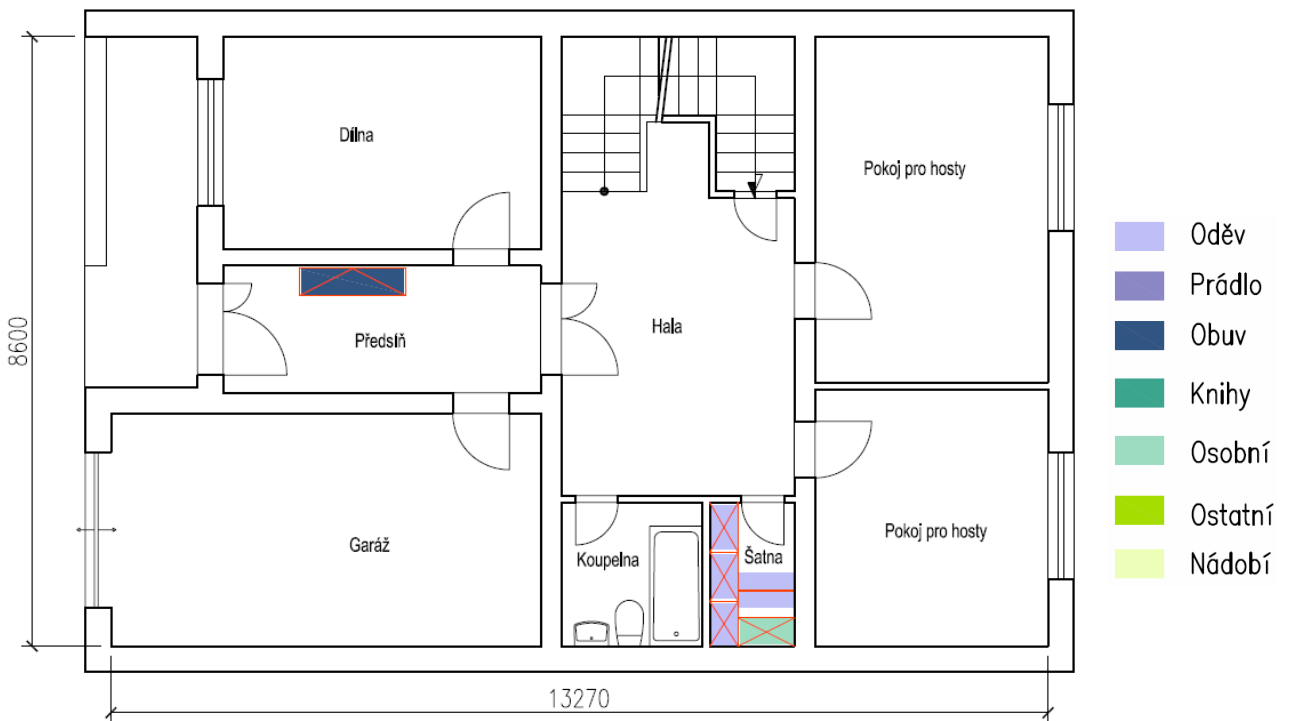
Graf č. 19 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost A1

Popis: Interiér vybaven pouze typovým nábytkem, výběr složitějších zařizovacích předmětů (kuchyňská sestava, kancelářská židle atd.) by konzultoval i s odborníkem. Z hlediska preferencí designu zákazník směřující spíše k moderním formám, konzervativní přístup k technickým novinkám.

Dům původně pro pětičlennou rodinu (dvě děti bydlí již samostatně). Zařízení interiéru prošlo adaptací pro nový životní cyklus. Nedostatek úložného prostoru nepocítují, vzhledem k velikosti bytu (mnoho úložných prostorů využitých pro již nepotřebné věci). Paradoxně součást skříňové sestavy (r.1984) do obývacího pokoje tvoří také šatní skříň z důvodu pocitu nedostatku úložného prostoru v době zařizování. Jako neskladné v bytě hodnotí zejména zimní oblečení a úklidové potřeby.

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „*Zařizené to máme docela dobře, tenkrát nebyl žádný moc výběr a dneska nám to už vydrží*“.

Úložný prostor v bytě	
Objem úložného prostoru	20,61 m ³ ; 6,87 m ³ /osoba
Půdorysná plocha úložného prostoru	11,93m ² (11,1% z obyt. plochy)

Obr.č.66 Dispozice domu domácnosti A1

Domácnost A2

Členové domácnosti:

Ž 37 (vš), M 40 (sš), Ž12, M7 (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: učitelka, programátor

Kupní síla: vyšší střední (70 000 Kč) 73,7%

Rozhodovatel: Ž 37 (vš)

Velikost bytu: 100 m² (4+kk); 25m²/osoba

Rodinný dům z r. 2006

Vybavenost domácnosti: 67%

Informovanost: 20%

Rok zařizování bydlení: 2006

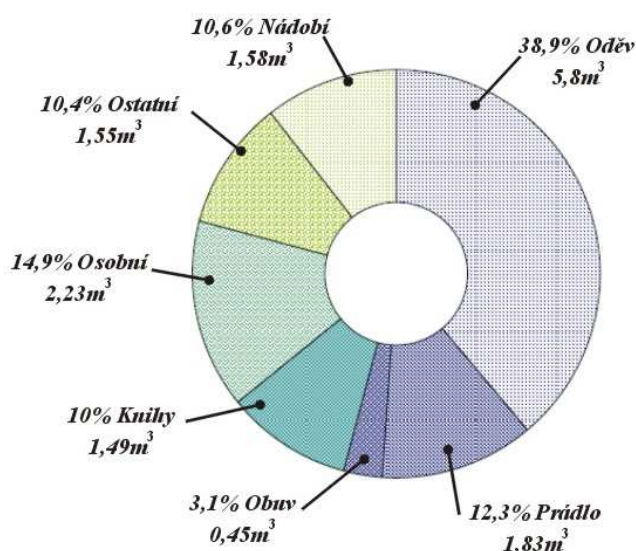
3. byt domácnosti

Nejnovější nábytek:

nábytková sestava do kuchyně 2006

Nejstarší nábytek:

1994 skříňová sestava do obývacího pokoje

Graf č. 20 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost A2

Popis: Typový nábytek (dětský nábytek, sedací nábytek, nábytek z předchozího bytu), velké úložné prostory a kuchyňská sestava, domácí pracovna řešena individuální výrobou dle návrhu odborníka. Z hlediska preferencí designu zákazník směřující k střednímu proudu moderních forem.

Zcela otevřený přístup k technickým novinkám, vycházející ze zaměstnání respondenta. Nedostatek úložného prostoru nepocítuje a uvádí: „konečně ho máme dostatek“ – souvisí s dalším vývojem rodiny. Žádné předměty v bytě nepovažuje za neskladné.

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „**Konečně jsme se dočkali vysněného bydlení**“.

Úložný prostor v bytě	
Objem úložného prostoru	14,92 m ³ ; 3,73m ³ /osoba
Půdorysná plocha úložného prostoru	11,44m ² (11,4% z obytn. plochy)

Obr.č.67 Dispozice domu domácnosti A2

Domácnost B1

Členové domácnosti:

Ž 54 (sš), M 59 (sš), M 28 (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: prodavačka, výrobní technik

Kupní síla: nižší střední (30 000 Kč) 31,6%

Rozhodovatel: Ž 54 (sš)

Velikost bytu: 65,5 m² (2+1); 21,5m²/osoba

Panelový dům z r. 1980

Vybavenost domácnosti: 44%

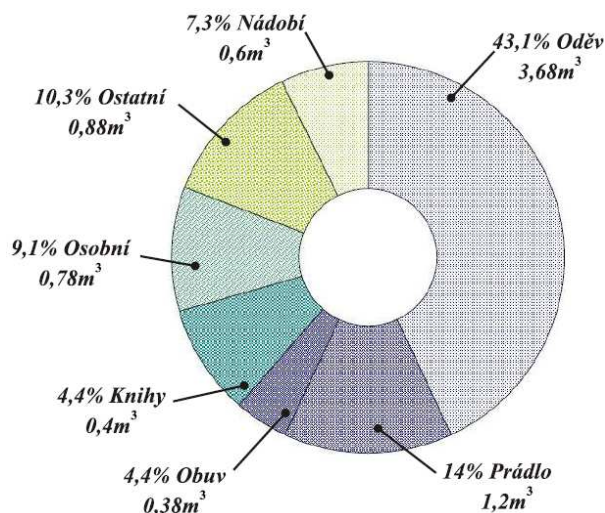
Informovanost: 33%

Rok zařizování bydlení: 1980

2. byt domácnosti

Nejnovější nábytek: 2006 dvojlůžko

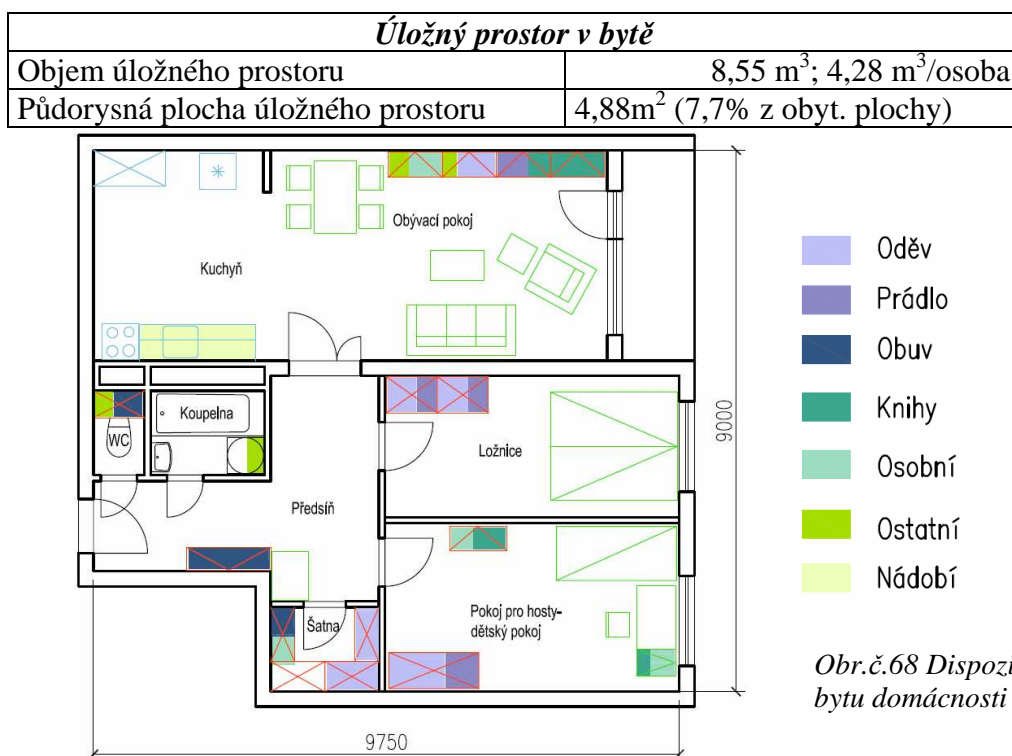
Nejstarší nábytek: 1980 dětský prádelník

Graf č. 21 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost B1

Popis: Byt zařízen původně pro tříčlennou rodinu (syn bydlí již samostatně) typovým nábytkem z osmdesátých let. Zakázkově „od známého“ byl vyroben úložný nábytek do šatny („nebyla jiná možnost – jsou to jen takové jednoduché police“). Z hlediska preferencí v designu moderní nábytek hodnotí jako příliš strohý. Otevřený přístup k nové technice – aktivně využívá internet především pro zábavu. Pociťuje nedostatek úložného prostoru z důvodu velikosti bytu. Za praktický nábytek v domácnosti hodnotí skříňovou sestavu v obývacím pokoji (uvádí – nezabírá moc místa, vejde se tam hodně věcí – prádlo, knihy, domácí administrativa, hudební nosiče). Jako neskladné v bytě hodnotí zejména zimní oblečení.

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „*Zbytečně skladujeme moc věcí, některé jsou ještě synovy.*“

Obr.č.68 Dispozice bytu domácnosti B1

Domácnost B2a

Členové domácnosti:

Ž 33 (sš), M 42 (sš), Ž1 (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání:

technik - informační technologie, úřednice

Kupní síla: nižší střední (do 30 000 Kč) 31,6%

Rozhodovatel: Ž 33

Velikost bytu: 60 m² (2+1); 20 m²/osobu

Panelový dům z r. 1980

Vybavenost domácnosti: 33%

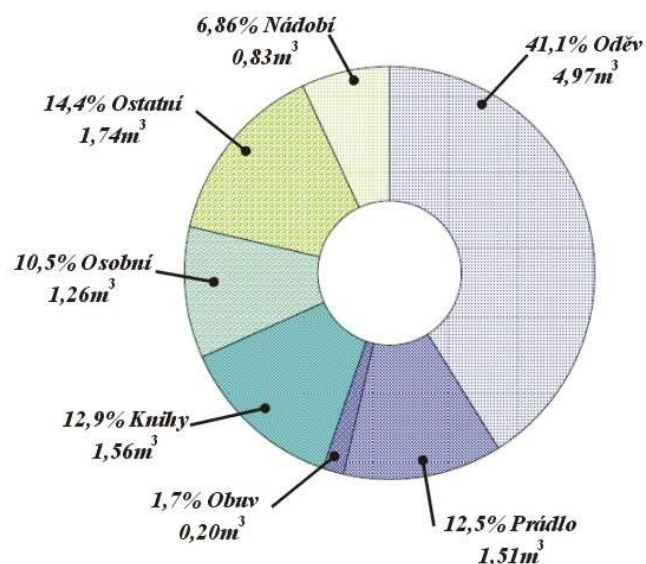
Informovanost: 47%

Rok zařizování bydlení: 1997

1. byt domácnosti

Nejnovější nábytek: 2003 dvojlůžko

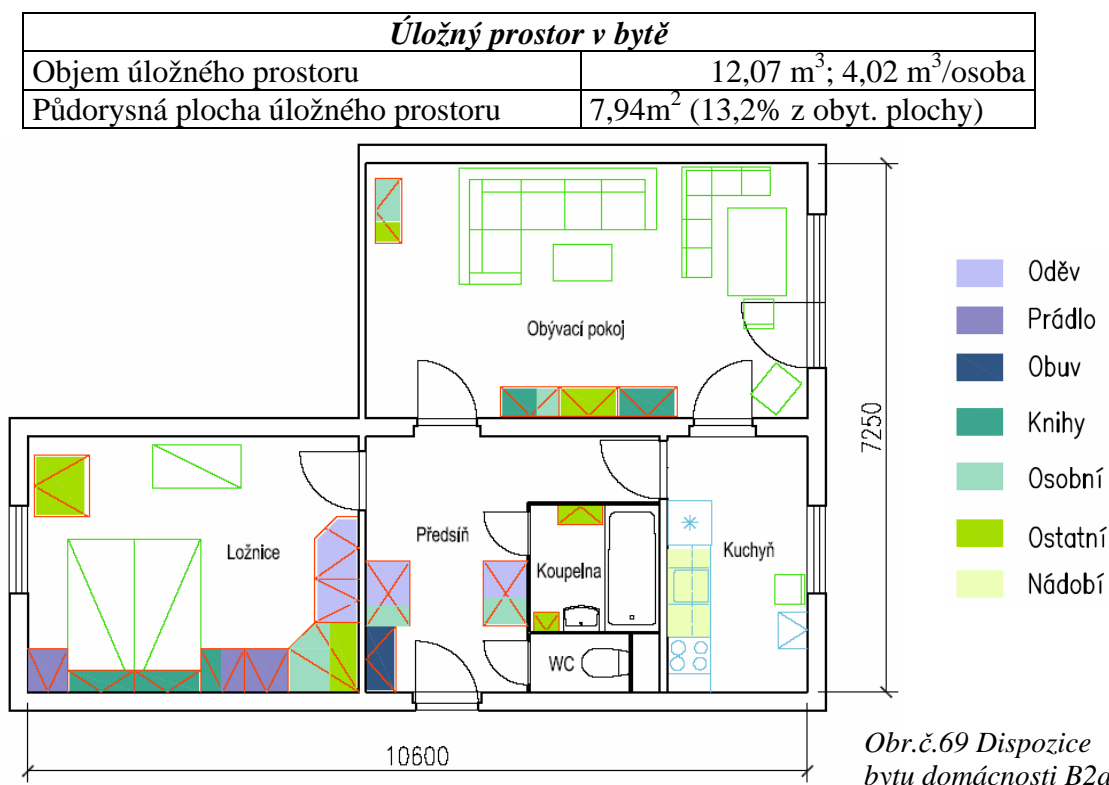
Nejstarší nábytek: 1982 šatní skříň

Graf č. 22 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost B2a

Popis : Interiér vybaven typovým nábytkem, velké úložné prostory v ložnici řešeny individuální výrobou na základě vlastního návrhu. Plánovaná výměna kuchyňské sestavy a úložných prostorů v chodbě řešena individuální výrobou na základě vlastního návrhu. Z hlediska preferencí designu zákazník směřující (Ž33) k rustikálním formám; (M42) ke skromnějším formám. Domácnost se zcela otevřeným přístupem k technickým novinkám. Spotřeba domácnosti omezena finančními možnostmi.

Nedostatek úložného prostoru pociťuje zejména pro sezónní oblečení. Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „Dneska u nábytku není myšleno na bezpečnost dětí (např. dlouho jsme sháněli gumové kryty na zakrytí ostrých rohů).“

Domácnost B2b

Členové domácnosti: Ž 35 (sš), M 37 (sš), M 6
(pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: zdravotní sestra, technik

Kupní síla: střední (45 000 Kč) 47,4%

Rozhodovatel: M 37

Velikost bytu: 78 m² (3+kk); 26m²/osoba

Bytový dům z r. 2004

Vybavenost domácnosti: 67%

Informovanost: 53%

Rok zařizování bydlení: 2004

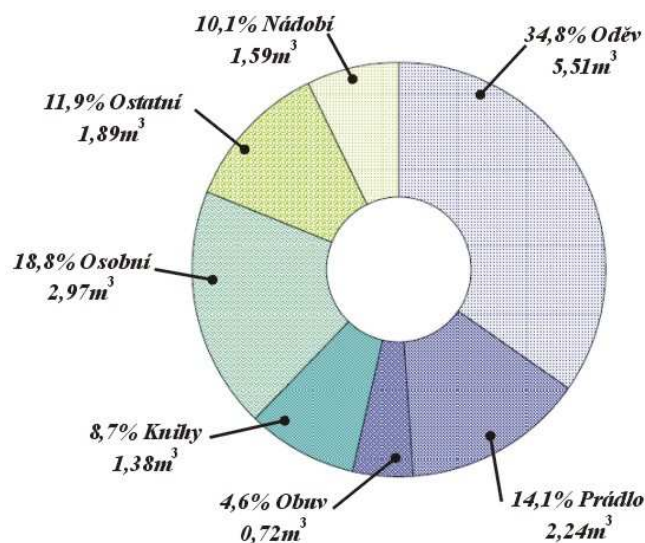
2. byt domácnosti

Nejnovější nábytek:

2006 nábytková sestava do předsíně

Nejstarší nábytek:

nábytková sestava do kuchyně 2004

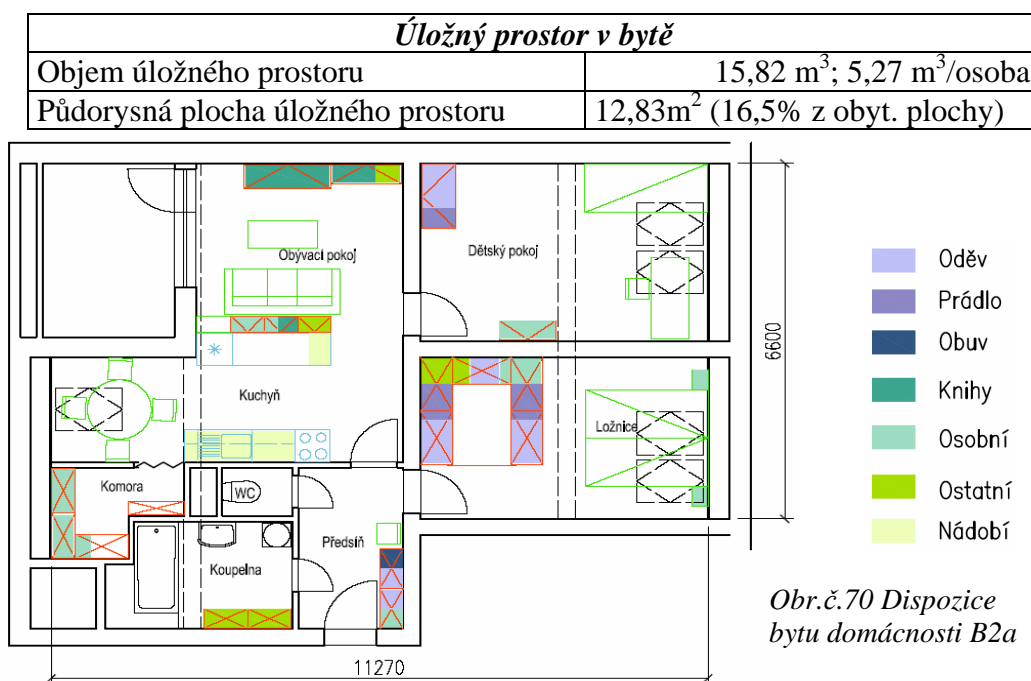

Graf č. 23 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost B2b

Popis : Interiér vybaven typovým nábytkem, výběr složitějších zařizovacích předmětů (domácí pracoviště, kancelářská židle atd.) by konzultoval s odborníkem. Kuchyňská sestava a z části úložné prostory řešeny individuálním návrhem.

Z hlediska preferencí designu zákazník směřující k moderním formám – strohým liniím s cenovým limitem, otevřený přístup k technickým novinkám, které jsou součástí jeho vyjádření životního stylu. Byt koncipován pro tříčlennou rodinu. Nedostatek úložného prostoru spíše pocítují, jak uvádí: „stále přibývají nové věci, proto jsem si pořídili šatnu“. Jako neskladné v bytě hodnotí zejména zimní bundy, některé sportovní vybavení.

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „*Snažíme se zařídit moderně, stále jsme bojovali s úložným prostorem*“.

Domácnost C1a

Členové domácnosti: M49 (sš), Ž 47 (sš),

Ž23, Ž24 (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: Výrobní technik, administrat. prac.

Kupní síla: střední (35 000 Kč) 36,84%

Rozhodovatel: M 49

Velikost bytu: 75 m² (3+1); 18,75m²/osoba

Bytový dům z r. 1983

Vybavenost domácnosti: 50%

Informovanost: 13%

Rok zařizování bydlení: 1983

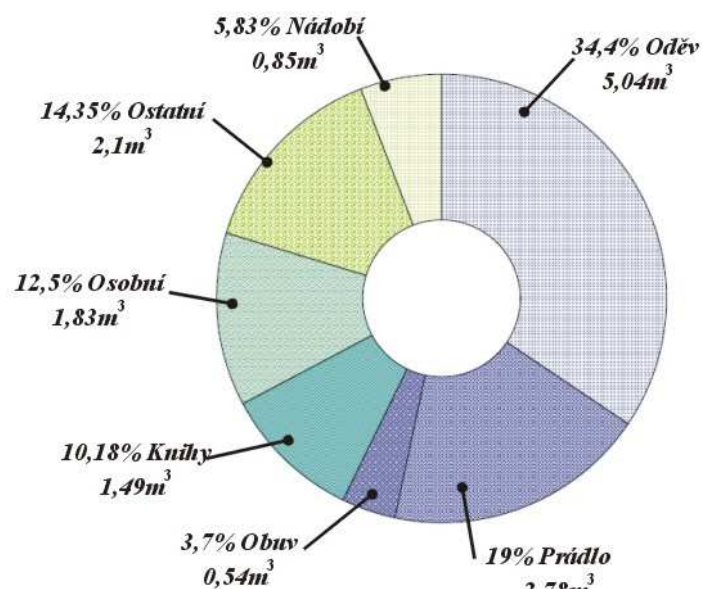
1. byt domácnosti

Nejnovější nábytek:

nábytková sestava do kuchyně 2001

Nejstarší nábytek:

1983 šatní skříň v chodbě

Graf č. 24 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost C1a

Popis: Většina nábytku pochází z 80. let, jedná se o typový nábytek. Z hlediska designu by u nového nábytku spíše volili jednoduchý styl. Velice otevřený přístup k technickým novinkám – většina novinek přinesena impulsem od dětí.

Nedostatek úložného prostoru pociťovali zejména v minulosti - „Nyní naše děti studují a většinu roku bydlí už samostatně.“

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „ Protože holky už bydlí skoro samy budeme muset část bytu přeorganizovat.“

Úložný prostor v bytě	
Objem úložného prostoru	14,66 m ³ ; 3,67m ³ /osoba
Půdorysná plocha úložného prostoru	9,18m ² (12,2% z obyt. plochy)

Domácnost C1b

Členové domácnosti:

Ž 47 (sš), M 49 (sš), Ž20, M 17 (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: personalistka, administrativní pracovník

Kupní síla: střední (40 000 Kč) 42,1%

Rozhodovatel: M 49

Velikost bytu: 48,7 m² (2+1); 12,18m²/osoba

Bytový dům z r. 1967

Vybavenost domácnosti: 50%

Informovanost: 53%

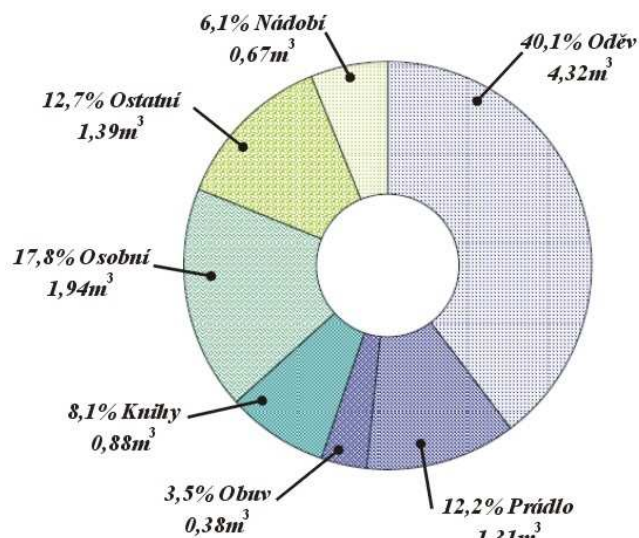
Rok zařizování bydlení: 1985

1. byt domácnosti

Nejnovější nábytek: 2000 vestavěná skříň

Nejstarší nábytek:

1970 investorská kuchyňská sestava

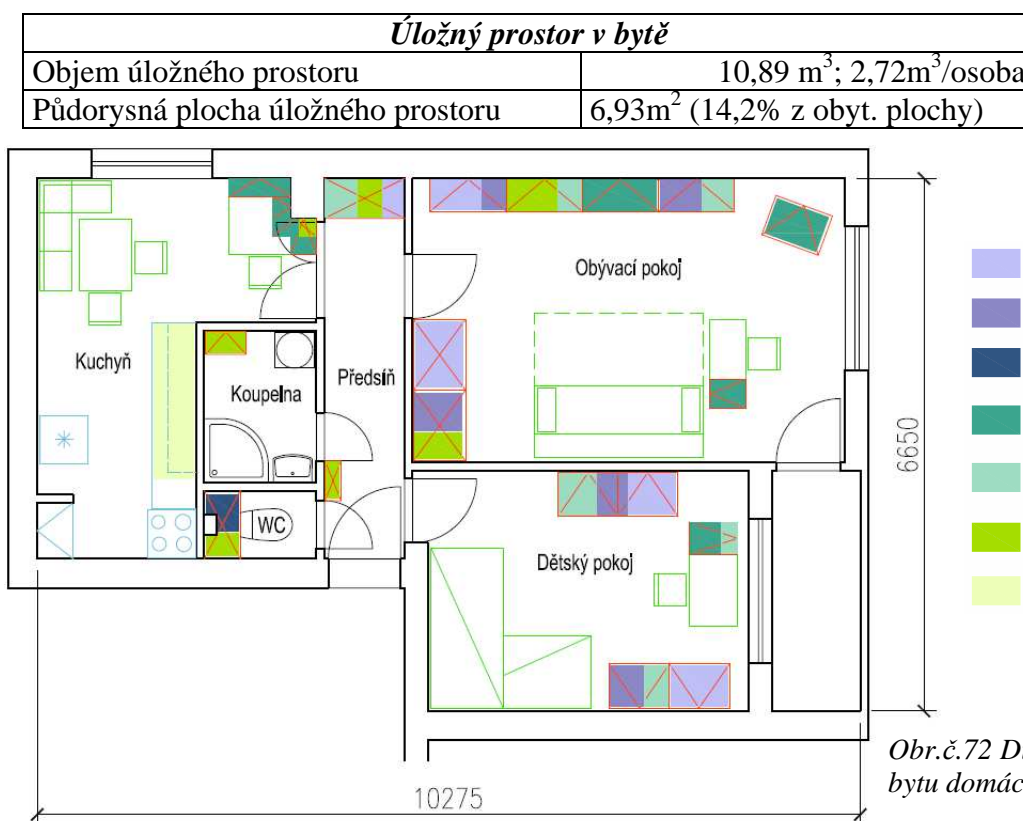

Graf č. 25 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost C1b

Popis: Interiér vybaven převážně nábytkem typovým, domácí pracoviště a vestavěná skříň řešena individuální výrobou dle vlastního návrhu. Z hlediska preferencí designu zákazník směřující spíše k finančně dostupným moderním formám.

Otevřený přístup k technickým novinkám, omezený prostorem a dostupnými prostředky. Nedostatek úložného prostoru značně pociťují zejména na potřeby pro volný čas, předměty pro vykonávání zaměstnání doma. Jako neskladné hodnotí zejména: zimní oblečení, obuv a potřeby pro uklízení.

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „*Snažíme se do bytu vejít*“.

Domácnost C2

Členové domácnosti:

Ž 34 (sš), M 35 (so), Ž12, Ž10 (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání:

živnostník, potravinářství

Kupní síla: střední (50 000 Kč) 52,6%

Rozhodovatel: M 35

Velikost bytu: 75 m² (3+KK); 18,75m²/osoba

Bytový dům z r. 2005

Vybavenost domácnosti: 44%

Informovanost: 73%

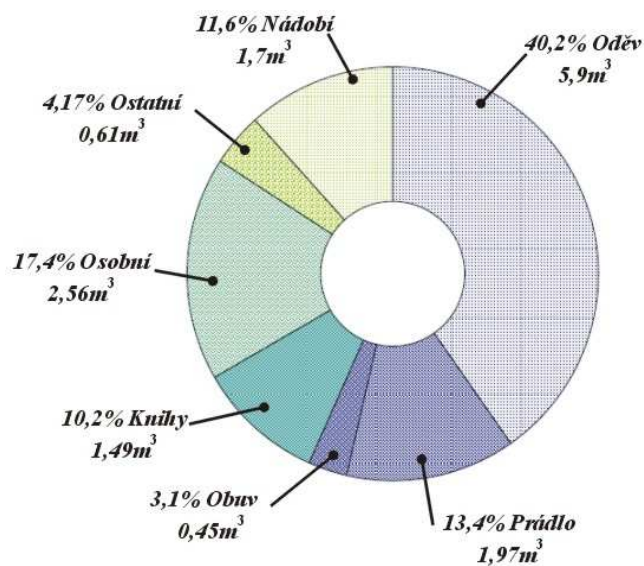
Rok zařizování bydlení: 2005

2. byt domácnosti

Nejnovější nábytek: 2006 pohovka

Nejstarší nábytek:

2005 nábytková sestava do kuchyně

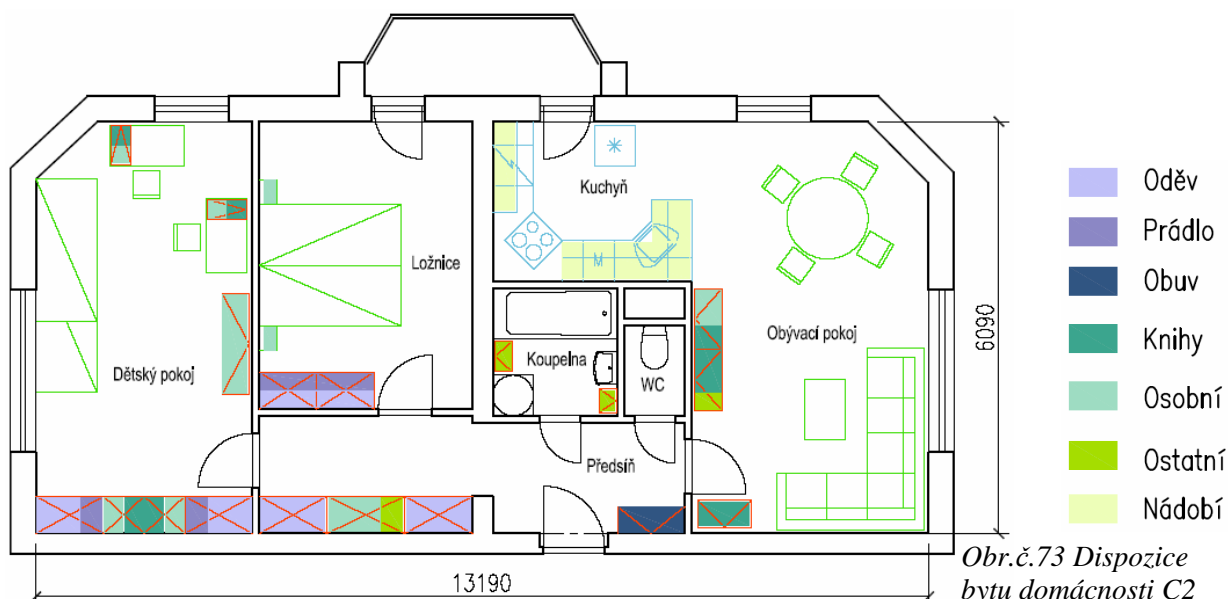
Graf č. 26 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost C2

Popis: Interiér vybaven z větší části nábytkem zakázkovým (úložné prostory, dětský nábytek kuchyňská sestava) individuální výroba dle vlastního návrhu; typový nábytek (jídelní stůl, sedací nábytek, dvojlůžko). Z hlediska preferencí designu zákazník směřující spíše k rustikálním formám, zdravotní nezávadnosti. Spíše otevřený přístup k technickým novinkám, z nichž některé vznikly z požadavků dětí.

Nedostatek úložného prostoru v současné době nepocítuje. Jako neskladné v bytě hodnotí kromě zimního oblečení také sportovní vybavení.

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „*Nelíbí se mi až moc velká moderna; hlavně, aby to bylo ze dřeva; nelíbí se mi ta jednoduchá dřevotříška.*“

Úložný prostor v bytě	
Objem úložného prostoru	14,69 m ³ ; 3,67m ³ /osoba
Půdorysná plocha úložného prostoru	7,17m ² (9,6% z obytn. plochy)

Obr.č.73 Dispozice bytu domácnosti C2

Domácnost D1a

Členové domácnosti: Ž 58 (sš) (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: účetní

Kupní síla: střední (do 45 000 Kč) 47,37%

Rozhodovatel: Ž 58

Velikost bytu: 41 m² (1+1); 41m²/osoba

Bytový dům z r. 1900

Vybavenost domácnosti: 50%

Informovanost: 40%

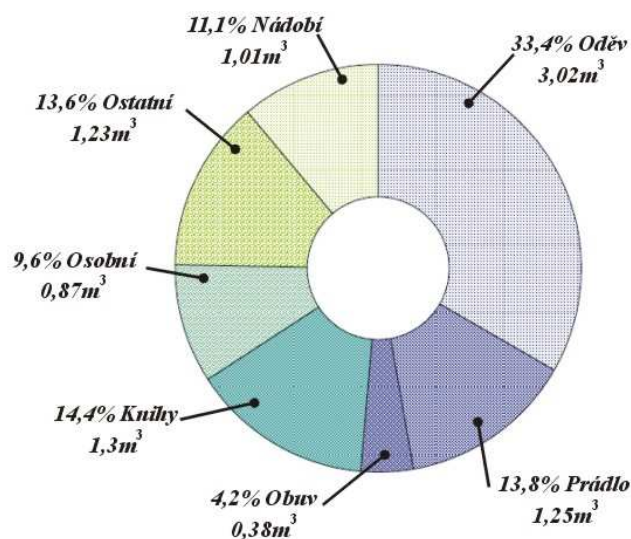
Rok zařizování bydlení: 1971

1. byt domácnosti

Nejnovější nábytek:

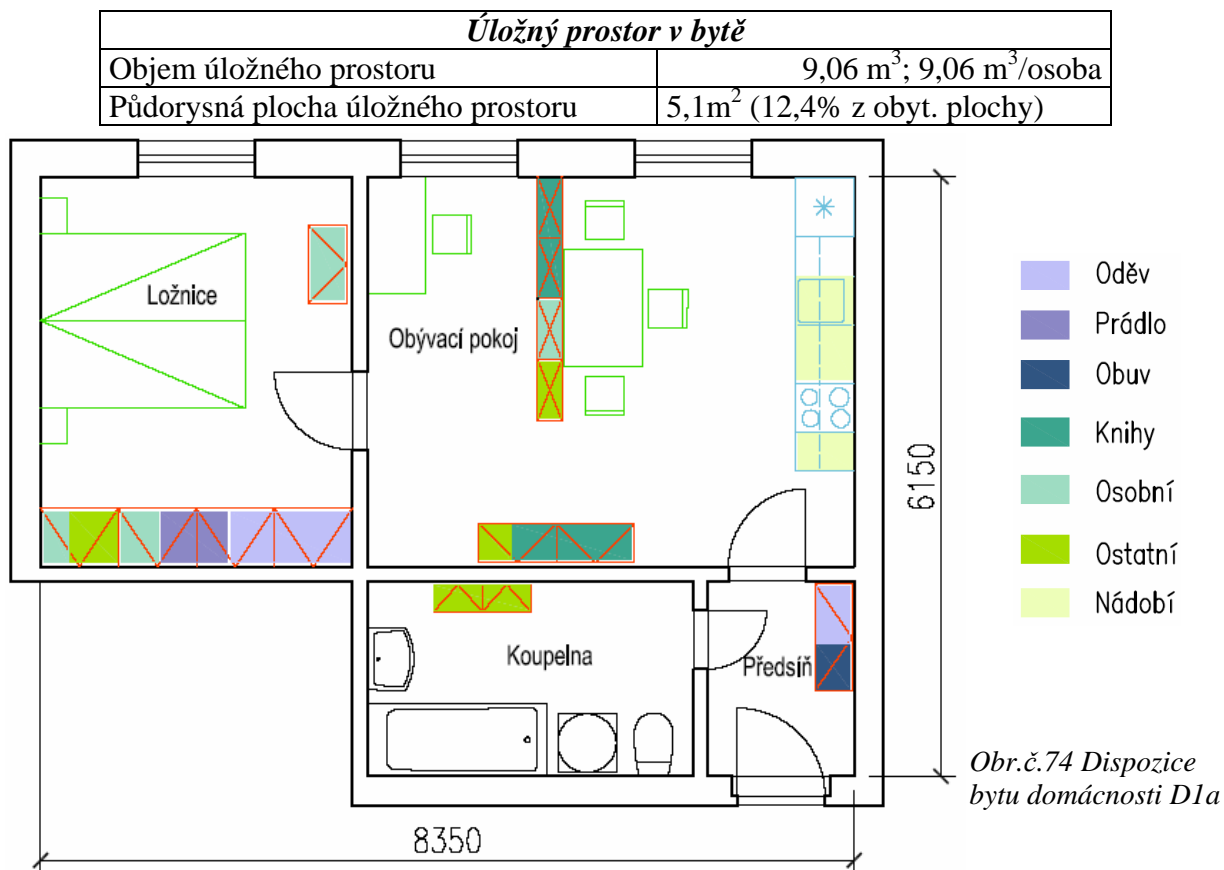
nábytková sestava do kuchyně 2004

Nejstarší nábytek: 1976 skříňový šicí stroj

Graf č. 27 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost D1a

Popis : Interiér vybaven z větší části nábytkem typovým z r.1995, kuchyňská sestava řešena individuální výrobou na základě vlastního návrhu. Z hlediska preferencí designu zákazník směřující mírně k rustikálním formám. Otevřenější přístup k technickým novinkám – aktivní využívání internetu, domácího PC pro vykonávání zaměstnání. Byt původně pro tříčlennou rodinu (dvě děti bydlí již samostatně). Orientace na osobní potřeby. Nedostatek úložného prostoru nepocítuje. Jako neskladné v bytě hodnotí dlouhé oděvy a některé kuchyňské přístroje. Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „*Nejraději se zařizují ze svých nápadů, které realizuje můj soukromník*“.

Domácnost D1b

Členové domácnosti: M 61 (sš) (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: Administrativní prac.

Kupní síla: střední (40 000 Kč) 42,1%

Rozhodovatel: M 58

Velikost bytu: 38 m² (1+1); 38 m²/osoba

Bytový dům z r. 1962

Vybavenost domácnosti: 33%

Informovanost: 7%

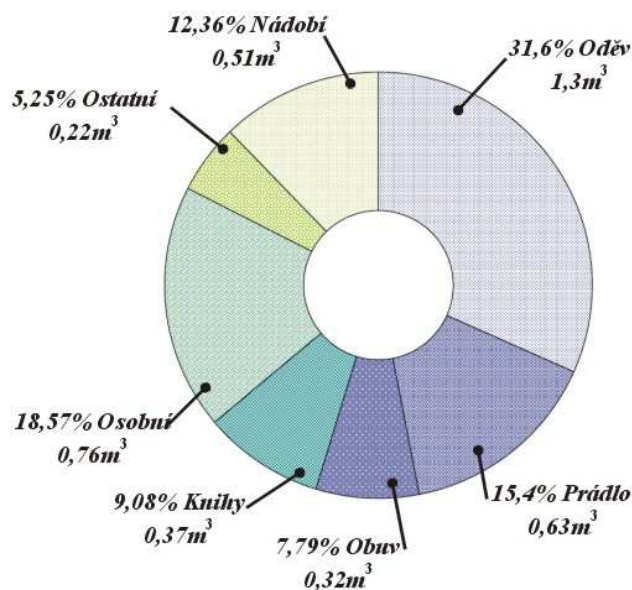
Rok zařizování bydlení: 1988

3. byt domácnosti

Nejnovější nábytek: postel 1999

Nejstarší nábytek:

nábytková sestava do kuchyně 1988

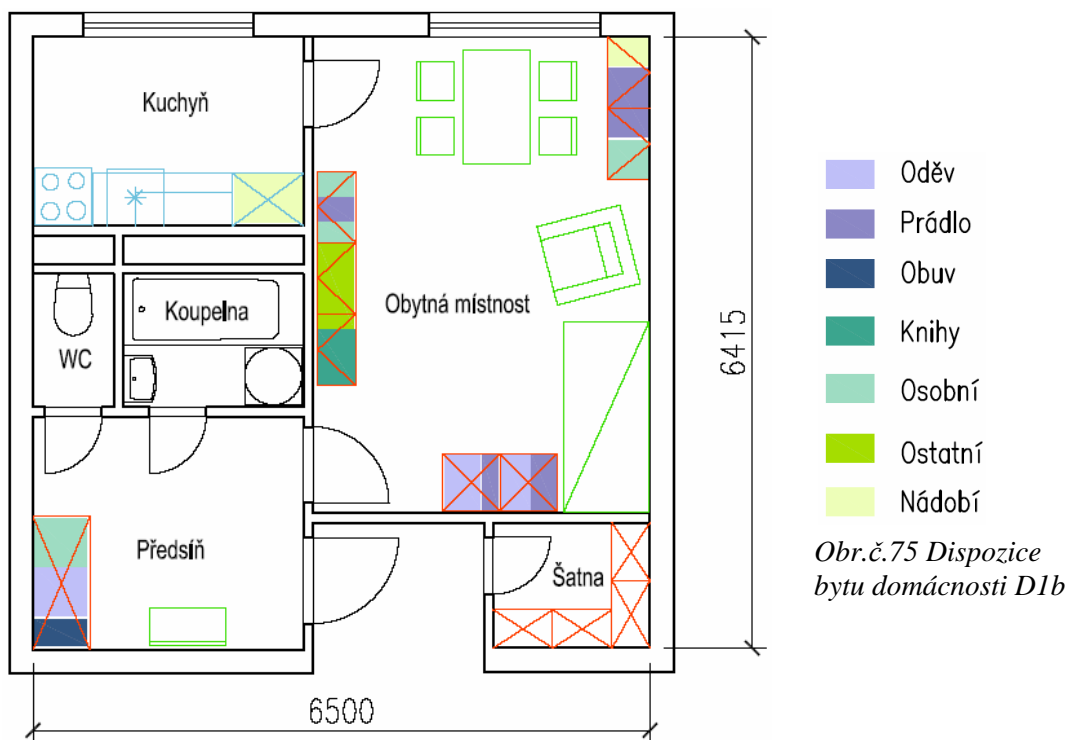

Graf č. 28 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost D1b

Popis: Typový nábytek koupen v 90 letech. Čistě technický přístup při výběru nábytku. Nedostatek úložného prostoru nepociťuje, přilehlá komora k bytu je využita jako sklad nepotřebných věcí. Otevřený přístup k technickým novinkám nekoresponduje s vybaveností bytu.

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „Pro jednu osobu je byt dost velký, jen dispozice by mohla být lépe uspořádána.“

Úložný prostor v bytě	
Objem úložného prostoru	4,1 m ³ ; 4,1m ³ /osoba
Půdorysná plocha úložného prostoru	3,19m ² (8,3% z obyt. plochy)

Domácnost D2

Členové domácnosti: Ž 32 (vš) (pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: vedoucí pracovník

Kupní síla: vysoká (95 000 Kč) 100%

Rozhodovatel: Ž 32

Velikost bytu: 41,4 m² (1+kk); 41,43m²/osoba

Bytový dům z r. 2005

Vybavenost domácnosti: 94%

Informovanost: 93%

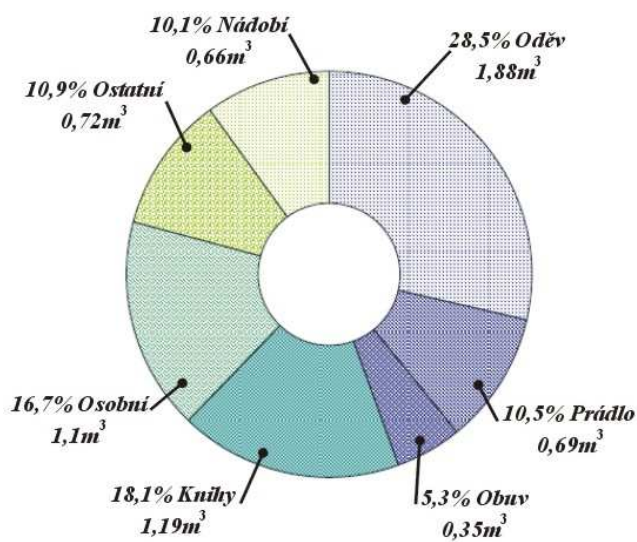
Rok zařizování bydlení: 2006

1. byt domácnosti

Nejnovější nábytek: 2006 křesla

Nejstarší nábytek:

2005 nábytková sestava do kuchyně

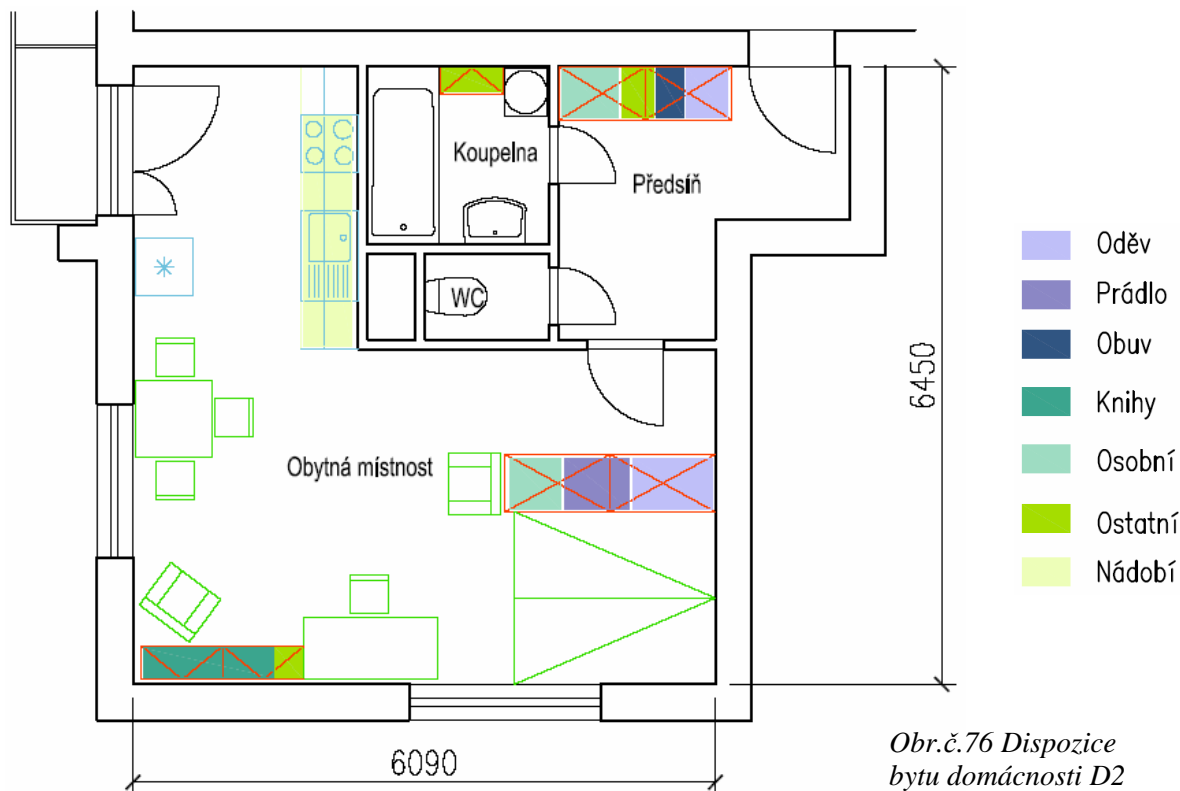
Graf č. 29 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost D2

Popis: Interiér vybaven nábytkem návrhu od odborníka (sedací nábytek typový). Z hlediska preferencí designu zákazník směřující k moderním formám bez extravagance.

Zcela otevřený přístup k technickým novinkám. Nedostatek úložného prostoru nepociťuje a uvádí: „Bydlím sama v docela velkém bytu“. Žádné předměty nepovažuje za neskladné.

Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „*I když doma moc času netrávím mám to tu zařízené zcela podle svých představ; ráda se radím s kamarády jak to mají doma zařízené*“.

Úložný prostor v bytě	
Objem úložného prostoru	5,45 m ³ ; 5,45m ³ /osoba
Půdorysná plocha úložného prostoru	4,46m ² (10,77% z obytn. plochy)

Domácnost E2

Členové domácnosti: Ž 30 (vš), M 42 (vš)

(pohlaví, věk, vzdělání)

Povolání: řídicí pracovník, podnikatel

Kupní síla: vyšší střední (60 000 Kč) 63,16%

Rozhodovatel: Ž 30

Velikost bytu: 60 m² (3+1); 30m²/osoba

Bytový dům z r. 2000

Vybavenost domácnosti: 50%

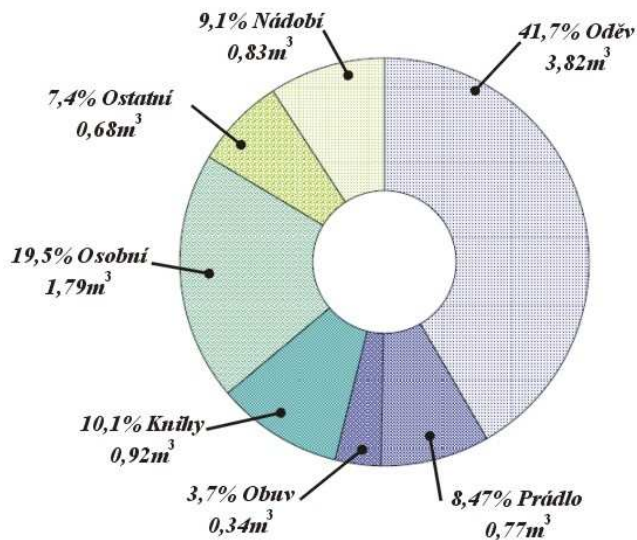
Informovanost: 60%

Rok zařizování bydlení: 2004

2. byt domácnosti

Nejnovější nábytek: 2004 kuchyňská sestava

Nejstarší nábytek: 2000 konferenční stůl

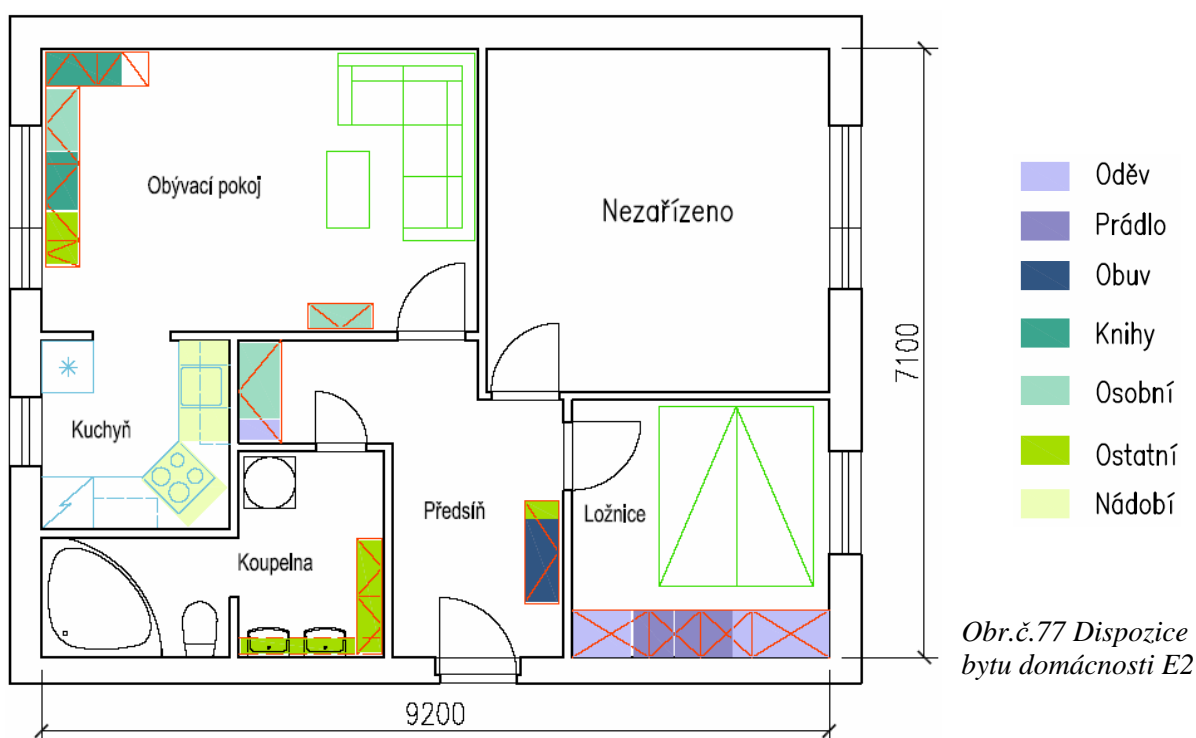

Graf č. 30 Druhy úložných prostorů podle objemu; Domácnost E2

Popis: Interiér vybaven nábytkem typovým, velké úložné prostory a kuchyňská sestava řešena individuální výrobou konzultací s odborníkem. Z hlediska preferencí designu zákazník směřující k mediálním vzorům, kombinace skromných křivek. Zcela otevřený přístup k technickým novinkám, uspokojení pocitu „jít s dobou“.

Nedostatek úložného prostoru spíše pociťuje zejména na sportovní vybavení, ale i další oblečení. Jako neskladné v bytě hodnotí kromě zimního oblečení sportovní vybavení. Stávající stav vybavení interiéru charakterizuje takto: „Přes týden moc času v bytě netrávíme a víkendy se snažíme trávit aktivně; mám ráda vše co je moderní, jsem ovlivněná módou“.

Úložný prostor v bytě	
Objem úložného prostoru	9,14 m ³ ; 4,57m ³ /osoba
Půdorysná plocha úložného prostoru	6,35m ² (14,4% z obytl. plochy)

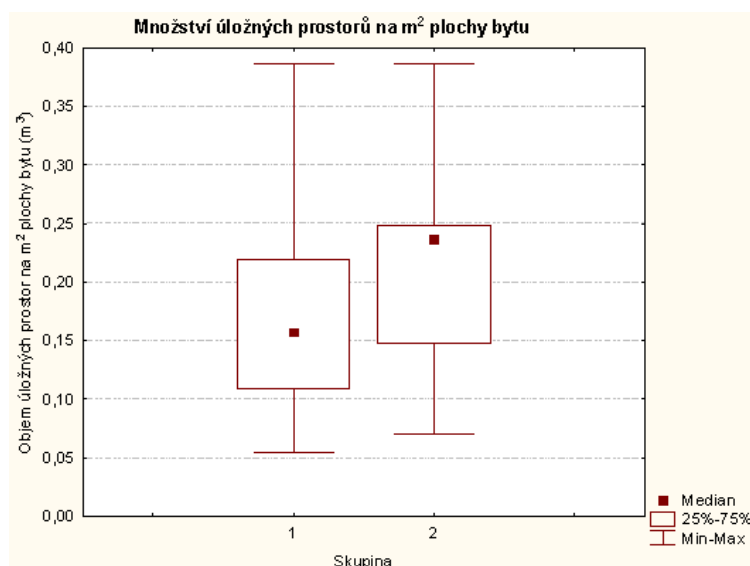
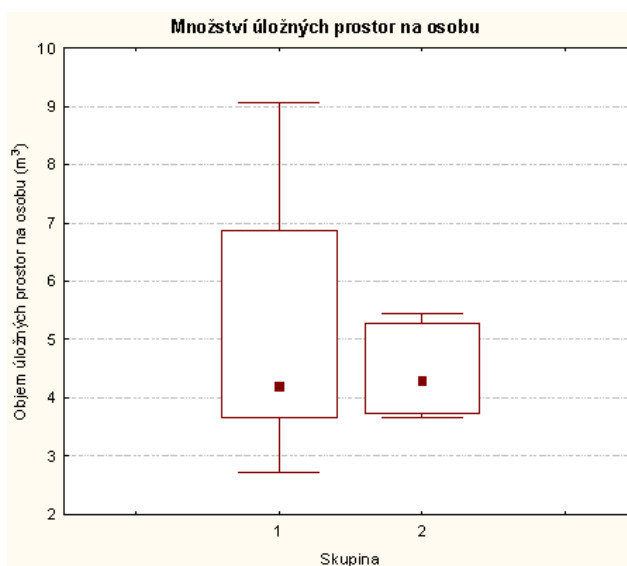
6.3.2 Kvantitativní analýza objemu úložných prostorů

Kvantitativní analýza objemu úložných prostorů ukazuje rozdíly mezi jednotlivými domácnostmi uvnitř skupin i mezi skupinami. Některé údaje jsou srovnávány s údaji publikovaných v normách nebo studiích provedených v minulosti.

6.3.2.1 Porovnání celkového množství úložných prostorů

T-tests; Grouping: Var1 (Srovnání skupin úložné prostory)											
Group 1: 1											
Group 2: 2											
Variable	Mean 1	Mean 2	t-value	df	p	Valid N 1	Valid N 2	Std.Dev. 1	Std.Dev. 2	F-ratio Variances	p Variances
úložný prostor celkem	11,47833	12,01500	-0,181108	10	0,859901	6	6	0,032961	4,035853	2,234551	0,398192
úložný prostor na osobu	5,11667	4,45167	0,652159	10	0,529003	6	6	2,374638	0,774401	9,402931	0,027982
m ³ na plochu bytu	0,18026	0,22060	-0,622218	10	0,547723	6	6	0,117772	0,106550	1,221749	0,831403

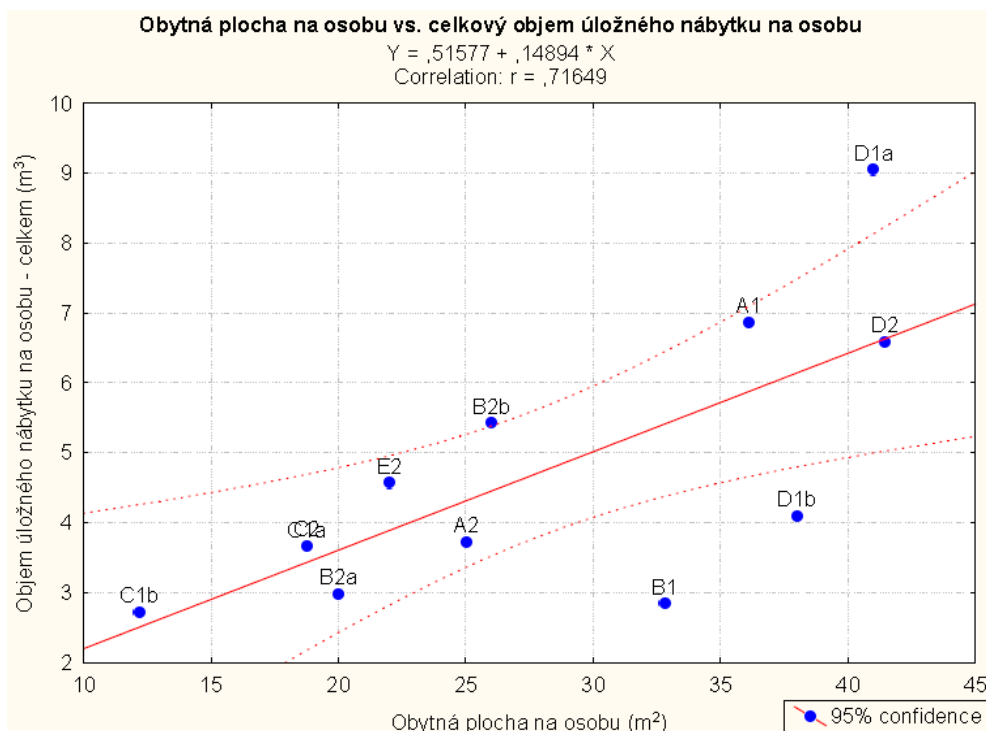
Tabulka č. 10 Porovnání celkového objemu úložných prostorů, objemu úložných prostorů na osobu a velikosti objemu úložných prostorů na plochu bytu mezi skupinami

Graf č. 31, 32 Porovnání objemu úložných prostorů na osobu a objemu úložných prostorů na osobu mezi skupinami

Souhrn: Dle T-testu průměrů, hodnocených ukazatelů, jsou za statisticky významné považovány rozdíly u úložných prostorů na osobu. Skupina č.2 se vyznačuje menšími rozdíly v objemu úložných prostorů na osobu a nižším průměrem množství úložných prostorů na osobu. U druhé skupiny to může být způsobeno jednak menším stupněm zabydlenosti v bytových jednotkách tak i menší potřebou uchovávat již nepotřebné věci.

6.3.2.2 Regresní analýza objemu úložného prostoru na osobu a velikosti obytné plochy na osobu

Graf č. 33 Regresní a korelační analýza objemu úložného prostoru na osobu a velikosti obytné plochy na osobu

Regression Summary for Dependent Variable: Úložný nábytek						
R= ,71649084 R2= ,51335912 Adjusted R2= ,46469503						
F(1, 10)=10,549 p<,00875 Std.Error of estimate: 1,4213						
	Beta	Std.Err. of Beta	B	Std.Err. of B	t(10)	p-level
N=12						
Intercept			0,515775	1,348190	0,382568	0,710045
Plocha na osobu	0,716491	0,220599	0,148942	0,045857	3,247928	0,008751

Tabulka č. 11 Souhrn výsledků regresní a korelační analýzy objemu úložného prostoru na osobu a velikosti obytné plochy na osobu

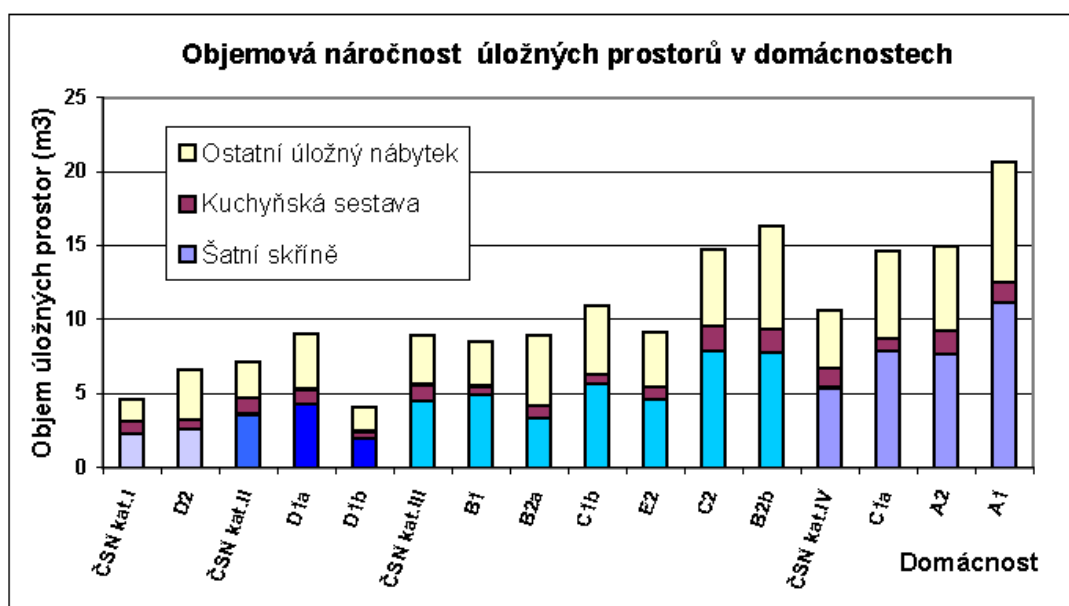
Souhrn: Regresní a korelační analýza potvrdila za statisticky významnou mírnou závislost mezi objemem úložného prostoru na osobu a velikostí obytné plochy na osobu. Domácnosti disponující větší obytnou plochou disponují často většími úložnými prostory, bez závislosti na velikosti domácnosti. Z grafu jsou patrné velké rozdíly v množství úložného prostoru na osobu v rámci demonstračního vzorku.

6.3.2.3 Porovnání množství úložných prostor vzorku domácností s normovými hodnotami

Zjištěné údaje jsou porovnávány s údaji z publikací Úbok a ČSN. Normové údaje doporučují minimální hodnoty pro daný druh bydlení. V následujícím grafu č. 34, 35 a tabulkách č. 12, 13 je porovnán objem úložného nábytku vzájemně u jednotlivých domácností a vůči souvisejícím údajům pro danou velikostní kategorii bytu dle ČSN 73 4305 /100/.

Velikost domácnosti (Objem m ³)	ČSN kat.I	D2	ČSN kat.II	D1a	D1b	ČSN kat.III	B1	B2a	C1b	E2	C2	B2b	ČSN kat.IV	C1a	A2	A1
Šatní skříně	2,25	2,57	3,60	4,27	1,93	4,50	4,88	3,36	5,63	4,59	7,87	7,75	5,4	7,83	7,63	11,11
Kuchyňská sestava	0,9	0,66	1,10	1,01	0,51	1,10	0,62	0,83	0,67	0,83	1,71	1,59	1,3	0,86	1,58	1,37
Ostatní úložný nábytek	1,5	3,36	2,40	3,78	1,67	3,30	3,05	4,77	4,59	3,72	5,11	6,95	3,9	5,98	5,71	8,13
Celkem	4,65	6,59	7,10	9,06	4,10	8,90	8,55	8,95	10,89	9,14	14,69	16,29	10,6	14,66	14,92	20,61

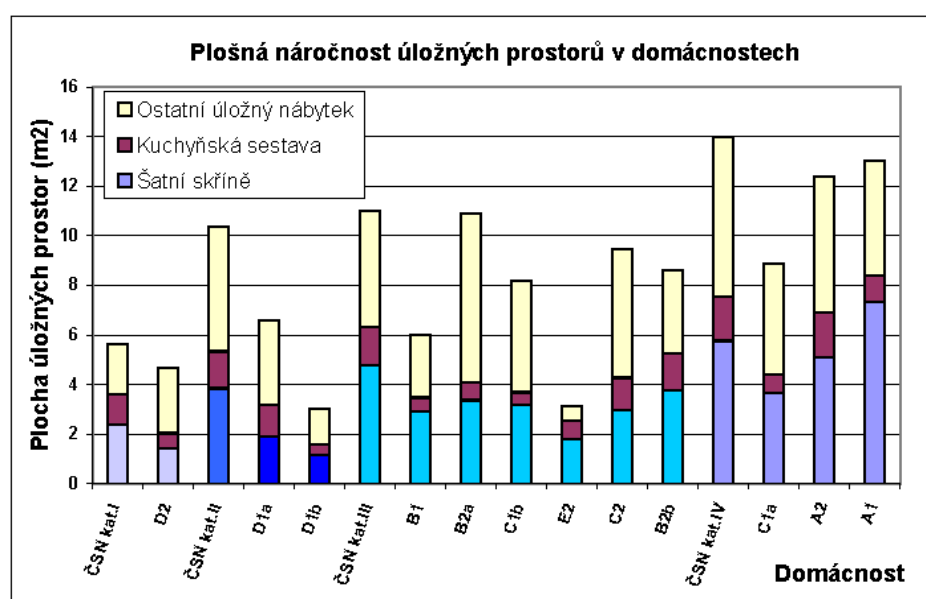
Tabulka č. 12 Porovnání objemu úložného nábytku vůči údajům z ČSN

Graf č. 34 Porovnání objemu úložného nábytku vůči údajům z ČSN

Velikost domácnosti (Plocha m ²)	ČSN kat.I	D2	ČSN kat.II	D1a	D1b	ČSN kat.III	B1	B2a	C1b	E2	C2	B2b	ČSN kat.IV	C1a	A2	A1
Šatní skříň	2,4	1,43	3,84	1,92	1,16	4,8	2,92	3,36	3,19	1,8	2,97	3,76	5,76	3,67	5,10	7,34
Kuchyňská sestava	1,2	0,60	1,5	1,26	0,41	1,5	0,56	0,72	0,50	0,72	1,30	1,50	1,8	0,72	1,80	1,05
Ostatní úložný nábytek	2,04	2,63	5,04	3,39	1,49	4,68	2,52	6,81	4,50	0,638	5,18	3,37	6,42	4,48	5,51	4,62

Tabulka č. 13 Porovnání plošné náročnosti úložného nábytku vůči údajům z ČSN

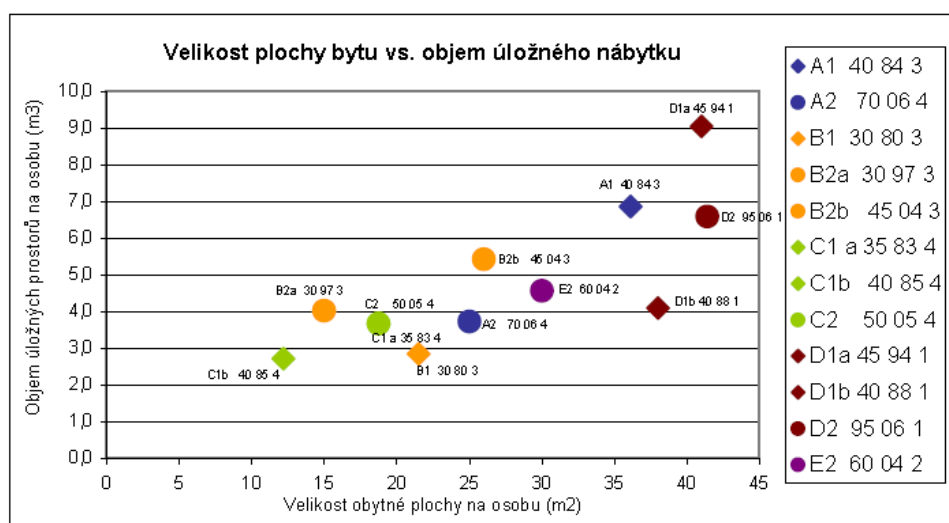
Graf č. 35 Porovnání plošné náročnosti úložného nábytku vůči údajům z ČSN

Souhrn: Z grafu objemové náročnosti úložných prostor (viz graf č. 34) jsou patrné ve většině případů vyšší nároky domácností ze zkoumaného vzorku ve srovnání s hodnotami norem, na velikost úložných prostor z hlediska objemu ukládaných věcí. Hodnoty uváděné v normách jsou doporučené minimální hodnoty objemové náročnosti úložného nábytku.

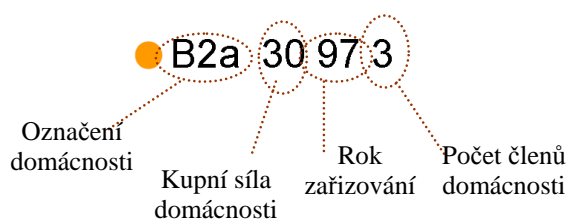
Z grafu plošné náročnosti úložných prostor (viz graf č. 35) jsou patrné ve většině případů domácností nižší hodnoty plošné náročnosti úložných prostorů než jsou hodnoty norem. Tento fakt může svědčit o větší koncentraci úložných prostor na menší ploše (použití vestavěného úložného nábytku).

6.3.2.4 Popis zkoumaného vzorku domácností z hlediska velikosti obytné plochy na osobu, úložných prostorů na osobu, kupní síly a roku zařizování

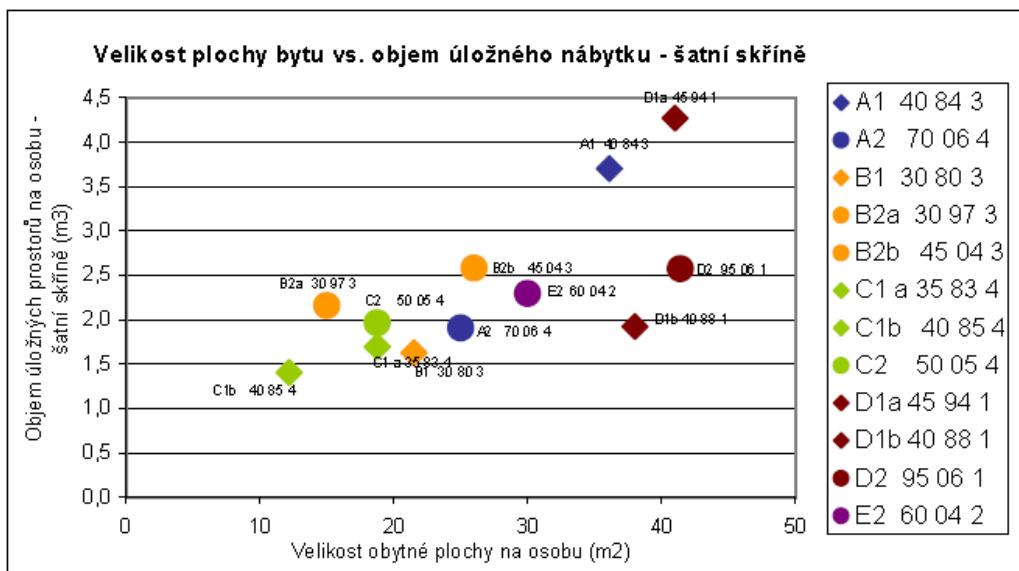
Následující grafy č. 36, 37, 38 popisují pozici jednotlivých domácností z hlediska vztahu velikosti obytné plochy na osobu vs. objem úložných prostorů na osobu; v popisu jednotlivé domácnosti jsou doplněny údaje o kupní síle domácnosti, roku nákupu většiny zařizovacích předmětů domácnosti a počtu členů domácnosti.

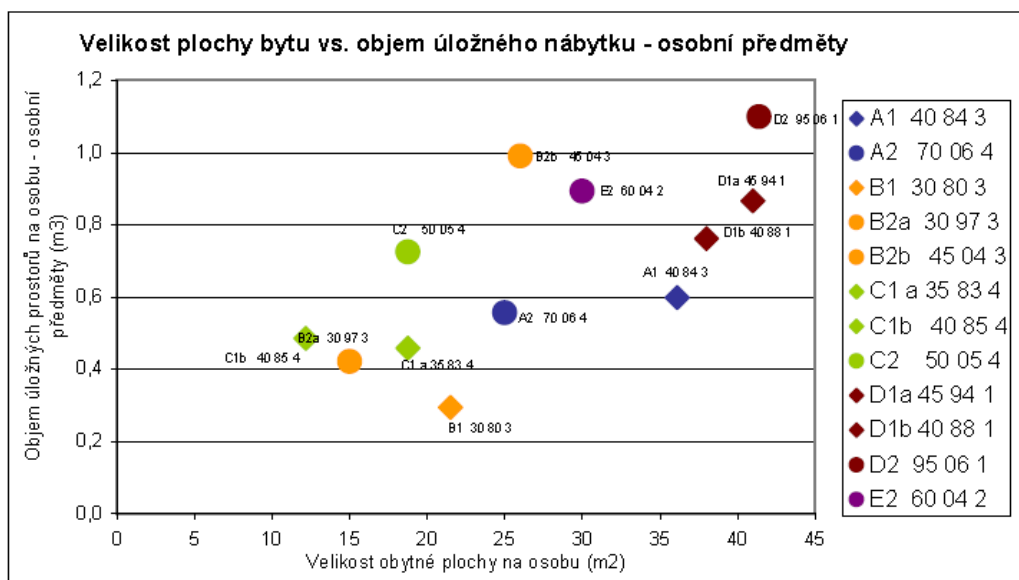
Graf č. 36 Porovnání domácností z pohledu velikosti obytné plochy na osobu vs. celkové velikosti úložného prostoru na osobu

Souhrn: V grafu celkové velikosti úložných prostorů na osobu (viz graf č. 36), při srovnání domácností jednotlivců a domácností s vícečlenných (zejména 3 a 4), disponují malé domácnosti větší úložným prostorem na osobu. Vyhodnocení srovnávání všech domácností jejich velikosti kupní síly vs. velikosti obytné plochy na osobu s velikostí úložných prostorů na osobu není jednoznačná.

Graf č. 37 Porovnání domácností z pohledu velikosti obytné plochy na osobu vs. objem úložného prostoru pro oblečení na osobu

Graf č. 38 Porovnání domácností z pohledu velikosti obytné plochy na osobu vs. objem úložného prostoru pro osobní předměty na osobu

Souhrn: Grafy zaměřené na specifický druh ukládaných předmětů (viz 37, 38) blíže vypovídají o zvyklostech a životním stylu domácností.

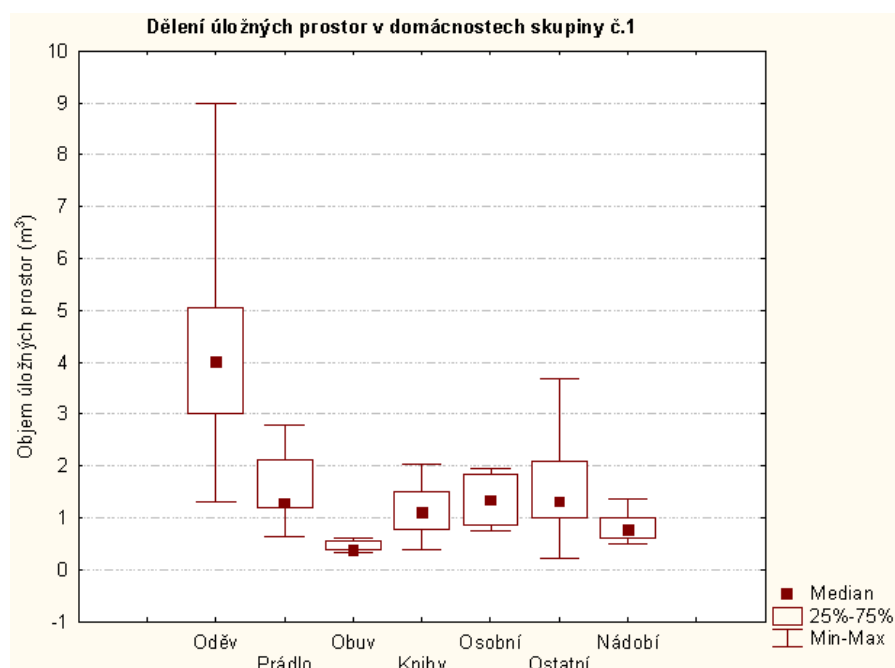
U grafu popisujícího množství úložného nábytku pro oblečení jsou zjištěné hodnoty značně ovlivněny specifickými jednotlivých domácností. U některých domácností, především kde zařizování probíhalo v minulosti, došlo k nahromadění např. oděvů z průběhu životního cyklu.

Graf zaměřený na velikost úložného nábytku pro osobní předměty zároveň charakterizuje jednotlivé domácnosti z hlediska jejich zálib. Také ukazuje vliv kupní síly domácnosti na možnosti využití volného času domácnosti a tím i velikost úložných prostor pro osobní předměty. Větší množství osobních předmětů může také souviset s rozdílným stádiem skupiny č.2 v životním cyklu.

6.3.2.5 Skladba druhů ukládaných předmětů

Přesnějšímu vyhodnocení skladby různých druhů ukládaných předmětů se věnují grafy vzájemně porovnávací jednotlivé skupiny.

Skupina č. 1

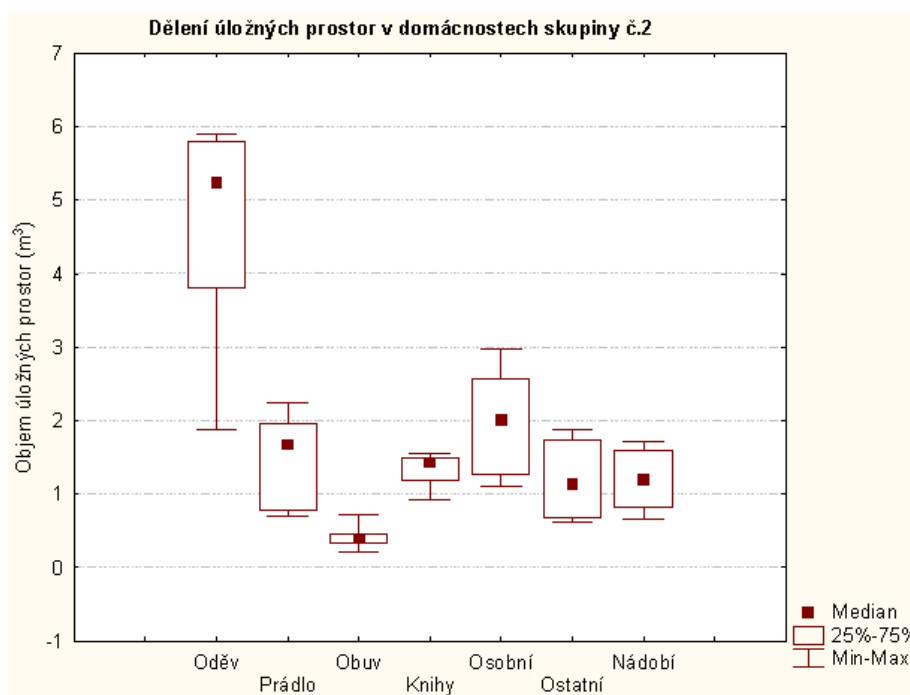

Graf č. 39 Dělení úložných prostor dle druhu ukládaných předmětů u skupiny č. 1

Variable	Descriptive Statistics (domácnosti) xM3										
	Valid N	Mean	Confidence -95,000%	Confidence +95,000%	Minimum	Maximum	Percentile 10,00000	Percentile 90,00000	Variance	Std.Dev.	Standard Error
Oděv	6	4,393808	1,672776	7,114841	1,296000	8,999500	1,296000	8,999500	6,722887	2,592853	1,058528
Prádlo	6	1,547525	0,740390	2,354660	0,630000	2,784000	0,630000	2,784000	0,591535	0,769113	0,313989
Obuv	6	0,435650	0,314906	0,556394	0,319500	0,610500	0,319500	0,610500	0,013238	0,115056	0,046971
Knihy	6	1,144463	0,525461	1,763465	0,372480	2,037000	0,372480	2,037000	0,347914	0,589843	0,240802
Osobní	6	1,345968	0,756082	1,935853	0,762000	1,940000	0,762000	1,940000	0,315954	0,562098	0,229476
Ostatní	6	1,606117	0,357837	2,854396	0,216000	3,691500	0,216000	3,691500	1,414855	1,189477	0,485602
Nádobí	6	0,837167	0,507761	1,166572	0,507000	1,365000	0,507000	1,365000	0,098526	0,313888	0,128144

Tabulka č. 14 Dělení úložných prostor dle druhu ukládaných předmětů u skupiny č. 1; základní popisné statistické údaje

Skupina č. 2

Graf č. 40 Dělení úložných prostor dle druhu ukládaných předmětů u skupiny č. 2

Variable	Descriptive Statistics (domácnosti2xm3)										
	Valid N	Mean	Confidence -95,000%	Confidence +95,000%	Minimum	Maximum	Percentile 10,00000	Percentile 90,00000	Variance	Std.Dev.	Standard Error
Oděv	6	4,645517	3,014109	6,276924	1,881000	5,898900	1,881000	5,898900	2,416648	1,554557	0,634645
Prádlo	6	1,502450	0,830772	2,174128	0,693000	2,235400	0,693000	2,235400	0,409648	0,640037	0,261294
Obuv	6	0,417500	0,234810	0,600190	0,202500	0,720000	0,202500	0,720000	0,030305	0,174084	0,071070
Knihy	6	1,337792	1,085642	1,589942	0,924000	1,556000	0,924000	1,556000	0,057731	0,240272	0,098091
Osobní	6	1,984250	1,212568	2,755932	1,099500	2,971450	1,099500	2,971450	0,540711	0,735330	0,300197
Ostatní	6	1,196887	0,580093	1,813682	0,612000	1,882000	0,612000	1,882000	0,345437	0,587739	0,239944
Nádobí	6	1,198883	0,701641	1,696126	0,660000	1,708000	0,660000	1,708000	0,224504	0,473819	0,193436

Tabulka č. 15 Dělení úložných prostor dle druhu ukládaných předmětů u skupiny č. 1; základní popisné statistické údaje

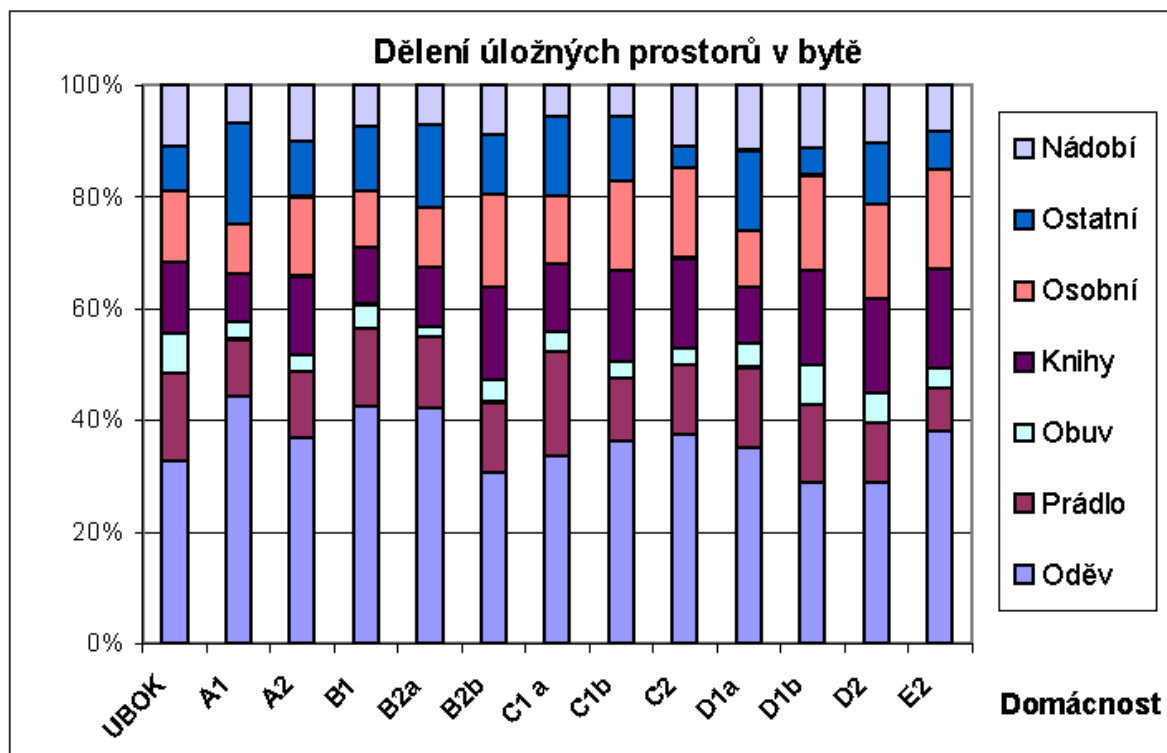
Souhrn: Z rozboru druhů ukládaných předmětů jsou patrné výrazné rozdíly mezi jednotlivými domácnostmi v rámci samotných skupin. Rozdíly uvnitř skupin dokládají specifika každé domácnosti. Přesnější srovnání mezi skupinami ukazují následující grafy.

6.3.2.6 Poměrové zastoupení jednotlivých druhů ukládaných předmětů v domácnostech

Tabulka č. 16 a graf č. 41 porovnává poměrnou druhovou skladbu (podle objemu) uložených předmětů jednak vzájemně mezi domácnostmi i vůči údajům Úbok.

Domácnost	UBOK	A1	A2	B1	B2a	B2b	C1 a	C1b	C2	D1a	D1b	D2	E2
Oděv (%)	33	43,7	38,9	43,0	41,1	34,8	34,4	40,1	40,2	33,4	31,59	28,5	41,7
Prádlo (%)	16	10,2	12,3	14,0	12,5	14,1	19	12,2	13,4	13,8	15,35	10,5	8,5
Oblečení celkem (%)	49	53,9	51,2	57,0	53,6	48,9	53,4	52,3	53,6	47,2	46,9	39,0	50,2
Obuv (%)	7	3,0	3,1	4,4	1,7	4,6	3,7	3,5	3,1	4,2	7,79	5,3	3,7
Knihy (%)	12	9,9	10,0	9,1	12,9	8,7	10,19	8,1	10,2	14,4	9,08	18,1	10,1
Osobní (%)	13	8,7	14,9	10,3	10,5	18,8	12,5	17,8	17,4	9,6	18,57	16,7	19,5
Ostatní (%)	8	17,9	10,4	11,8	14,4	11,9	14,35	12,7	4,2	13,6	5,26	10,9	7,4
Nádobí (%)	11	6,6	10,6	7,3	6,9	10,1	5,83	6,1	11,6	11,1	12,36	10,1	9,1

Tabulka č. 16 Dělení úložných prostor dle druhu ukládaných předmětů

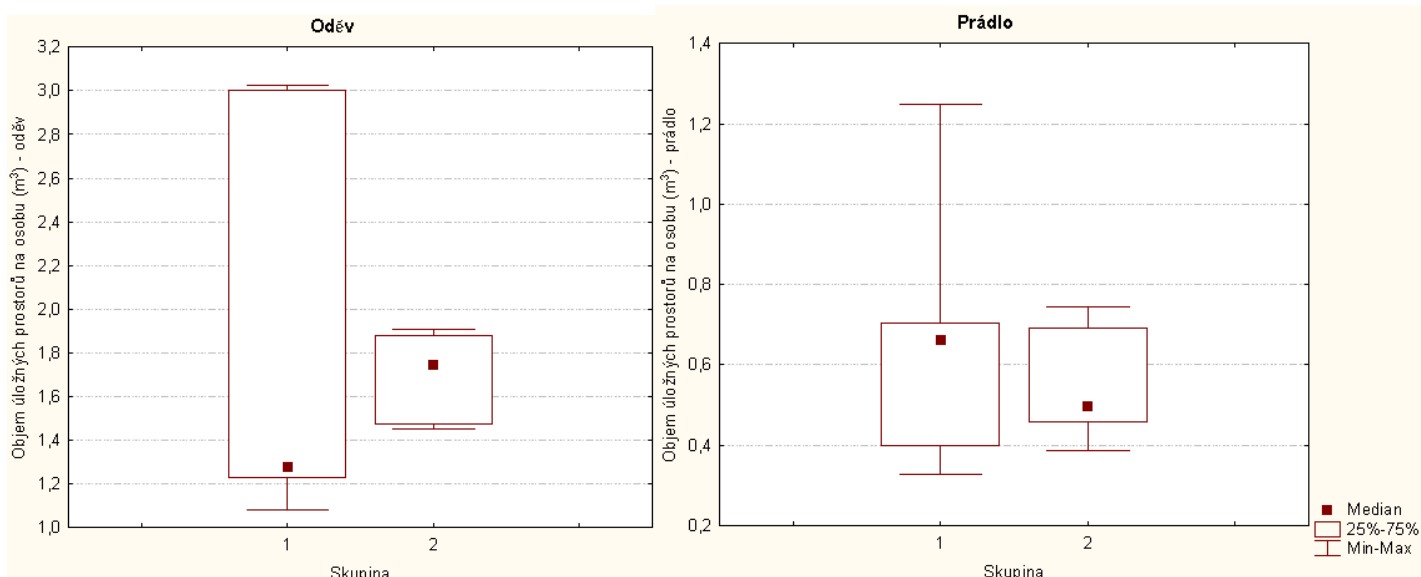

Graf č. 41 Porovnání poměrné druhové skladby ukládaných předmětů jednotlivých domácností

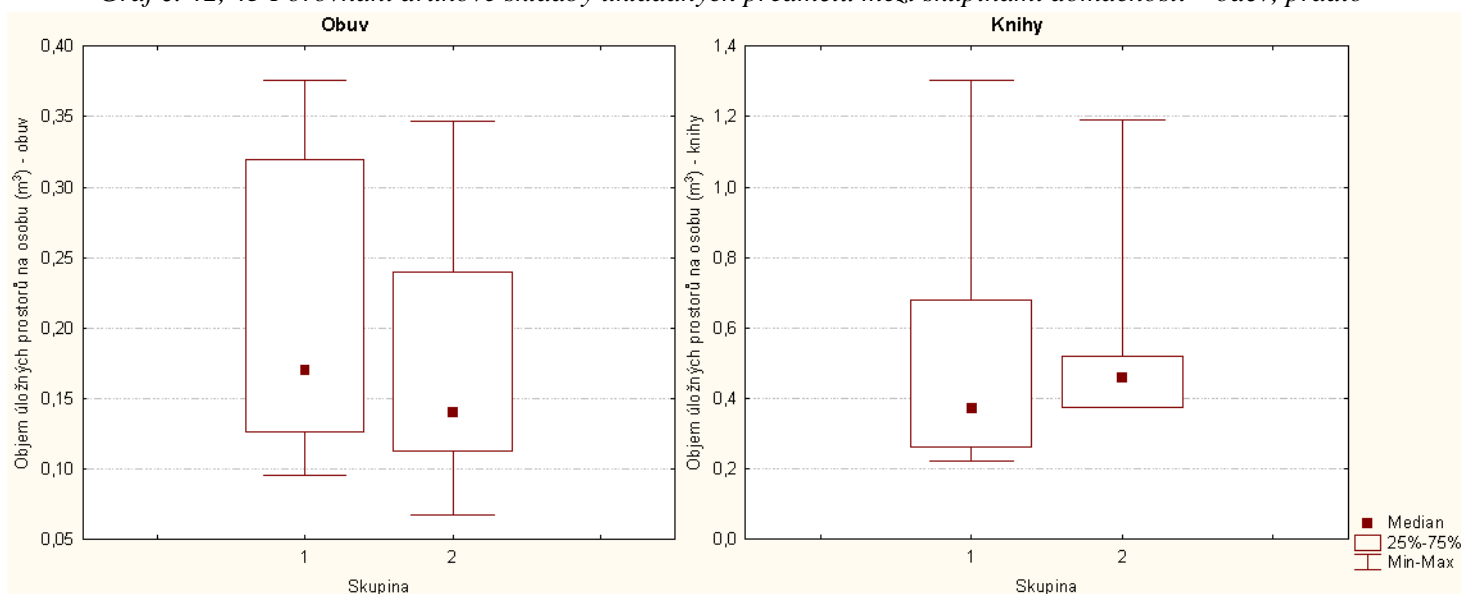
6.3.2.7 Porovnání statistické významnosti rozdílů v množství jednotlivých druhů ukládaných předmětů

T-tests; Grouping: NewVar7 (srovnání skupin druhy ukládaných předmětů na hlavu)											
Group 1: 1											
Group 2: 2											
Variable	Mean 1	Mean 2	t-value	df	p	Valid N 1	Valid N 2	Std.Dev. 1	Std.Dev. 2	F-ratio Variances	p Variances
Oděv	1,814612	1,701049	0,29198	10	0,776271	6	6	0,930384	0,205056	20,58627	0,004772
Prádlo	0,667585	0,546535	0,83760	10	0,421822	6	6	0,324855	0,140659	5,33390	0,089978
Obuv	0,209604	0,174500	0,55925	10	0,588298	6	6	0,114149	0,103008	1,22800	0,827178
Knihy	0,534502	0,562424	-0,13291	10	0,896898	6	6	0,408705	0,312632	1,70904	0,570731
Osobní	0,577163	0,766759	-1,36611	10	0,201837	6	6	0,210399	0,267021	1,61065	0,613679
Ostatní	0,647744	0,467985	0,86535	10	0,407127	6	6	0,462488	0,212171	4,75150	0,112326
Nádobí	0,426278	0,450364	-0,17142	10	0,867315	6	6	0,318219	0,131145	5,88768	0,074082

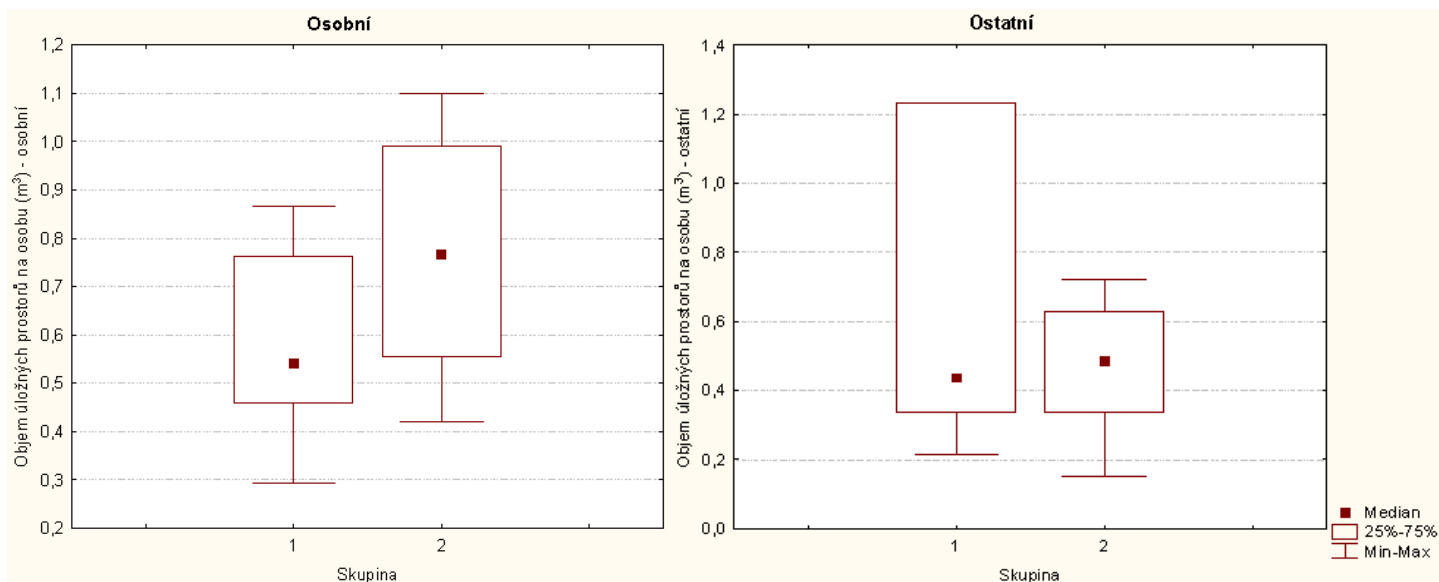
Tabulka č. 17 Porovnání druhové skladby ukládaných předmětů mezi skupinami domácností – výsledky

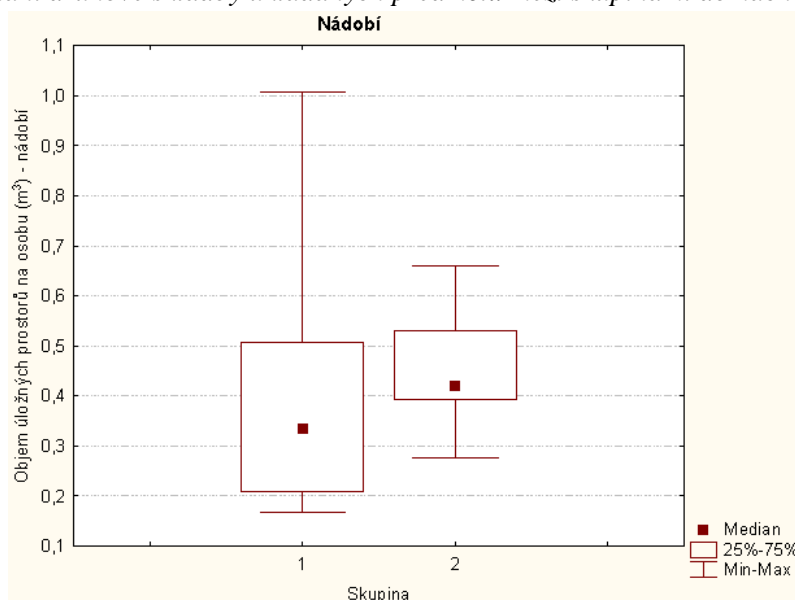
Graf č. 42, 43 Porovnání druhové skladby ukládaných předmětů mezi skupinami domácností – oděv, prádlo

Graf č. 44, 45 Porovnání druhové skladby ukládaných předmětů mezi skupinami domácností – obuv, knihy

Graf č. 46, 47 Porovnání druhové skladby ukládaných předmětů mezi skupinami domácností – osobní, ostatní

Graf č. 48 Porovnání druhové skladby ukládaných předmětů mezi skupinami domácností – nádobí

Souhrn: Po aplikaci T-testu byly shledány za statisticky významné rozdíly v průměrech u objemu oděvu na osobu. Jak již bylo zmíněno u některých domácností ze skupiny č. 1 došlo k nahromadění oděvů a prádla v průběhu životního cyklu (např. oblečení po dětech, zásoby ložního prádla atd.) . Velké rozdíly v množství ukládaných předmětů, ve prospěch skupiny č.1, jsou také patrné u kuchyňských potřeb – nádobí a ostatní. U skupiny č. 2 je v porovnání se skupinou č.1 výrazný rozdíl v objemu ukládaných osobních předmětů (v souvislostech viz graf č. 46) .

Celkově kvantitativní ukazatele ukazují na rozdílnost individuálních domácností a zároveň podkrývají komplexnost vlivů ovlivňujících způsob vybavení nábytkem. Charakter dat silně podporuje variabilní přístup k navrhování úložných prostor.

6.3.3 Kvalitativní analýza úložných prostorů

Kvalitativní analýza nábytku dokresluje pohled uživatelů na nábytek z hlediska jeho funkce. Zároveň odkrývá možnosti zapojení představ uživatelů do vývoje nových funkčních řešení nábytku. V mnoha oblastech byly výpovědi uživatelů značně shodné. Příklady výpovědí, proto obsahují jen příklady rozdílných pohledů, které se vzájemně spíše doplňují. Rozhovor byl veden dle exploračního schématu viz 5.3.

V oblasti bydlení souvisejí odpovědi respondentů, kromě socioekonomických ukazatelů, také s ukazateli specificky popisujícími současný stav bydlení respondenta. Tabulky č. 8 a 19 charakterizují zkoumaný vzorek domácností z různých pohledů. Dotváří komplexní obraz vzorku domácností a zachovávají kontext odpovědí respondentů. Definice a metodika získání údajů je uvedena v 5.3. Při shromažďování výpovědí respondentů se specifika jejich současné situace promítlo i do jejich odpovědí. V některých případech se respondenti snažili vylepšit svůj vnější obraz a zastávali názory neodpovídající jejich současnému stavu. Tyto informace byly při zpracování dat odfiltrovány. V dalších případech respondenti uvažovali s ohledem na své budoucí plány v dalším stádiu zařizování domácnosti.

Označení domácnosti	C1 a	B2a	B1	D1b	C1b	A1	C2	A2	B2b	D1a	E2	D2
Rok zařizování	1983	1997	1980	1988	1985	1984	2005	2006	2004	1994	2004	2006
Druh faktoru – poloha respondenta v intervalu hodnot zkoumaného vzorku (%)	<i>Velká omezení</i>						<i>Malá omezení</i>					
Velikost obytné plochy na osobu	45,3	36,2	51,9	91,7	29,4	87,13	45,26	60,34	62,8	99	72,41	100
Kupní síla	36,8	31,6	31,6	42,1	42,1	42,11	52,63	73,68	47,4	47,4	63,16	100
Informovanost	13	47	33	7	53	7	73	20	53	40	60	93
Vybavenost	50	33	44	33	50	44	44	67	67	50	67	94
Celkový počet bodů	145	148	161	174	175	180,4	215,7	220,7	230	236	262,2	387,8
Popis domácnosti	<p>V oba spíše jednodušeho stylu. Otevřený přístup k technickým novinkám – impulsy od dětí „Holky už bydlí skoro samy budeme muset čekat bytu přeorazování.“</p> <p>Zřízeno podle vlastních návrhů, volba rustikálního stylu. Aktivní přístup k technickým novinkám x malé finanční možnosti. „U nábytku není myšleno žádné bezpečnost dětí.“</p> <p>Moderní nábytek hodnotí jako příliš starý. Aktivně využívá internet především pro zábavu. „Zbytečně skládáme moc věcí, některé jsou ještě sporné.“</p> <p>Čistě technický přístup k při výběru, vybavenost, některé respondenty s přístupem k technickým novinkám. „Pro jednu osobu je byt dost velký, jen dispozice by mohla být lépe upravená.“</p> <p>Preference finančně dostupný moderní styl. Otevřený přístup k technickým novinkám. Vykonaávání zaměstnání doma. „Svezíme se do bytu vejít.“</p> <p>Ochota konzultace výběru. Volba spíše jednodušeho stylu. Konzervativní přístup k technickým novinkám. „Zařízení to máme docela dobře, tenkrát nebyl žádný moc výběr a už nám to vydrží.“</p> <p>Vlastní návrh nábytku, rustikální formy, důraz zdravotní nezávadnosti. Otevřený přístup k technickým novinkám - impulsy od dětí. „Neřítí se mi moc velká moderní, hlavně aby to bylo ze dřeva.“</p> <p>Ochota konzultace výběru. Jednoduché formy s vlivem „lidovosti“. Zeela otevřený přístup k technickým novinkám viz zaměstnání respondenta. „Konečně jsme se dočkali vysochého bydlení.“</p> <p>Výběr některého nábytku by konzultoval. Moderní formy – strohé linie s cenovým limitem. Důraz na sport a hightech vybavení. „Stožime se zařídit moderně, stále jsme spokojeni s klidným prostředím.“</p> <p>Vlastní návrh kuchyně. Preference rustikálních forem. Vykonaávání zaměstnání doma. Orientace na osobní potřeby. „Nevraději se zařizují ze svých nápoak, které realizuje můj soukromník.“</p> <p>Kuchyně, šatní skříně individuální výroba dle návrhu firmy. Ovířněn „medální vzory“ „it s dobou“. Přes týden moc času v bytě neřadíme a víkendy se snažíme trávit aktivně; mám ráda vše co je moderní, jsem ovivněná módou.“</p> <p>Zřízeno dle projektu individualního návrhu. Moderní formy nábytku bez extravagance. „I když doma moc času neřadím mám to tu zařízeno zcela podle svých představ, ráda se radím s kamarády jak to mají doma zařízené.“</p>											

Tabulka č.18 Porovnání domácností z hlediska možných omezení ovlivňujících názorové zaměření respondentů

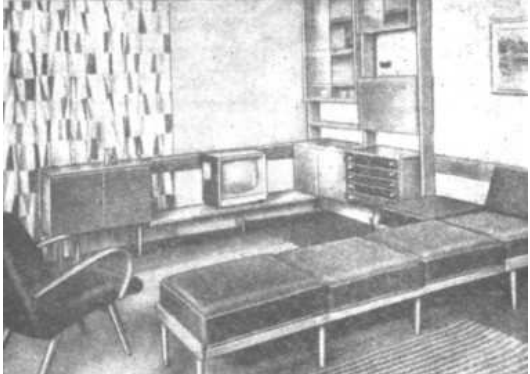

6.3.3.1 Úložné prostory v obývacím pokoji

Minulost

Vybrané fotografie reprezentují některé příklady řešení úložného nábytku do obývacího pokoje z funkčního hlediska od r.1945 do r.1985. Zobrazené příklady byly součástí katalogu nábytku používaného při rozhovoru viz 5.3. Respondenti popisovali způsob používání nábytku, „praktičnost“, důvody koupě tohoto nábytku v minulosti a současnosti apod.

Následující citace vybraných respondentů shrnují jejich pohledy na nábytkové sestavy do obývacího pokoje z minulosti a mapují preference ve funkčnosti tohoto nábytku v minulosti.

Příklady nábytku používaného v rozhovorech pro hodnocení minulosti:

 <p><i>Obr.č.78 Sestava úložného nábytku – Holandsko kolem r.1940; Zdroj: 101</i></p>	 <p><i>Obr.č.79 Sestava úložného nábytku – kolem r.1935; Zdroj:102</i></p>
 <p><i>Obr.č.80 Sestava úložného nábytku – kolem r. 1969; Zdroj:103</i></p>	 <p><i>Obr.č.81 Sestava úložného nábytku – kolem r. 1969; Zdroj:103</i></p>
 <p><i>Obr.č.82 Sestava úložného nábytku – kole r. 1959; Zdroj:101</i></p>	 <p><i>Obr.č.83 Sestava úložného nábytku – kole r. 1959; Zdroj:101</i></p>

Obr.č.84 Sestava úložného nábytku – kolem r. 1984; Zdroj:104

Obr.č.85 Sestava úložného nábytku – kolem r. 1982; Zdroj:105

Obr.č.86 Sestava úložného nábytku – kolem r. 1989; Zdroj:104

Obr.č.87 Sestava úložného nábytku – kolem r. 1989; Zdroj:104

Obr.č.88 Hifi nábytek – kolem r. 1982; Zdroj:105

Obr.č.89 Hifi nábytek – kolem r. 1989; Zdroj:104

Domácnost A1 40 84 3: Jak by měl být úložný nábytek do obývacího pokoje? „Co nejučelnější, aby se tam toho hodně vešlo do obýváku. Obýváku jen s poličkami bez oblečení si nedovedu představit. Kapesníky, to bylo typický že byly v obýváku.“

Používáte minibar? „Minibar mě by tam ani nechyběl, ale ať se to vezme jak chce, je tam hezký v obýváku. Podle mě knížky také patří do obýváku.“

(komentář k obr. 70) „...no to by jsem si dneska nekoupila ... není tu místo na televizi, na rádio.“

(komentář k obr. 66) „Obýváku jsme měli, až když jsme koupili tady tyhle skříně. V roce 1955 jsme to koupili a mysleli jsme si, bůh ví co nemáme. Nahoru se dávalo sklo, dole se pak dávalo oblečení, takhle jsme to dělali u rodičů.“ Koupila byste si dnes takovýto nábytek? „Dneska asi ne, jako že by to bylo špatný, ale už to vyšlo z módy, muselo by se vymyslet něco kam dát televizi. Měla bych pocit, že mám něco starého, chtěla bych něco jiného, nového. Je fakt, že tam chyběla jedna polička,

kousíček volný police. “ Cítíte, že to tam chybělo když jste to používali? „*Ne to jsem necítila, to cítím až teď.*“ Měli byste tam co dát do těch poliček? No to asi ne.“

Domácnost E2 60 04 2: Ve srovnání s Vašimi rodiči, je Váš nábytek jiný než měli vaši rodiče? „*My jsme měli jako děti nízkou stěnu a mě se naopak moc líbila vysoká.*“ Co jste v nábytkové sestavě do obývacího pokoje ukládali? „*Byly tam talíře hrnečky, doklady a všechno. Protože jsem se nevešla do dětského pokoje, tak jsem ve stěně měla šatní skříň.*“

Domácnost B2a 30 97 3: Ve srovnání s Vašimi rodiči, je Váš nábytek jiný než měli vaši rodiče? „*Je jiný, máme málo nábytku a malý nábytek, rodiče měli spoustu věcí v obýváku i to co už nepoužívali.*“

Proč jste změnili nábytek? „*Protože tu toho bylo moc. Moje i manžela rodiče to měli využité na maximum - skříň a skříň.*“

(komentář k obr. 70) „*Není to špatné, akorát by to chtělo prostor pro televizi.*“

Domácnost C2 50 05 4: Ve srovnání s Vašimi rodiči, je Váš nábytek jiný než měli vaši rodiče? „*Naši rodiče měli v obýváku neuvěřitelné množství věcí. V takové vysoké mohutné stěně. Místa jsme doma měli v podstatě dost, bydleli jsme v rodinném domě.*“

Domácnost C1b 40 85 4: (komentář k obr. 71) „*Vlastně něco podobného máme. Obývací stěna je praktická věc, vejde se nám do ní hodně věcí v našem malém bytě. Nová televize se nám do ní už nevešla, tak jsme koupili malý stolek pod ní a pro rádio. Vlastně nám stěna už nestačila, tak jsme pořídili jednu novou vestavěnou skříň.*“

Domácnost B1 30 80 3: Co ukládáte do nábytkové sestavy v obývacím pokoji? „*V obývací stěně by neměly chybět zejména police na hudební nosiče. Také do obývacího pokoje je přirozené dávat např. ručníky*“

Shrnutí - minulost - 6.3.3.1 úložné prostory v obývacím pokoji:

Mezi zúčastněnými výzkumu v části zaměřené na minulost úložného nábytku do obývacího prostoru převládají témata soustředící se na **reprezentativnost prostoru** a pocit nutnosti **využít prostor pro ukládání**. U většiny zkoumaných respondentů (skupiny č.1) je v obývacím pokoji pojem „využít“ synonymum pro „*ukládat co nejvíce*“.

Tradičním zafixovaným schématem obývacího pokoje se stala skříňová obývací sestava na protilehlé straně pokoje od sedací soupravy. Jedním z důvodů uváděných na otázku proč, bylo

umístění televizoru v skříňové sestavě. Kompozice obývacího pokoje v minulosti souvisí s funkcí převážně pasivní zábavy (sledování televize, poslech rádia).

Součástí typické skříňové sestavy do obývacího pokoje počátkem 80. let 20. stol. byla šatní skříň s prádelním oddílem některého z členů rodiny, knihovna, úložný prostor pro předměty administrativního charakteru dané domácnosti, prostor pro vystavení předmětů (většinou předměty mají citový vztah k domácnosti - skleničky, vázy, svatební dary), minibar, prostor pro ukládání domácího inventáře (ručníky, ubrusy, povlečení), prostor pro ukládání předmětů osobního charakteru (předměty pro záliby), mediální koutek pro uložení gramofonových desek, gramofonu, televize a rádia.

Pro umístění každého z funkčních oddílů do obývacího pokoje lze nalézt u respondentů mnoho logických důvodů pro umístění daného modulu do obývacích prostor (šatní skříň – „*jinde nebylo místo a tak chci, aby to šlo k sobě*“ ; knihovna – „*jínam se knížky nehodí*“).

Z druhé strany lze najít v některých případech jiné způsoby řešení nedostatku úložných prostor v bytě. Většinu z nich je možné realizovat víceméně individuální výrobou současné doby.

Na první pohled je patrný **význam ukládání v obývacím prostoru a různorodost ukládaných předmětů**. Na skříňové sestavy do obývacích prostorů je možné nahlížet jako úložný nábytek univerzálního charakteru.

Současnost

Vybrané fotografie reprezentují některé příklady řešení úložného nábytku do obývacího pokoje z funkčního hlediska nabízených v současné době na trhu. Zobrazené příklady byly součástí katalogu nábytku používaného při rozhovoru viz 5.3. Respondenti popisovali způsob používání nábytku, „praktičnost“, důvody koupě tohoto nábytku v minulosti a současnosti apod.

Následující citace vybraných respondentů shrnují jejich pohledy na současné nábytkové sestavy do obývacího pokoje a mapují preference ve funkčnosti tohoto nábytku.

Příklady nábytku používaného v rozhovorech pro hodnocení současné produkce:

Obr.č.90 Sestava úložného nábytku; Zdroj:90

Obr.č.91 Sestava úložného nábytku; Zdroj:91

Obr.č.92 Sestava úložného nábytku; Zdroj:106

Obr.č.93 Sestava úložného nábytku; Zdroj:95

Obr.č.94 Sestava úložného nábytku; Zdroj:84

Obr.č.95 Sestava úložného nábytku; Zdroj:108

Obr.č.96 Sestava úložného nábytku; Zdroj:82

Obr.č.97 Sestava úložného nábytku; Zdroj:82

Obr.č.98 Sestava úložného nábytku; Zdroj:84

Obr.č.99 Sestava úložného nábytku; Zdroj:82

Obr.č.100 Sestava úložného nábytku; Zdroj:106

Obr.č.101 Sestava úložného nábytku; Zdroj:106

Obr.č.102 Sestava úložného nábytku; Zdroj:109

Obr.č.103 Sestava úložného nábytku; Zdroj:84

Obr.č.104 „Obývací pokoj budoucnosti“; Zdroj:96

Obr.č.105 Netradiční řešení obývacího pokoje; Zdroj:110

Domácnost E2 60 04 2: Jak si představujete nábytek do obývacího pokoje? „Strohý nízký, vzdušný s televizí.“

Co ukládáte v obývacím pokoji? „CD, DVD disky, administrativu spojenou s vedením domácnosti, hlavně ne žádné hrnečky. Třeba svícný a takovéhle drobnosti, ty jo nebo jednu vázu. Knížky v ložnici, protože u čtení ležím.“

Proč tady nemáte šatní skříň? *Protože nechci, protože se mi to nelíbí, úplně nejzazší řešení by bylo mít šatní skříň v obýváku.* (pozn. Uživatel váhá nad způsobem řešení, nechce ji mít jako součást sestavy.)

(komentář k obr. 90) „Nevím jak by se v tom dalo žít, připadá mi to že když se tam dá sklenička tak už je tam nepořádek, mám pocit že je to takové nepraktické.“

(komentář k obr. 70) „Když tam nechci dát hrnečky, co by jsem tam jiného dala, přece tam nebudu mít 30 svíček a protože tam ten prostor je, tak by jsem tam dávala něco, co tam ani nechci.“

Domácnost A1 40 84 3: Když byste se dnes znovu zařizovali, jaký nábytek do obývacího pokoje byste zakoupili? „V obýváku by stačila televize, rádio poslouchám při práci, nějaké ozdoby kvůli vzpomínkám na dovolený a co jsi od koho dostala Já tam například svatební dary.“

(komentář k obr. 89) „Obývací pokoj by měl být pohodlný útulný na relaxaci. V podstatě něco takového by mohlo stačit. Ale ten pocit mít dostatek místa (úložného prostoru)... to by jsem musela vyházet spoustu věcí.“

(komentář k obr. 90) *Tohle je už nějak málo, tady už není vůbec nic. To už je zase moc málo, to není ničím ozdobené.* Proč ozdobit, má to význam vůči návštěvám? *Taky trochu, aby se jim to tam líbilo, že to tam mám hezké“*

Domácnost C2 50 05 4: Co ukládáte v komodě v obývacím pokoji? *„V obýváku v komodě jsou všelijaké věci papíry pro administrativu domácnosti a mapy, je docela praktická.“* Proč jste zvolili právě komodu? *„Chtěli jsme jen něco malého.“*

Ukládali Vaši rodiče v obývacím pokoji oblečení, pokud ano proč? *„No já nevím, proč to tam ukládali. Měli jsme doma docela dost místa, bydleli jsme v rodinném domě. S manželkou jsme chtěli udělat náš obývací prostě takový, jako hezká místnost.“*

Co to je za předměty co tu vystavujete? *„Keramika, co holky udělaly, co si chci vystavit.“* Pro koho to tam vystavujete? *„Protože je to hezký, protože to zkrášlí obývací, protože se člověk chce samozřejmě také pochlubit.“*

Co si myslíte o „schovávání“ domácí elektroniky za dvířky skříní? *„Mně by se líbilo kdyby byla elektronika schovaná - třeba by si děti nevzpomněly, nesvádělo by to se na televizi tolika koukat, více by si hrály.“* Co si myslíte o uspořádání jednotlivých prvků v nábytkové sestavě? *„Televizi by jsem chtěl mít asi uprostřed, pod televizí prostor na video. Asi tak jak to máme uspořádané my.“*

(komentář k obr. 90) *„Pro nás to je moc moderní. Přejde mi to jako nějaký umělecký výtvar spíše než nábytek - jako takový ty různé moderní obrazy.“*

(komentář k obr. 91) *„Kdybych tam neměl nic, tak to vypadá divně, že tam něco chybí. Police mi tam chybí.“* Ale vždyť jsi říkal, že bys do nich nic moc nedal? *„No jo, ale je to taky taková dekorace. Takhle to je takové prázdné.“*

Domácnost B2a 30 97 3: (komentář k obr. 81) *„Mít ještě něco, když potřebuji někam dát sklo. Mám tu přesně co potřebuji, minibar, sklenice a porcelán, je tu i šatní skříň takže, by se tam mohlo dávat i oblečení - ubrusy, ručníky, prádlo; takového něco pro všechny. Zachovat tu místnost v tom, že to nebude skladiště ale bude to okrasa.“*

(komentář k vlastnímu vybavení) *„Tohle je stěna na ozdobu. Vejde se mi sem i pletení.“*

(komentář k obr. 90) - rozdílné názory manžela a manželky *„Když je v místnosti pár věcí, je to pořádkumilovné, nepotřeboval by jsem věci na vystavení.“*(manžel) *„Působí to chladným neosobním dojmem.“* (manželka)

Domácnost A2 70 06 4: Ve srovnání s Vašimi rodiči, jakým způsobem máte zařízený obývací pokoj? „*Určitě máme doma méně vystavených hrnečků a skla. Na uklízení to ale bohatě stačí. Když jsem byla dítě vůbec mě to uklízení jako malou nebavilo.*“

„*Naši stěnu jsme koupili na začátku 90 let. Docela se nám sem pořád hodí, jako knihovna a pro další věci. Hlavně sem dáváme CD, šití. Protože její součástí je i šatní skříň, a tu jsme neměli kam jinde dát, nechali jsme ji zde.*“

(komentář k obr. 90) „*Tohle by se nám sem hlavně nevešlo. Na televizi a ostatní elektroniku máme tuhle přeplněnou hifi skříňku.*“

Domácnost D2 95 06 1: „*V mém případě ani obývací stěnu co měli moji rodiče nemám a ani by jsem ji nechtěla. Tu mám jen takový obývací kout spojený s pracovnou. K tomu mi stačí tahle knihovna. Stejně doma netrávím moc času.*“

Jakou máte představu o obývacím pokoji, když byste si pořídila větší byt? „*Líbí se mi takový ten propojený prostor s jídelnou a kuchyní. Třeba něco takového (obr.92). Je tam knihovna i nějaká polička na vystavení nějaké drobné dekorace. Také je tam dost místa pro televizi atd.*“

(komentář k obr. 91) „*To je takové divné, samá elektronika, to nevypadá jako domov.*“

Shrnutí - současnost - 6.3.3.1 úložné prostory v obývacím pokoji:

Mezi zúčastněnými výzkumu v části zaměřené na současnost úložného nábytku do obývacího prostoru směřují názory k vizi místnosti, kde **je zakázáno ukládání především oblečení**. U některých respondentů stojí v pozadí tohoto názoru spíše jeho převzetí od „autorit“ než vlastní postoj. Při vhodných podmínkách v dispozici bytu je ukládání v obývacím pokoji vnímáno jako zbytečnost. Domácností D2 byl formulován názor vnímající obytný pokoj jako **centrum společensko zábavní**.

Do středu zájmu domácností v obývacím pokoji se staví **multimediální technika** s příslušenstvím, což potvrzují i statistické údaje viz kap. 6.1.3. Jedná se funkční zaměření prostoru spíše na pasivní zábavu (viz domácnosti B2a, D2, E2 - „místo sledování televize, poslechu hudby, společenských akcí“). Jak dokládají záměry mnohých společností Philips apod. domácí elektronika se vyvíjí směrem k aktivní zábavě a komunikaci /53, 83, 84/. Vývoj techniky mění způsoby jejího použití např. zavěšování obrazovek na stěnu (do popředí se dostává požadavek dostatek volné plochy pro obraz), zmenšení rozměrů přístrojů, zvětšené nároky na velikost plochy obrazu, používání místo externích paměťových nosičů vnitřní paměť přístroje, zavádění nových přístrojů.

Atraktivní vzhled přístrojů je spíše staví do pozice, kdy mají být viděny. Z druhé strany se vyskytuje názor přístroje zakrýt uvnitř nábytku z různých důvodů, např. zmíněná menší, přístupnost dětem atd.

Zformovaný **mediální modul** prostoru tvoří jednu z nejdůležitějších součástí úložného nábytku do obývacího prostoru. Samotná technika tedy významně zasahuje do požadavků na nábytek viz kap. 6.2, je možné očekávat další změny ve funkčních schématech vycházející ze změn v technice. Pravděpodobně na větší důležitosti získá volná plocha pro obraz.

Jako další důležitou součást nábytku v obývacím prostoru mnozí uživatelé považují část umožňující uložení a vystavení **předmětů identifikujících** konkrétní domácnost. Jedná se o předměty podílející se na pocitu domova. V průzkumu respondenti k většině těchto předmětů měli nějaký citový vztah. Jednalo se o dárky, suvenýry či předměty mající dekorativní charakter. Některé domácnosti připouští částečnou motivaci vystavení předmětů snahou „pochlubit“. Tato možnost v nashromážděných výpovědích však nedominovala.

Domácnosti zahrnuté do výzkumu přikládaly dále důležitost k **ukládání administrativy** spojené s vedením domácnosti, či další činnosti domácnosti v obývacím prostoru.

Individuální byl názor na ukládání knih v obývacím prostoru (někdo preferoval ložnici, někdo obývací prostor). Někteří uživatelé hledají u úložného nábytku schopnost **přiměřeně vyplnit prostor**.

Při nabídce konkrétního produktu odpovídajícího vkusu domácnosti a obsahujícího výše uvedené moduly (mediální, výstavní alespoň částečně a administrativní) byly domácnosti ochotny ustoupit z požadavku např. na minibar nebo připustit pořízení samostatné knihovny. Popsané údaje naznačují manipulovatelnost uživatelů pod kritériem „**toto je moderní, přeci to bylo i v časopise**“.

Rozdíly – minulost vs. současnost:

V porovnání s nábytkem pro obývací prostor z minulosti, který byl chápán jako univerzální úložný prostor, je ten současný úžeji zaměřen. Prioritou se zdá vytvořit zázemí pro používání multimediální techniky, nežli ukládání. Prioritní atributy úložného nábytku do obývacího pokoje tak jak je vyjádřili respondenti výzkumu shrnuje tabulka č. 20. Specifické řešení úložných prostor v domácnostech je výrazně ovlivněno dispozičními možnostmi bytu, přesto dochází k výraznějšímu vyčlenění modulu pro multimediální techniku a potlačení funkce ukládání v obývacím pokoji.

Úložný nábytek do obývacího pokoje						
Skupina 1 (minulost)			Atributy	Skupina 2 (současnost)		
Nábytkový prvek - charakteristika	Specifikace	Bod.		Bod.	Specifikace	Nábytkový prvek - charakteristika
Soulad s dobovým designem - Vystavení předmětů (skleněná dvířka výhodou snadnost úklidu)	Reprezentativní působení nábytku - prostor setkávání se s hosty, posuzováno intenzivněji dle nábytku a vystavených předmětů, vystavení knih	3	„Dekorační místnosti“ Reprezentace	Estetické 2	Reprezentativní působení nábytku - prostor setkávání se s hosty, vystavení knih, posuzováno také podle vybavenosti elektronikou, příjemné zaplnění volného prostoru.	Souladu s dobovým designem - jednoduchost
x	x	0	Lehkost	3	Bez zbytečných úložných prostorů, zbytečně nepřepĺňovat prostor	Být v souladu s dobovým designem
V velikost - nástavce, početné zásuvky, šatní skříň hledanou součástí	Společné předměty domácnosti – prostírání, příbory, jídelní soupravy pro lepší příležitost, ložní prádlo, ručníky, kapesníky, příp. oblečení jednoho člena rodiny (v některých případech největší úložný prostor v bytě)	3	Ukládání	1	Minimální - v závislosti na kompozici prostoru	Malé úložné prostory, přehlednost ukládání drobných předmětů
Výklenky pro televizor, rádio, prostor pro ukládání gramofonových desek, minibar	Pasivní – sledování televize, poslech hudby (méně přístrojů) Aktivní – společenské hry, čtení knih	2	Zábava	Funkční 3	Pasivní - sledování televize, záznam obrazu a zvuku - domácí kino Aktivní - multimediální hry, práce s počítačem, společenské hry, čtení knih spíše v intimnějších prostorech	Volná plocha (čím větší tím lepší), prostor pro promítání obrazu, televizi, další přístroje, paměťové nosiče, příslušenství, dostatečný prostor v místnosti, samostatný kout s pc
Plní funkci reprezentace – možnost sdílet zážitky s hosty, plochy pro vystavení předmětů – vitrína součást sestavy	Dárky, památkové předměty (např. předměty po rodičích, svatební dary, suvenýry z dovolené), práce dětí, rodinný fotoalbum	3	Vzpomínky	2	Dárky, památkové předměty (např. suvenýry z dovolené), práce dětí, rodinný fotoalbum, filmové záznamy rodinných událostí	Plní funkci částečné reprezentace – možnost sdílet zážitky s hosty, plochy pro vystavení předmětů
Nejčastěji zásuvky, sklápěcí dvířka mohou být více preferována – součást tzv. minibaru; domácí pracoviště málo častou součástí domácnosti	Ukládání předmětů souvisejících s vedením domácnosti (účty za energie apod.)	1	Administrativa domácnosti	1	Ukládání předmětů souvisejících s vedením domácnosti (účty za energie apod.)	Nejčastěji zásuvky, sklápěcí dvířka mohou být více preferována, někdy spíše součástí domácího pracoviště
	Často - pletení, šití - záliba i domácí práce	1	Záliby/ domácí práce	0	Méně častá součást blíže k domácím pracím	
Modulové řešení sestavy – běžné součásti: šatní skříň, ostatní úložné prostory, vitrína, mediální modul, minibar; nedílná součást obývacího pokoje (vznik názvu – „obývací stěna“)			Celková forma nábytku		Modulové řešení sestavy – hlavní součást mediální modul; prostor pouze doplňuje, větší pozornost věnována sedacímu nábytku	

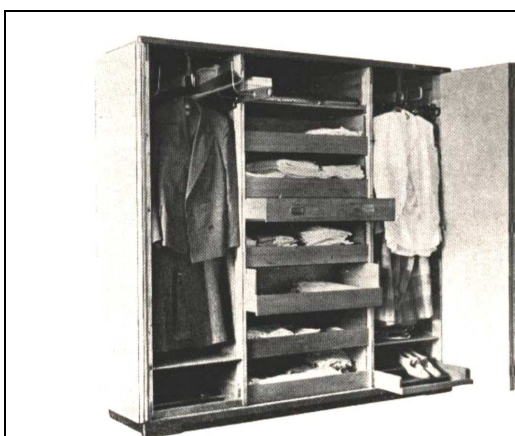
Tabulka č.19. Souhrn hlavních funkčních atributů nábytkové sestavy pro obývací pokoj. Porovnání struktury potřeb pro obě skupiny domácností a důležitosti jednotlivých atributů.

6.3.3.2 Ukládání oděvů - velké úložné prostory

Minulost

Vybrané fotografie reprezentují některé příklady řešení úložného nábytku pro oděvy a prádlo z funkčního hlediska od r.1930 do r. 1985. Zobrazené příklady byly součástí katalogu nábytku používaného při rozhovoru viz 5.3. Respondenti popisovali způsob používání nábytku, „praktičnost“, důvody koupě tohoto nábytku v minulosti a současnosti apod. Následující citace vybraných respondentů shrnují jejich pohledy na nábytkové sestavy do obývacího pokoje z minulosti a mapují preference ve funkčnosti tohoto nábytku v minulosti.

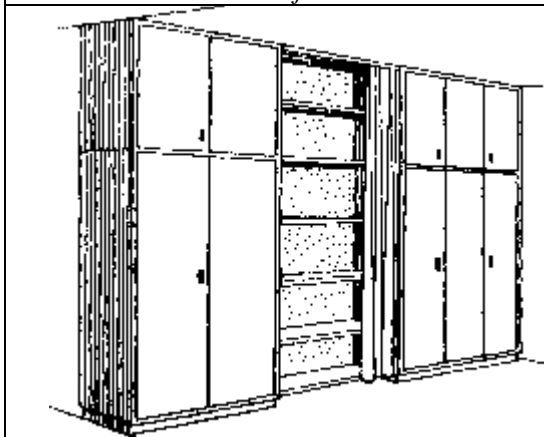
Příklady nábytku používaného v rozhovorech pro hodnocení minulosti:

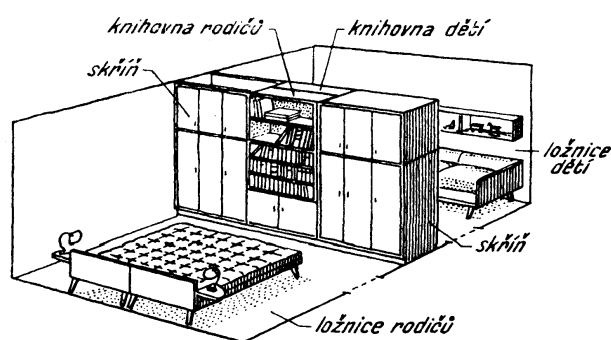
Obr.č.106 Pánský a dámský šatník kolem r.1932;
Zdroj:102

Obr.č.107 Šatní skříň kolem r.1959; Zdroj:101

Obr.č.108 Šatní skříň kolem r.1969; Zdroj:103

Obr.č.109 Šatní skříň kolem r.1969; Zdroj:103

Obr.č.110 Šatní skříně kolem r.1989; Zdroj:104

Domácnost C1a 35 83 4: „My jsme si domu koupili takové ty klasické šatní skříně s nástavcem. Nemají žádné takovéto členění jako ty dnešní. Uvnitř máme jen police a šatní tyč.“

(komentář k obr. 98) „Bohužel nic takového jsme nemohli nikdy sehnat. Hlavně s více zásuvkami.“

Domácnost E2 60 04 2: Ve srovnání s Vašimi rodiči, je Váš nábytek jiný než měli vaši rodiče? „Rodiče měli jen takové jednoduché skříně bez posuvných dveří, bez vnitřních zásuvek atd.“

Co si myslíte o samostatně stojících šatních skříních? „Jsou nepraktické, musí se nahoře utírat prach.“

Domácnost B1 30 80 3: „Potřebovali jsme zařídit šatnu. Kvůli rozměrům nám nic nevyhovovalo a zařídit ji na zakázku byl neřešitelný problém. Nakonec se to podařilo od známého. Stejně jsou jen police.“

Domácnost C1b 40 85 4: „Když jsme před 20 lety sháněli skříně do dětského pokoje, byli jsme rádi, že jsme sehnali něco, co se nám tam vejde. Zároveň je to dost vysoké, aby se nám tam toho dost vešlo. Dost skříní totiž bylo buď moc malých nebo moc velkých. Před 10 lety jsme si kupovali vestavěnou skřín. Je vyrobená na míru a tak nám prostor využívá na maximum.“

Shrnutí - minulost:

Úložný nábytek pro oděvy byl charakteristický jednoduchým vnitřním vybavením, jak dokumentují výpovědi respondentů. Samostatně se prodávaly šatní skříně a nástavce na skříně, vyráběné jako typové kusy se základním vnitřním vybavením. Více respondentů označuje zařizování atypických prostor za problematické.

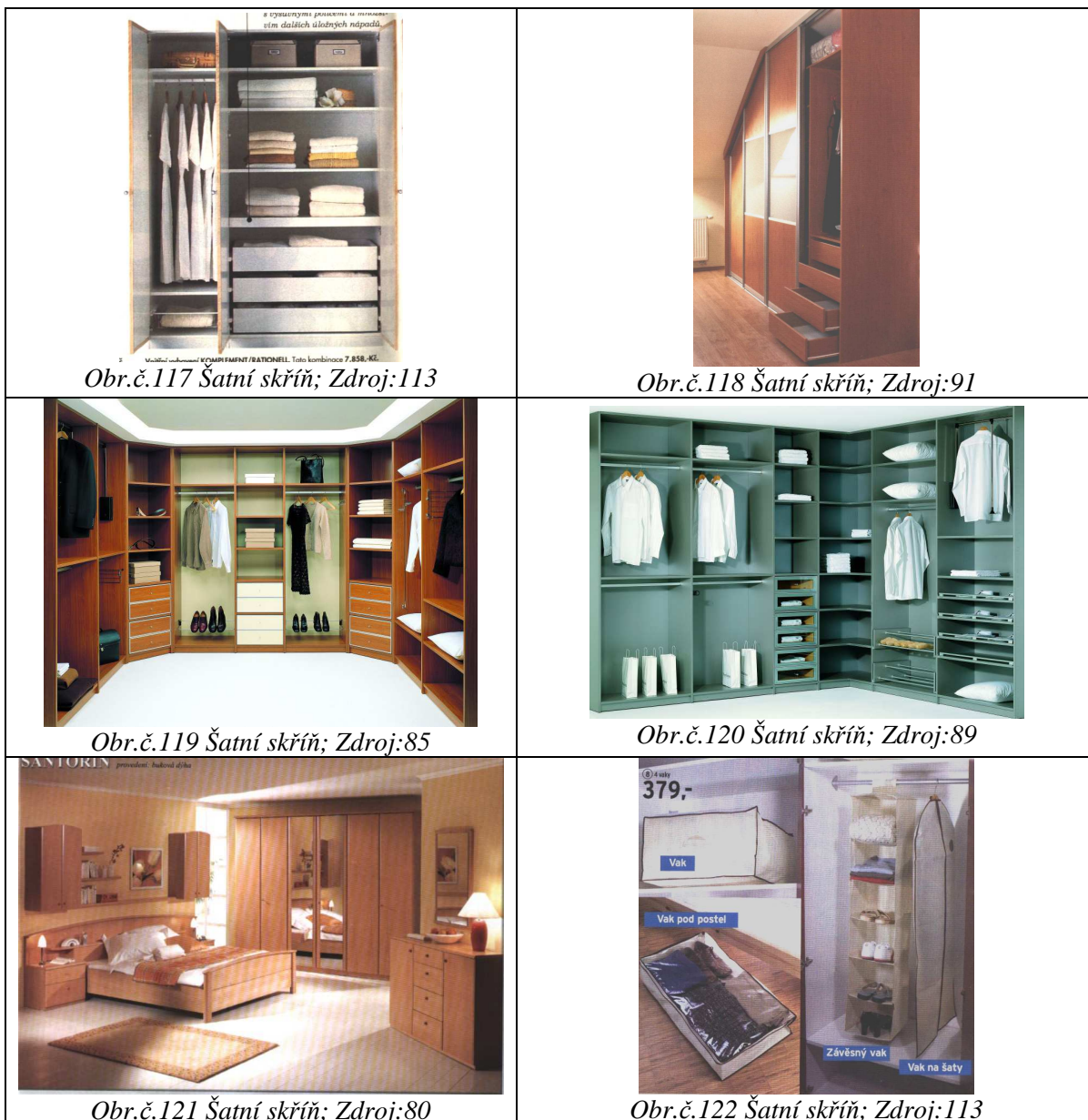
Současnost

Vybrané fotografie reprezentují některé příklady řešení úložného nábytku pro oděvy z nabízených v současné době na trhu. Zobrazené příklady byly součástí katalogu nábytku používaného při rozhovoru viz 5.3. Respondenti popisovali způsob používání nábytku, „praktičnost“, důvody koupě tohoto nábytku v minulosti a současnosti apod.

Následující citace vybraných respondentů shrnují jejich pohledy na současné nábytkové sestavy do obývacího pokoje a mapují preference ve funkčnosti tohoto nábytku.

Příklady nábytku používaného v rozhovorech pro hodnocení ze současné produkce:

Domácnost B2a 30 97 3: „Lidé chtějí více prostoru na šaty, protože mají více oblečení, které chtějí obměňovat. Máme problém kam s věcmi, tak chceme na chodbě udělat šatní skříň. Úplně do maxima využít prostor. „

„Posouvací dveře se nám moc líbí. Vypadají moderně a nezabírají žádný prostor před skříní.“

„Každodenní košile věšíme na ramínka, jinak složené do polic. Raději bych volila šuplíky, jsou i hezčí.“ (pozn. vliv reklamy)

„Sportovní vybavení dáváme do naší největší skříně, což je spíše volný prostor, jinak by se nevešlo.“

(komentář k obr. 103) „To se mi líbí, akorát bych nemusela mít ty krabice; to strašně zdržuje, jsou použitelné jen pro málo využívané věci.“

Domácnost B1 30 80 3: *Jaké jsou nepraktické vlastnosti úložných prostorů pro oděvy? „Neměly by být moc hluboké. Dozadu dávám málo používané věci, ale pak zapomenou, co tam vlastně mám.*

U šuplíku je čelo a zase nevidíš co tam máš, když otevřeš skříň a nemáš tam to čelo tak zepředu vidíš co tam máš vidíš svetry ze předu. Do komod nevidíš co je vespod.“

Domácnost C2 50 05 4: *Z jakého důvodu si chcete pořídit komodu? „Budou tam šuplíky, třeba na ponožky.“*

Proč Vám připadá výhodnější než velká šatní skříň, ve které by byly zásuvky viz obr. 106? „Nemuselo by to také být špatné, ale tam do toho prostoru musí něco přijít, aby se ten prostor vyplnil.“

Máte doma nějaké neskladné předměty? „Helmy, chrániče co mají holky. To je v polici a ty moc skladný nejsou. Máám tam takovou skříňku na sportovní věci.“

„Prádlo domácího inventáře bude v ložnici, proč bych dával takovýhle věci do obývacího, to je zbytečné.“

Domácnost E2 60 04 2: *„V ložnici mám vestavěné skříňe pro maximální využití prostoru. speciální vnitřní vybavení se mi moc líbí z důvodu přehlednosti – hledám zvlášť kalhoty a sako.*

Výsuvná šatní tyč – jsem to použila zatím jen jednou, když nemůžu něco doopravdy najít.“

„Z bot bych do šatníku dala např. lodičky na ples.“

Máte doma nějaké neskladné předměty? „Spacák a stan; zabírá to hodně místa a není to kam dát. Šatna by byla výhodná, nedělal by se nepořádek jinde a člověk by tam mohl tu věc odložit a ne ji pracně dostávat do skříňe.“

Koupila byste si dneska např. peřinák? „Peřinák by mi nenapadl ani v nejmenším, zabíral by místo. Nevím, jestli by si ti mladí uklízeli lůžkoviny.“

Proč preferujete vestavěné skříňe místo samostatně stojících? „Preferuji co největší šatní skříň, a ne že jich budu mít 10 samostatně stojících.“

Domácnost B2b 45 04 3: *„Do nového bytu jsme si nechali udělat šatnu, abychom měli kam dát i věci na sport. Skříňe mají posuvné dveře a jsou od podlahy ke stropu a tak využijme místo na maximum.“*

Dovnitř jsme moc nechtěli nějaké speciální vybavení; je to dost drahé. Líbí se nám takové ty látkové věci do vnitřku skříní od Ikea. Věci se dají dobře roztrídít.(viz obr.110)“

„O samostatných skříních jsme nepřemýšleli, chtěli jsme něco moderního.“

Domácnost D2 95 06 1: *„U nových skříní se mi líbí sklápěcí šatní tyče. Dolu si můžu dát více šuplíků a hořejšek je maximálně využitý.“*

„Do domu bych si chtěla určitě pořídit samostatnou šatnu. Do ní by se vešly i věci, které se nevejdou normálně do skříně.“

„Když mi dělali skříně sem do mého bytu, měla jsem na výběr z mnoha možností různého vnitřního vybavení.“

Shrnutí – současnost - 6.3.3.2 ukládání oděvů - velké úložné prostory:

Respondenti posuzující úložný nábytek pro oděvy současné produkce preferují zařizování pomocí vestavěných skříní individuální výroby. Ve svém rozhodnutí zejména zohledňují maximalizaci využití dostupného prostoru pro ukládání. Na rozhodnutí respondentů je patrný vliv reklamy např. z časopisů o bydlení apod. K atributům moderního řešení úložných prostorů patří maximální rozměr skříně na dostupném prostoru (dle zaměření prostoru v domácnosti), bohaté vnitřní členění úložného prostoru a posuvné dveře.

Respondenti ze skupiny č.2 při dotazech ohledně ukládání lůžkovin shodně považují funkci tzv. peřináků za vyhaslou a tento nábytek za nepraktický.

Rozdíly – minulost vs. současnost:

Prioritní atributy úložného nábytku pro oděv, tak jak je vyjádřili respondenti výzkumu shrnuje tabulka č. 21.

Výrazným rozdílem je především zkvalitnění vnitřní vybavenosti a zároveň více možností výběru vhodného vnitřního vybavení. Trh nabízí také více možností řešení úložných prostor pro oděv od komplexních modulových sestav po nábytek individuální výroby.

Velké úložné prostory – ukládání oděvů, ostatní předměty						
Skupina 1 (minulost)			Atributy	Skupina 2 (současnost)		
Nábytkový prvek - charakteristika	Specifikace	Bod.		Bod.	Specifikace	Nábytkový prvek - charakteristika
Typové rozměry v návaznosti na moduly bytové výstavby, investorský zpracované vestavěné úložné prostory	Kompromis mezi potřebami a typovým výrobkem na trhu	2	Využití prostoru	3	Změření u zákazníka, maximální využití prostoru pro úložný nábytek; sousedění úložných prostorů v některých místech, vyčleněný vnitřní prostor pro sportovní potřeby, sezónní oděvy	Individuální výroba vestavěného úložného nábytku, šatny, mobilní úložný nábytek zejména nábytek s další funkcí (odkladní plocha apod.)
Výškově stavitelné police, vnitřní zásuvky, pevné šatní tyče	Méně členité vnitřní vybavení	2	Přehlednost/ přístupnost/ snadnost ukládky	3	Snadnější třídění ukládaných věcí, možnost kontroly uložených věcí vysunutím, vyklopením	Široký výběr vnitřního vybavení, vnitřní zásuvky s průhledným čelem, výsuvné police, drážkový program, vyklapné šatní tyče
Otočné dveře se zrcadlem, zamykatelné uzavírání		2	Otevírání	3		Posuvné dveře
Typový úložný nábytek, investorské vestavěné skříně, šatní skříně součástí sestav do ložnic, obývacích pokojů apod.			Celková forma nábytku	Individuální výroba vestavěného úložného nábytku, samostatný úložný nábytek, stavebnicové systémy úložného nábytku, variabilní vnitřní vybavení úložných prostor (v některých případech více vnitřního vybavení souvisí s prestiží – být moderní).		

Tabulka č.20 Souhrn hlavních funkčních atributů úložného nábytku pro oděvy. Porovnání struktury potřeb pro obě skupiny domácností a důležitosti jednotlivých atributů.

6.3.3.3 Ukládání v koupelně

S ohledem na zjištění získaná z rámcové analýzy a to konkrétně nárůst spotřeby drogistického zboží, byl do výzkumu zařazen nábytek do koupelen. Ve srovnání se sortimentem nábytku dostupným pro zařízení koupelen před r. 1990 došlo k výraznému obohacení nábytkového sortimentu pro zařízení koupelen; to dokumentují i výpovědi respondentů.

Příklady nábytku používaného v rozhovorech:

Obr.č.123 Šatní skříň; Zdroj:98

Obr.č.124 Šatní skříň; Zdroj:113

Obr.č.125 Šatní skříň; Zdroj:82

Domácnost B1 30 80 3: Když srovnáte množství kosmetiky, které máte v koupelně nyní, a před 20 lety, bylo to ve stejné míře? „Bylo to ale v menší míře, stačila na to taštička. Dneska toho mám plnou koupelnu.“

(komentář k obr. 113) „Jestli by to neobtěžovalo to zavírat a otvírat, nesmělo by se to hýbat při otvírání. Neprášit se na to. Také bych chtěla vidět co je uvnitř zásuvky a pak jestli by to šlo snadno umýt.“

Domácnost C1a 35 83 4: „Dříve nebyl skoro žádný nábytek do koupelny. Dnes máme v koupelně docela dost věcí. Docela by se hodil nějaký nábytek na drobnější věci a něco na ty velké, jako je třeba prací prášek.“

Domácnost E2 60 04 2: „Mám v koupelně ručníky, ale vadí jim vlhkost. V naší koupelně mi připadá, že to tam moc přehledné není.“

(komentář k obr. 113) „Košíky na věci by musely být více univerzální, nekoupila bych si to na jednu řasenku.“ Podle čeho byste věci do košíků řadila? „Ukládala by to podle toho co s tím souvisí podle účelu; odličím, namaluji, umyji, namažu.“

Domácnost C2 50 05 4: (odpověď M 35) „V koupelně jsou prací prášky, aviváže, voňavky, různé spreje a tužidla. Já nevím, co tam všechno mají, pak ještě mastičky a jiné věci. Těch věcí tam máme mraky.“

Domácnost D1b 40 88 1: „Nábytku do koupelny moc nevěřím, je tam moc vlhko. Zrcadlovou skříňku z plastu nad umyvadlo to ano.“

Domácnost D2 95 06 1: „V koupelně se mi nelíbí příliš moc nábytku, není to přeci žádné skladiště.“

Shrnutí - 6.3.3.3 ukládání v koupelně:

Úložný nábytek do koupelny získal při zařizování během posledních zhruba 15 let na významu. V odpovědích respondenti skupiny č.2 kladou vyšší nároky na přehlednost ukládaných věcí než respondenti skupiny.1. Často respondenti zmiňují značné množství ukládaných předmětů v koupelně. Mezi respondenty skupiny.2 jsou patrné dva odlišné přístupy k zařizení koupelny. První vychází z potřeby uložit poměrně velké množství věcí v koupelně (vše co s hygienou souvisí). Druhý přístup preferuje až reprezentativní funkci koupelny s minimálním množstvím nábytku v koupelně (domácnosti v počáteční fázi zařizování otázkou je tedy udržitelnost minimálního řešení).

Rozdíly – minulost x současnost:

Napříč svými názory se respondenti shodují ve větší důležitosti nábytku do koupelny ve srovnání se skupinou respondentů zařizujících se v minulosti.

Úložný nábytek do koupelen						
Skupina 1 (minulost)			Atributy	Skupina 2 (současnost)		
Nábytkový prvek - charakteristika	Specifikace	Bod.		Bod.	Specifikace	Nábytkový prvek - charakteristika
Skříňka nad umyvadlem Samostatné zrcadlo, speciální zrcadlo pro holení	Zrcadlo, osvětlení zrcadla – méně časté	1	Kontrola vzhledu	3	Zrcadlo, osvětlení zrcadla	Skříňka nad umyvadlem Samostatné zrcadlo, speciální zrcadlo pro holení
Skříňka nad umyvadlem, boční skříňky	Hygienické potřeby, kosmetika, prací prášek, ručníky – různorodé velikosti	2	Ukládání	3	Hygienické potřeby, kosmetika, prací prášek, ručníky – různorodé velikosti	Skříňka nad umyvadlem, pod umyvadlem, boční skříňky
Otevřené police	Zejména u drobných předmětů, různorodé velikosti	1	Přehlednost	3	Zejména u drobných předmětů, různorodé velikosti	Plastové stojany, vnitřní koše zásuvek
Otevřené police, uzavíratelné prostory, uzavírání závěsem	Jednoduchost a rychlost přístupu	2	Přístupnost	1	Jednoduchost a rychlost přístupu	Otevřené police, zásuvky, uzavíratelné prostory
Plasty, laminované dřevotřískové desky	Omyvatelnost materiálů, odolnost vůči agresivnímu prostředí	2	Čistěnost/odolnost vůči vodě	2	Omyvatelnost materiálů, odolnost vůči agresivnímu prostředí	Speciální materiály, odolné povrchové úpravy
Menší význam nábytku do koupelen - sestavy nábytku do koupelny – samostatné stojící, zavěšené, skříňky nad umyvadlo (nejčastější); jednoduché regály časté řešení			Celková forma nábytku	Rovnocenná součást interiéru - sestavy nábytku do koupelny – skříňky spojené s umyvadlem, samostatné stojící, zavěšené, skříňky nad umyvadlo – většina uzavíratelné prostory		

Tabulka č.21 Souhrn hlavních funkčních atributů úložného do koupelny. Porovnání struktury potřeb pro obě skupiny domácností a důležitosti jednotlivých atributů.

6.3.3.4 Domácí pracovna

Domácí pracovny jsou vhodným příkladem nábytku, ilustrujícím změny životního stylu, proto byly zařazeny ve stručné formě i do toho výzkumu.

Rozvoj informačních technologií spolu s rozvojem komunikačních technologií umožnil vykonávat zaměstnání v domácím prostředí více profesím. Ve více domácnostech vznikly pracovní kouty, samostatné pracovny. Na trhu s nábytkem se jasněji zformovala skupina nábytku pro jejich vybavení.

Příklady nábytku používaného v rozhovorech:

Obr.č.126 Nábytek do domácí pracovny;
Zdroj:106

Obr.č.127 Nábytek do domácí pracovny;
Zdroj:104

Obr.č.128 Nábytek do domácí pracovny;
Zdroj:105

Obr.č.129 Nábytek do domácí pracovny;
Zdroj: 101

Domácnost B2a 30 97 3: (M 42) „*To by byl můj sen pracovat z domova. Preferoval bych samostatnou místnost, abych se mohl soustředit. K většině úkolů stejně potřebuji jen počítač.*“ (Ž 33) „*Mělo by ale být myšleno na pracovnu pro administrativní provoz domácnosti.*“

Domácnost A1 40 84 3: Pracovala jste doma? (Ž 50) „*My jsme pracovali v práci a ne doma. To jsem tam raději zůstala déle a udělala to tam, protože bych doma nic neudělala a doma bych potřebovala počítač.*“
„*V práci jsme měli velké skříně se šanony, které jsme pořád používali.*“

Domácnost D1b 40 88 1: „*Doma nepracuji, ani by to v mém případě nešlo, protože řeším jen problémy klientů.*“

Domácnost D1a 45 94 1: „*Brala jsem si práci domů i dříve. Byly to spousty papírů. Dnes pracuji jako samostatná účetní. Účetnictví dělám už jen doma v pracovním koutu. Na tom stole se mi líbí, že je dostatečně velký.*“

Domácnost A2 70 06 4: „*Domácí pracovnu jsme měli i v předcházejícím bytě. Dost často oba pracujeme doma. Teď máme samostatnou místnost. Nábytek nám do ní vyrobil na zakázku*

truhlář. Pracovna je taková malá, ale mám tu vše po ruce. Mám tu velký stůl, nějaké ty šuplíky na papíry a police na knihy. Hlavně potřebuji počítač a občas tiskárnu.“

Domácnost D2 95 06 1: *„Mohu pracovat všude, kde mám svůj počítač. Kolem počítače mám naskládané věci, které potřebuji. Při práci musím poslouchat hudbu, dokážu se tak déle soustředit.“*

Někteří lidé při práci občas mění polohy a pracují třeba v leže. *„Občas si sednu do křesla a píši do počítače na malém stolku.“*

Domácnost C2 50 05 4: *„Holky ve škole pořád více potřebovaly počítač, tak jsme ho koupili. No, my jsme počítač před tím nikdy nepotřebovali. Nechtěli jsme jim dát počítač do pokoje, chtěli jsme se na něm také naučit, a jindy než večer nemám čas.“*

„Taky jsme četli, že to není zdravé spát u počítače, tak zůstal na chodbě.“

„Chtěl jsem, aby to tu nezabíralo tolik místa, proto je tu ve výklenku mezi skříněmi. Vyhovuje mi, že je kolem dost místa; on ten plochý monitor stejně už moc místa nezabírá.“

Shrnutí - 6.3.3.4 domácí pracovna:

Základem většiny domácích pracovišť je práce na PC. Středem řešení domácího pracoviště je tedy uspořádání pracoviště pro počítač. V odpovědích obou skupin je patrný velký rozdíl i v chápání smyslu domácí pracovny. Mezi respondenty lze nalézt různé přístupy k práci doma. Někteří ji odmítají zcela a považují domov za místo odpočinku (ačkoli minimální pracoviště se v bytě nachází.) Další skupina preferuje práci doma před vlastním pracovištěm. Kombinaci vykonávání zaměstnání doma a na pracovišti by volili jako vhodnou alternativu i zaměstnavatelé /68/.

Některé důležité faktory shrnuje tabulka č.23.

Domáci pracovna						
Skupina 1 (minulost)			Atributy	Skupina 2 (současnost)		
Nábytkový prvek - charakteristika	Specifikace	Bod.		Bod.	Specifikace	Nábytkový prvek - charakteristika
Běžné pro specifické profese	Psačí stůl		Pracovní plocha		Dostatečná velikost pro umístění monitoru, práce s podklady apod.	
x	x		Výpočetní technika		Prostor pro PC, tiskárnu atd.	Pracovní plocha
Zásuvky, police	Dokumenty, knihy apod.		Ukládání		Dokumenty, knihy, prostor pro audio techniku	Zásuvky s organizátory, police
Vhodné umístění	Zachování rozpracovaného stavu, snadný návrat k rozpracovanému úkolu		Úklid		Zachování i rozpracovaného stavu, snadný návrat k rozpracovanému úkolu	Posuvné dveře, vhodné umístění koutu
x	x		Jednání s klientem		Dostatek prostoru pro jednání	Dostatečná velikost pracovní plochy přídavný stůl
Psačí stůl, knihovna – pracovní kout nebo samostatná místnost			Celková forma nábytku	Nábytek pro PC - minimální forma – součást malého pracovního koutu – minimální prostorová náročnost, snadná začlenitelnost do interiéru, snadný úklid Psačí stůl, kotejner se zásuvkami, knihovna - samostatná pracovna		

Tabulka č. 22 Souhrn hlavních funkčních atributů úložného nábytku pro pracovny. Porovnání struktury potřeb pro obě skupiny domácností a důležitosti jednotlivých atributů.

6.3.3.5 Příborník

Běžnou součástí nábytkového vybavení domácností tvořil příborník. Podle vyjádření respondentů, ale i dle nabízeného sortimentu výrobců lze zařadit příborník spíše do vyšších cenových skupin nábytku.

Příklady nábytku používaného v rozhovorech:

Obr.č.133 Příborník – kolem r.1932; Zdroj:102

Domácnost B2a 30 97 3: „Pro nás to není, to je pro horních 10tis. Je to ale hezké, jak se nahoru dají dát třeba květiny.“

Domácnost E2 60 04 2 „Příborník ráda bych, kdybych měla větší byt; mít nádobí pro různé příležitosti pořídila bych si o sadu více. Jenže museli bychom mít samostatnou jídelnu.“

(komentář k obr. 123) „Ta váza tam vypadá pěkně.“

Domácnost C1b 40 85 4: (komentář k obr. 121) „Něco takového měli naši rodiče pro sváteční příbory atd. Moc to nepoužívali. Nám by se to sem nevešlo a ani nevím, co by jsme s tím dělali.“

Domácnost A1 40 84 3: „Už by jsem nedala nějaké talíře sem a nějaké talíře tam, jako to bylo dřív. Byly talíře od celé soupravy, tolika jich nemáme, když potřebuji nové, tak si je koupím.“

Shrnutí - 6.3.3.5 příborník:

Respondenti skupiny č.1 většinou vnímají příborník, jako „slavnostní“ nábytek svých rodičů. Respondenti přiřazují k atributu samotného ukládání a funkce odkládací plochy také atribut reprezentace, popř. dotvoření atmosféry prostoru. Z tohoto pohledu by forma příborníku měla umožňovat vystavení některých předmětů. Obecně respondenti vnímají příborník jako nábytek pro vyšší společenskou třídu.

7. Diskuse

7.1 Vyhodnocení a popis vývoje funkce nábytku

Pro dosažení jednoho z cílů disertační práce – vyhodnocení a popis funkčního vývoje nábytku byly zvoleny tři úhly pohledu. První pohled se zaměřil na zkoumání socioekonomických faktorů ovlivňujících tvorbu bytového prostředí viz kap. 6.1. Zde byla sumarizována vybraná data dokumentující některé směry vývoje společnosti související s příležitostmi na trhu s nábytkem. Druhý pohled se zaměřil na charakterizování směrů vývoje nabízeného sortimentu na trhu s nábytkem viz kap. 6.2. V této kapitole byl představen pohled výrobců, směr jakým se ubírají, to co je nabízené zákazníkovi. Třetí část výzkumu tvořil samotný pohled uživatelů, sumarizace jejich názorů, analýza změn preferencí zákazníků (viz kap. 6.3). Jednotlivé pohledy se vzájemně doplňují a spoluvytvářejí celkový pohled na změny funkce nábytku.

Výběr sledovaných socioekonomických ukazatelů vycházel z předchozích studií podobného zaměření. Struktura jednotlivých pohledů byla volena tak, aby bylo možné vysledovat a popsat trendy vývoje, především pak funkce nábytku.

7.1.1 Společnost a nábytek, obecné trendy – rámcová analýza

Při vlastním šetření se podkladové materiály s potřebnými daty ve většině případech nacházely v mnoha různých zdrojích. Pro stanovení získání dat, jak jsou prezentována v práci, bylo nutné jednotlivé skupiny pospojovat a setřídít.

Mezi faktory, které ovlivnily vývoj nábytku v poslední době byl zařazen **nárůst obytné plochy** na osobu viz 6.1.1. Při srovnání s ostatními státy EU je spíše na podprůměrné úrovni. S ohledem na předpokládaný ekonomický růst je možné předpokládat i zvětšování obytné plochy na obyvatele. V nábytkové tvorbě toto může nalézt odezvu v podobě zaměření skupiny zákazníků na prostorově náročnější nábytek bez omezení kladených na pohodlí užívání apod. Dalším faktorem vycházejícím z charakteristiky bytového fondu jsou **změny ve vlastnické struktuře** bytového fondu. Přechod k osobnímu vlastnictví minimalizoval investorský způsob vybavování. Konečný uživatel klade vyšší nároky na kvalitu, jímž se přizpůsobují i výrobci (viz kap. 6.2) Vznik jednočlenných domácností a změny ve vývoji věkové struktury obyvatelstva, popsané v kap. 6.1.2, jsou jednotlivými projevy **změn ve struktuře společností**, které se podílí na změnách v cyklu zařizování domácností viz souhrn kap. 6.1. Trendem, který již našel odezvu u výrobců jsou domácnosti jednotlivců zejména s vyššími příjmy (často zákazníci vyšší třídy nábytku). Nárůst počtu zákazníků vyšších věkových skupin však u výrobců stále hledá formu

specializovaných výrobků. Jak ukazují ostatní obory je však možné očekávat další vývoj v této oblasti.

Změny faktorů spíše ekonomických viz kap. 6.1.3 jako např. **nárůst rozdílů hrubé měsíční mzdy mezi skupinami** ve společnosti podporuje větší segmentaci trhu s nábytkem viz 6.2. Příklady odlišných postojů a preferencí z hlediska kvality zařízení bytu lze nalézt při srovnání popisů některých respondentů výzkumu viz kap. 6.3. Celkový růst životní úrovně se projevuje v **diverzitě aktivit volného času** nebo **růstu vybavenosti domácností**. Oba tyto faktory přináší do domácností nové předměty, pro které se hledají vhodná místa k uložení apod. Jedním z příkladů úpravy funkční koncepce nábytku na techniku na vývoj vybavenosti domácností je prodej tzv. dobíjecí stanice jako vnitřního vybavení úložných prostorů do obývacího pokoje od Ikea viz obr.č.124.

Obr.č.136 Vnitřní vybavení úložného nábytku pro obývací pokoj – dobíjecí stanice – Ikea; Zdroj:82

Dalším příkladem z této oblasti může být uplatnění plochých obrazovek, kdy se do funkční koncepce nábytku dostaly samostatné panely pro zavěšení obrazovek viz obr. 125.

Obr.č.137 Příklad tzv. TV nábytku pro zavěšení obrazovky; Zdroj:114

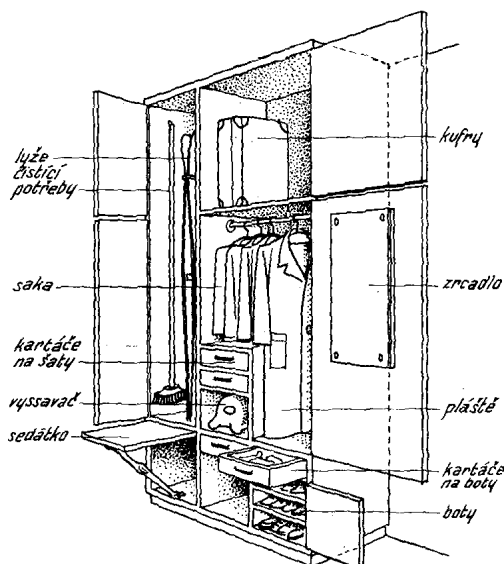
V neposlední řadě se do sortimentu nábytku promítla rostoucí vybavenost domácností počítači viz kap.6.1.3. Změny ve funkci nábytku prostupují nezávisle na výtvarné formě nábytku. Mezi faktory, které významně zasahují do vývoje nábytku jsou některé téměř **nekvantifikovatelné** např. **zvyky, společenská neformálnost**. Jak je uvedeno v souvislosti se studií trhu jednou z zákazníkem akceptovaných forem sedacího nábytku jsou např. *sedací pytle*, kde neformální poloha při sezení je naopak hledaným atributem tohoto nábytku. Změny ve funkčnosti nábytku, které mohou iniciovat vznik nového typu nábytku, mají spíše **komplexní charakter**. Někteří respondenti v průzkumu domácností viz 6.3 uvedli, že preferují práci na PC vleže např. na pohovce. Tato nová funkční vlastnost specifického typu nábytku může být jednak náznakem dalšího vývoje i tématem nového projektu. Souhrn dalších komplexních socioekonomických faktorů je uveden v 6.1.

Složitost provázanosti tvorby nábytku s ostatními činnostmi je zřejmá. Usuzovat pouze na základě kvantitativních dat v oblasti vývoje výrobků se jeví jako méně vhodný nástroj. Na základě kvalitativních dat je možné více proniknout do principů a vytvářet tak nové přístupy nebo definovat vhodnější vlastnosti výrobků, jak ukazují následující závěry kvalitativních studií.

7.1.2 Současný trh s nábytkem – trendy prezentované výrobci

Část zabývající se popisem sortimentu na trhu s nábytkem charakterizovala základní trendy pro jednotlivé druhy úložného nábytku zahrnutého ve studii viz 6.2. Jednotícím znakem všech zkoumaných skupin nábytku je **nárůst kvality** výrobků a **možnost jejich přizpůsobení specifickým** uživatele (od rozměrů, druhu materiálu, vnitřního vybavení po povrchovou úpravu) a to platí nejen u malých výrobců. Jedním ze symbolů způsobu práce se zákazníkem se stala **kuchyňská studia** spolu se zpracováváním návrhů v **CAD** programech. Pro prosazování nových trendů a nových výrobků využívají výrobci **časopisy bytové kultury**, dostupné také v internetové podobě.

Příkladem významných změn kvality jsou řešení úložných prostor pro oděvy, na kterých se projevil dlouhodobý nárůst objemu ukládaných věcí jak ilustrují obr.č. 126 a 127.

Obr.č.138 Příklad úložného nábytku do předsíně kolem r. 1962; Zdroj:103

Obr.č.139 Příklad úložného nábytku do šatny r. 2005; Zdroj:89

Mezi výrobky, které se na trhu začaly více prosazovat patří **vestavěné úložné prostory, nábytek do koupelen a nábytek pro domácí pracoviště.**

Za výraznějším prosazením výrobků na trhu lze vidět různé příčiny. **Domácí pracoviště spolu s koupelnovým nábytkem** jsou vyráběny v sériích a dodávány jak středními výrobci tak i velkými firmami. Princip jejich výroby a distribuce je podobný ostatnímu nábytku, který se vyráběl před rokem 1990 v ČR. Pro jejich etablování na trhu mohla vést spíše zákaznická poptávka vycházející z výše popsaných socioekonomických změn viz 6.1. V případě **vestavěných úložných prostor** může být na situaci nahlíženo jiným způsobem. Jak bylo popsáno ve studii trhu viz 6.2.1.2 jednu z nejdůležitějších rolí při prodeji sehrává návrh přímo pro zákazníka a zaměření konkrétních prostor. Principem se spíše jedná o zakázkovou výrobu pod stejnou

značkou různých subjektů. Systémy vestavěného nábytku byly uplatňovány ve velkém měřítku v nízké kvalitě při stavbě typových projektů v minulosti. Přesto vestavěné úložné prostory nebyly zákazníky preferovány tak jako v současnosti viz 6.2.1.2 a 6.3.3.2. Za jejich úspěchem stojí spíše změny v přístupu k výrobě po r. 1990 a efektivní marketingový mix který dokázal změnit atributy vestavěných úložných prostor od nízké kvality směrem k „modernímu bydlení“.

První skupinu nábytek pro *domácí pracovny a nábytek do koupelen* je možné zahrnout do skupiny inovací dřevařského a nábytkářského průmyslu, které vznikají víceméně zákaznickou poptávkou „**tahem trhu**“ jak definují Ferguson a Bull /69/.

Druhá skupina – vestavěné úložné prostory je možné spíše zahrnout do skupiny inovací dřevařského a nábytkářského průmyslu, které jsou iniciovány více ze strany výrobce „**tlakem na trh**“ jak definují Ferguson a Bull /69/.

Z hlediska dlouhodobé úspěšnosti se dle Ferguson a Bull /69/ jeví jako úspěšnější v dřevařském průmyslu strategie vzniklé tahem trhu. Z pohledu současné situace v ČR jsou vestavěné úložné prostory jedním téměř samostatných odvětví výroby nábytku tak jako výroba kuchyní viz 6.2 (mnoho výrobců v tomto odvětví nevyrábí jiný sortiment). Ve srovnání s domácími pracovny nebo nábytkem do koupelny, které tvoří víceméně doplňkový sortiment výrobců, je možné strategii „**tlakem na trh**“ zatím pro nábytkářský průmysl v ČR shledat jako **úspěšnější**.

7.1.3 Domácnosti a nábytek

Šetření v domácnostech (viz 6.3) se zaměřilo na hledání konkrétních příkladů aplikace výše zmíněných trendů bez ztráty souvislostí definující preference jednotlivých uživatelů. Výzkum v sobě obsahoval jak kvantitativní část tak část kvalitativní. Pro zachycení trendu vývoje preferencí a následně atributů a funkční podstaty nábytku byly vybrány dvě referenční skupiny domácností. První skupina se zařizovala v průběhu osmdesátých let, druhá skupina od r. 1995 do r.2006. Z hlediska organizace výzkumu bylo zejména obtížné sestavení skupiny č.1, tak aby si vzájemně odpovídaly jednotlivé typy domácností viz 5.3.3. Metoda sněhové koule se v tomto případě ukázala jako efektivní nástroj pro získání dalších respondentů viz 5.3.3.

Nedílnou součástí tvořil popis jednotlivých domácností v několika hlediscích. Jednak charakterizujících jejich postavení na trhu nábytku, tak specifika podmiňující způsob zařizování a uvažování při výběru nábytku. Při shromažďování výpovědí respondentů se specifika jejich současné situace promítla i do jejich odpovědí. V některých případech se respondenti snažili vylepšit svůj vnější obraz a zastávali názory neodpovídající jejich současnému stavu i způsobu chování na trhu. Tyto informace byly při zpracování dat odfiltrovány. V dalších případech respondenti uvažovali s ohledem na své budoucí plány v dalším stádiu zařizování domácnosti.

Většina respondentů ze skupiny č.2 svými názory korespondovala s popisem situace na trhu; k prosazení svých názorů používá argumentaci výrobců.

V rámci kvantitativního popisu se domácnosti skupiny č.2 statisticky významně lišily ve velikosti a rozdílnosti kupní síly uprostřed skupiny viz 6.3.1. To umožnilo pohled do různých segmentů trhu s nábytkem. Mezi skupinami byly dále porovnány vybrané kvantitativní ukazatele související s přímo s úložným nábytkem.

Skupina č.2 se vyznačovala menšími rozdíly v objemu úložných prostor na osobu a nižším průměrem množství úložných prostor na osobu. Důvody mohou být nalezeny v menším stupni zabydlenosti bytových jednotek tak i **menší potřebou uchovávat již nepotřebné věci** viz 6.3.2.1.

Zajímavým kvantitativním ukazatelem je vztah objemu úložného prostoru na osobu a velikosti obytné plochy na osobu viz 6.3.2.2. Demonstrující jednak velkou **rozdílnost potřeb domácností s ohledem nejen na jejich strukturu**, ale že domácnosti disponující větší obytnou plochou disponují často většími úložnými prostory.

Vyhodnocení nevyznělo jednoznačně při srovnávání velikosti kupní síly a velikosti úložných prostor viz 6.3.2.4.

U **skupiny č. 2** je v porovnání se skupinou č.1 **výrazný rozdíl v objemu ukládaných osobních předmětů** viz 6.3.2.7 (vliv velikosti kupní síly, spolu se změnami životního stylu spolu se stádiem domácnosti v životním cyklu, na způsob trávení volného času). Vzájemné srovnání domácností shrnuje 6.3.2.4.

Množství úložných prostor bylo také srovnáváno vůči minimálním doporučeným hodnotám udávaných v ČSN viz 6.3.2.3. Z rozboru plošné a objemové náročnosti úložných prostor oslovených domácností vyplývá snaha **koncentrace úložných prostor na menší ploše** (použití vestavěného úložného nábytku apod.). Další kvantitativní parametry shrnuje 6.3.2.5 - porovnání skladby druhů ukládaných předmětů.

Kvantitativní analýza popisuje některé zajímavé jevy. V současné době, při zohlednění strategií firem na **individualitu zákazníka**, mohou otázky týkající se velikosti průměrného šatníku apod. nalézt své uplatnění zejména v projektech optimalizace typového bydlení. Jak dokládají zjištěné ukazatele např. vývoj bytového fondu aj. viz 6.1.1, 6.1.3 nejeví se tyto trendy v současné době v podmínkách ČR jako perspektivní. Své uplatnění nalézají např. v projektech sociálního bydlení v rozvojových zemích např. Jihoafrická Republika aj. Tento fakt potvrzují trendy v přístupu k navrhování nábytku v dalších zemích s ekonomicky silným obyvatelstvem např. Velká Británie či USA.

Před vlastní kvalitativní analýzou byl vytvořen popis domácností, který charakterizuje jednotlivé domácnosti z hlediska kvantitativních a kvalitativních faktorů determinujících jejich názory viz 6.3.3. Již z popisu domácností vystupují do popředí některé faktory ovlivňující způsob uvažování jednotlivých skupin při výběru nábytku. Z tabulky č. 19 (Porovnání domácností z hlediska možných omezení ovlivňujících názorové zaměření respondentů) vyplývá, že většina **domácností skupiny č.2** může být ve svých **názorech více nezávislá** na různých omezeních a snadněji se poddat proklamovaným trendům.

Ačkoli rozmístění úložných prostor v bytě je závislé na řešení dispozice bytu, jak ukazují zobrazené dispozice, u skupiny č.2 (1995 – 2006) je patrný názor zdůrazňující **vyčlenění velkých úložných prostor z obývacího pokoje**. Přestože dispozice tomu nejsou zcela uzpůsobeny, respondenti skupiny č.2 se také vyjadřovali ve smyslu vyčlenění a **koncentrace velkých úložných prostor – maximálního využití dostupného prostoru** (forma vestavěných skříní). Jedním již dlouhodobě doporučovaných řešení úložných prostor v bytě viz /17, 32/ je stavebně dispoziční řešení bytu, které obsahuje vhodné prostory pro vybudování komor apod. Problematickou stránkou těchto řešení se v některých případech může jevit finanční náročnost optimální velikosti bytu.

V průběhu kvalitativní studie byly hledány atributy funkce daného druhu nábytku pro obě skupiny respondentů, o kterých zákazník při výběru uvažuje. Jejich souhrn je pro jednotlivé sortimentní skupiny uveden v 6.3.3.1- 5; tabulky zároveň dokládají některé posuny v požadavcích na funkci zkoumaného nábytku. Nejvíce patrné jsou **změny zejména u nábytku do obývacího pokoje** viz 6.3.3.1, jak je patrné ze souhrnné tabulky jedním z hlavních zdrojů byl vývoj techniky (audiovizuálních přístrojů, informační technologie).

Obecně lze říci, že **vývoj techniky** je jedním z nejdynamičtějších faktorů ovlivňujícím vývoj funkce nábytku. Přístroje mění mnohé činnosti, umožňují vznik nových činností (hry po síti, přehrávání hudby v digitálním formátu atd.). Výraznými proměnami prochází design přístrojů (např. změny rozměrů). Zobrazovací technika (velkoplošné obrazovky) vytvořila na úložný nábytek požadavek zavěšení zobrazovací techniky, zvětšení volné plochy pro obraz, interaktivní práci na ploše zobrazovací jednotky. Získání dostatečně velké volné plochy na úložném nábytku se může stát jednou z důležitých funkcí úložného nábytku. Zmenšení hloubkových rozměrů audiovizuální techniky se projevilo menšími nároky na hloubku úložného nábytku (tzv. mediálního nábytku).

Některé názory respondentů na způsob zařizování či preferencí jsou v rozporu s logickými úvahami v kontextu funkčnosti nábytku. Vznikají tak mnohé **paradoxy** např. respondent

s předpokládanou potřebou většího množství věcí v koupelně má požadavek na minimum nábytku do koupelny.

Obecný trend vývoje funkce úložného nábytku, nejen dle preferencí zákazníků, ale i sortimentu na trhu s nábytkem, je možné popsat hlubší profilací výrobků spadajících do kategorie malých úložných prostor a velkých úložných prostor. **Velké úložné prostory** se profilují směrem k co nejefektivnějšímu způsobu ukládání, zatímco **malé úložné prostory** směrem k dalším funkcím sledování TV, způsob vystavení předmětů, zaplnění prostoru, vytvoření odkládací plochy apod.

Při souhrnu poznatků z jednotlivých zkoumaných úhlů pohledu na problematiku, ať už se jedná o trendy podporované výrobcí či jednotlivé názory respondentů lze dospět k závěru, že šířka nabídky různých řešení pro konkrétní situaci přispívá k individualizaci konečných řešení pro jednotlivé zákazníky z kvalitativního pohledu.

Pravděpodobným dalším stupněm vývoje v některých skupinách nábytku může být hlubší **integrace techniky s nábytkem**. Některé pokusy byly prováděny již v 60. či 70 letech, avšak dnešní stav techniky je tomuto více nakloněn.

Vztah vývoje techniky a funkce některých druhů nábytku jsou zdokumentovány na následujících příkladech nábytku, který je používán v současnosti a navržen pro potřeby minulosti. Uvedené příklady **funkčně vyhaslého nábytku** byly získány nejen od zúčastněných respondentů. Funkčně vyhaslý nábytek je v domácnostech stále používán, pro vylepšení své funkce je doplněn dalšími prvky.

Funkční zastaralost uživatelé nevnímají na již pořízeném nábytku. Zda nábytek odpovídá jejich současným nárokům z hlediska funkce uživatele zvažují při nákupu nového nábytku.

Mezi funkčně nejzastaralejší úložný nábytek v domácnostech často patří sestava úložného nábytku do obývacího pokoje. To odpovídá vývoji celkového účelu obývacích prostor. Funkce obývacího prostoru se posunula a uživatelé hledali více prostoru zejména pro audiovizuální techniku (viz tabulka č.19) Zobrazené soustavy úložného nábytku jsou navrženy tak, aby odpovídaly funkčním požadavkům doby, ve které byly vyrobeny. Výraznými prvky v sestavách jsou vitríny, bary, prostor pro ukládání oděvů a prádla (viz tabulka č.21). Funkčně vyhaslým nábytkem se může stát také nábytek nevhodně navržený i v současné době.

Obr.č.140 Sestava úložného nábytku do obývacího pokoje kolem r. 1972, Dobové funkční prvky – výstavní prostory, minibar, prostory které uživatel v současnosti postrádá – prostor pro multimédia, úložný prostor je využit pro již nepoužívané předměty

Obr.č.141 Sestava úložného nábytku do obývacího pokoje kolem r. 1983, Dobové funkční prvky – úložný prostor na desky, prostor pro televizi (nevhodné rozměry donutili respondenta vyčlenit televizi ze sestavy), minibar i prostor pro ukládání oděvů

Obr.č.142 Ilustrace rychlého vývoje techniky během posledních 15 let. Respondent doplnil již nevyhovující tv stůl (z funkčního hlediska) dalším „podstavcem“ pro satelitní přístroj

Obr.č.143 Sestava úložného nábytku do obývacího pokoje kolem r. 1958, Dobové funkční prvky – výstavní prostory, minibar, prostor pro ukládání „slavnostního“ servisu; Prostor pro ukládání lůžkovin v současné době slouží spolu s vyrobeným nástavcem pro video jako televizní stolek.

Obr.č.144 Úložný nábytek do obývacího pokoje kolem r. 1935, před chystanou adaptací bytu
 Nábytek obsahuje dobové funkční prvky, Zvýrazněna je adaptace pro používání hi-fi soupravy (uživatel by ji preferoval v odpovídající výšce; Zvýrazněné vystavené předměty jsou doplněny pohledy z cest – viz. atribut vzpomínek – vytvoření domova viz.6.3.3.1
 Zvýrazněná část mimo úložného prostoru ukazuje současné uložení sportovního vybavení pro něž uživatel bytu nemá dostatek úložného prostoru, a zároveň ilustruje posun funkce nábytku

Obr.č.145, 146 Detaily zvýrazněné na obr.č. 145; Adaptace pro používání hi-fi soupravy, Současný stav ukládání sportovního vybavení

Jak ukazuje shromážděný materiál, je vývoj funkční složky designu nábytku nedílnou součástí tvořící samotnou podstatu nábytku. Funkční forma současného nábytku ze současného pohledu se zdá být samozřejmá a logická, z hlediska dlouhodobého je zcela, zvláště v některých případech, proměnlivá (zejména u úložného nábytku jak potvrzuje Koželka /2/).

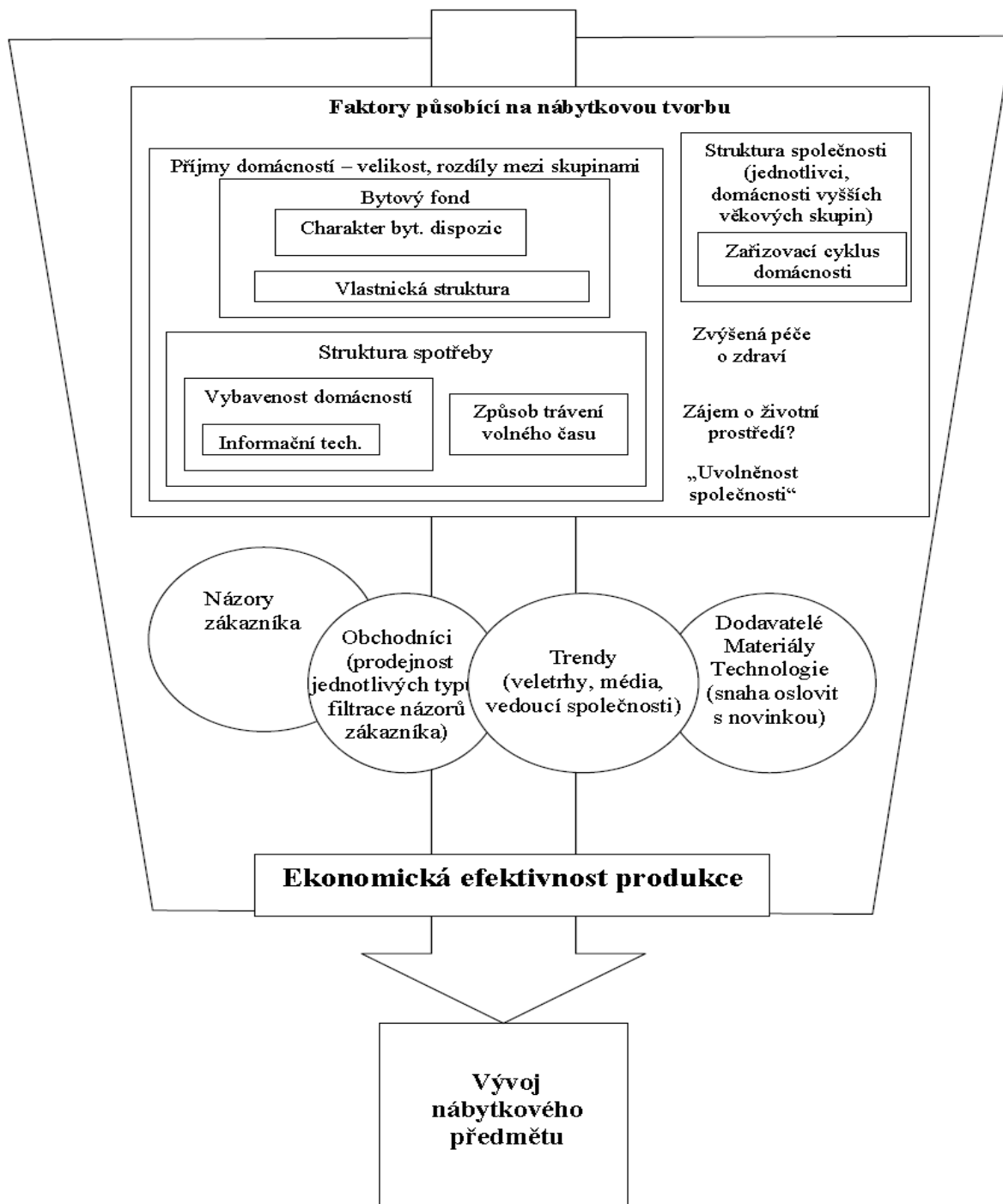
Shrnutí příčin (trendů statistiky), reakce trhu a projevů u uživatelů je uvedeno v následující tabulce č.23.

Charakteristika předchozího stavu	Zaměření na průměrného uživatele
Socioekonomické trendy - podmínky vývoje	Trendy trhu - projevy změn
Změny ve struktuře společnosti - domácnosti jednotlivců, domácnosti osob vyššího věku	Změny v zařizovacím cyklu – počet, načasování Segmentace trhu, vznik specializovaných výrobků
Nárůst příjmů domácností – rozdílu v příjmech mezi soc. skupinami	Segmentace trhu - větší variabilita postojů z hlediska kvality Možnost výběru, individualita zákazníka Časopisy bytové kultury
Změny ve vlastnické struktuře bytového fondu, nárůst obytné plochy na osobu	Prostorově náročnější nábytek (viz. trend u sedacích souprav)
Růst výdajů za průmyslové zboží Růstu vybavenosti domácností. – PC v domácnosti	Specializovaný nábytek pro techniku – hifi/ TV nábytek, dobíjecí stanice apod.
Změny ve způsobu práce - vývoj počtu obyvatel vykonávající zaměstnání doma	Domácí pracovny
Společenská neformálnost	Neformální sedací nábytek - sedací pytle apod.
Růst výdajů za drogistické zboží	Nábytek do koupelen
Postoje uživatele – konkrétní příklady	
Nábytek do obývacího pokoje	
- ukládání hlavně oblečení zakázáno, centrum společensko zábavní, multimediální technika - pasivní zábava - sledování televize, záznam obrazu a zvuku - domácí kino - aktivní zábava - multimediální hry, práce s počítačem, společenské hry	
Domácnost E2 60 04 2: „Protože nechci, protože se mi to nelíbí úplně nejzazší řešení by bylo mít šatní skříň v obýváku.“	
Domácnost A1 40 84 3: „nějaké ozdoby kvůli vzpomínkám na dovolený a co jsi od koho dostala.“	
Domácnost B2a 30 97 3: „Zachovat tu místnost v tom, že to nebude skladiště ale bude to okrasa.“	
Velké úložné prostory – ukládání oděvů, ostatní předměty	
- změřeni u zákazníka/ variability rozměrových řad - maximální využití dostupného prostoru, koncentrace úložných prostor - vyčleněný vnitřní prostor pro sportovní potřeby, sezónní oděvy - široký výběr vnitřního vybavení, vnitřní zásuvky s průhledným čelem, výsuvné police, drátěný program, výklonné šatní tyče	
Domácnost B2a 30 97 3: „Lidé chtějí více prostoru na šaty, protože mají více oblečení, které chtějí obměňovat.“	
Domácnost E2 60 04 2: „V ložnici mám vestavěné skříň pro maximální využití prostoru. speciální vnitřní vybavení se mi moc líbí z důvodu přehlednosti – hledám zvláště kalhoty a sako. Výsuvná šatní tyč – jsem to použila zatím jen jednou, když nemůžu něco doopravdy najít.“	
Domácnost B2b 45 04 3: „Do nového bytu jsme si nechali udělat šatnu, abychom měli kam dát i věci na sport.“	
Domácnost D2 95 06 1: „U nových skříní se mi líbí sklápěcí šatní tyče. Dolů si můžu dát více šuplíků a hořejšek je maximálně využít.“ „Do domu by jsem si chtěla určitě pořídit samostatnou šatnu. Do ní by se vešli i věci, které se nevejdou normálně do skříně.“	
X	
Funkčně vyhaslý nábytek	

Tabulka č.23 Souhrn příčin změn funkce nábytku – socioekonomických trendů, reakcí trhu a příkladů z pohledu zákazníků

Následující schéma shrnuje nejdůležitější faktory působící na vývoj nábytku včetně těch, které působí v dlouhodobém horizontu.

Kromě vnějších faktorů mohou mít vliv na vývoj funkce nábytku také další faktory řídicí se komerční úspěšností. Jedná se například o zájmy dodavatelů materiálů, kování atd.; vlastní názor průmyslu na budoucí vývoj, názor obchodníků jaký směr hodnotí jako perspektivní nebo směry vývoje ostatních odvětví. V konečném důsledku je úspěšnost vývoje porovnána s mírou potencionálního zisku.

Obr.č.147 Schéma faktorů působících na vývoj funkce nábytkového předmětu

8. Závěry - návrh možných řešení

Výše uvedené shrnutí (viz kap 7) přináší netradiční způsob pohledu na vývoj nábytku a zároveň tvoří analytický příspěvek k historii nábytkové tvorby. Pro splnění cílů (viz kap. 4) byly popsány vazby ve vývoji funkce nábytku, které se mohou stát součástí teoretické přípravy tvůrců nábytku. Jak ukazují popsané trendy, z dlouhodobého hlediska přináší větší spolupráce s ostatními obory hlubší inovace funkce nábytku a bude klíčová pro vývoj odvětví v budoucnu. Nové formy nábytku mohou vycházet ze způsobů používání techniky. Dalším směrem ve vývoji progresivního směru navrhování bydlení může být v komplexní řešení bydlení zohledňující individualitu zákazníka. Integrace velkých úložných prostor do řešení (např. dřevostaveb), ale ve smyslu individuálního přístupu k zákazníkovi spolu s variabilitou řešení může tvořit jeden ze směrů vývoje bydlení.

Mezi témata, která tento výzkum otvírá lze zařadit: optimalizaci procesů zakázkové výroby, profilaci atributů produktu (výrobek i servis atd.) pro přesnější segmentace trhu s nábytkem v ČR, sestavení požadavků na nábytek pro obyvatele vyššího věku v ČR, ergonomicko designérské studie nábytku pro nové činnosti.

Hlavním cílem této práce bylo navržení vhodných nástrojů dle zmapovaných trendů pro navrhování nábytku viz kap. 4. Na základě získaných poznatků práce navrhuje dva druhy inovačních postupů týkajících se požadavků kladených na nábytek včetně úložného.

První návrh se týká získávání a zpracovávání informací od zákazníka ohledně nabízených produktů (viz 8.1). Návrh vychází ze směru, který chápe úzkou vazbu se zákazníkem jako konkurenční výhodu. Zároveň tento návrh ukazuje možnosti uplatnění použitých metod kvalitativního výzkumu ve vývoji nábytku pro přesnější zaměření produktového portfolia. Další kroky ve vývoji tohoto nástroje by měly směřovat ke zpracování modelových scénářů a jejich otestování v komerční praxi.

Druhý návrh 2D model lidského těla pro CAD (viz 8.2) sleduje směr vytváření individuálních projektů a vysokou integraci CAD systémů do projektování. Proporčně figura vychází z ISO a EN norem. Pomocí figury lze vytvářet individuální ergonomické studie nebo usnadnit ověřování rozměrové správnosti projektu. Další kroky u tohoto návrhu mohou směřovat k ověření rozměrové správnosti figury pomocí experimentálního měření postav a dále vytvoření 3D modelu figur.

Navrhovaná řešení sledují soudobé trendy ve vývoji produktů a mohou nalézt své uplatnění i za hranicemi nábytkářského průmyslu.

8.1 Informační nástroje

V současném prostředí trhu se do popředí zájmu dostává schopnost práce výrobce s individualitou zákazníka. Jedním z nástrojů efektivního způsobu získávání informací o výrobcích, zejména pro velké společnosti, by mohla být integrace kvalitativního výzkumu do své marketingové strategie. Metody kvalitativního výzkumu byly zejména využívány humanitními vědami, jako je sociologie či psychologie. Následně byly přeneseny do příbuzných oborů jako např. marketingu. V samostatném vývoji výrobků se začaly tyto metody uplatňovat v automobilovém průmyslu pro posuzování prototypů a vývoje nových konceptů. Prototypy a koncepty nových výrobků se v nábytkářském průmyslu ve většině případech hodnotí principem benchmarkingu. Mnoho českých společností získává informace přes své obchodní partnery. Ve většině případů je tak přímá vazba se zákazníky v oblasti vývoje sortimentu minimální.

Nábytkářský průmysl v EU je vystaven velkému konkurenčnímu tlaku zejména ze strany asijských dovozců. V rámci vývoje nových výrobků jsou výrobci nuceni hledat stále nové inovace /115/.

Kvalitativní výzkum se zaměřuje na odhalování struktury vztahů v hlubším kontextu, vytváření nových koncepcí. Tak jak jsou použity kvalitativní metody výzkumu v 6.3.3.

Aktivní zapojení zákazníků do vývoje produktů může být jedním z perspektivních směrů vývoje. Prozkoumání vhodných oblastí pro účast zákazníků na vývoji nových výrobků by tak mohlo přispět k vytvoření nových konkurenčních výhod nábytkářského průmyslu EU.

Při zpracovávání kvalitativního výzkumu mají názory zákazníků určitá specifika, zároveň mohou být zpětnou vazbou s detailním pohledem na sortiment výrobků nebo design výrobků. **Systémové dotazování samotných prodávajících svých zákazníků s vazbou na centrální informační systém může vytvořit databázi informací pro vývoj nových produktů.** Jako příklad použití kvalitativního výzkumu je výše uvedená analýza atributů úložného nábytku viz 6.3.3.

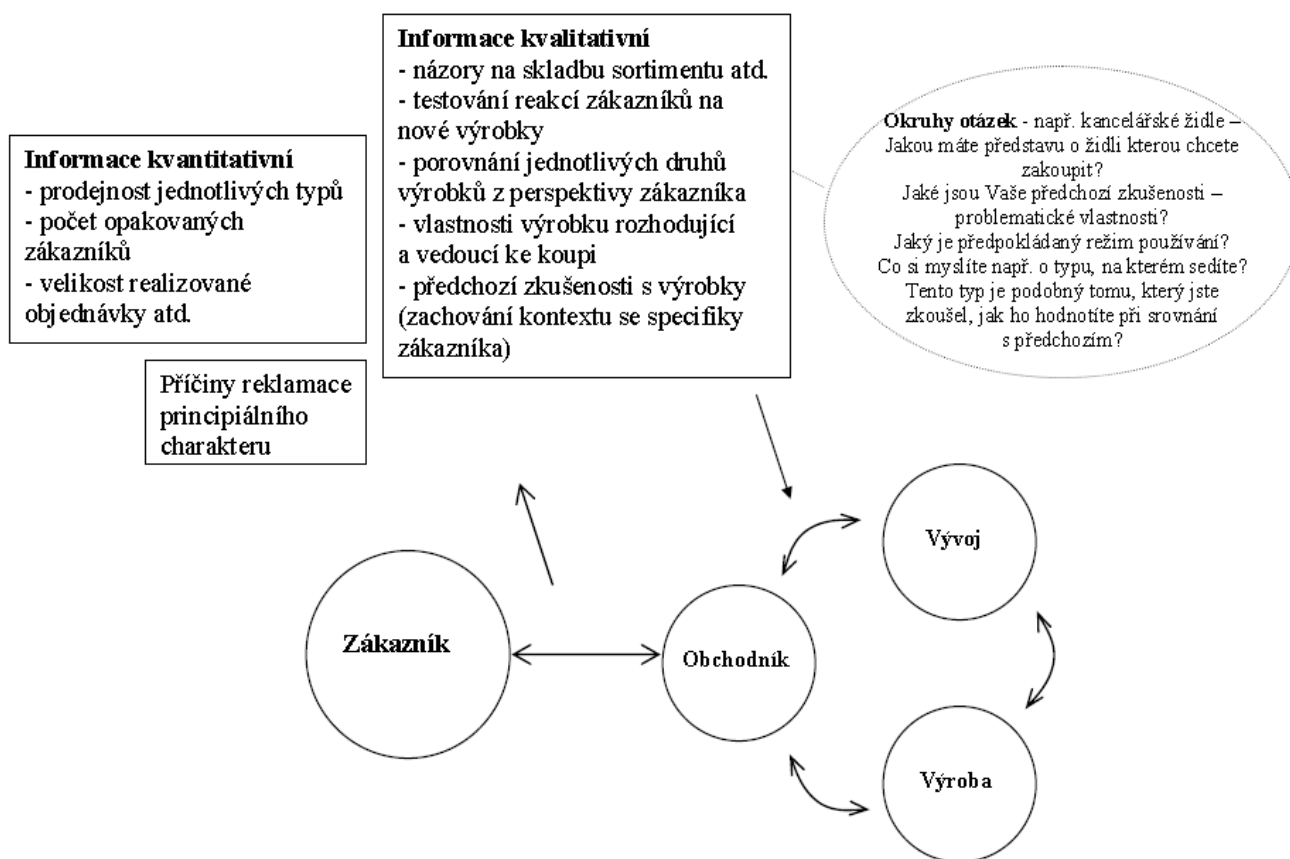
Rozsahem svého názoru jsou zákazníci spíše schopni subjektivně zhodnotit vzniklou inovaci a dát hrubé podněty pro úpravu. Schopnost vytvoření nových konkrétních představ o nových výrobcích mají spotřebitelé omezenou.

Samotní uživatelé nepřicházejí s inovacemi jsou spíše schopni inovace ověřovat a identifikovat se s novými funkčními představami. Uživatel vnímá konečnou fázi návrhu bez ohledu na další souvislosti skrývající se za vlastním návrhem, vnímá výrobek z určitého hlediska obráceným způsobem než tvůrce či výrobce.

Někteří uživatelé jsou schopni **přinést nový podmět** do vývoje zejména díky nespjatosti s problémem. Během výzkumu např. **domácnost B2a** přišla s podmětem na výrobu doplňků pro nábytek, zvyšujících bezpečnost dětí v interiéru. Zcela nové podměty jsou ze strany uživatelů jen ojedinělé. Toto tvrzení koresponduje s výzkumem Eric von Hippel /116/.

Jak bylo uvedeno v předchozím textu, kvalitativní výzkum lze použít pro získání podmětů sloužících pro zlepšení koncepce nového výrobku, spíše než hledání nové koncepce se spotřebiteli. Přesto používání kvalitativních metod výzkumu ve vývoji nábytku může přinášet jisté výhody. Zákazníci dokáží přinést důvody neprodejnosti či prodejnosti výrobku.

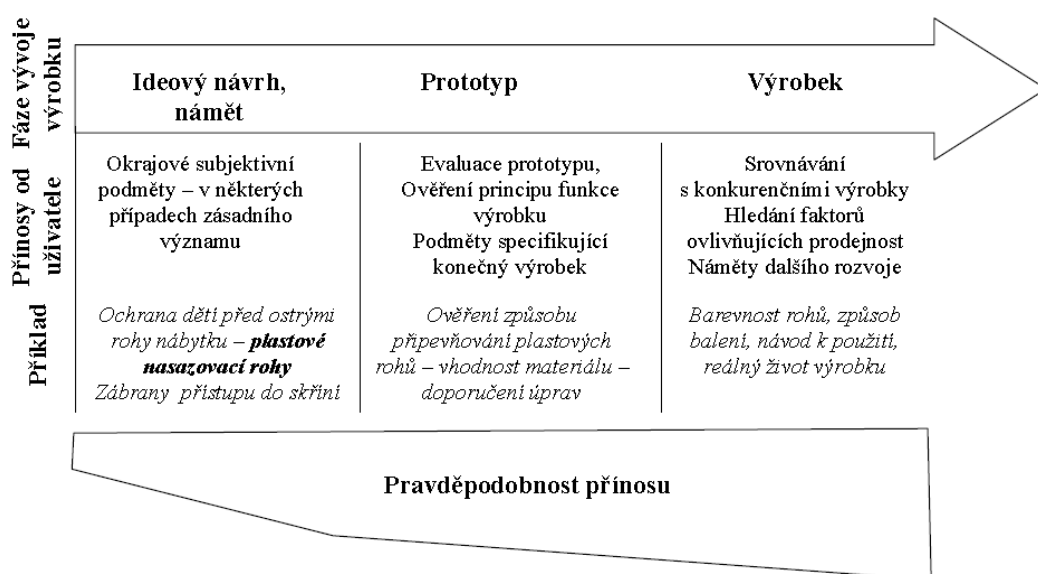
Tyto informace lze získávat řízeným dotazováním při prodeji výrobku a mohou být shromažďovány obchodním oddělením a dále provázány s oddělením vývoje viz obr.č. 148.

Obr.č.148 Druhy informací získaných od zákazníka kvalitativním výzkumem

Představy uživatele o konceptu výrobku se vyznačují prolínáním mnoha informací, které je nutné pečlivě utřídit: **Domácnost B1 30 80 3:** Když srovnáte množství kosmetiky, které máte v koupelně nyní a před 20 lety, bylo to ve stejné míře? „*Bylo to ale v menší míře, stačila na to taštička. Dneska toho mám plnou koupelnu.*“

(komentář k obr. T6) „*Jestli by neobtěžovalo to zavírat a otvírat; nesmělo by se to hýbat při otvírání. Neprášit se na to. Také bych chtěla vidět, co je uvnitř zásuvky a pak jestli by to šlo snadno umýt*“
V průběhu procesu vývoje výrobku, jak bylo pozorováno při zpracovávání 6.3.3., je uživatel schopen přijít s rozdílným množstvím informací viz následující schéma. Čím více se výrobek blíží své konečné formě, tím více jsou uživatelé schopni prezentovat svůj názor.

Obr.č.149 Množství informací získaných od zákazníka vs. fáze procesu vývoje

Popsaný příklad kvalitativního výzkumu viz 6.3.3. odhalil některá svá specifika při použití v oblasti vývoje výrobků obecně. Kvalitativní výzkum ze své podstaty přináší do procesu mnoho různorodých dat, které je nutné setřídít, a poté zpracovat ty relevantní. Mezi získanými údaji je možné identifikovat priority v potřebách jednotlivých skupin zákazníků. Nepostradatelnou součástí výzkumu tvoří správně definovaný soubor respondentů, jejichž názory utváří co nejširší spektrum problematiky, jak potvrzuje také Dishman /74/. Specificky v oblasti vývoje nových výrobků získává na významu možná názorová omezenost respondentů ve smyslu „být schopen analyzovat či přinést novou vizi“. Rozlišovací schopnost zákazníka je ve většině případech menší než u vývojových pracovníků; to však přináší korekce do vývoje výrobku z pohledu zákazníka a otestování reakce zákazníků na nový výrobek. Výsledky kvalitativního výzkumu umožňují přesněji definovat typického zákazníka tam, kde kvantitativní metody nejsou zcela

vypovídající např. profil zákazníka s ohledem na jeho preference v designu výrobků. Většině respondentů vyhovuje více se vyjadřovat k funkčnímu prototypu výrobku, což také redukuje množství nepřesností ve výzkumu. Uživatel je tedy schopen posoudit na základě svých **dosavadních znalostí** již zrealizovaný výrobek. Podměty ze strany zákazníka lze charakterizovat jako subjektivní a podpůrné podmínky pro vývoj nových výrobků (v oblasti nábytku), které mají však svůj nezastupitelný význam při hledání důvodů.

Nejen v oblasti nábytkářství je možné pomocí kvalitativních metod zkoumat skladbu nabízeného sortimentu z pohledu zákazníků. Získány mohou být charakteristiky preferovaných produktů, které slouží k efektivnějšímu zaměření produktového portfolia společnosti.

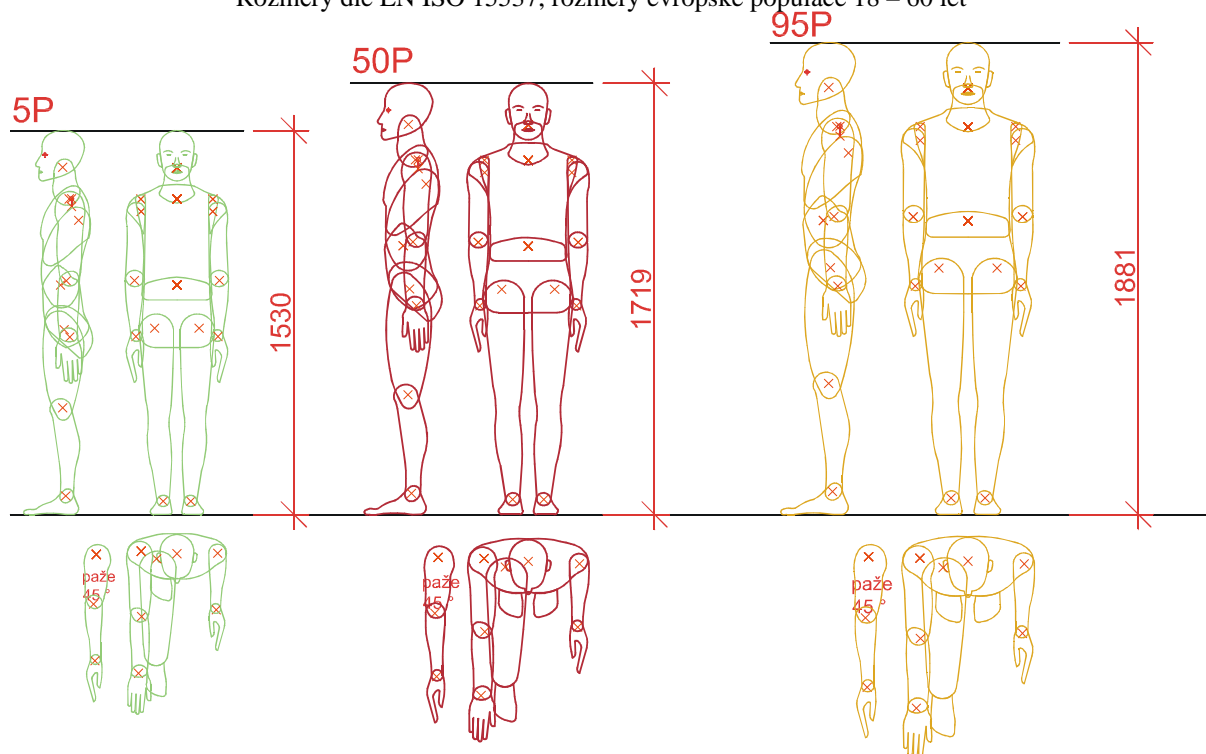
8.2 Zpracování ergonomických studií

Publikované podklady pro navrhování nábytku obsahují ergonomické parametry, které jsou sestaveny z antropometrických rozměrů průměrné ženské postavy většinou pro typové situace. S ohledem na zmapované trendy individuálního přístupu k zákazníkovi a řešení zcela individuálních situací spolu s masivním projektováním v prostředí CAD (viz předchozí kapitoly), může jedním ze směrů vývoje být větší míra využívání počítačových modelů lidského těla.

Tento systém poskytuje výhody kontroly správnosti rozměrů konkrétního projektu a sestavení vlastních ergonomických studií konkrétní situace. Navrhované ergonomické parametry zakládají na obecných antropometrických rozměrech viz ČSN EN ISO 7250. Jednotlivé rozměry konkrétních situací, dle navrženého systému, jsou definovány obecnými antropometrickými body viz obr. 139. Tento systém dokáže více zohlednit specifika každé postavy zákazníka. Pro usnadnění návrhu v CAD prostředí byl vytvořen rovinný model lidské postavy rozměrově odpovídající EN ISO 15537. Model je definován ve třech rozměrových variantách a to P5, P50 a P95. Pomocí tohoto modelu jsou níže demonstrovány příklady jednotlivých situací s aplikací funkčních rozměrů (výkresy v měřítku viz přílohy). Metodika zpracování modelu viz Vaniš 2007 /117/, Lejsal /120/.

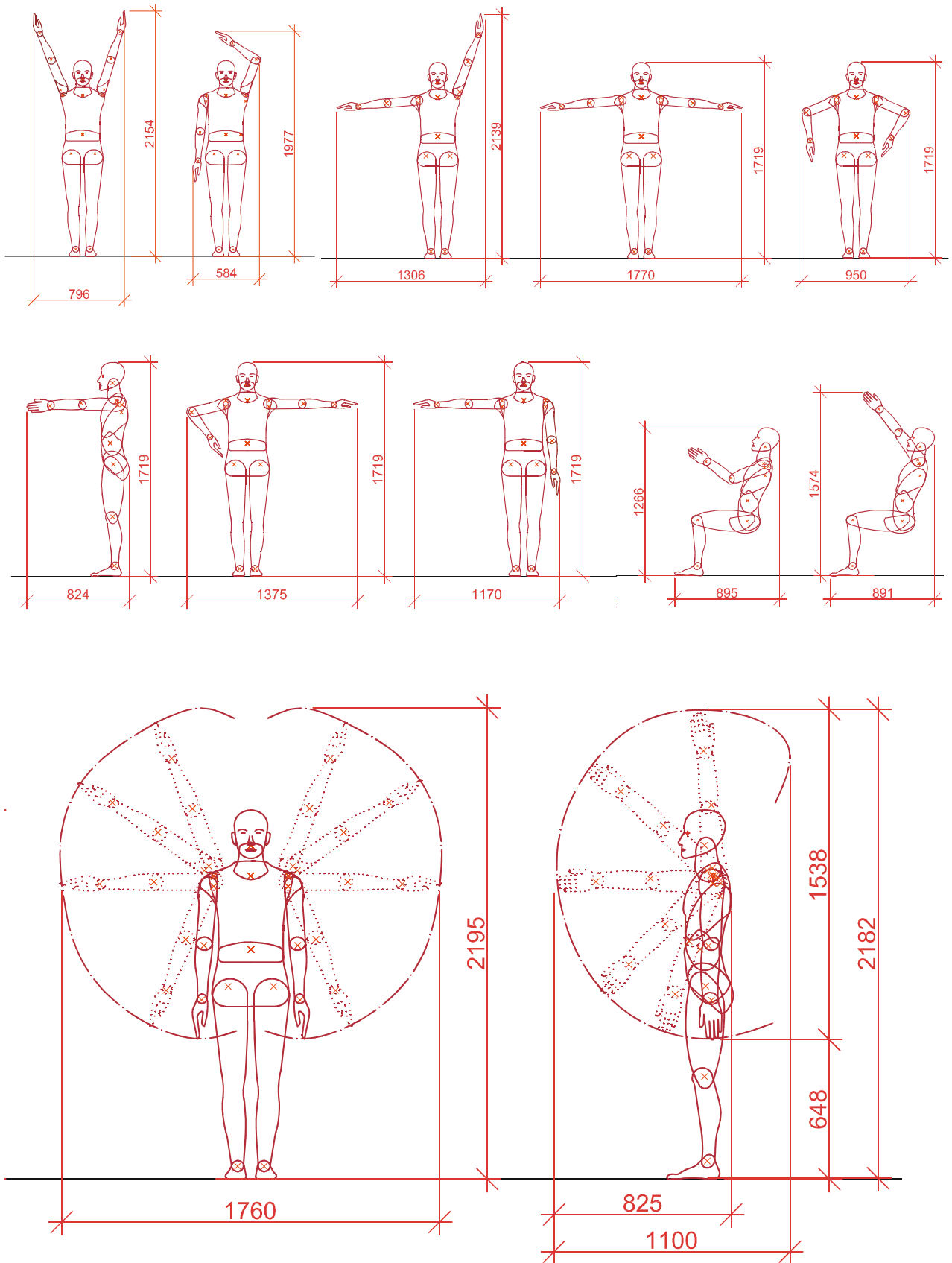
8.1.1 Schéma vytvořeného 2D modelu lidského těla, určeného pro projektování

Rozměry dle EN ISO 15537, rozměry evropské populace 18 – 60 let

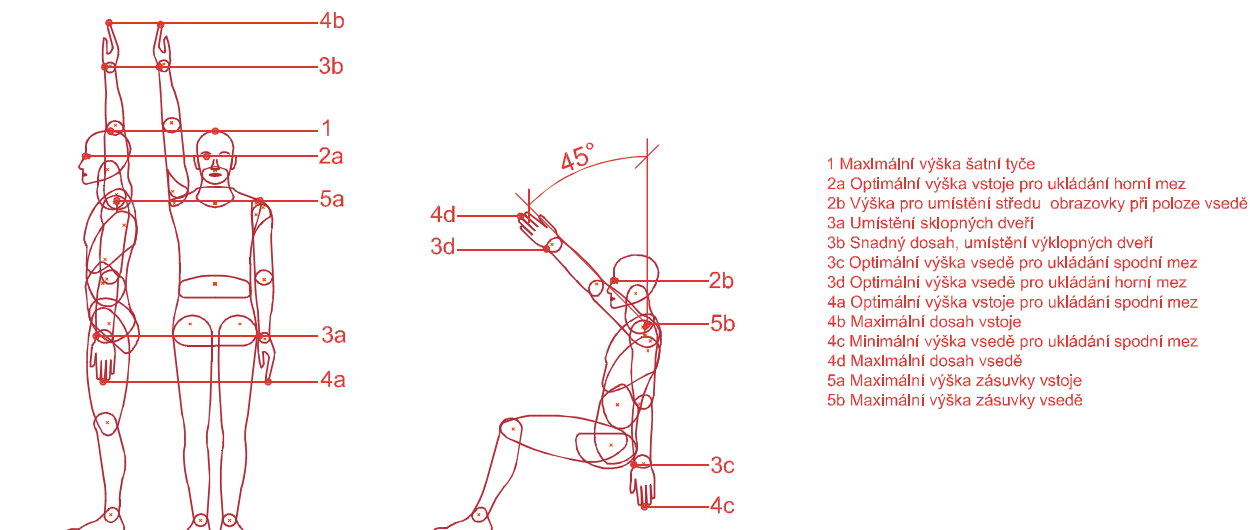
Obr.č.150 2D model lidského těla - vytvořeno dle EN ISO 15537, M. Prokopec Antropologické charakteristiky obyvatelstva České republiky s přihlédnutím k potřebám ergonomie /118/, Human factors Design Standard (HF-STD-001)- úřadu FAA USA /119/, ČSN-EN 547-3

8.1.2 Příklady navrženého modelu v různých polohách P50

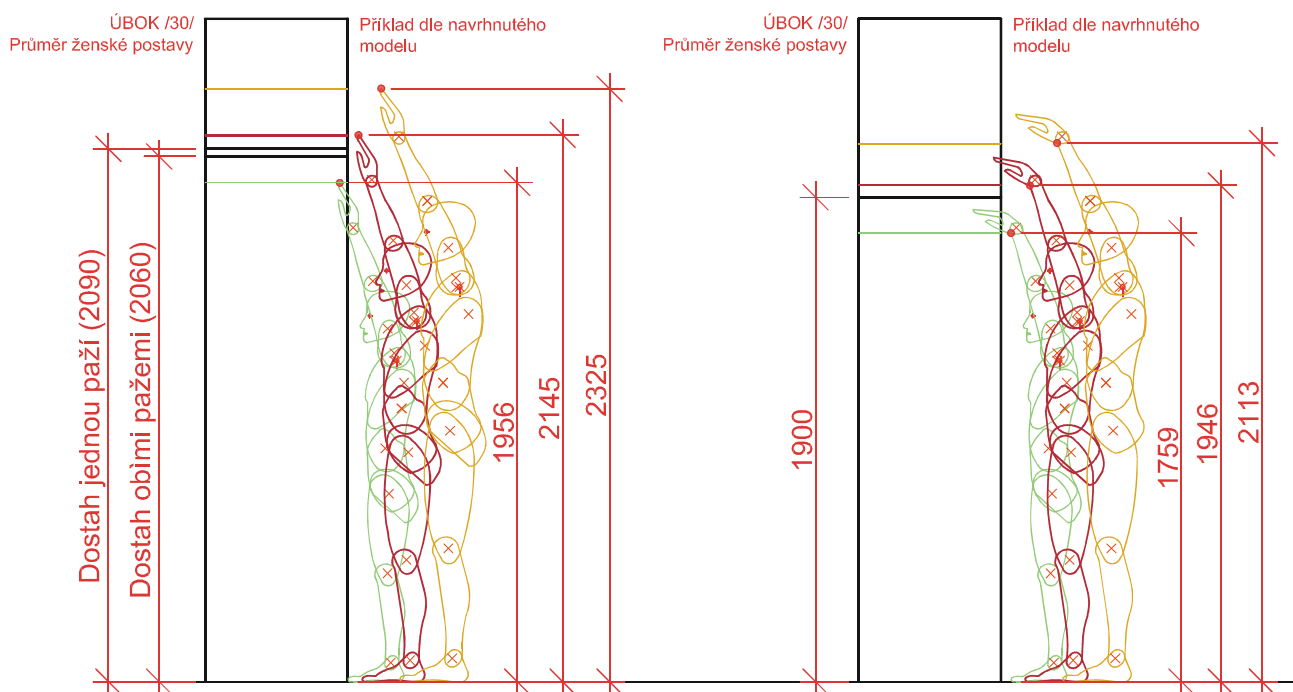
8.1.3 Navržený systém vybraných antropometrických bodů

Definice jednotlivých rozměrů dle ČSN EN ISO 7250.

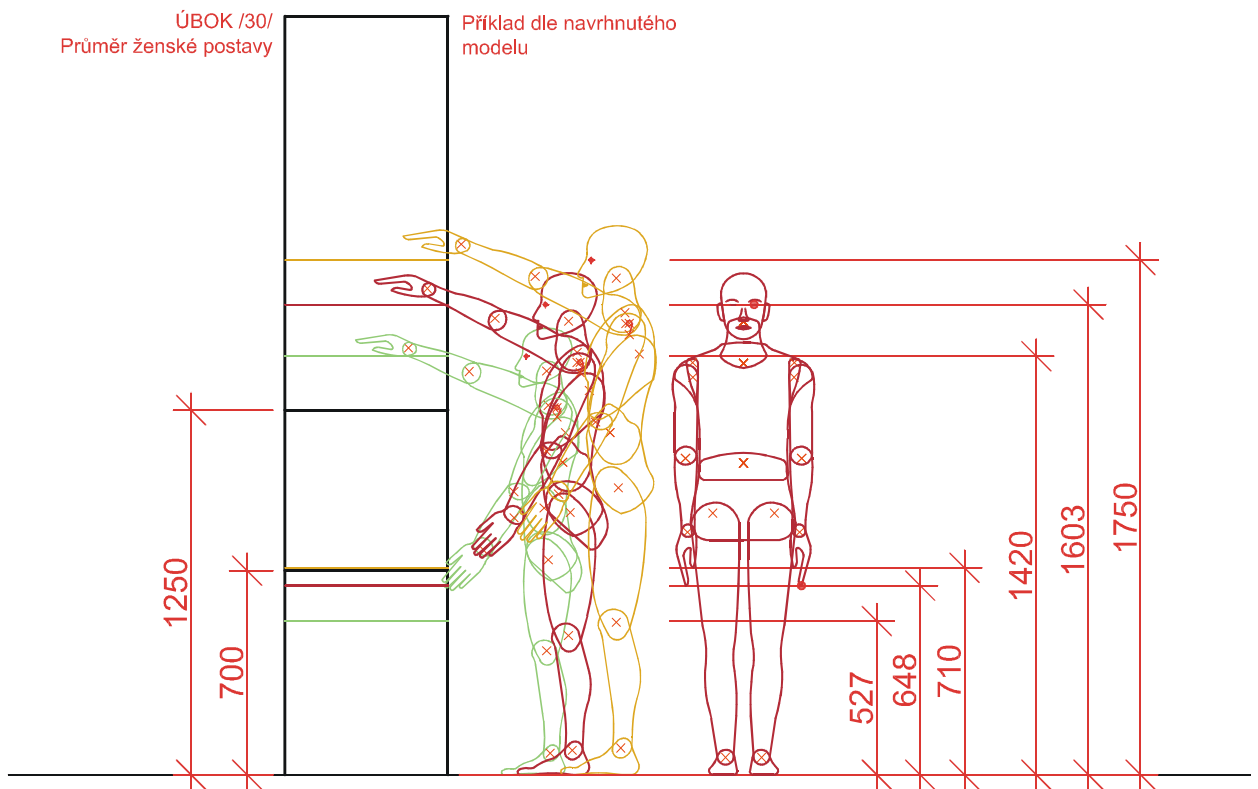
Obr.č.151 Systém vybraných antropometrických bodů pro navrhování úložného nábytku

8.1.4 Příklady situací – modelace parametrů navrženou figurou

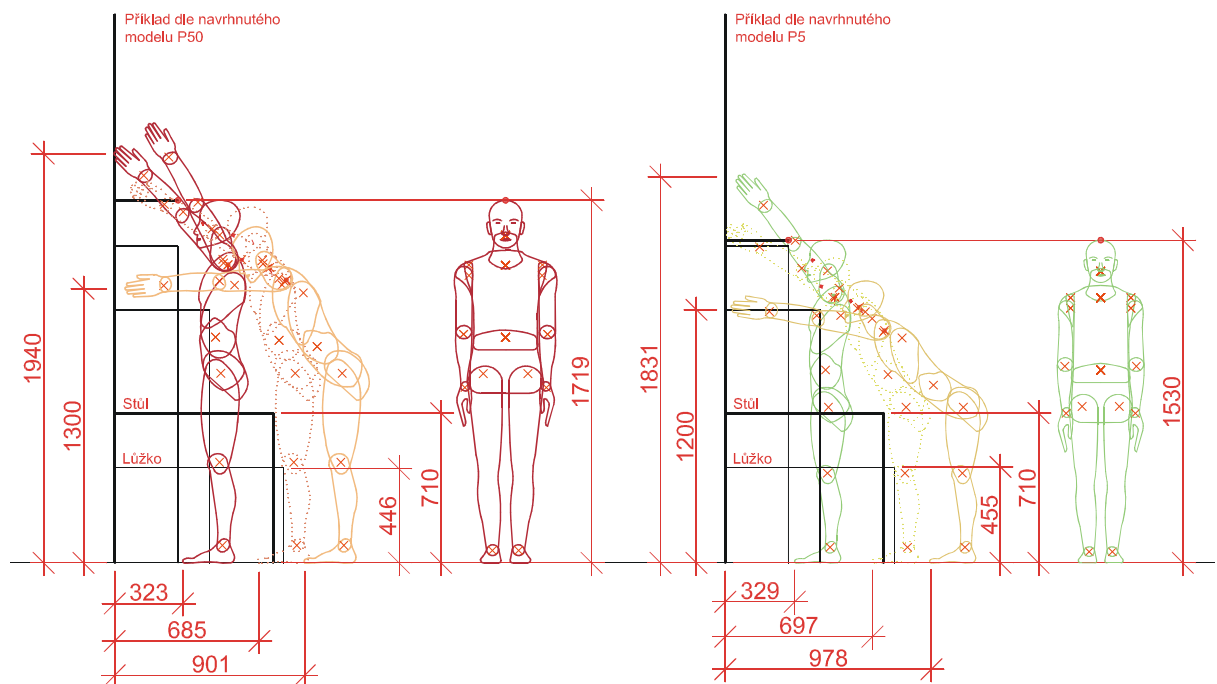

Obr.č.152 Maximální dosah P5, P50, P95

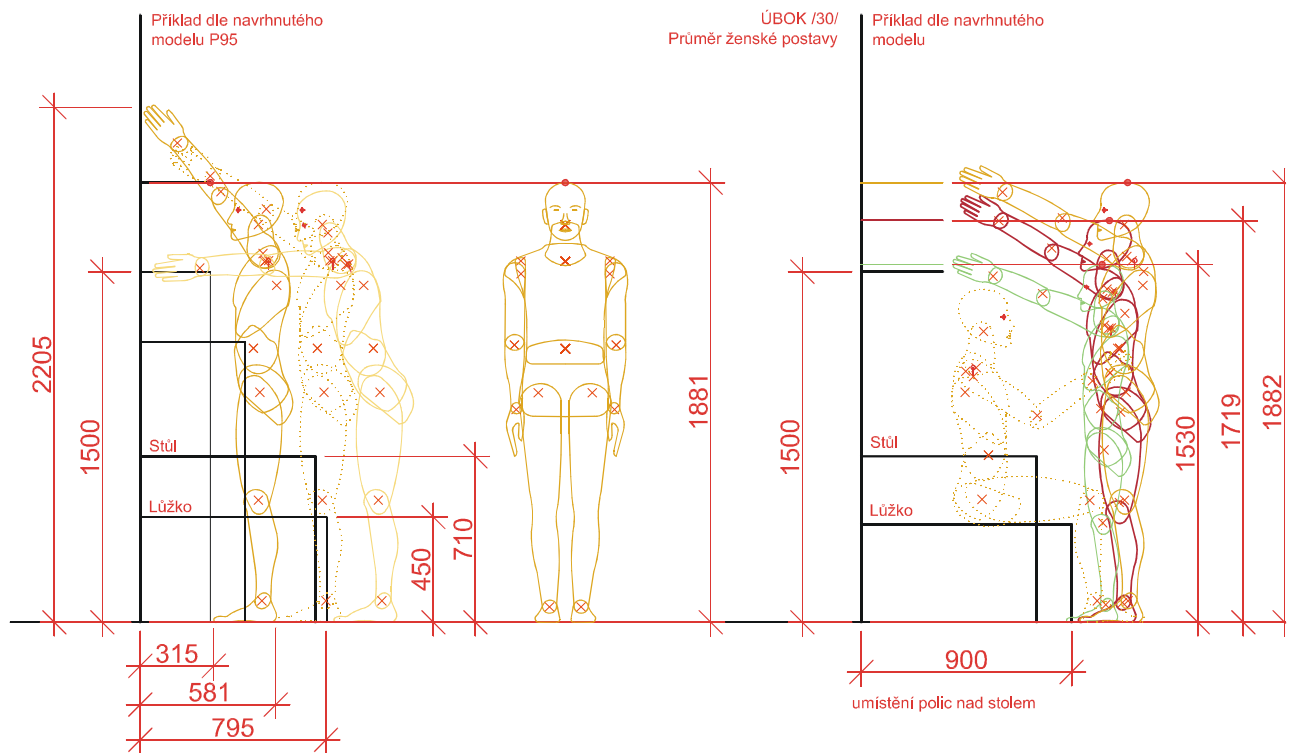
Obr.č.153 Snadný dosah P5, P50, P95

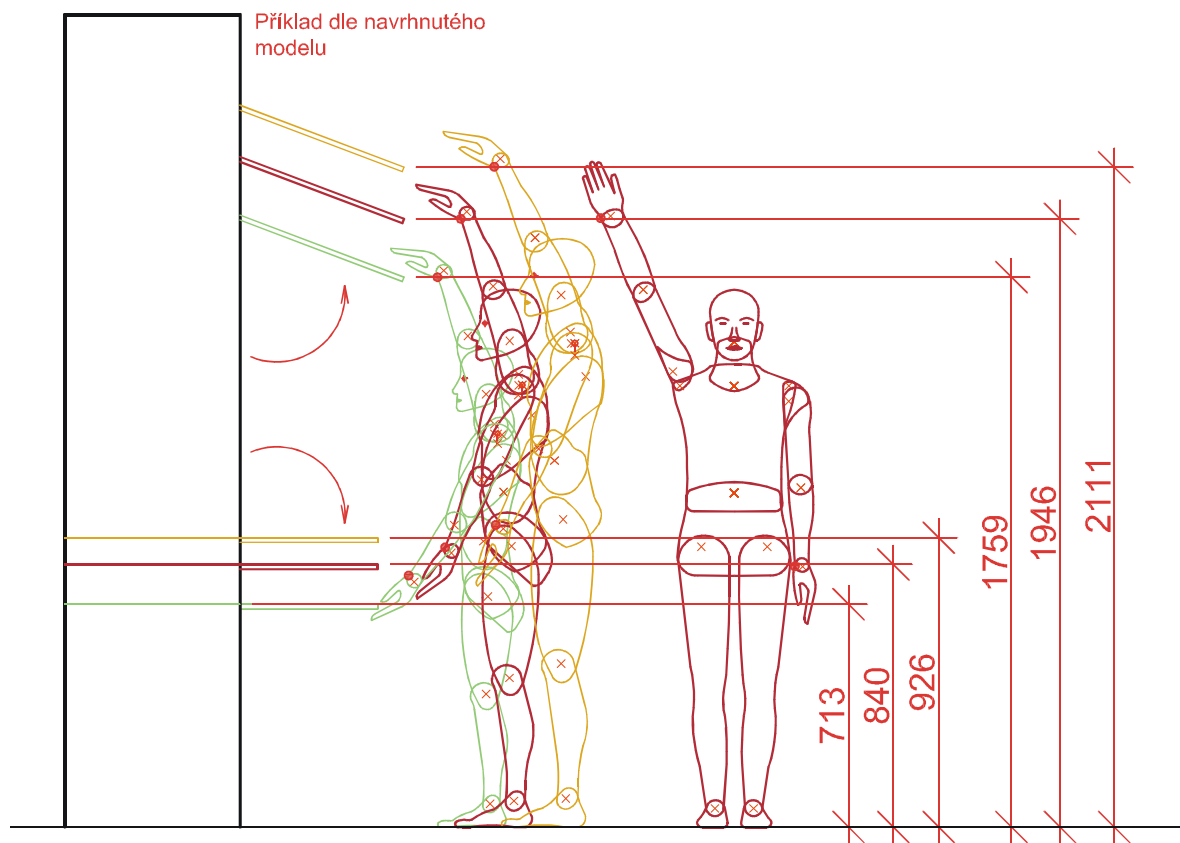
Obr.č.154 Optimální prostor pro ukládání vstoje - spodní a horní mez P5, P50, P95

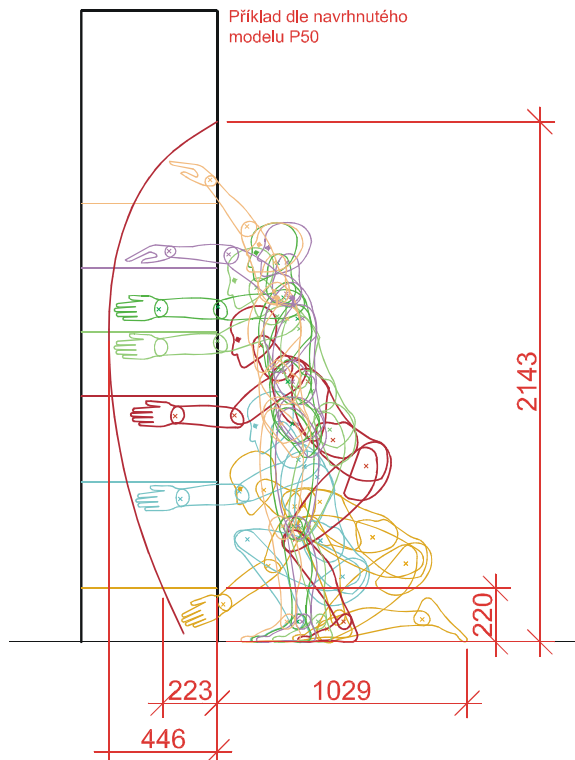
Obr.č.155 Maximální dosah omezený zábranou P50, P5

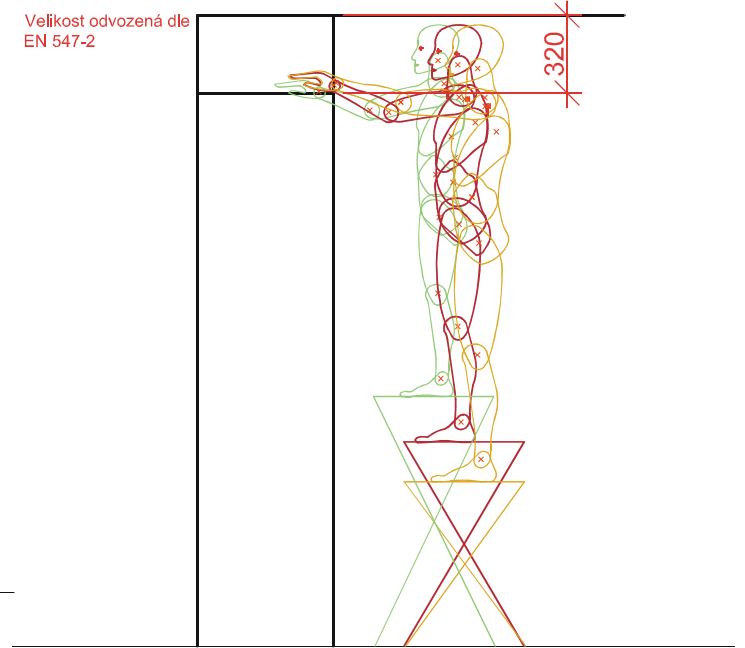
Obr.č.156 Optimální prostor pro ukládání spodní a horní mez P5, P50, P95

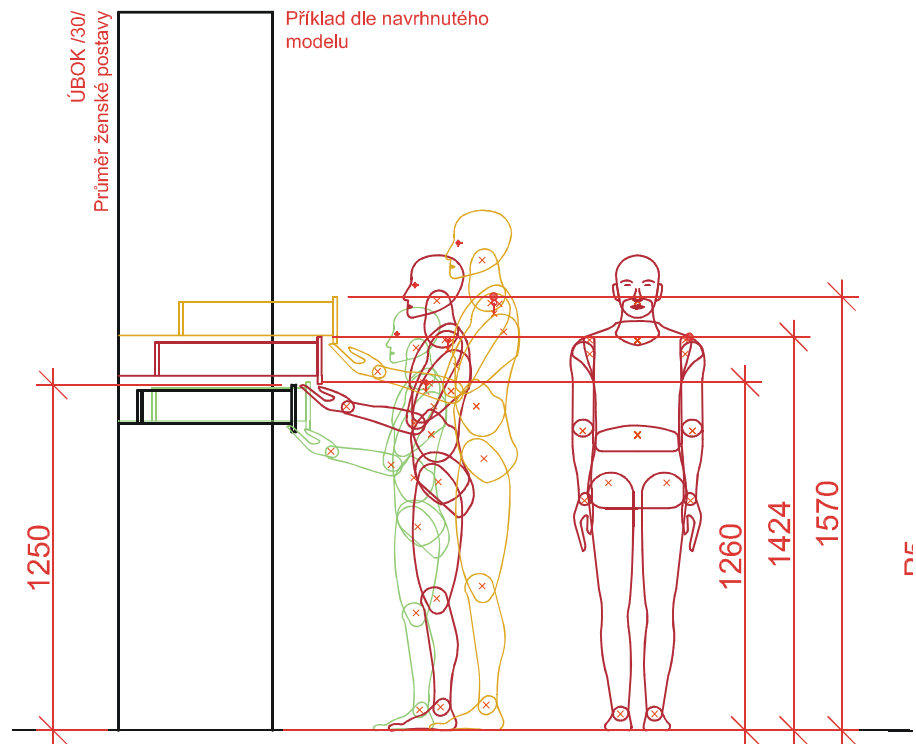
Obr.č.157 Umístění sklopných a výklopných dveří P5, P50, P95

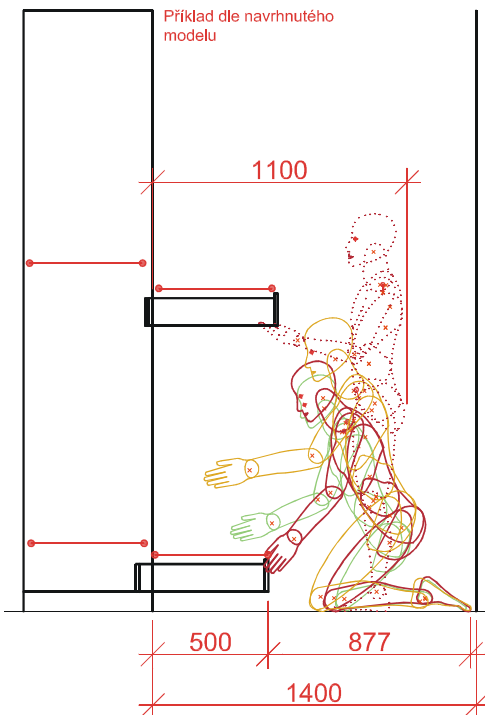
Obr.č.158 Dosah omezený policemi P50

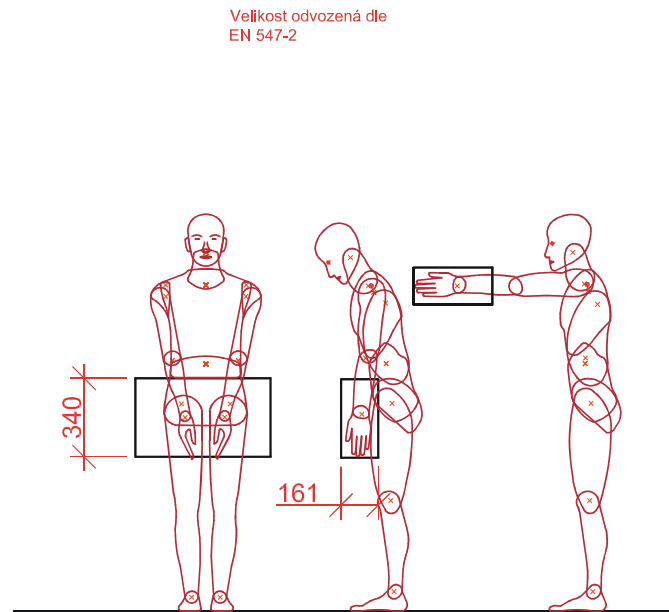
Obr.č.159 Minimální vzdálenost police od stropu

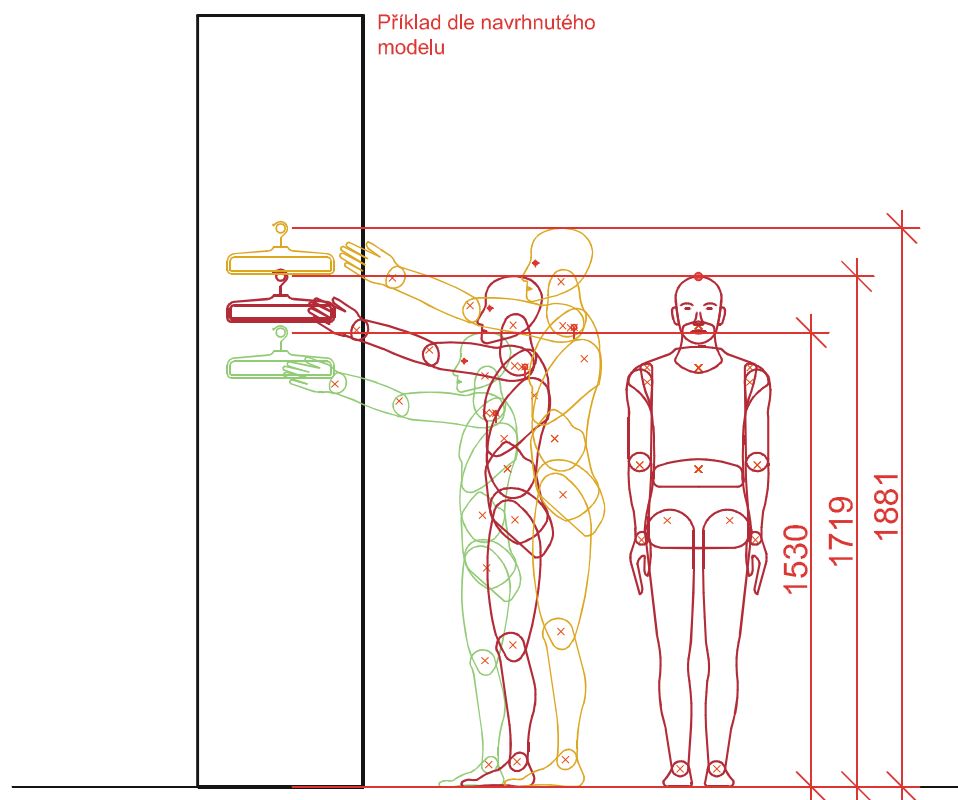
Obr.č.160 Maximální výška zásuvky P5, P50, P95

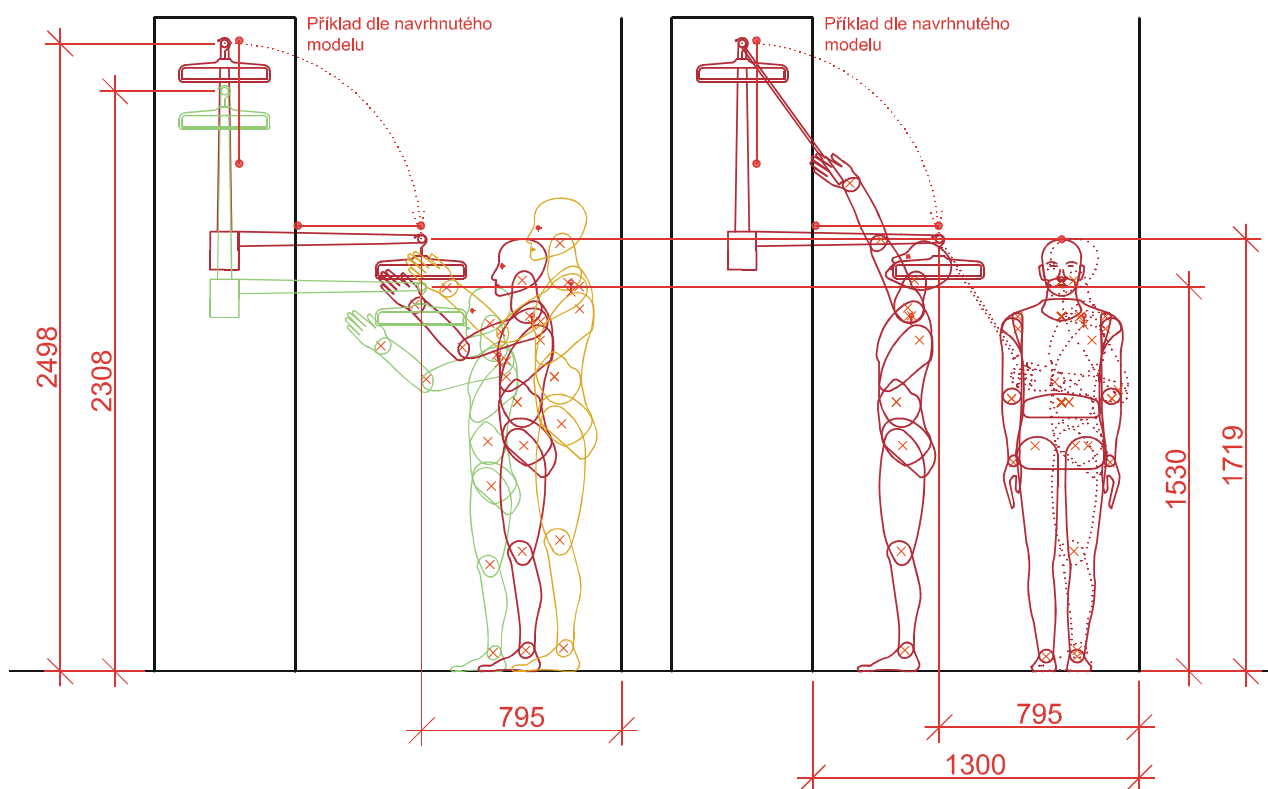
Obr.č.161 Prostor před zásuvkou

Obr.č.162 Velikost otvorů

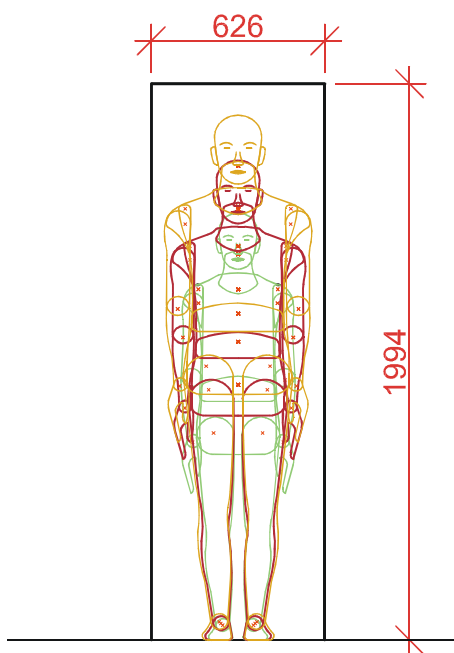

Obr.č.163 Maximální výška šatní tyče, P5, P50, P95

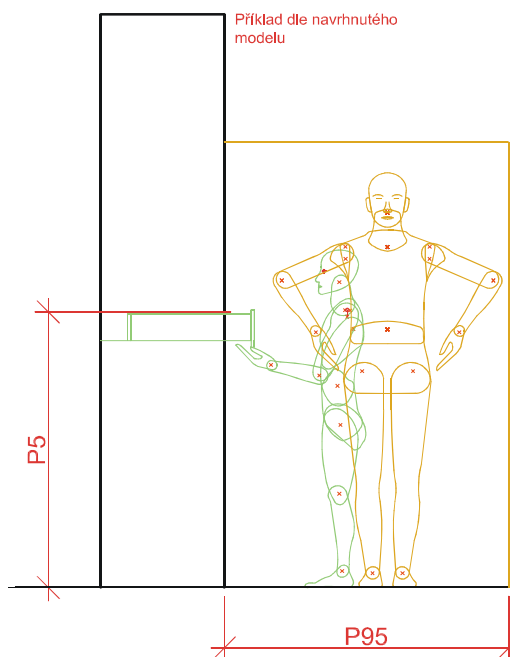

Obr.č.164 Prostorová náročnost výklopné šatní tyče, P5, P50, P95

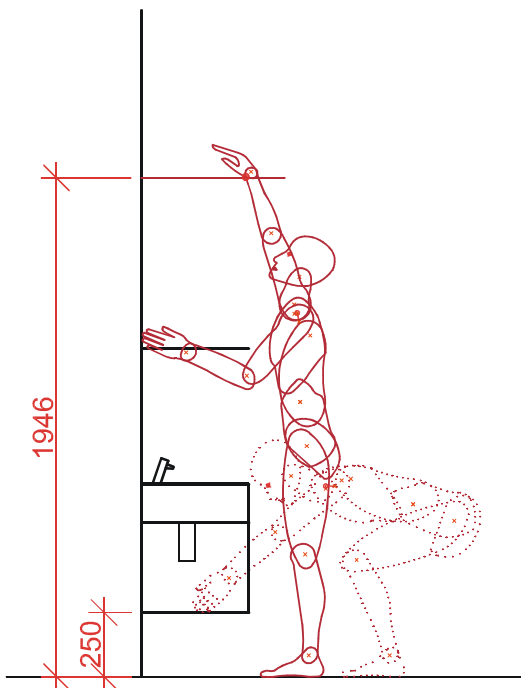
Velikost odvozená dle
EN 547-2

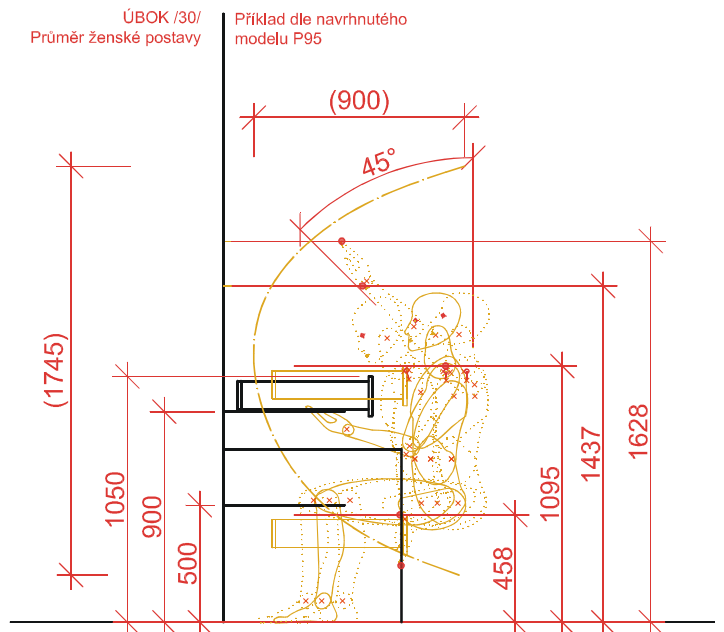
Obr.č.165 Minimální velikost průchodu

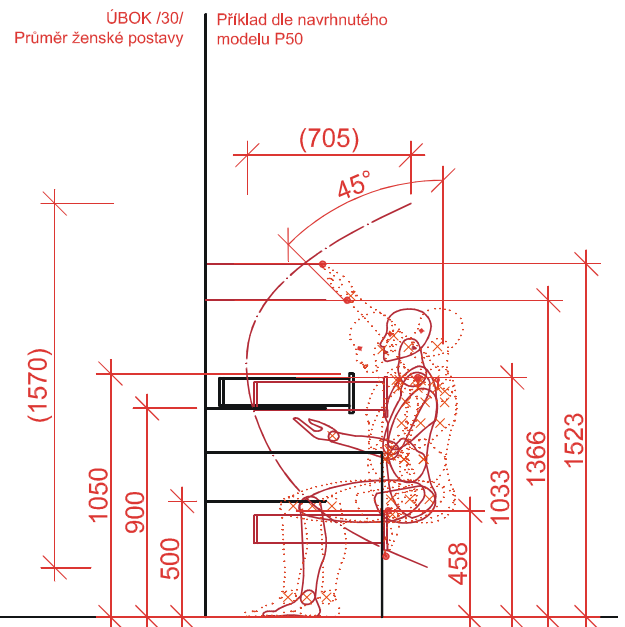
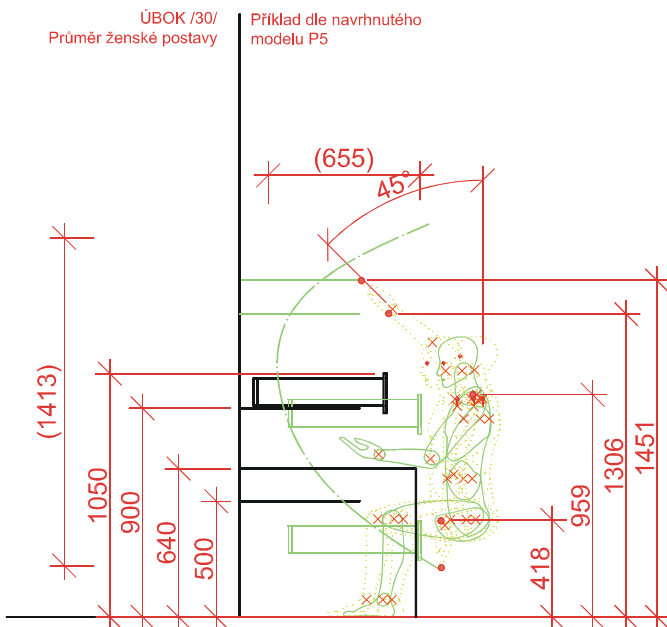
Obr. č. 166 Dosah omezený policemi P50

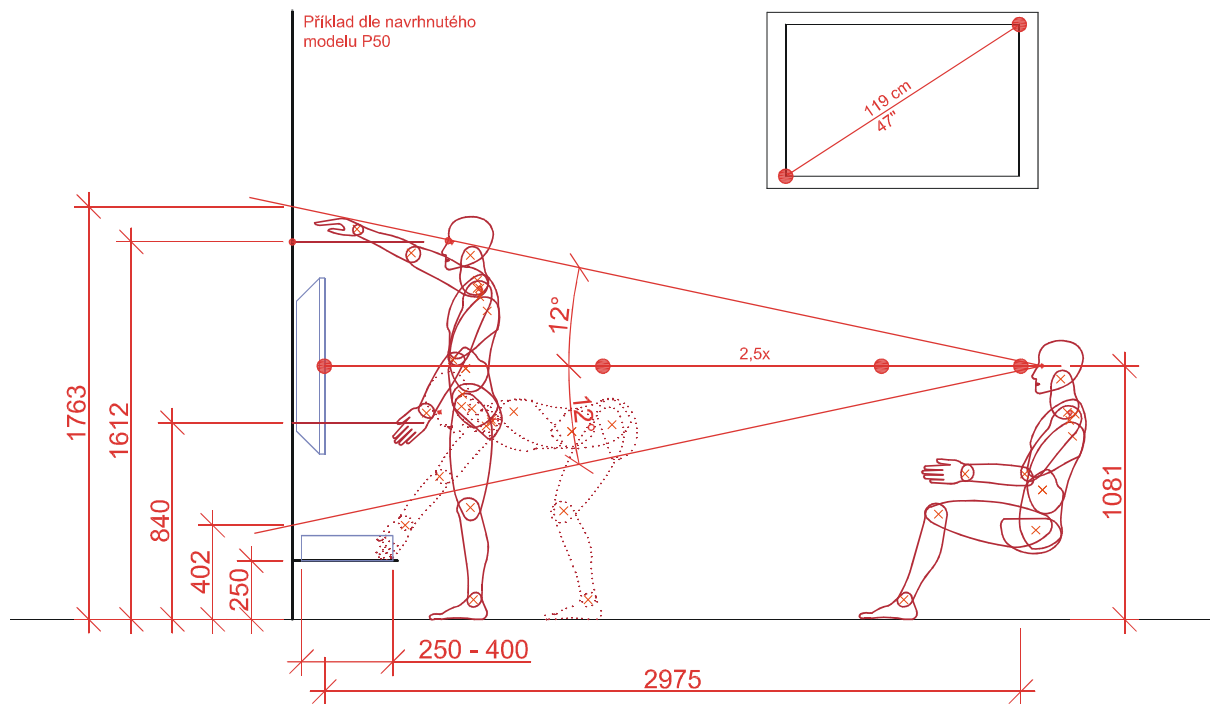
Obr.č.167 Dosah omezený policemi P50

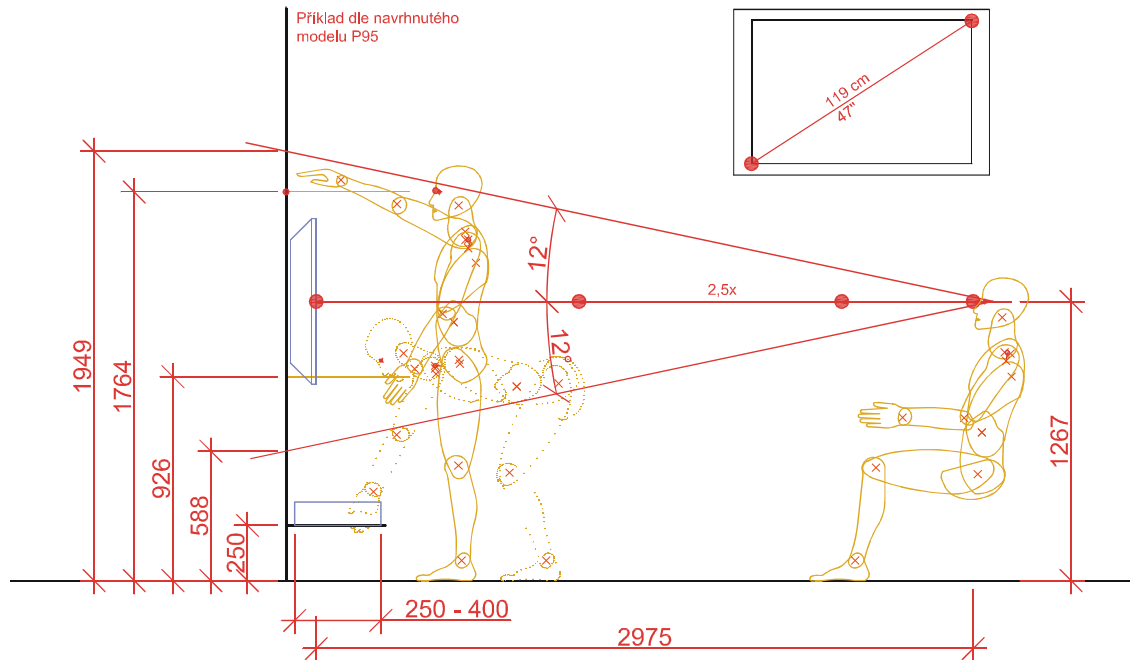
Obr.č.168 Dosah při poloze v sedě P95

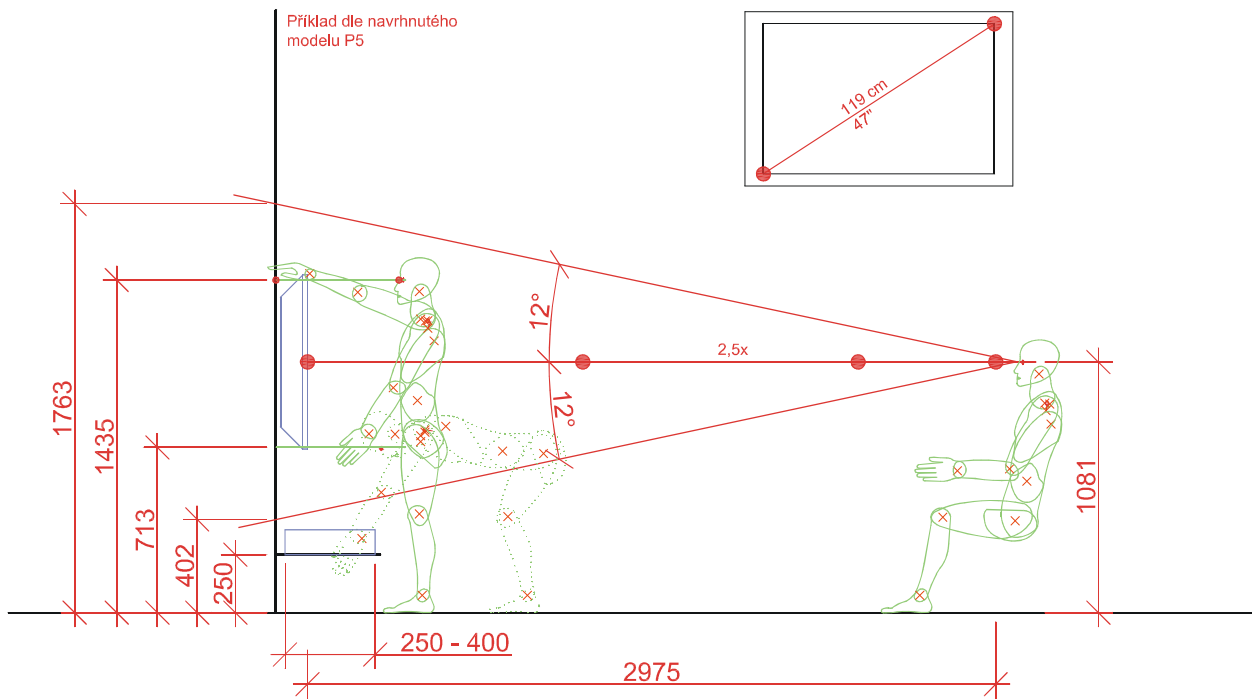
Obr.č.169 Dosah při poloze vsedě; P5, P50

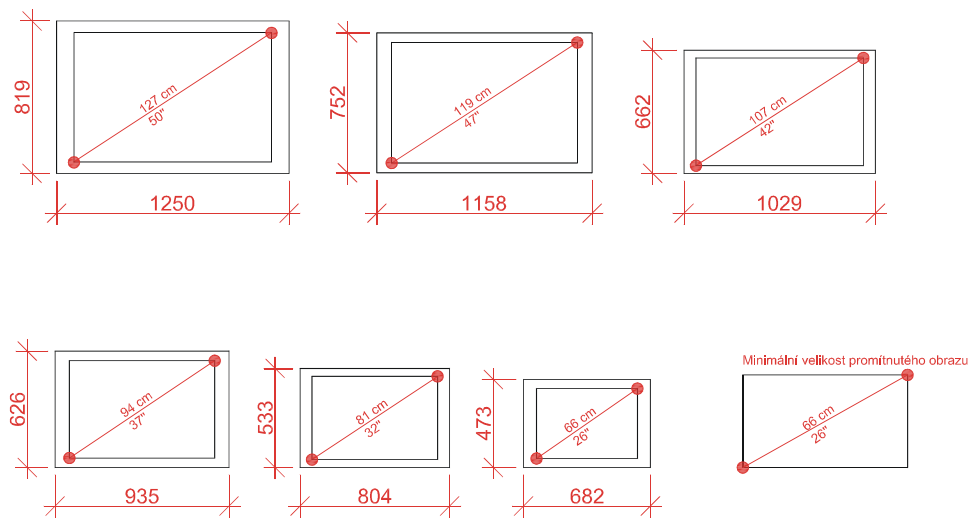
Obr.č.170 Umístění audiovizuální techniky, P50

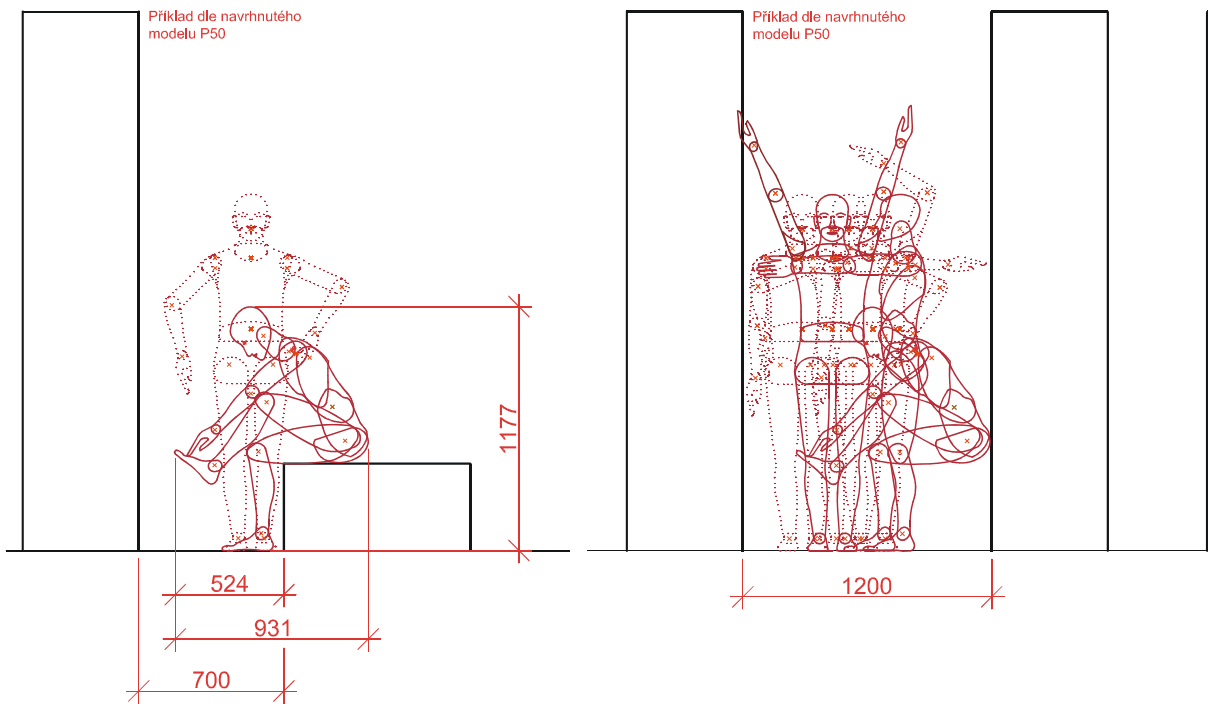
Obr.č.171 Umístění audiovizuální techniky, P95

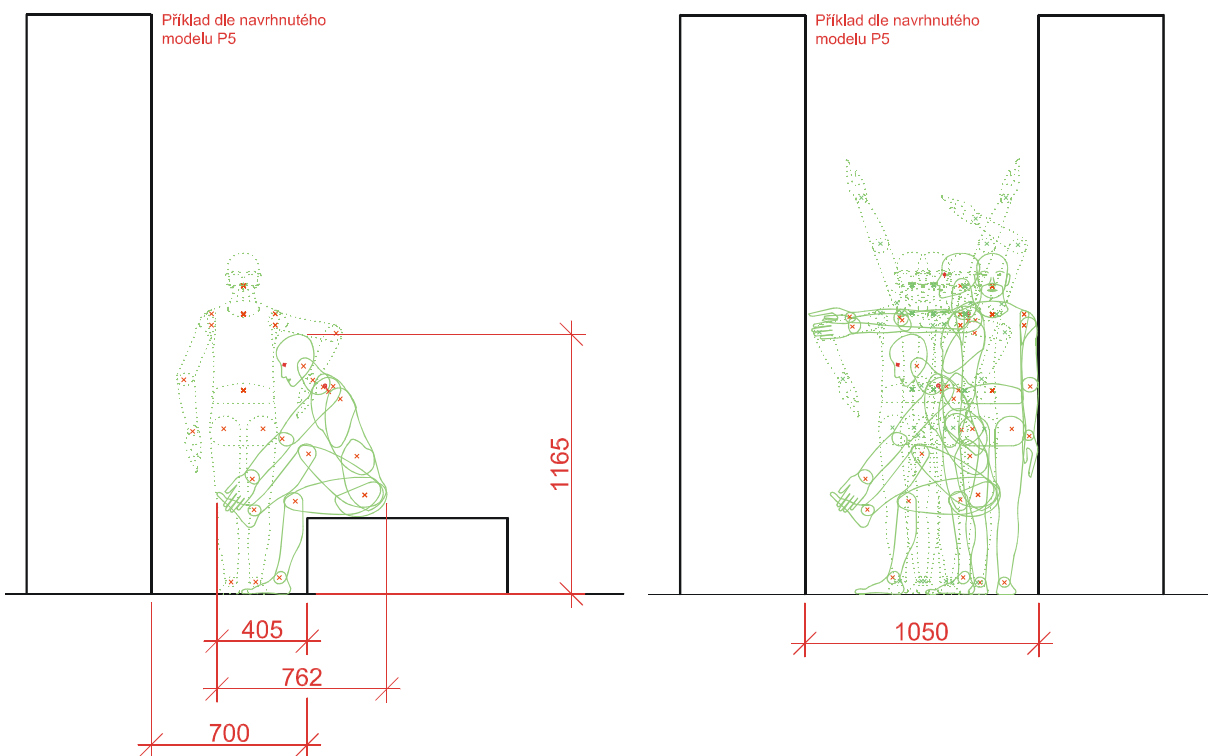
Obr.č.172 Umístění audiovizuální techniky, P5

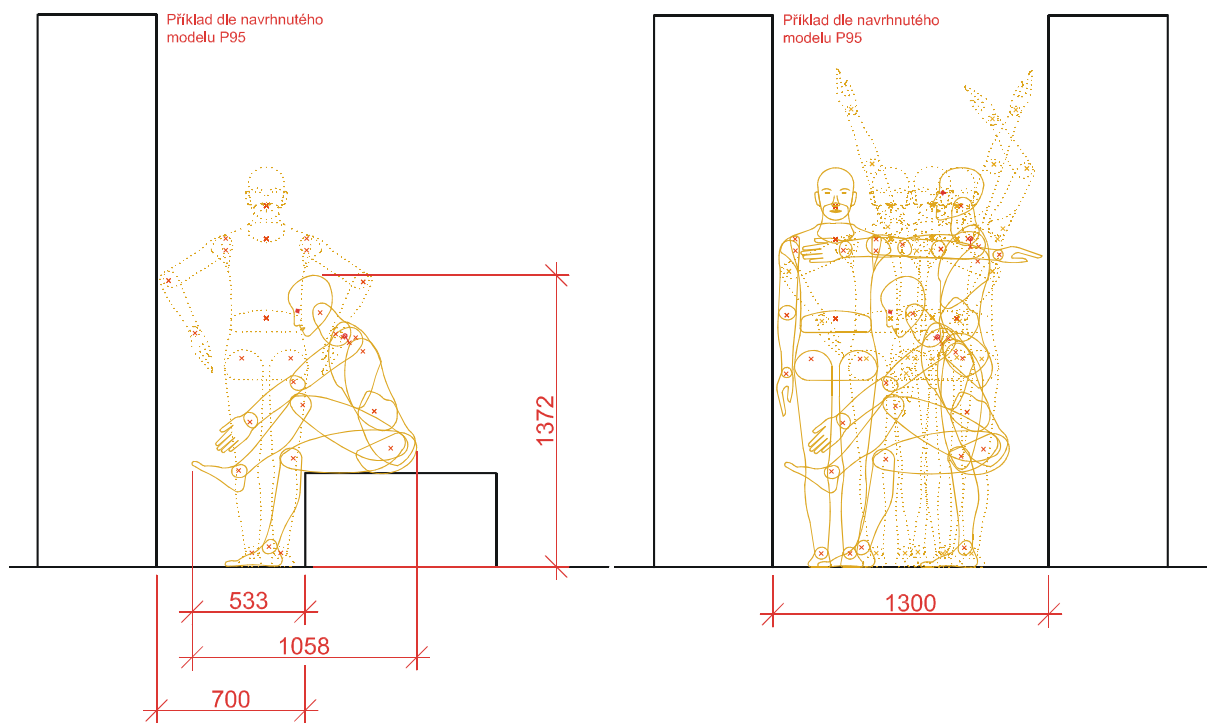
Obr.č.173 Velikost obrazovek a obrazu

Obr.č.174 Prostorová náročnost obouvání a oblékání; P50

Obr.č.175 Prostorová náročnost obouvání a oblékání; P5

Obr.č.176 Prostorová náročnost obouvání a oblékání; P5

9 Summery

Research in the field of housing design and furnishing was frequent mainly in the past. With this wide range of issues were dealing several institutes in The Czech Republic. Issued were several studies focused on theoretical issues of housing design. By these studies were framed basic principles of modern furniture construction and interior design, which are applied till recent.

This study analyse factors influencing the evolution of furniture and its function and thus recent evolution of furniture design principles. Results of this thesis should partly answer questions dealing with the future of housing and furniture design.

The study covers analyses of different factors e.g. socioeconomic, principle differences of offered products. All these factors influence final decisions of customers and have implications to the relation between the changes in life style and function of furniture.

Research part of this study covered quantitative and qualitative surveys in twelve households representing different household types. Two composed groups of households were differing in period they were furnished. All findings are summarised in the conclusion of this study where also some practical implications for the process of furniture design and development could be found.

Quantitative analyse brought onto light some interesting findings. Considering recent strategies of manufacturers some of the directions of research focused on optimization of wardrobe size etc. could be utilized mainly in projects of standardised dwelling. As some findings in this study document, these trends do not appear to be prospective in The Czech.

Qualitative survey mapped trends in respondent's preferences of function of included types of furniture. The changes identified in the function of furniture by customers were fallowed trends of the market in sets of furniture to living rooms. Most of these changes were entailed by rapid development in information technologies.

Conclusion provides an overview of achieved findings and motivation of recent evolution of furniture.

Considering described findings, innovative advancements are proposed. Both could be integrated into product development processes in the furniture industry. First suggestion is based on integration of qualitative research into sells routine. This could provide relevant information basis for monitoring characteristics of selling products and prospective ones. Second suggestion brings onto light possibilities of using human body templates constructed in CAD within the furniture industry.

10. Informační zdroje

10.1 Citované informační zdroje

- 1 Cimburek F., et al.: *Dějiny nábytkového umění. Díl: I, II, III.* 1. vyd. Brno: Rovnost, 1950.
- 2 Koželka K.: *Způsoby zařizování bytů z hlediska perspektivních potřeb bytového nábytku a jeho morální životnosti.* 2. vyd. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1976. 74 p.
- 3 Vince F.: *Historický vývoj nábytku.* Zvolen: VŠLD Zvolen, 1971. 178p.
- 4 Dlabal S.: *Nábytkové umění : vybrané kapitoly z historie.* 1. vyd. Praha: Grada, 2000. 309 p.
- 5 Bednárík R.: *Ludové staviteľstvo na Kysuciach.* Bratislava: Vydavateľstvo SAV, 1968. 244p.
- 6 Mruškovič Š.: *Obilné zásobnice.* 1. vyd.. Martin: Osveta, 1974. 238 p.
- 7 Togner M.: *Historický nábytek : Materiálová skladba - technologie - typologie a slohové projevy: Terminologický slovník hist. nábytku od gotiky po počátek 20. stol.* 1. vyd. Brno: Datel, 1993. 134 s
- 8 Schmitz H.: *Das Moebelwerk: die Möbelformen vom altertum bis zur Mitte des Neunzehnten Jahrhunderts.* Tübingen: Verlag Ernst Wasmuth, 1963. 320 p.
- 9 Jourdain M.: *English decoration and furniture of the early renaissance (1500-1650): an account of this development and characteristics forms.* London: B. T. Batsford , 1924. 305p.
- 10 Vogelsang W.: *Holländische möbel und raumkunst von 1650-1780.* Stuttgart: Verlag von Julius Hoffmann , 1922. 241p.
- 11 Svojika and Co.: *Nábytek : encyklopedie.* 1. české vyd. Praha: Svojtka & Co., 2000. 448 p.
- 12 Hayward H.: *World furniture : an illustrated history.* London: Hamlyn, 1965. 320 p.
- 13 Shixiang W.: *Classic Chinese Furniture-Ming and early Qing Dynasties./Transl. from Chinese.* Beijing: Joint Publ.Co., 1991. 323 p.
- 14 Shea John G.: *The american shakers and their furniture with measured drawings of museum classics.* New York: Van Nostrand Reinhold Company, 1971. 208 p.
- 15 Drdácká P.: *Tvorba předmětu bytového interiéru v Dánsku.* Praha: Ústav bytové a oděvní kultury , 1978. 65p.
- 16 Mašek J.: *Navrhování sedadel a lehátek.* V Praze: nákladem vlastním, 1937, 55p.
- 17 Koula J. E.: *Moderní bytový interiér.* Praha: Merkur, 1976. 145 p.
- 18 Kittrichová E. et al.: *Knižnice domova: Kuchyň.* 1. vyd. Praha: Nakladatelství technické literatury, 1990. -- 269 s.

- 19 Halabala J.: *Výroba nábytku : Tvorba a konstrukce*. 3. vyd. Praha: SNTL, 1982. 316 p.
- 20 Halabala J.: *K řízení skladby nábytku*. Drevo: odborný dřevářský a nábytkářský časopis Drevo, Zář 1962, vol.17, no.9, p.5-6
- 21 Dlabal S.: *Stavebnicový nábytek*. nepublikováno
- 22 Karasová D.: *Vývojové směry v oblasti bydlení I, II: předpokládaný vývoj společnosti ve vztahu k bydlení*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1983. 148 p.
- 23 Technická univerzita Zvolen: *Nábytok 2004: 5. sympóziium s medzinárodnou účasťou, Technická univerzita vo Zvolene 21.-22. októbra 2004*. Zvolen: Technická univerzita Zvolen, 2004. [CD-ROM]
- 24 Koželka K. et al.: *Závěrečná zpráva - experimentální výstavba sídliště na Invalidovně* Praha : Ústav bytové a oděvní kultury, 1961. 78 p.
- 25 ÚBOK, Dlabal S.: *Skříňové příčky- variabilní bydlení*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977. 79 p.
- 26 Štěpová V.: *Vybavenost domácností předměty dlouhodobé spotřeby a její vliv na vytváření stylu bydlení*. Praha: Autoreferát k disertační práci na Vysoké škole ekonomické v Bratislavě, 1983 30p.
- 27 Horný J., Skalík O.: *Úložné prostory 1962-63*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1963. 55 p.
- 28 Karasová D.: *Zahraniční vývoj nábytku*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1975. 81 p.
- 29 Musil J.: *Sociologie bydlení*. 1. vyd. Praha: Svoboda, 1971. 303p.
- 30 Dlabal S., Kittrichová E., et al.: *Nábytek, člověk, bydlení : základy navrhování nábytku a zařizování bytových interiérů*. 1.vyd. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977. 177 p.
- 31 Bukovanská, H. ,Čapková, I., Lapka, K. , Ubr, L.: *Stanovení funkčních a rozměrových parametrů bytového nábytku : některé základní požadavky na materiál, povrch a konstrukci bytového nábytku*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury , 1973. - 243 p.
- 32 Skalík, O et al.: *Velké úložné prostory*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1965. 62p.
- 33 Červenková, Z., Kittrichová, E. , Suchý, J.: *Kuchyně pro novou generaci : antropometrická studie*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1971. 134p.
- 34 Bukovanská H. et al.: *Úložné prostory v ložnicích*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1970. 82p.
- 35 Berglund E.: *Skaap*. Stockholm: Svenska Slöjdförenigen, 1960 p.95

- 36 *Bydlení a nábytek: přehled vývoje nábytku a bydlení za rok 1976 v průmyslově vyspělých státech.* Praha: Ústav bytové a oděvní kultury , 1976. 75 p.
- 37 ÚBOK, VÚVA: *Vnitřní zařízení obytných interiérů.* Praha: Výzkumný ústav výstavby a architektury , 1965. 85 p.
- 38 Dlabal S., Plzák M.: *Kapitoly o bydlení.* 1. vyd. Praha: Tisková, ediční a propagační služba, 1985. 80p.
- 39 Poštulková L.: *Vnútorná architektúra (interiér bytu).* Zvolen: VŠLD Zvolen , 1988. 208 p.
- 40 Český svaz výrobních družstev, Výzkumný ústav výrobního družstevnictví - Středisko bytové kultury- Praha: *Směry v tvorbě nábytku- variabilního skladebného.* Praha: Středisko bytové kultury VÚVD 1982 p.78
- 41 Kittrichová, Čapková, Bukovanská: *Nové směry ve vývoji a výrobě nábytku ve vztahu k rozvoji bytové výstavby a bytové kultury- nábytek ve vztahu k funkcím a provozu v bytě.* Praha: Ústav bytové a oděvní kultury , 1972. 120p.
- 42 Sitting J.: *Kasten in woningen- de functionele behoefte: Skříně v bytech- funkční potřeba* Eindhoven: Stavební středisko, 1967 p. 66 - 73
- 43 Kompe H., Sonel H.: *Schrankeinbauten in Typologenwohnung..* Berlin: Deutsche architektu, 1961
- 44 Švancara F. et al.: *Hodnocení ergonomických vlastností nábytku: závěrečná zpráva.* Brno: Výzkumný a vývojový ústav nábytkářský Brno, 1989. 85p.
- 45 Brunecký P.: *Zákony a nábytkáři.* Dostupné z: <http://www.czechfurniture.com> [cit. 2006-10-06]
- 46 *Česko. Zákon č. 102/ 2001 Sb.o obecné bezpečnosti výrobků.*[cit. 2006 -06 - 06] Dostupné z <http://portal.gov.cz/>
- 47 Matěják A.: *Závaznost a platnost ČSN.* [cit. 2006 -10 - 07] Dostupné z: <http://www.tlakinfo.cz>
- 48 Bärsh J. et al.: *The Feasibility of an EU Eco-Label for Furniture: final report.* Köln: Klaus Novy Institut e.V. 2001, [cit. 2006 -15 - 6] Dostupné z:<http://www.kni.de>
- 49 Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta Ústav nábytku, designu a bydlení a Asociace českých nábytkářů: *Informační bulletin a sborník statí 2005.* Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2006. 145 p.

- 50 Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Lesnická a dřevařská fakulta Ústav nábytku, designu a bydlení a Asociace českých nábytkářů: *Informační bulletin a sborník statí 2006*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2006. 129 p.
- 51 Technická univerzita Zvolen: *Nábytok 2006: 6. sympóziium s medzinárodnou účasťou, Technická univerzita vo Zvolene 7-8.6. 2006*. Zvolen: Technická univerzita Zvolen, 2006. [CD-ROM]
- 52 Pheasant S.: *Bodyspace: Anthropometry, Ergonomics and the Design of the Work*. 2. edition London: Taylor and Francis Ltd., 1998, 239p.
- 53 Neufert P., Neff L.: *Dobrý projekt - správná stavba: dŕmy byt zahrada*. Bratislava: Jaga group, 1999. 235 p.
- 54 Neufert P., Neff L.: *Architects' Data*. 3rd. Edition Oxford: Blackwell Science, 2002. 648p.
- 55 Hájek V.: *Ergonomie v bytě, v projektu a v praxi*. 1.vyd. Praha: Sobotáles, 2004. 125 p.
- 56 Lux.M.: *Spokojenost českých občanů s bydlením*. Dostupné z: <http://studie.soc.cas.cz> [cit. 2005-15-10]
- 57 Sociologický ústav akademie věd ČR: *Postoje k bydlení 2001*. Dostupné z: <http://seb.soc.cas.cz> [cit. 2006-05-25]
- 58 Sociologický ústav akademie věd ČR: *Standardy bydlení 2001*. Dostupné z: <http://seb.soc.cas.cz> [cit. 2006-05-25]
- 59 Allen T., Bell A., Graham R. et al.: *Working without walls, An Insight into the transforming government workplace*. Dostupné z: <http://www.ogc.gov.uk> [cit. 2005-15-10]
- 60 *Firemní podklady: Design and Research*: Herman Miller [cit. 2006 -13 - 6]
Dostupné z: <http://www.hermanmiller.com>
- 61 *The future of work*. The Workplace Intelligence Unit [cit. 2006 -15 - 6] Dostupné z: <http://www.workplaceintelligence.co.uk>
- 62 Zelinsky M.: *New Workplaces for New Workstyles*. 1.vyd. Unitet States: The McGraw-Hill Company, 1998. 318p.
- 63 Oechsler W. A.: *Workplace and workforce 2000 - the future of our work environment* International Archives of Occupational and Environmental Health, July 2000, vol.73, no.9
- 64 Hunt R. , Vanecko A., Poltrock S.: *Future and Work: An Experimental Exhibit Investigating Integrated Workplace Design*. Lecture Notes in Computer Science, February 1998, vol. 1370, p.177

- 65 Streitz N.A., Geiler J., Holmer T.: *Roomware for Cooperative Buildings: Integrated Design of Architectural Spaces and Information Spaces*. Lecture Notes in Computer Science, February 1998, vol. 1370, p.4
- 66 Vaniš K.: *Problematika funkčních požadavků kladených na nábytek v současnosti*. Sborník konference Coyous 2005 Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2005. [CD-ROM]
- 67 Luck R.: *Dialogue in participatory design*. Design Studies, November 2003, vol.24, no.6, p.523-535
- 68 *Sčítání lidu, domů a bytů 2001*. Český statistický úřad 2001 [cit. 2005 -03 - 05]
Dostupné z: <http://www.czso.cz>
- 69 Ferguson I., Bull L.: *Factors influencing the success of wood product innovations in Australia and New Zealand*. Forest Policy and Economics 8 (2006) 742– 750
- 70 Krishnapillai R., Zeid A.: *Mapping product design specification for mass customization*. Journal of Intelligent Manufacturing, 17, 29–43, 2006
- 71 Jang N. Dickerson K.G. Hawley J.M.: *Apparel product development: measures of apparel product success and failure*. Journal of Fashion Marketing & Management; 2005, Vol. 9 Issue 2, p195-206,
- 72 Briška R. et al.: *Český spotřebitel 2000 : spotřebitelské trendy '99*. Praha: Strategie, 2000. 139 p.
- 73 *Czech Sociological Review*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1993-
- 74 Dismen M.: *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum, 1993
- 75 Hendl J.: *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2005
- 76 CSIL: *Czech furniture industry*. Milan: 2006 CSIL
- 77 *Statistika bydlení v Evropské unii 2004*. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky 2004 [cit. 2006 -03 - 06] Dostupné z: <http://www.mmr.cz>
- 78 Ministerstvo informatiky České republiky: *Rozvoj informační společnosti v České Republice*. Dostupné z: <http://www.micr.cz> [cit. 2006-08-06]
- 79 Tisková zpráva asociace českých nábytkářů. Dostupné z: <http://www.czechfurniture.cz> [cit. 2007-18-10]
- 80 Tisková zpráva, katalog výrobků Dostupné z: <http://www.jitona-tusculum.cz> [cit. 2007-19-10]
- 81 Statistiky registrovaných firem. Dostupné z: <http://www.centrum.cz> [cit. 2007-19-10]
- 82 Katalog výrobků Ikea 2008. Dostupné z: <http://www.ikea.com> [cit. 2007-20-12]
- 83 Katalog výrobků firmy. Dostupné z: <http://www.sconto.cz> [cit. 2007-20-12]
- 84 Katalog výrobků firmy. Dostupné z: <http://www.nabytekriha.cz> [cit. 2007-20-12]

- 85 Tisková zpráva. *Dostupné z:* <http://www.vestaveny-nabytek.cz> [cit. 2007-19-10]
- 86 Tisková zpráva. *Dostupné z:* <http://www.vestaveneskrine.com> [cit. 2007-19-10]
- 87 Vestavěné skříně - nové možnosti kvalitního bydlení. *Dostupné z:* <http://nabytek.bydleni.cz> [cit. 2007-19-10]
- 88 Häfele product catalogue. *Dostupné z:* <http://www.haefele.com> [cit. 2007-19-10]
- 89 Katalog výrobků firmy. *Dostupné z:* <http://www.woodface.cz> [cit. 2007-19-10]
- 90 Katalog výrobků firmy. *Dostupné z:* <http://www.indeco.cz> [cit. 2007-19-10]
- 91 Katalog výrobků firmy. *Dostupné z:* <http://www.apokork.cz> [cit. 2007-19-10]
- 92 Katalog výrobků firmy. *Dostupné z:* <http://www.interluebke.de> [cit. 2007-19-10]
- 93 Obývací pokoj - společenské centrum bydlení. *Dostupné z:* <http://www.stavocentrum.cz> [cit. 2007-19-10]
- 94 Windows XP Media Center Edition 2005 nejsou jenom do obývacího pokoje
Dostupné z: <http://www.zive.cz> [cit. 2007-17-11]
- 95 Katalog výrobků firmy. *Dostupné z:* <http://www.huelsta.com> [cit. 2007-17-11]
- 96 Tisková zpráva. *Dostupné z:* <http://www.obyvacicipokoj.info/elektronika.php>
[cit. 2006 - 19 - 4]
- 97 Koupelna. *Dostupné z:* <http://bydleni.idnes.cz> [cit. 2007-17-11]
- 98 Katalog výrobků firmy. *Dostupné z:* <http://www.duravit.com> [cit. 2007-17-11]
- 99 Domácí pracovna. *Dostupné z:* www.bydleniprokazdeho.cz [cit. 2007-17-11]
- 100 ČSN 73 4305: *Zařiditelnost bytů* Praha: Český normalizační institut, březen 1989.
- 101 Katalog výrobků firmy. *Collectie + N SA Meubles*. Buxelles 1959
- 102 *O bydlení*. Praha: 1932, Svaz československého díla
- 103 Tajovský V. et al: *Úprava bytu: Příručka pro svépomocné stavební a řemeslné práce*. Praha: SNTL, 1962.
- 104 *Domov Bytová architektura a technika v domácnosti*. Praha: SNTL 1966 -. Vychází měsíčně
- 105 *Ikea Product Catalogue Sveden 1982*. Älmhult: IKEA, 1982
- 106 Katalog výrobků firmy. *Dostupné z:* <http://www.jamall.cz> [cit. 2007-17-12]
- 107 Katalog výrobků firmy. *Dostupné z:* <http://www.lunapt.cz> [cit. 2007-19 -12]
- 108 *Ikea katalog nábytku 1997*. Älmhult: IKEA, 1997
- 109 Katalog výrobků Dřevotvar Jablonné nad Orlicí. *Dostupné z:* <http://www.drevotvar.cz>
[cit. 2007 - 19 - 4]

- 110 Nábytkářský průmysl zažívá zlatá léta. *Dostupné z: <http://www.novinky.cz>*
[cit. 2007 - 19 - 4]
- 111 Katalog výrobků JN Interier. *Dostupné z: <http://www.jninterier.cz>* [cit. 2007 - 19 - 4]
- 112 Katalog výrobků Brik. *Dostupné z: <http://www.brik.sk>* [cit. 2007 - 19 - 4]
- 113 Katalog výrobků. *Dostupné z: <http://www.quelle.cz>* [cit. 2007 - 19 - 4]
- 114 Katalog výrobků. *Dostupné z: <http://www.porada.it>* [cit. 2007 - 19 - 4]
- 115 De Turck B.: UEA news. 2006 *Dostupné z: <http://www.ueanet.com>* [cit. 2007 -12 - 11]
- 116 von Hippel, E. (1986) *Lead Users: A Source of Novel produkt Concepts*. Management Science 32, no. 7 (July):791-805.
- 117 Vaniš K.: *Využití CAD aplikací pro zpracování ergonomických studií*. Sborník konference Coyous 2006 Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2006. [CD-ROM]
- 118 Prokopec M.: *Antropologické charakteristiky obyvatelstva České republiky s přihlédnutím k potřebám ergonomie*. Praha: Institut hygieny a epidemiologie, 1975. 55p.
- 119 Federal Aviation Administration Human Factors Research & Engineering Group USA: *Human factors Design Standard (HF-STD-001)* *Dostupné z: <http://acb220.tc.faa.gov/>*
- 120 Lejsal V., Mičuchová M.: *Návrh unifikovaných kabin mobilních strojů, část ERGONOMIE*
Závěrečná zpráva - Státní úkol VHJ ZTS, Martin: 1988

10.2 Další použité informační zdroje

- Aronson J.: *The Encyclopedia of Furniture*. New York: Crown Publishers, 1993. 484 p.
- Boyce Ch.: *The Wordsworth Dictionary of Furniture*. Ware: Wordsworth, 1996. 331 p.
- Bydlení a nábytek: zahraniční přehled za rok 1975 se zvláštním přihlédnutím ke Skandinávii*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1975. 82 p.
- Molesworth H. D., Kenworthy B.J.: *Meisterwerke der möbelkunst aus drei jahrhunderten*. München: Schuler Verlagsgesellschaft, 1972. 327p.
- Montgomery Ch.F., Pont H. F., Ask G.: *American furniture : the federal period in the Henry Francis du Pont Winterthur Museum*. London: Thames and Hudson, 1967. 497 p.
- Payne Ch. *Ninetieth Century European Furniture*. Woodbridge: The Antique Collectors Club, 1989. 504 p.
- Tlučeková J.: *Štúdia úložného skriňového nábytku*. Zvolen: Diplomová práce na Technické univerzitě Zvolen, Dřevařské fakultě. Vedoucí diplomové práce Veselovský J. 1997 63p.
- Veselovský J., Šulán E., Vacek V.: *Model spoľahlivosti a životnosť nábytku*. Zborník vedeckých prác. DF TU vo Zvolene.. 1993, p.225-238
- Atterbury P. a Tharp L.: *Encyklopédia starožitností*. Bratislava : Perfekt, 1995. 331p.
- Baran L., Johnová H., Staňková J.: *Lidový malovaný nábytek v českých zemích*. 1.vyd.Praha: Panorama, 1989.196p.
- Bärsch J. et al.: *The Feasibility of an EU Eco-Label for Furniture: final report* Köln: Klaus Novy Institut e.V. 2001, [cit. 2006 -15 - 6] Dostupné z:<http://www.kni.de>
- Bárta J.: *Metodika vývoje a hodnocení nábytkových předmětů pomocí modelu 1:5* Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977. 48 p.
- Brunecký P.: *Historický vývoj nábytku*. 2.vyd.Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2000. 228 p.
- Brunecký P.: *Dějiny a bydlení*. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2003. 234p.
- Brunecký P.: *Domiciologie - nauka o obývaném prostředí*. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 1998.167 p.
- Brunecký P. et al. : *Bezpečné lůžko pro juniory s parametry EU*. 1.vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2005. 151 p.
- Brunecký P., Švancara F.: *Interier - člověk a nábytek*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 1995.280p.
- Bytová kultura*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977-1990
- Callaghan J.P.: *Gender based influences on seated postural response*. Waterloo - Canada: University of Waterloo, 2005 [cit. 2006 -20 - 6] Dostupné z:<http://www.keilhauer.com>
- Český normalizační institut: *Historie národní normalizace*. [cit. 2006 -10 - 07] Dostupné z:<http://www.cni.cz>
- ČSN 73 0005: *Modulová koordinace rozměrů ve výstavbě: základní ustanovení* Praha: Český normalizační institut, červenec 1990. 23p.
- ČSN 91 0100: *Nábytek: Bezpečnostní požadavky* Praha: Český normalizační institut, duben 2006.
- ČSN 91 0412: *Bytový nábytek. Funkční rozměry úložných prostorů pro obuv* Praha: Český normalizační institut, Březen 1992.
- ČSN 91 0412: *Úložný nábytek bytový. Základní rozměry*. Praha: Český normalizační institut, Březen 1992.

ČSN 91 0441: *Skříně pro učební pomůcky. Funkční rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Leden 1987.

ČSN 91 0442: *Zasklené demonstrační a laboratorní skříně. Typy a funkční rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Leden 1987.

ČSN 91 0453: *Skříněový nábytek kancelářský. Základní rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Únor 1991.

ČSN 91 0611: *Křesla a pohovky. Základní rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Leden 1988.

ČSN 91 0612: *Dětský sedací nábytek bytový. Základní rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Zář 1991.

ČSN 91 0620: *Židle- Funkční rozměry a způsoby měření* Praha: Český normalizační institut, Leden 1981.

ČSN 91 0630: *Pracovní sedadla. Rozměry* Praha: Český normalizační institut, Leden 1981.

ČSN 91 0640: *Žákovské židle. Funkční rozměry a technické požadavky.* Praha: Český normalizační institut, Zář 1987

ČSN 91 0641: *Židle pro posluchárny. Typy a funkční rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Leden 1987

ČSN 91 0810: *Bytový nábytek. Funkční rozměry psacích stolů a sekretářů.* Praha: Český normalizační institut, Leden 1984

ČSN 91 0811: *Dětský stolový nábytek bytový. Základní rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Leden 1991

ČSN 91 0820: *Jídelní stoly. Rozměry* Praha: Český normalizační institut, Leden 1991

ČSN 91 0841: *Žákovské stoly. Funkční rozměry a technické požadavky* Praha: Český normalizační institut, Zář 1987

ČSN 91 0842: *Žákovské laboratorní stoly. Funkční rozměry* Praha: Český normalizační institut, Zář 1987

ČSN 91 0843: *Demonstrační stoly. Funkční rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Leden 1987

ČSN 91 0844: *Žákovské kreslicí a rýsovací stoly. Typy a funkční rozměry* Praha: Český normalizační institut, Zář 1987

ČSN 91 0845: *Žákovské stoly pro učebny výuky cizích jazyků. Typy a funkční rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Zář 1987.

ČSN 91 1010: *Lehací nábytek. Základní rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Leden 1988.

ČSN 91 1011: *Matrace pro lehací nábytek. Základní rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Únor 1989.

ČSN 91 1012: *Pohovky a křesla pro sezení a příležitostné spaní. Základní rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Zář 1989.

ČSN 91 1014: *Matrace pro dětský lehací nábytek. Základní rozměry* Praha: Český normalizační institut, Únor 1991.

ČSN 91 1241: *Podstavce pro technické učební prostředky. Typy a funkční rozměry.* Praha: Český normalizační institut, Zář 1987.

ČSN EN 1023-1: *Kancelářský nábytek. Dělicí příčky. Část 1: Rozměry* Praha: Český normalizační institut, Duben 1998.

ČSN EN 1116: *Kuchyňský nábytek - Koordinované rozměry kuchyňského nábytku a vybavení.* Praha: Český normalizační institut, prosinec 2004.

ČSN EN 1335-1: *Kancelářský nábytek. Kancelářské židle pracovní. Část 1: Rozměry- Stanovení rozměrů.* Praha: Český normalizační institut, Prosinec 2000.

ČSN EN 1957: *Postele a matrace. Metody zkoušení pro stanovení funkčních charakteristik.* Praha: Český normalizační institut, Listopad 2004.

ČSN EN 527-1: *Kancelářský nábytek. Pracovní stoly. Část 1: Rozměry,* Praha: Český normalizační institut, Srpen 2000.

- ČSN EN 547-1: *Bezpečnost strojních zařízení - Tělesné rozměry - Část 1: Zásady stanovení požadovaných rozměrů otvorů pro přístup celého těla ke strojnímu zařízení*, Praha: Český normalizační institut, Duben 1998.
- ČSN EN 547-2: *Bezpečnost strojních zařízení - Tělesné rozměry - Část 2: Zásady stanovení rozměrů požadovaných pro přístupové otvory*, Praha: Český normalizační institut, Duben 1998.
- ČSN EN 547-3: *Bezpečnost strojních zařízení - Tělesné rozměry - Část 3: Antropometrické údaje*, Praha: Český normalizační institut, Duben 1998.
- ČSN EN ISO 14738: *Bezpečnost strojních zařízení - Antropometrické požadavky na uspořádání pracovního místa u strojního zařízení*, Praha: Český normalizační institut, Srpen 2003.
- ČSN EN ISO 15536-1: *Počítačové modely lidského těla a tělesné šablony - Část 1: Všeobecné požadavky*, Praha: Český normalizační institut, Říjen 2005.
- ČSN EN ISO 15537: *Zásady výběru osob pro zkoušení průmyslových výrobků a návrhů z antropometrických hledisek*, Praha: Český normalizační institut, Červen 2006.
- ČSN EN ISO 7250: *Základní rozměry lidského těla pro technologické projektování*, Praha: Český normalizační institut, Srpen 1998.
- ČSN EN ISO 9241-6: *Ergonomické požadavky na kancelářské práce se zobrazovacími terminály. Část 5: Požadavky na uspořádání pracovního místa a na pracovní polohu*, Praha: Český normalizační institut, Říjen 2000.
- ČSN EN13150: *Pracovní stoly pro laboratoře. Rozměry, bezpečnostní požadavky a zkušební metody* Praha: Český normalizační institut, Prosinec 2001.
- ČSN EN1334: *Postele a matrace. Metody měření a doporučené tolerance*. Praha: Český normalizační institut, Duben 1998.
- ČSN P ENV 1729-1: *Sedací a stolový nábytek pro vzdělávací instituce. Část1: Funkční rozměry* Praha: Český normalizační institut, Prosinec 2001.
- Debicky J., Favre J.F., Gruenwald D., Pimentel F.A.: *Dějiny umění* 1. vyd. Praha: Agro, 1998. 380p.
- Designqualityindicator*. Construction Industry Council [cit. 2006 -20 - 6] Dostupné z: <http://www.cic.org.uk>
- Developing a high performance workplace – ABN AMRO at 1999 Bishopsgate*. The Workplace Intelligence Unit [cit. 2006 -15 - 6] Dostupné z: <http://www.workplaceintelligence.co.uk>
- Dlabal S. et al.: *Trendy vývoje bytového prostředí a nábytku v RSFSR: odlišnosti Československých s sovětských norem pro navrhování nábytku*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury , 1988. 80 p.
- Domus*. Milano: Editoriale Domus, 1985, vychází měsíčně
- FERN: *comments on the EU ecolabel criteria for furniture Comments only relate to certified wood /sustainable management (criteria 2.1 and 2.2)*. FERN [cit. 2006 -12 - 6] Dostupné z: <http://www.ern.org>
- Frolec V., Vařeka J., et.al.: *Lidová architektura: encyklopedie*. 1.vyd.Praha: Nakladatelství technické literatury, 1983. 358 p.
- Gilbertová S., Matoušek O.: *Ergonomie: Optimalizace lidské činnosti*. Praha: Grada, 2003. 240p.
- Janouš M.: *Vestavný úložný nábytek*. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977. 72 p.
- HFES 300 Committee: *Guidelines for Using Anthropometric Data in Product Design*. Atlanta: Humans Factors and Ergonomice Society 2004. 77p.
- Jourdain M.: *English decoration and furniture of the later XVIIIth century (1760-1820)*. London : B. T. Batsford , 1922. 269 p.

- Karasová D.: *Osobnosti světového nábytkářství*. Praha : Ústav bytové a oděvní kultury, 1978. 110 p.
- Karasová D.: *Dějiny nábytkového umění. Díl : IV*. Praha: Argo , 2001. 321 s.
- Krishnapillai R., Zeid A.: *Mapping Product Design Specification for Mass Customization*. Journal of Intelligent Manufacturing, February 2006, vol.17, no.1, p.29-43
- Lenygon F.: *Furniture in England from 1660 to 1760: an account of this development and design*. London : B. T. Batsford , 1924. 300 p.
- Libová E., Klofáč J., Brix K.: *Jak bydlet : Zkušenosti z průzkumu nových sídlišť: Určeno projektantům, arch., prac. nár. výborů*, 1.vyd.Praha: SNTL, 1961. 152 p.
- Marcinová B.: *Lidový úložný nábytek - diplomová práce*. Zvolen 1998 55p. Diplomová práce na Technické univerzitě Zvolen, Dřevařské fakultě. Vedoucí diplomové práce Veselovský J.
- Mašek J.: *Navrhování sedadel a lehátek*. Praha: vlastním nákladem, 1937, 55p.
- Nemec L., Šulán E., Zemiar J.. *Technológia výroby nábytku*. Bratislava: Praha: Alfa SNTL , 1985. - 514 p.
- Nutsch W.: *Konstrukce nábytku: Nábytek a zabudované skříně*. Praha: Grada, 2003. 400p.
- Offices are for administration, BDP is about kreativitu*. The Workplace Intelligence Unit [cit. 2006 -15 - 6] Dostupné z: <http://www.workplaceintelligence.co.uk>
- Password Philips Research technology magazine*: Philips: 2004 - 2006. Dostupné z:<http://www.research.philips.com> [cit. 2006-10-06]
- Pektas S.T., Pultar M.: *Modelling detailed information flows in building design with the parameterbased design structure matrix*. Design Studies, January 2006, vol.27, no.1, p.99-121
- Philips: *Katalog výrobků 2006*. Dostupné z:<http://www.philips.com> [cit. 2006-11-06]
- Poliform Dostupné z:<http://www.poliform.it> [cit. 2005-15-10]
- Powell D.: *About: Product Design*. British Design Council [cit. 2006 -12 - 6] Dostupné z:<http://www.designcouncil.org.uk>
- Řezníčková A., Prokopová H.: *Postele & ložnice*. Praha: Grada, 2005. 120p.
- Servetto & C. s.n.c. Dostupné z: <http://www.servetto.it> [cit. 2005-15-10] Sheraton T.: *Cabinet dictionary. Volume 2, Drawing – Zocle*. New York: Praeger – Zocle, 1970. -- S. 201-440
- Siemens: *Pictures of the Future*. [cit. 2006 -12 - 07] Dostupné z: <http://www.siemens.com>
- Siemens: *Publikations from Corporate Technology*. [cit. 2006 -12 - 07] Dostupné z: <http://www.siemens.com>
- Sheraton T.: *Cabinet dictionary. Volume 1, Abacus – Drawer*. New York: Praeger, 1970. -- 18, 200 s
- Statistiky o informační společnosti 2005*. Český statistický úřad 2005 [cit. 2005 -10 - 12] Dostupné z: <http://www.czso.cz>
- Státní výbor pro bytovou politiku, výstavbu a plánování, Švédsko a Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky: *Housing Statistics in the European Union 2004* Stockholm: Boverket, Publikationsservice, 2005. 16p.
- Stránský K., Martínková V., Kloc P.: *Konstrukce nábytku I: Učebnice pro 3. roč. stř. uměleckoprům. škol*, 1. vyd. Praha: SPN, 1988. 147p.
- Šetření o využívání ICT v domácnostech a mezi jednotlivci v roce 2005*: Český statistický úřad 2005 [cit. 2006 -12 - 05] Dostupné z: <http://www.czso.cz>
- Škodík V.: *Teoreticko metodologické aspekty problému nábytku díl. I, II* Zvolen: Technická univerzita Zvolen 2004.

Štěpová V., Komárková R., Šimůnková H.: *Člověk v bytě : Metody a výsledky výzkumu bydlení*. Praha : Ústav bytové a oděvní kultury, 1981. 86p.

Šulán E.: *Konštrukcia a typológia drevárskych výrobkov: Časť 2., Typológia nábytku*

Zvolen: VŠLD Zvolen , 1986. 159 p.

Šulán E.: *Konštrukcia a typológia drevárskych výrobkov: Časť 1., Konštrukcia nábytku*. Zvolen: VŠLD Zvolen, 1986. 231 p.

Trendy cestovního ruchu v Evropě: Oficiální portál pro podnikání a export, Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz> [cit. 2006-08-06]

Typologie vybavovacích předmětů nábytku. Praha: Výzkumný ústav výrobního družstevnictví, 1989. 64 p.

Vöge P.: *The complete Rietveld furniture*. Rotterdam : 010 Publishers, 1993. 180p.

Vydrová J.: *Zpráva z průzkumu úložných prostorů v ložnicích*. Praha: Institut pro výzkum trhu a zboží, 1970. P.10

Výzkumný ústav výrobního družstevnictví- Praha, Slovenský zväz výrobných družstev Bratislava: *Funkční typy nábytku pro velké a malé úložné prostory*. Praha: Středisko bytové kultury, 1982, 85p.